AISTRINGIEJI
Bestselerių PUOLUSIEJI KENČIANTIEJI tęsinys
3
LAUREN KATE
OBUOLYS

SHOUT
SHARE
IT

Annotation

Liusė dėl Danielio padarytų viską, net mirtų. Taip ir nutinka. Kiekviename gyvenime vis iš naujo, vėl ir vėl. Gyvenimams keičiantis Liusė ir Danielis atranda vienas kitą iš naujo, deja tik tam, kad vėl būtų skausmingai išskirti: ji negyva, jis vienišas ir sugniuždytas. Bet juk turi būti įmanoma tai sustabdyti... Liusė įsitikinusi, kad kažkas – ar kas nors – viename iš ankstesnių gyvenimų gali jai padėti pakeisti esamą. Todėl mergina leidžiasi į svarbiausią savo gyvenimo kelionę – grįžta į praeitį, kad galėtų savo akimis išvysti visas jų su Danieliu išgyventas meiles bei savo pačios mirtis... ir galiausiai sustabdyti tai, kas neleidžia jaunuolių meilei tęstis. Tuo metu Danielis nepailsdamas seka Liusės pėdomis per bendrą jųdviejų praeitį, nes keisti ją labai pavojinga...

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

LAUREN KATE

AISTRINGIEJI

3

Romanas
Iš anglų kalbos vertė
RIMVYDAS KUZAS
RASA KRULIKAUSKIENĖ

Versta iš: *Lauren Kate*
Passion
Delacorte Press, 2011
Iš anglų kalbos vertė *Rimvydas Kuzas* ir *Rasa Krulikauskienė*
Redagavo *Viktorija Šenbergs*
Tekstą tvarkė *Raimonda Kavaliauskienė*
Viršelį pritaikė *Andrius Morkeliūnas*
Maketavo *Alma Liuberskienė*
Išleido Obuolys® (OBUOLYS yra registruotas leidybinis ženklas, kurį pagal sutartį naudoja UAB MEDIA INCOGNITO)
Butrimonių g. 9, LT-50220 Kaunas
knygos@obuolys.lt
www.obuolys.lt

ISBN 978-609-403-408-4
Copyright © 2011 by Tinderbox Books, LLC and Lauren Kate
© Vertimas į lietuvių kalbą, Rimvydas Kuzas, Rasa Krulikauskienė, 2011
© Viršelio adaptacija, Andrius Morkeliūnas, 2011
© UAB MEDIA INCOGNITO, 2011

Nenuleisk rankų nesugavęs manęs,
Neradęs vienur, paieškoki kitur,
Kažkur vis tiek stovėsiu ir lauksiu tavęs.

Walt Whitman „Daina apie save“

Prologas

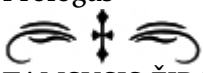

TAMSUSIS ŽIRGAS
LUISVILIS, KENTUKIS
2009 M. LAPKRIČIO 27 D.

Nuaidėjo šūvis. Atsivėrė platūs vartais. Lenktynių trasoje pasigirdo galingą griaustinį primenantis kanopų dundėjimas.

– Štai ir prasidėjo!

Sofija Blis pasitaisė plačiabrylę, plunksnuotą skrybėlę. Ji buvo neryški, rausvai violetinės spalvos, šešiasdešimt aštuonių centimetrų skersmens su nuleidžiamu šifono vualiu. Pakankamai didelė, kad ją užsidėjusioji atrodytų tikra žirgų lenktynių entuziastė, visgi ne pernelyg rėžianti akį, kad trauktų visų dėmesį.

Tądien lenktynes žiūrėjo trys moterys. Visų galvas puošė pagal specialių užsakymą pagaminti *Hilton Head* galvos apdangalai. Viena – kreminė surišama kepuraitė – dengė sniego baltumo Lyrikos Krisp galvą. Ji sėdėjo panelei Sofijai iš kairės ir ragavo sūdytos mėsos sumuštinį. Kita – nefrito žalsvumo šiaudinė skrybėlė su taškuotu atlasiniu kaspinėliu – karūnavo juodus kaip degutas Vivinos Soul gaurus. Ji sėdėjo Sofijai iš dešinės baltomis pirštinėmis pridengtas rankas susikryžiavusi ant kelių ir atrodė apgaulingai kukli.

– Nuostabi diena lenktynėms, – džiaugėsi 136 metų amžiaus Lyrika; ji buvo jauniausia iš Žesmaelim vyresniųjų. Nusivalė ant lūpų likusių garstyčių taškelį. – Ar patikėtumėte, kad aš pirmą kartą lenktynėse?

– Ššš, – sušnypštė Sofija. Lyrika buvo tokia neišmanėlė. Juk tos lenktynės šiandien visiems rūpėjo mažiausiai. Veikiau tai buvo slaptas didžiųjų protų susirinkimas. O jei kiti didieji protai dar nepasirodė? Jie turėjo ten būti. Aukso raidėmis parašyto kvietimo į šią visiškai neutralią vietą Sofija sulaukė iš anoniminio siuntėjo. Kiti irgi turėjo čia būti, kad susirinkę galėtų suregzti užpuolimo planą. Bet kurią minutę. Bent jau taip tikėjosi.

– Graži diena, graži diena, – sausai ištarė Vivina. – Gaila, kad mūsų žirgas šiose lenktynėse nebėga taip sparčiai kaip tos kumelaitės.

Ar ne, Sofija? Sunku būtų nuspėti, kelinta finišuos grynakraujė Liusinda.

– Sakiau „ša“, – sušnabždėjo Sofija. – Prikąsk liežuvį. Aplink knibžda šnipų.

– Tau paranoja, – atkirto Vivina, priversdama Lyriką sukikenti.

– Be manęs daugiau nieko neliko, – burbtelėjo Sofija.

Anksčiau būdavo daug daugiau – dvidešimt keturi seniūnai, kai Žesmaelim siekė savo viršūnę. Būrelis mirtingųjų, nemirtingųjų ir keletas tarpininkų, kaip ir pati Sofija. Žinių, aistros ir tikėjimo ašis su vieninteliu bendru tikslu: grąžinti pasaulį į buvusią būseną – tą trumpą, nuostabią akimirką prieš angelų puolimą. Kad ir kas nutiktų.

Viskas aiškiai parašyta jų susidarytame kodekse, kurį visi pasirašė: *Kad ir kas nutiktų*.

Nes iš tikrųjų viskas galėjo pakrypti į gerą arba į blogą pusę.

Kiekviena moneta turi dvi puses. Skaičių ir herbą. Šviesa ir tamsa. Gėris ir...

Na, Sofija nekalta dėl to, kad kiti seniūnai nebuvo pasiruošę abiem galimiems variantams. Visgi jai teko sunki našta, kai vienas po kito jie atsiuntė pranešimus, jog traukiasi. *Tavo tikslai darosi pernelyg migloti*. Arba: *Bendrijos standartai pakito*. Arba: *Seniūnai pernelyg nutolo nuo pirminio kodekso*. Pirmas laiškų šuoras užplūdo, kaip ir laukta, per savaitę nuo nesusipratimo su mergaite Penivetere. Jie tvirtino, kad negalėjo susitaikyti su vieno nereikšmingo vaiko mirtimi. Viena neatsargi akimirka su durklu, ir staiga seniūnams pradėjo drebėti kinkos, visi išsigando Scale rūstybės.

Bailiai.

O Sofija nebijojo Scale. Jie užsiėmė puolusiųjų, o ne dorųjų priežiūra. Šliaužiojančiais angelais kaip Rolandas Sparksas ir Ariana Alter. Kol nepalieki Rojaus, galima šiek tiek pasvyruoti. Beviltiški laikai tą leido. Skaitant kitų vyresniųjų virkavimus ir pasiteisinimus, Sofijai vos akys ant kaktos neišsprogo. Bet net jei ji *būtų* norėjusi, kad dezertyrai sugrįžtų – bet nenorėjo – nieko nebuvo galima padaryti.

Sofija Blis, mokyklos bibliotekininkė, kuri kažkada tebuvo Žesmaelim tarybos sekretorė, šiuo metu turėjo aukščiausią reitingą tarp visų seniūnų. Jų beliko dvylika. Devyniais jų pasitikėti negalima.

Taigi tos trys šiandien sėdėjo su savo pastelinių spalvų skrybėlėmis, lenktynėse pastačiusios už atsitiktinai pasirinktus žirgus. Jos laukė. Jų įsijautimas atrodė net juokingas.

Lenktynės baigėsi. Džeržgiantis garsiakalbis pranešė nugalėtojus ir kitų lenktynių prognozes. Tiek pasiturintys, tiek apie juos susėdę girtuokliai arba džiūgavo, arba susigūžė sėdėdami.

Mergina maždaug devyniolikos, baltus plaukus susirišusi į arklio uodegą, vilkinti rudą lietpaltį, užsidėjusi tamsius akinius nuo saulės, aliuminiais laiptais iš lėto artinosi prie seniūnių.

Sofija įsitempė. O ko *jai* čia reikia?

Beveik neįmanoma nusakyti, į kurią pusę žvelgė mergina, o Sofija stengėsi susilaikyti nespoksojusi į ją. Beje, mergina net nebūtų to pastebėjusi. Ji buvo akla. Bet tada...

Atstumtoji linktelėjo kartą Sofijai. O, taip – tie kvailiai sugebėjo įžvelgti neramią sielą. Sofijos jėga tikriausiai buvo gerai matoma net ir prieblandoje.

Mergina atsisėdo tuščioje į trasą atgręžtoje eilėje prieš seniūnes, nors aklomis akimis jos net nematė.

– Sveika, – nuobodžiu balsu neatsisukusi pasisveikino Atstumtoji.

– Net neįsivaizduoju, ko čia atėjai, – sušnypštė panelė Sofija. Tipišką drėgną lapkričio dieną Kentukio valstijoje jos kakta aprasojo prakaito lašeliais. – Mūsų bendradarbiavimas nutrūko, kai tavo bendrams nepavyko sugrąžinti merginos. Mūsų nuomonės nepakeis jokie to tipo, kuris save vadina Filipu, plepalai. – Sofija palinko arčiau merginos ir suraukė nosį. – Visi žino, kad Atstumtaisiais pasitikėti neverta...

– Atėjome ne su jumis reikalų aptarinėti, – atšovė Atstumtoji, įsmeigusi akmeninį žvilgsnį į niekur. – Jūs tebuvote laivas, padėjęs nusigauti arčiau Liusindos. Mūsų nebedomina „bendradarbiavimas“ su jumis.

– Jūsų draugija šiais laikais niekam nerūpi.

Pasigirsta žingsniai tarp tribūnų.

Pasirodė lieknas vaikinas nuskusta galva ir panašiu į merginos lietpalčiu. Jis nešiojo pigius plastikinius akinius nuo saulės, kokius galima rasti padėtus šalia galvaninių elementų eilinėje krautuvėlėje.

Filipas prisislinko tribūnoje prie Lyrikos Krisp. Kaip ir Atstumtoji mergina, su jomis kalbėdamas, jis irgi net neatsisuko.

– Nesistebiu jus čia radęs, Sofija. – Nusileidęs ant nosies akinius nuo saulės parodė tuščias baltas akis. – Tik nusivyliau, kad nepanorote pasisakyti, kad jus taip pat čia pakvietė.

Lyrika žioptelėjo, pamačiusi siaubingas baltas kiaurymes po akiniais. Netgi Vivina pasijuto nejaukiai ir kiek atsitraukė. Sofijai užvirė kraujas.

Atstumtoji mergina iškėlė auksinę kortelę – tokį pat kvietimą gavo ir Sofija – tarp pirštų.

– Mums atsiuntė šiuos.

Skirtumas tik toks, kad, regis, jos kvietimas parašytas Brailio raštu. Sofija tiesė ranką įsitikinti, bet staigiu judesiu merginos kortelė grįžo į lietpalčio kišenę.

– Klausykit, suskiai. Aš padėjau jums susitelkti. Jūs dirbate *man*...

– Pataisysiu, – įsikišo Filipas. – Atstumtieji dirba ne kam kitam, o tik sau.

Sofija stebėjo, kaip jis trumpam ištiesė kaklą, tarsi stebėdamas

prabėgantį žirgą trasoje. Tie bandymai sukurti įspūdį, kad jie viską mato, jai visada atrodė kvailoki. Juolab kai visi žinojo, jog vos spragtelėjęs pirštais, *jis* galėtų daugelį apakinti.

– Turėtum gėdytis, kad nesugebėjai jos sugauti. – Sofija pajuto, kad balsą pakėlė labiau negu norėjo, ir taip atkreipė centrine tribūna praėjusios senos porelės dėmesį. – Turėjome veikti išvien, – pradėjo šnabždėti, – sumedžioti ją, o jūs – jūs susimovėte.

– Vienaip ar kitaip, jokio skirtumo.

– Ką pasakei?

– Ji vis tiek pasiklysta laike. Toks jos likimas. O seniūnai vis bando ją supančioti. Toks jūsų likimas.

Ji norėjo nudurti jį, smaugti, kol tos baltos akys iššoks iš akiduobių. Tas durklas tarsi degino skylę veršiuko odos rankinėje jai ant kelių. Jei tik būtų galėjusi tą numatyti nuo pradžių. Sofija jau kilo iš tribūnos, bet staiga už savęs išgirdo balsą.

– Prašau, nesikelkite, – sugriaudėjo. – Susirinkimas tik prasideda.

Tas balsas. Ji atpažino. Ramus ir įsakmus. Žeminantis. Nuo jo sudrebėjo tribūna.

Aplinkiniai mirtingieji nieko nepastebėjo, tačiau Sofijos kūnas nuėjo pagaugais. Karštis išmušė visą kūną ir sustingdė. Tai nebuvo tiesiog baimė. Tai buvo paralyžiuojantis, pykinantis siaubas. Ar ji išdrįs atsisukti?

Akies krašteliu ji nužvelgė juodu kostiumu vilkintį vyriškį. Tamsūs plaukai uždengti juoda skrybėle. Veidas, nors malonus ir patrauklus, bet ne itin įsimenantis. Tvarkingai nusiskutęs, tiesia nosimi rudakis pasirodė kažkur matytas. Bet Sofija dar nebuvo jo niekada mačiusi. Visgi kuo puikiausiai žinojo, kas jis toks. Žinojo iki kaulų smegenų.

– O kur Kemas? – paklausė balsas už nugaros. – Jis juk irgi gavo kvietimą.

– Tikriausiai, vaidina dievą Pranešėjuose. Kaip ir visi jie, – suburbėjo Lyrika. Sofija kumštelėjo ją.

– Sakai, vaidina *dievą?*

Sofija bandė atrinkti tinkamus žodžius, kad sušvelnintų susidariusią keblią padėtį.

– Keletas kitų nusekė Liusindą atgal laike, – galiausiai prabilo. – Tarp jų ir du angelai. Tiksliai nežinome, kiek jų išvis.

– Ar galiu paklausti, – pasigirdo staiga atšalęs balsas, – kodėl nė vienas *jūsų* nepasekė jos?

Sofijai gerklėje strigo seilės, darėsi sunku kvėpuoti. Intuiciją užgožė panika.

– Mes, tiesą pasakius, negalime... na... Mes dar neturime galimybių...

– Atstumtieji puikiai sugeba... – pertraukė ją Atstumtoji mergina.

– Tylos, – nutildė balsas. – Galit nesiteisinti. Nebesvarbu. Kaip ir jūs nebesvarbūs.

Visa grupelė gan ilgam nutilo. Ta nežinia, kaip jam įtikti, baugino. Kai pagaliau vėl prabilo, jo balsas buvo kiek minkštesnis, bet toks pat mirtinas.

– Per daug pastatyta ant kortos. Negaliu rizikuoti.

Pauzė.

Tada minkštai pridūrė:

– Atėjo laikas viską perimti į savo rankas.

Sofija sukando dantis, kad neatsivėptų iš siaubo, bet nesugebėjo liautis drebėjusi. Jis pats įsitrauks tiesiogiai? Tiesą pasakius, tai buvo labiausiai bauginanti žinia. Ji neįsivaizdavo veiklos *kartu* su juo, norint...

– Visų kitų paprašysiu nesikišti, – nurodė balsas. – Tiek žinių.

– Bet... – iš Sofijos lūpų netyčia išsprūdo žodis. O žodis – ne žvirblis. Dešimtmečiai sunkaus darbo. Visi planai. Jos planai!

Paskui sekė ilgas, žemę drebinantis gaudesys.

Jis atsikartojo visose tribūnose, tarsi per sekundės dalį būtų apkeliavęs visą stadioną.

Sofija susigūžė. Tas garsas tarsi būtų persmelkęs *kiaurai* odą iki pačios mažiausios ląstelės. Toks jausmas, tarsi jos širdį kažkas būtų suskaldęs į šipulius.

Lyrika su Vivina stipriai užsimerkusios prisispaudė prie jos. Suvirpėjo net ir Atstumtieji.

Tą akimirką, kai Sofija pamanė, jog tas garsas niekada nesiliaus, kad atėjo paskutinioji, gausmą pakeitė mirtina tyla.

Trumpam.

Bet pakankamai ilgam, kad pastebėtum, jog niekas aplinkinių stadione nieko negirdėjo.

Jis pašnibždėjo į ausį:

– Jūsų laikas išseko. Nedrįskite stoti man skersai kelio.

Kažkur apačioje pasigirdo dar vienas šūvis. Vėl atsivėrė dideli vartai. Tik šįkart besidaužančių kanopų garsas atrodė nelyginant lietutis, krintantis ant medžių lapų.

Lenktyniniams žirgams dar prieš kertant starto liniją, vyro kontūrai už jų pranyko. Liko tik anglies juodumo kanopų atspaudai, įsispaudę centrinės tribūnos lentose.

Pirmas skyrius

GAISRAS
MASKVA
1941 M. SPALIO 15 D.

– *Liusinda!*

Drumzlioje tamsoje jos ausis persekiojo balsai.

– *Sugrįžk!*

– *Palauk!*

Ji stengėsi nekreipti dėmesio. Aidas atsimušė nuo tamsių Pranešėjo sienų ir karščiu plieskė odą. Tai buvo Danielio ar Kemo balsas? Arianos ar Gabės? Gal tai Rolandas maldavo grįžti, o gal Mailsas?

Balsas darėsi vis neaiškesnis, galiausiai Liusė išvis nebegalėjo atskirti, kieno jis: gėrio ar blogio. Priešo ar draugo. Atrodo, neturėtų būti sunku juos atskirti, bet nieko lengvo nebeliko. Visa, kas buvo balta arba juoda, dabar susimaišė.

Žinoma, abi pusės troško to paties: visi norėjo ištempti ją iš Pranešėjo. Kaip jie sakė, vardan jos pačios *saugumo*.

Ačiū, nereikia.

Ne dabar.

Tik ne tada, kai jie nuniokojo jos tėvų kiemą ir pavertė jį kovos lauku. Ji vis galvojo, kad nedrįstų pažiūrėti tėvams į akis – galų gale, Pranešėjo viduje ji net nemokėjo nežiūrėti į akis. Be to, jau per vėlu. Kemas bandė ją *nužudyti*. Ar bent jau tą, kuo ją laikė. Tačiau Mailsas išgelbėjo, nors ir nebuvo lengva. Jis tegalėjo sukurti jos šešėlį, nes *per daug* ja rūpinosi.

O kaip Danielis? Ar ji irgi jam rūpėjo? Sunku pasakyti.

Galiausiai, kai Atstumtasis prie jos prisiartino, Danielis su kitais spoksojo į Liusę, tarsi *ji* buvo kažką skolinga *jiems*.

– *Tu esi mūsų vartai į Rojų*, – pasakė Atstumtasis. – *Kaina*.

Ką visa tai reiškė? Vos prieš porą savaičių ji net nežinojo, kad Atstumtieji išvis egzistuoja. Negana to, jiems kažko iš jos reikėjo – taip smarkiai, kad dėl to kautųsi su Danieliu. Tikriausiai tai buvo susiję su prakeiksmu, dėl kurio Liusė reinkarnuodavosi į vieną gyvenimą po kito. Bet ką, jų manymu, Liusė galėjo padaryti?

Ar atsakymas gulėjo kažkur čia pat?

Ji susvirduliavo ir nukrito į gilų tarsi bedugnė Pranešėjo plyšį.

– *Liuse...*

Balsai vis blėso. Greitai beveik visai nebesigirdėjo. Tarsi šaukiantieji būtų praradę viltį. Kol...

Kol vėl nepradėjo garsėti. Balsai vis garsėjo ir aiškėjo.

– *Liuse...*

– *Ne.*

Ji stengėsi užsimerkti, kad nuo visko atsiribotų.

– *Liusinda...*

– *Liuse...*

– *Liucija...*

– *Liuška...*

Jai buvo šalta, jautėsi nuovargis ir visai nenorėjo nieko klausytis.

Ji norėjo bent kartą būti palikta ramybėje.

– *Liuška! Liuška! Liuška!*

Pėdos į kažką atsirėmė.

Kažką labai labai šaltą.

Ji atsistojo ant tvirto grindinio. Žinojo, kad nebekrinta, nors prieš save vis dar nieko nematė – tik tirštą tamsą. Tada nudelbė akis pasižiūrėti į savo sportbačius.

Ir neteko žado.

Ji stovėjo iki pusės blauzdų sniege. Drėgnas šaltis, prie kurio buvo pratusi – tamsus tunelis, pro kurį keliavo iš savo kiemo į praeitį – vedė į kažką nauja. Audringa. Šalta.

Pirmą kartą iš Pranešėjo – nuo savo bendrabučio pakrantėje iki Las Vegaso – ji išžengė su draugais, Šelbe ir Mailsu. Prieš pat galą jie susidūrė su kliūtimi: juos nuo miesto skyrė tamsi, šešėliuota uždanga. Kadangi Mailsas vienintelis perskaitė tekstus prieš išeidamas, jis pradėjo mojuoti ratais, kol tamsus šešėlis pagaliau išsisklaidė. Iki tol Liusė nežinojo, kad jis moka tokių triukų.

Tik šįkart jokių kliūčių nebuvo. Galbūt todėl, kad šįkart ji keliavo viena, paskatinta savos valios. O išėjimas atrodė toks paprastas. Gal net per paprastas. Juodybės šydas tiesiog prasiskleidė.

Į ją ūžtelėjo šalčio gūsis, keliai susirakino. Kaulai sustingo, akis svilino staiga atsiradęs atšiaurus vėjas.

Kur ji atsidūrė?

Liusė pradėjo gailėtis, kad ištikta panikos peršoko per laiką. Taip, jai reikėjo pabėgti, taip, ji norėjo atkapstyti savo praeitį, apsaugoti savo buvusius „aš“ nuo skausmo, suvokti, kokia meilė siejo ją su Danieliu kituose gyvenimuose. *Pajusti,* o ne pasiklausyti, kaip kažkas apie visa tai pasakoja. Išsiaiškinti – o tada ir panaikinti – koks prakeiksmas mestas Danieliui ir jai.

Tačiau viskas ne taip paprasta. Liusė stovėjo sušalusi, vienui viena ir visiškai nepasiruošusi.

Ji prieš save matė sniege skendinčią gatvę ir švininį dangų virš baltų namų. Tolumoje kažkas dundėjo. Bet ji nenorėjo net galvoti, kas tai galėtų būti.

– Palauk, – ji pašnibždėjo Pranešėjui.

Šešėlis truputį atsitraukė nuo jos pirštų. Ji stengėsi jį pačiupti, bet Pranešėjas išsisuko ir sprigtelėjo tolėliau. Liusė šoko link jo, sugavo pirštų galiukais už krašto...

Bet tada akimirksniu Pranešėjas subyrėjo smulkiais gabaliukais ant sniego. Paskui bluko, bluko, kol visai išnyko.

– Nuostabu, – sumurmėjo mergina. – Kas toliau?

Tolumoje siauro kelio vingis į kairę susiliejo su šešėliais. Šalikelėse stūksojo nukasto sniego kalnai palei dvi baltų akmeninių namų eiles. Jie atrodė priblokiantys – Liusė iki tol nieko panašaus

nematė: kelių aukštų, fasadai išraižyti ryškiomis baltomis arkomis ir įmantriomis kolonomis.

Visi langai buvo tamsūs. Liusei susidarė įspūdis, kad tamsus ir visas miestas. Šviesa sklido tik iš vienintelio gatvės žibinto. Mėnulio nesimatė pro tirštą debesų uždangą. Danguje vėl kažkas sudundėjo. Griaustinis?

Liusė prispaudė rankas prie krūtinės. Stingdė šaltis.

– Liuška!

Pasigirdo moteriškas balsas. Toks kimus ir džeržgiantis – tarsi tos, kuri visą gyvenimą kažkam nurodinėjo. Bet tas balsas irgi drebėjo.

– Liuška, kvaiša tu. Kur esi?

Regis, ji artėjo. Ji kreipėsi į Liusę? Tame balse kažkas jautėsi. Kažkas keisto, ko Liusė nemokėjo nusakyti.

Kai iš už snieguotos gatvės kampo iššlubavo siluetas, Liusė įsmeigė akis į moterį, bandydama ją atpažinti. Ji buvo žema, kiek susimetusi į kuprą, daugiau nei penkiasdešimties. Drabužiai atrodė gerokai per dideli, plaukai aprišti storu, juodu šaliku. Pamačius Liusę, jos veidas susiraukė keista grimasa.

– Kurgi buvai?

Liusė apsižvalgė. Daugiau gatvėje nieko nesimatė. Senoji moteris kalbėjo su ja.

– Čia, – išgirdo save atsakant.

Rusiškai.

Ji užčiaupė burną delnu. Štai kodėl senosios moters balsas Liusei pasirodė toks keistas: ji kalbėjo visai svetima kalba. Ir Liusė ne tik suprato kiekvieną žodį, bet ir pati mokėjo atsakyti rusiškai.

– Norėčiau tave užmušti, – burbėjo senoji. Sunkiai šnopuodama atskubėjo prie Liusės ir apsikabino.

Iš pažiūros tokia silpna moteris apkabino gan stipriai. Tiek laiko išstovėjusi šaltyje ir pajutusi prisispaudusios moteriškės šilumą, Liusė vos nepravirko. Ji taip pat apsikabino nepažįstamąją.

– Močiute? – sušnibždėjo prie moteriškės ausies. Kažkodėl mergina žinojo, kas toji moteriškė.

– Šitiek naktų grįžusi iš darbo dar turiu eiti ieškoti tavęs, – barėsi moteriškė. – O dabar randu tave gatvės vidury kaip kokią lunatikę? Ar bent buvai šiandien darbe? Kur sesė?

Danguje vėl sudundėjo. Tarsi artintųsi didžiulė audra. Ir labai greitai. Liusė drebėdama papurtė galvą. Ji nieko nežinojo.

– Aha, – sumurmėjo moteriškė. – Ne tokia jau ir savarankiška. – Ji sušnairavo į Liusę, atsitraukė, kad geriau įsižiūrėtų. – Viešpatie, ką tu apsirengusi?

Liusė pradėjo sukiotis, kol senelė nustebusi žiopsojo į jos džinsus ir sugrubusiais pirštais užsagstė flanelinių marškinėlių sagas. Ji patempė trumpą Liusės arklio uodegėlę.

– Kartais tu tokia pat pamišusi, kaip ir tavo – amžiną atilsį – tėvas.

– Aš... – kaleno dantimis Liusė, – aš nežinojau, kad bus taip šalta.

Senoji iš nepasitenkinimo nusispjovė ant sniego. Nusivilko paltą ir padavė, sakydama:

– Še, apsivilk, kol mirtinai nesušalai.

Ji užmetė apsiaustą Liusei ant pečių, o ši sušalusiais pirštais bandė užsisegti sagas. Tada senelė nusirišo šaliką ir juo apmuturiavo Liusei galvą.

Didelis griausmas danguje abi išgąsdino. Liusei aiškėjo, kad tai nebuvo griaustinis.

– Kas ten dunda? – paklausė.

Senoji nustebusi įsistebeilijo.

– Karas, – pratarė. – Nejaugi kartu su drabužiais praradai ir nuovoką? Nagi, eime.

Joms traukiant snieguota gatve per grubius grindinio akmenis ir tarp jų sumontuotus tramvajaus bėgius, Liusė suprato, kad visgi miestas nebuvo tuščias. Šalikelėse stovėjo keletas automobilių, o kai kur iš tamsos pasigirsdavo kinkytų arklių prunkštimas. Jie laukė vadeliotojų komandos, orą skrodė šilto oro garai iš šnervių. Keletas siluetų nukuldeno per stogus. Skersgatvio tolumoje vyriškis apiplyšusiu paltu vedė tris mažus vaikus pro duris į rūsį.

Siaura gatvelė perėjo į platų, trijų juostų prospektą, kuriame atsiveria vaizdas į miestą. Vieninteliai čia sustatyti automobiliai buvo kariniai. Jie atrodė senoviški, vos ne kvaili, tarsi relikvijos karo muziejuje: brezentu dengti sunkvežimiai su milžiniškais buferiais, plonyčiais vairais. Ant durelių – sovietiniai herbai su kūju ir pjautuvu. Bet be Liusės ir senelės gatvėje daugiau nevaikščiojo nė vienas žmogus. Viskas – išskyrus dundėjimą danguje – atrodė vaiduokliška, apgaulingai ramu.

Tolumoje Liusė matė upę, o kitame jos krante – didelį pastatą. Netgi tamsoje ji įžiūrėjo įmantrias bokštų smailes ir puošnius smailėjančius kupolus, kurie atrodė pažįstami, bet kartu mistiniai. Liusė iš lėto stengėsi apsiprasti, bet staiga persigando.

Ji atsidūrė Maskvoje.

Ir miestas tapo karo zona.

Juodi dūmai kilo į pilką dangų, žymėdami miesto dalis, kurios labiausiai paliestos: į kairę nuo didžiulio Kremliaus ir iškart už jo, taip pat tolumoje, į dešinę. Gatvėse nevyko jokie mūšiai, nesimatė jokių ženklų, kad priešo armija būtų pražygiavusi miestą. Tačiau liepsnų liežuviai aplink apanglėjusius pastatus, visur persismelkęs karo tvaikas ir nuojauta, kad tai – dar ne viskas, kažkodėl vertė jaustis tik blogiau.

Tai neabejotinai buvo pats didžiausias jovalas, kokiame Liusė atsidūrė gyvenime – galbūt net *visuose* gyvenimuose. Tėvai *užmuštų,*

sužinoję, kur ji atsidūrė. Danielis turbūt niekada nebesikalbėtų.

Tada pagalvojo: „O jeigu jie net nesulauktų progos ant jos pykti? Juk ji gali mirti štai čia, karo zonoje.“

Kodėl ji čia atsidūrė?

Nes taip *reikėjo*. Galbūt per tą paniką būtų sunku jos veide įžvelgti didžiavimąsi. Bet jo dalelytė tikrai kažkur buvo.

Jai *pavyko* pereiti laiku. Vienai. Į tolimą vietą, į tolimą praeitį, kurią reikėjo suprasti. Ji to norėjo. Jau ir taip per ilgai buvo stumdoma kaip šachmatų figūrėlė.

Bet ką dabar daryti?

Ji suvienodino žingsnius ir tvirtai įsikibo senelei į ranką. Keista. Ši moteris nė nenutuokė, kas vyksta Liusės gyvenime. Ji nė nenutuokė, kas ji tokia. Visgi vienintelis dalykas, tempęs Liusę pirmyn, buvo senelės ranka.

– Kur einame? – paklausė Liusė, kai senelė patempė link dar vienos tamsios gatvės. Baigėsi akmenys, tad kelias pasidarė negrįstas ir slidus. Sniegas permerkė medžiaginius Liusės sportbačius, kojų pirštai degė nuo šalčio.

– Pasiimti tavo sesę Kristiną, – rūsčiai atrėžė senoji. – Tą, kuri naktimis plikomis rankomis kasa apkasus kariams, kad tu galėtumei ilsėtis. Prisimeni tokią?

Ten, kur jos stabtelėjo, nebuvo jokio žibinto, apšviečiančio kelią. Liusė kelis kartus sumirksėjo, kad geriau matytų tamsoje. Jos stovėjo priešais itin ilgą griovį pačiame miesto viduryje.

Ten triūsė koks šimtas žmonių. Visi sulindę giliame griovyje. Kai kurie kastuvais darbavosi klūpėdami. Kiti žemę rausė rankomis. Dar kiti stovėjo sustingę, žiūrėjo į dangų. Keletas kareivių prisikrovę sunkius karučius vežė ir pylė žemes į griuvėsių barikadą gatvės gale. Jų kūnai slėpėsi po storais kariškais vilnoniais paltais, tabaluojančiais palei kelius. O po plieniniais šalmais buvo matyti sulysę veidai, kaip ir kitų eilinių žmonių. Liusinda suprato, kad jie visi dirbo išvien: uniformuoti vyrai ir moterys su vaikais. Visi stengėsi paversti savo miestą tvirtove, darė viską, ką galėjo, iki paskutinės minutės, kad sustabdytų priešo tankus.

– Kristina, – sušuko senelė. Balse girdėjosi tos pačios kupinos panikos meilės natos, kaip kad šaukiant Liusę.

Kone akimirksniu šalia jų išdygo mergaitė.

– Kur taip užtrukote?

Kristina atrodė tokia graži: aukšta, liekna, tamsios plaukų sruogos išlindo iš po kepurės ir plaikstėsi palei veidą. Liusė nurijo gumulą gerklėje. Ta mergaitė jai iš karto pasirodė šeimos dalis.

Kristina priminė Verą, kitą Liusės seserį iš kito praeito gyvenimo. Per visą laiką Liusė tikriausiai turėjo šimtus seserų. Tūkstantį. Visos susidūrė su panašia dalia. Visos seserys, broliai, tėvai ir draugai,

kuriuos Liusė mylėjo, o vėliau prarado. Nė vienas jų nežinojo, kas laukia. Visiems tekdavo likti su sielvartu.

Galbūt ji galėjo viską kaip nors pakeisti, kad ją mylintiems žmonėms būtų lengviau. Galbūt praeituose gyvenimuose Liusė galėjo ką nors pakeisti.

Per miestą nuaidėjo stiprus sprogimas. Pakankamai arti, kad sudrebėtų žemė po Liusės kojomis ir dešiniosios ausies būgnelis. Kažkur už kampo pradėjo kaukti oro pavojaus sirenos.

– *Baba*. – Kristina įsikibo senelei į ranką. Jos akyse tvenkėsi ašaros. – Naciai – čia, ar ne?

Vokiečiai. Liusė pirmą kartą persikėlė laike viena, ir štai: pataikė į Antrąjį pasaulinį karą.

– Jie puola Maskvą? – jos balsas drebėjo. – Šiąnakt?

– Reikėjo nešdintis iš miesto su kitais, – apgailestavo Kristina. – O dabar jau per vėlu.

– Ir palikti jūsų mamą, tėtį ir senelį? – purtė galvą senelė. – Palikti juos vienus kapuose?

– Tai gal geriau atsigulti šalia jų kapinėse? – atkirto Kristina. Ji sugriebė Liusės ranką. – Ar žinojai apie antskrydį? Tu ar tas tavo bajoras draugas? Ar todėl neatėjai dirbti ryte? Juk susitikai su juo, ar ne?

Ką, jos sesers manymu, Liusė galėjo žinoti? Su kuo ji galėjo susitikti?

Su Danieliu?

Žinoma. Liuška tikriausiai su juo draugavo. Ir jei šeimos nariai painiojo tą Liušką su Liuse...

Jai suspaudė krūtinę. Kiek laiko liko iki jos mirties? O gal Liusei pavyko surasti Liušką prieš visus įvykius?

– *Liuška*.

Sesuo su senele spoksojo į ją.

– Kas jai šiandien pasidarė? – nusistebėjo Kristina.

– *Eime,* – piktai įsakė baba. – Manot, kad slėptuvių durys bus atdaros amžinai?

Naikintuvo propelerių ūžesys pasklido virš galvų. Pakankamai arti, kad pakėlusi galvą Liusė pamatytų sparnų apačioje nupieštas svastikas. Merginą nukrėtė drebulys. Miestą sudrebino dar vienas sprogimas, į orą pakilo tamsių dūmų kamuolys. Naikintuvas pataikė į kažką netoliese. Dar du sprogimai sudrebino žemę jai po kojomis.

Gatvėje įsivyravo chaosas. Minia iš apkasų išsibėgiojo, visi skirstėsi po tuziną siaurų gatvelių. Kai kurie nuskuodė laiptais žemyn į metro tunelius slėptis nuo bombų; kiti pradingo tamsiuose tarpduriuose.

Liusė pagavo maždaug už kvartalo bėgančio žmogaus žvilgsnį: tai buvo maždaug jos amžiaus mergaitė su raudona kepure bei ilgu

vilnoniu paltu. Ji vos sekundei atsigręžė ir pradėjo bėgti. Bet tos sekundės Liusei užteko.

Štai ji.

Liuška.

Ji išsivadavo iš babos rankos.

– Atleiskite. Turiu eiti.

Liusė giliai įkvėpė ir nubėgo gatve, tiesiai į besiritančius dūmus link bombarduojamų vietų.

– Ar tu galvos netekai? – rėkė Kristina. Bet nė viena nesivijo. Tektų pačioms likti be galvų.

Liusės kojos buvo sustirusios. Ji mėgino bėgti šaligatviu per iki pusės blauzdų susikaupusį sniegą. Pribėgusi kampą, prie kurio pastebėjo raudonkepurę, pristojo. Tada vėl giliai įkvėpė.

Pusę kvartalo užėmęs pastatas priešais įgriuvo. Baltą akmenį praskyrė juodų pelenų ruožas. Iš gilaus kraterio šoninėje pastato sienoje veržėsi liepsna.

Sprogimas išspjovė neatpažįstamas nuolaužas iš pastato vidaus. Sniegas apsitaškė raudonai. Liusė atšoko iš išgąsčio, bet tada suprato, kad tie raudoni ruožai ant sniego buvo ne kraujas, o raudonas šilkas. Tikriausiai ten buvo siuvykla. Gatvėje mėtėsi keletas kaip reikiant apdegusių kabyklų. Griovyje gulėjo manekenas. Jis irgi degė. Liusė prisidengė burną senelės šaliku, kad neuždustų nuo dūmų. Kiekviename žingsnyje į sniegą buvo prismigę stiklo šukių ir akmenų skeveldrų.

Derėjo apsisukti, susirasti senelę ir seserį, kurios nuvestų į slėptuvę, bet ji negalėjo. Reikėjo surasti Liušką. Dar niekada nepavyko taip prisiartinti prie savęs pačios praeityje. Galbūt Liuška padėtų suprasti, kodėl Liusės gyvenimas kitoks. Kodėl Kemas šovė į jos atspindį, galvodamas, kad ten ji, ir pasakė Danieliui: „Jai tokia mirtis geriau.“ Geriau už ką?

Ji iš lėto apsisuko, ieškodama raudonos kepurės naktyje.

Ten.

Mergaitė leidosi nuokalne link upės. Liusė pradėjo vytis.

Jos bėgo visiškai vienodai. Kai Liusė susigūžė nuo sprogimo garso, susigūžė ir Liuška – lygiai tokiu pačiu keistu judesiu. O atbėgus prie upės kranto, kai pasirodė miestas, Liuška sustingo lygiai tokia pat laikysena kaip ir Liusė.

Už pusšimčio metrų nuo Liusės jos veidrodinis atspindys pradėjo kūkčioti.

Didelė dalis Maskvos skendėjo liepsnose. Šitiek namų virto griuvėsiais. Liusė bandė įsivaizduoti, kiek dar gyvybių nutrūko mieste šią naktį, bet viskas atrodė taip tolima ir nepasiekiama – tarsi skaitytų istorinę knygą.

Mergaitė vėl sujudo. Bėgo taip greitai, kad Liusė net norėdama

nebūtų pavijusi. Jos skuodė per milžiniškus akmenimis grįstame kelyje iškirstus kraterius. Skuodė palei liepsnojančius pastatus, negailestingas ugnies traškesys apėmė vis naujus taikinius. Skuodė palei sumaltus, apverstus karinius sunkvežimius, kurių šonuose buvo matyti iškištos pajuodusios rankos.

Tada Liuška pasuko gatve į kairę, ir Liusė jos nebematė.

Plūstelėjo adrenalinas. Liusė dar labiau palinko į priekį, vis ryžtingiau ir greičiau statydama kojas apsnigta gatve. Tokiu greičiu žmogus bėga tik apimtas nevilties. Kai jį ragina kai kas labai stipraus.

Liuška galėjo bėgti tik į vieną vietą.

– Liuška...

Jo balsas.

Kur jis? Akimirką Liusė pamiršo savo praeities aš, pamiršo rusaitę mergaitę, kuriai grėsė pavojus bet kurią akimirką žūti, pamiršo, kad šis Danielis nebuvo *jos* Danielis, bet tada...

Žinoma, tai buvo jis.

Jis niekada nemirė. Jis visada buvo netoli. Jis visada buvo jos, o ji – visada jo. Ji tenorėjo rasti jo rankas, paskęsti jo glėbyje. Jis juk žinotų, ką jai daryti; jis gali padėti. Kodėl anksčiau juo abejojo?

Ji bėgo link jo balso. Bet Danielio niekur nesimatė. Liuškos taip pat. Perbėgusi dar vieną kvartalą, Liusė sustojo tuščioje sankryžoje.

Regis, oras užsigniaužė sustingusiuose plaučiuose. Šaltas, veriantis skausmas perskrodė ausis, lediniai diegliai dūrė pėdas.

Kuriuo keliu sukti?

Priešais ją plytėjo tuščias plotas, pilnas griuvėsių, atitvertas nuo gatvės pastoliais ir geležine tvora. Tačiau netgi tamsoje Liusė atskyrė, kad tai senesni griuvėsiai. Jie atsirado ne po pastarojo naikintuvų antskrydžio.

Vaizdas neatrodė kažkuo išskirtinis – eilinis apleistas plotas. Ji nežinojo, kodėl vis dar prie jo stovėjo. Kodėl nustojo vytis Danielio balsą...

Kol palietė tvorą, sumirkčiojo ir akyse sušmėžavo kai kas nuostabaus.

Bažnyčia. Didinga balta bažnyčia, stovinti šioje griuvėsių skylėje. Didžiulis marmuro arkų triptikas fasadinėje pusėje. Penkios auksinės smailės ištįsusios aukštyn į dangų. O viduje – ilgiausios nuvaškuotų medinių klauptų eilės kiek tik akys užmatė. Virš baltų laiptų pakylos – altorius. Visos sienos ir aukštos, arkinės lubos išpuoštos nuostabiausiomis freskomis. Daugybė angelų.

Kristaus Išganytojo bažnyčia.

Iš kur Liusė visa tai žinojo? Kodėl kiekviena savo ląstele jautė, kad ši griuvėsių krūva kažkada buvo didžiulė balta bažnyčia?

Nes ji ten buvo prieš kažkiek laiko. Ji matė kažkieno rankų įspaudus pelenuose ant metalo: Liuška irgi ten stabtelėjo, spoksojo į

bažnyčios likučius ir kažką pajautė.

Liusė suėmė turėklus, vėl sumirkčiojo ir pamatė save – arba Liušką – mažą mergaitę.

Vilkėdama baltą nėriniuotą suknelę sėdėjo viename klauptų. Gaudžiant vargonams žmonės rinkosi mišioms. Dailus vyras jai iš kairės turbūt buvo jos tėvas, o moteris šalia jo – jos motina. Matėsi ir senelė, kurią Liusė visai neseniai susitiko, ir Kristina. Abi atrodė jaunesnės, apvalainos. Liusė prisiminė, kaip senelė sakė, jog abu tėvai mirę. Bet tą akimirką jie atrodė tokie gyvi. Atrodė, tarsi jie pažinojo kiekvieną žmogų, sveikinosi su visomis pro jų klauptą praeinančiomis šeimomis. Liusė stebėjo save praeityje, matė, kaip tėvas spaudė ranką žaviam šviesiaplaukiui jaunuoliui. Šis pasilenkė prie klaupto ir jai nusišypsojo. Jis turėjo pačias gražiausias violetines akis.

Liusė sumirksėjo, ir vizija pradingo. Prieš ją vėl stūksojo paprasčiausi griuvėsiai. Ji stingo iš šalčio. Vienui viena. Kitame upės krante sprogo dar viena bomba. Jos banga nubloškė Liusę ant kelių. Ji užsidengė veidą rankomis...

Kol išgirdo kažką verkiantį. Pakėlusi galvą pašnairavo giliau į tamsą, į griuvėsius, ir pamatė jį.

– Danieli, – sušnibždėjo. Jis atrodė nė kiek nepasikeitęs. Spinduliavo šviesą netgi stingdančioje tamsoje. Tie šviesūs plaukai, kuriuos ji amžinai kedentų tarp pirštų, tos violetiniai pilkos akys, tarsi sutvertos žiūrėti į jos akis. Tas stambus veidas, išsišovę skruostikauliai, tos lūpos. Jos širdis daužėsi. Teko tvirčiau įsikibti į geležinę tvorą, kad neištvėrusi nenubėgtų prie jo.

Nes jis buvo ne vienas.

Jis buvo su Liuška. Guodė ją, glostė skruostą ir braukė ašaras. Jie rankomis apsivijo vienas kitą, galvas glaudė tarsi amžinam bučiniui. Buvo tokie įsijautę, kad net nejautė aplink drebinančių sprogimų. Atrodė, tarsi pasaulyje būtų tik dviese.

Jų kūnai tvirtai susiglaudė. Prieblandoje net nebuvo matyti, kur vieno kūnas baigiasi, kur kito prasideda.

Liusinda atsistojo ir slinko į priekį nuo vienos griuvėsių krūvos per kitą, stengdamasi priartėti.

– Jau maniau, kad niekada tavęs neberasiu, – Liusė išgirdo savo praeities „aš“.

– Mes visada rasime vienas kitą, – keldamas nuo žemės ir spausdamas prie savęs atsakė Danielis. – Visada.

– Ei, judu! – iš gretimo pastato pasigirdo šūksmas. – Einate į vidų ar ne?

Kitame tuščios aikštės gale į akmeninį pastatą vyriškis, kurio Liusė niekaip neatpažino, varė mažą grupelę žmonių. Būtent ten Liuška su Danieliu ir norėjo nukakti. Veikiausiai toks ir buvo jų planas – pasislėpti nuo bombų.

– Taip, – sušuko Liuška. Ji pažvelgė į Danielį. – Eime su jais.

– Ne, – atžariu balsu atkirto Danielis. Liusė puikiai pažino tą toną.

– Ten bus saugiau. Argi ne todėl tarėmės čia susitikti?

Danielis pažvelgė atgal, jo akys atsisuko į tą vietą, kur slėpėsi Liusė. Kai dangų nutvieskė dar viena auksiniai raudona sprogimo banga, Liuška suriko ir įsikniaubė Danieliui į krūtinę. Liusė vienintelė pastebėjo jo veido išraišką.

Jį kažkas neramino. Kažkas stipresnio už bombų baimę.

O, ne.

– Danilai! – Berniukas vis dar laikė atviras slėptuvės duris. – Liuška! Danilai!

Visi kiti jau sugūžėjo į vidų.

Danilas apsuko Liušką aplink ir prispaudė jos ausį sau prie lūpų. Šešėlyje pasislėpusi Liusė degė troškimu sužinoti, ką jis šnibžda. Gal sakė tą patį, ką Danielis kada nors yra sakęs *jai* nusiminusiai. Ji norėjo nubėgti, patraukti Liušką – bet negalėjo. Kažkas viduje neleido pajudėti.

Ji įsmeigė akis į Liuškos išraišką, tarsi visas gyvenimas nuo to priklausytų.

Gal ir priklausė.

Kol Danilas kalbėjo, Liuška linksėjo, ir jos veidas keitėsi iš kupino išgąsčio į ramų. Ji užsimerkė. Palinksėjo dar kartą. Tada kiek atlošė galvą ir lūpas iš lėto papuošė šypsena.

Šypsena?

Bet kodėl? Kaip? Tarsi ji žinotų, kas tuoj nutiks.

Danilas laikė ją apglėbęs. Pasilenkė dar vienam bučiniui, stipriai prispaudė prie jos lūpų savąsias, rankomis kedendamas plaukus, paskui delnais slinkdamas šonais žemyn, liesdamas kiekvieną centimetrą.

Viskas atrodė taip jausmingai, kad Liusė net paraudo, taip intymu, kad jai užgniaužė kvapą, taip žavu, kad ji negalėjo nugręžti akių kitur. Nė sekundei.

Net tada, kai Liuška suriko.

Ir virto svilinančios baltos liepsnos stulpu.

Liepsnos ciklonas atrodė nežemiškas, grakštus, kone bauginančiai elegantiškas, it ilgas šilkinis šalikas, besiplaikstantis apie jos išblyškusį kūną. Jis prarijo Liušką, sklido iš jos aplink, apšviesdamas mosuojančias degančias galūnes, kurios ilgainiui išvis nustojo mosuoti. Danilas jos nepaleido, net kai liepsna apėmė jo paties drabužius, net kai teko atlaikyti visą suglebusios, sąmonę praradusios mergaitės svorį, net kai liepsnos šnypšdamos sudegino jos mėsą, net kai jos oda apanglėjo ir pajuodo.

Danilo rankos nusviro tik tada, kai liepsna išsisklaidė – taip greitai, tarsi užpučiama žvakė – ir nebeliko, ko laikyti. Kai liko vien

pelenai.

Danilas susvirduliavo prie pelenų krūvelės ant sniego ir pradėjo lieti ašaras. Šios plovė nuo žandų juodus suodžius, kurie liko nuo degančios Liuškos. Jo veidas persikreipė. Drebėjo rankos. Liusei – žvelgiančiai su savotiško pavydo gaidele – jos pasirodė plikos ir didelės, tarsi vis dar laikančios Liuškos liemenį, kedenančios jos plaukus, suėmusios jos skruostus. Ką, po galais, daryti su tomis rankomis, kai vienintelis daiktas, kurį norėtum laikyti, staiga mįslingai dingo? Visa mergaitė, visas gyvenimas – dingo.

Skausmo perkreiptas Danilo veidas užėmė Liusei kvapą, suspaudė širdį tarsi spaustuvais. Negana to, ką jautė pati, matyti jo agoniją buvo dar sunkiau.

Štai taip jis jautėsi kiekviename gyvenime.

Po kiekvienos mirties.

Vėl ir vėl, ir vėl.

Liusė klaidingai įsivaizdavo, kad Danielis – savanaudis. Nebuvo taip, kad jam nerūpėtų. Jam viskas rūpėjo taip smarkiai, kad tai jį žlugdė. Ji vis dar nekentė tokios padėties, bet staiga ėmė suprasti jo piktumą, jo abejones dėl visko. Galbūt Mailsas būtų mokėjęs ją mylėti, bet ta meilė niekada neprilygtų Danielio.

Niekada.

– Danieli! – sušukusi išniro iš šešėlio ir nuskubėjo prie jo.

Ji norėjo sugrąžinti kiekvieną bučinį ir apkabinimą, kuriuos ką tik stebėjo, kaip jis dalijo jai praeitame gyvenime. Ji žinojo, kad taip elgtis negalima.

Danilo akys išsiplėtė. Jo veide atsirado siaubas.

– Kas tai? – lėtai paklausė. Kaltinančiai. Tarsi nebūtų ką tik leidęs savo Liuškai mirti. Tarsi į atsiradusią Liusę būtų sunkiau žiūrėti negu į mirštančią Liušką. Jis iškėlė juodais pelenais suteptą ranką, rodydamas į ją. – Kas čia vyksta?

Tai agonija privertė į ją taip žiūrėti. Ji stabtelėjo, sumirksėjus nuriedėjo ašara.

– Atsakyk jam, – kažkas tarė, balsas iš šešėlių. – Kaip čia atsiradai?

Tą išdidų balsą Liusė atpažintų bet kur. Jai nė nereikėjo atsisukti į Kemą, išėjusį pro duris iš slėptuvės.

Tarsi milžiniškos vėliavos skleidžiamu garsu, jis pakėlė sparnus. Jie išsiskleidė už nugaros – taip jis atrodė dar didingesnis ir labiau bauginantis negu įprasta. Liusė negalėjo nuleisti akių. Tamsioje gatvėje nuo jų driekėsi auksinio atspalvio spindesys.

Liusė šnairavo, bandydama suvokti, kas prieš jos akis vyksta. Jų buvo ir daugiau – daugiau tamsių siluetų šešėliuose. Dabar visi išlindo.

Gabė. Rolandas. Molė. Ariana.

Visi čia susirinko. Visi iškeltais sparnais. Mirguliuojanti aukso ir sidabro jūra, akinančiai šviesi tamsioje gatvėje. Jie atrodė įsitempę. Sparnų kampučiai virpėjo, tarsi pasiruošus mūšiui.

Bent kartą Liusė nesijautė įbauginta tų sparnų didybės ar sunkių jų žvilgsnių. Ji bjaurėjosi.

– Ir visi tai stebite *kiekvieną* kartą? – paklausė.

– Liuška, – ramiu balsu kreipėsi Gabė. – Pasakyk, kas čia dedasi.

Staiga išdygo Danilas, suėmė ją už pečių ir papurtė.

– Liuška!

– Aš ne Liuška! – suriko Liusė išsivadavusi ir žengdama pusę tuzino žingsnių atgal.

Ją apėmė siaubas. Kaip jie galėjo susitaikyti su savo gyvenimu? Kaip jie galėjo visi sėdėti ir žiūrėti, kaip ji miršta?

Visko buvo per daug. Ji nebuvo pasirengusi to pamatyti.

– Ko taip žiūrite į mane? – paklausė Danilas.

– Ji nėra ta, kuo ją laikai, Danilai, – perspėjo Gabė. – Liuška nebegyva. Čia... čia yra...

– *Kas ji tokia?* – kamantinėjo Danilas. – Kaip ji gali čia stovėti, kai...

– Pasižiūrėk į jos drabužius. Ji tikrai ne...

– Užsičiaupk, Kemai, gal ji ne ta, – sudraudė Ariana, bet ir pati atrodė išsigandusi, nes Liusė galbūt buvo būtent ta, kuo Kemas rengėsi ją pavadinti. Ore dar kartą kažkas suspiegė, ir artilerijos skeveldrų lietus pabiro ant namų gatvėje, apkurtino Liusę, uždegė medinį sandėlį. Angelams aplink siautėjantis karas buvo nė motais – juos domino tik ji. Liusė ir angelai stovėjo per šešis metrus. Jie į ją žiūrėjo itin atsargiai – lygiai taip pat jautėsi Liusė. Nė vienas nesiryžo artintis.

Rusenančio pastato šviesoje Danilo šešėlis gerokai atitolo nuo jo kūno. Ji bandė mintyse sudėti juos į krūvą. Ar pavyks? Jos akys prisimerkė, įsitempė visi raumenys. Jai vis dar taip sunkiai sekėsi tai daryti, niekada taip ir nesužinojo, ko tiksliai reikia, norint paimti šešėlį į rankas.

Kai tamsios linijos pradėjo drebėti, ji staiga metėsi į priekį. Sugriebusi šešėlį abiem rankomis, pradėjo sukti jį į kamuolį – visai kaip matė tai darant savo mokytojus, Stiveną ir Frančeską, pirmomis dienomis „Pakrantės“ mokykloje. Ką tik surinkti Pranešėjai visada būdavo išsitaršę ir beformiai. Pirmiausia juos reikėdavo susukti į apčiuopiamą formą. Tik tada juos galima ištempti į didesnį plokščią paviršių. Tada Pranešėjas gali transformuotis: arba į langą, kuriame matai praeitį, arba į Pranešėją, pro kurį gali žengti.

Šis Pranešėjas pasirodė lipnus, bet ji staigiai jį ištempė ir suformavo. Ji įkišo ranką ir atvėrė Pranešėją.

Negalėjo delsti nė minutės. Dabar ji turėjo misiją: surasti save ankstesniame gyvenime, kol dar buvo gyva, ir sužinoti, kiek ją įvertino

Atstumtieji, o galiausiai – atsekti savo ir Danielio prakeiksmo ištakas.

Ir jas sunaikinti.

Kol ji tvarkėsi su Pranešėju, visi kiti žiobtelėjo.

– Kada to išmokai? – sušnibždėjo Danilas.

Liusė papurtė galvą. Jos paaiškinimai tik sujauktų Danilo mintis.

– Liusinda!

Tai ir buvo paskutinis girdėtas garsas: jis šaukė ją tikruoju vardu.

Keista: ji žvelgė tiesiai į jo sutrikusį veidą, bet nepastebėjo, kad lūpos būtų sujudėjusios. Tikriausiai tai tebuvo vaizduotės vaisius.

– Liusinda! – jis sušuko dar kartą. Balse jautėsi panika, bet Liusė jau nėrė galva žemyn į kviečiančią tamsą.

Antras skyrius

SIŲSTI ROJAUS
MASKVA
1941 M. SPALIO 15 D.

– Liusinda! – dar sykį sušuko Danilas, bet per vėlai: tą akimirką ji jau buvo dingusi. Jis ką tik išniro į šaltą, sniegu nuklotą vietą. Už savęs pajuto šviesos blyksnį ir netoli atsiradusios liepsnos karštį, bet akyse tebestovėjo Liusė. Jis suskubo link jos, link tamsaus gatvės užkampio. Ji atrodė tokia smulkutė užsimetusi kažkieno kito nutrintą apsiaustą. Išsigandusi. Jis matė ją iš už šešėlių, bet tada...

– Ne!

Raketa pataikė į už jo stovintį namą. Žemė sudrebėjo, į orą pakilo stiklo, geležies ir betono debesis ir pabiro žemyn.

Po sprogimo gatvėje įsivyravo mirtina tyla. Bet Danielis to net nepastebėjo. Jis tik stovėjo netekęs žado tarp nuolaužų.

– Ji keliauja dar toliau į praeitį, – ištarė, braukdamas dulkes nuo pečių.

– Ji keliauja dar toliau į praeitį, – kažkas pakartojo.

Tas balsas. *Jo* balsas? Aidas?

Ne, aidas taip arti neskambėtų. Ir balsas pernelyg aiškus, kad būtų jo vaizduotės vaisius.

– Kas kalba? – jis staigiu judesiu peršoko gatvės šiukšlyną link tos vietos, kur buvo Liusė.

Du atodūsiai.

Danielis žiūrėjo į save. Tik nevisiškai vienodą – ankstesnę savo versiją, kuri buvo kiek mažiau ciniška. Nuo kada? Kur jis atsidūrė?

– Nesilieskit! – sudraudė Kemas. Jis vilkėjo kareivio uniformą, batus ir storą juodą apsiaustą. Danielis matė, kaip degė jo akys.

Abu Danieliai netyčia prisiartino, atsargiai apėjo vienas kitą ratu. Paskui atbulomis atsitraukė.

– Nesiartink prie manęs, – vyresnysis įspėjo jaunesnįjį. –

Pavojinga.

– Žinau, – suriko Danielis. – Manai, kad nežinau? – Vien nuo buvimo taip arti jam spaudė vidurius. – Jau esu čia buvęs seniau. Aš esu *tu*.

– Ko tau reikia?

– Aš... – Danielis apsižvalgė, stengdamasis neprarasti laikysenos. Po tūkstančių metų gyvenimo, meilės Liusei ir jos netekimo jo atmintis surambėjo. Dėl pasikartojančių įvykių darėsi sunkiau prisiminti. Bet šioje vietoje jis buvo ne taip jau seniai, jis prisiminė ją...

Tuščias miestas. Apsnigtos gatvės. Ugnies nutviekstas dangus.

Juk tai galėjo būti bet kuris karas.

Bet čia...

Tas lopinėlis gatvėje, kur sniegas nutirpęs. Tamsus krateris baltumos jūroje. Danielis susmuko ant kelių ir siekė ant žemės išbirusio juodų pelenų rato. Užsimerkė. Ir iki smulkmenų prisiminė, kaip ji mirė jo rankose.

Maskva. 1941 m.

Vadinasi, ji keliavo į savo praeitus gyvenimus. Tikėdamasi suprasti.

Įdomu tai, kad neįžvelgė nei priežasčių, nei sutapimų dėl savo mirčių. Bet *tai* geriausiai žinojo ne kas kitas, o Danielis.

Tam tikruose gyvenimuose jis *tikrai* stengėsi ją apšviesti, tikėdamasis, jog tai ką nors pakeis. Kartais stengėsi kuo ilgiau neleisti jai mirti, bet, galima sakyti, niekada nepavykdavo. Kartais – kaip kad pastarąjį Maskvoje – jis nusprendė ją išsiųsti greičiau. Patausoti ją. Kad jo bučinys būtų paskutinis dalykas, ką ji pajaučia gyvenime.

Būtent šie gyvenimai metė ilgiausius šešėlius amžinybėje. Būtent šie gyvenimai kaip metalo drožles prie magneto traukė Liusę, kol apgraibomis slinko per Pranešėjus. Šiuose gyvenimuose jis atskleisdavo, ką ji turi žinoti, nors ir žinojo, kad tai ją sunaikins.

Kaip ir mirtis Maskvoje. Jis viską puikiai prisiminė ir jautėsi kvailai. Šnibždėjo jai drąsinančius žodžius, aistringai pabučiavo. Palaiminga jos veido išraiška prieš pat mirtį. Visa tai nieko nepakeitė. Kiekvieną kartą ją ištikdavo lygiai tokia pati mirtis.

Taip pat ir Danielis: po visko jis išlikdavo lygiai toks pat. Niūrus. Juodas. Tuščias. Nusivylęs. Nepaguodžiamas.

Gabė ryžosi užspardyti sniego ant pelenų rato, kuriame mirė Liuška. Lengvučiai plunksnuoti sparnai spindėjo naktyje, o kūną gaubė raibuliuojanti aura, kol kapstėsi su sniegu. Ji verkė.

Visi kiti taip pat priėjo arčiau: Kemas. Rolandas. Molė. Ariana.

Danilas, seniau buvęs Danielis, taip pat stojo į šį margaspalvį ratą.

– Jei čia atėjai mus dėl ko nors įspėti, – pareiškė Ariana, – tai sakyk, ką nori, ir išeik.

Jos vaivorykštiniai sparnai palinko į priekį. Ji atsistojo priešais

Danilą, kuris atrodė žalstelėjęs.

Angelų bendravimas su savimi iš ankstesnių gyvenimų prieštaravo įstatymams ir buvo nenatūralus. Danielį išpylė šaltas prakaitas, jis pasijuto silpnas. Neaišku, ar todėl, kad teko iš naujo išgyventi Liusės mirtį, ar todėl, kad buvo taip arti savo ankstesniojo „aš“.

– Įspėti? – šaipėsi Molė, sukdama ratais apie Danielį. – Kurių galų Danieliui Grigoriui krypti iš savo kelio, kad dėl kažko įspėtų mus? – Atsistojusi jam prieš veidą erzino savo varinės spalvos sparnais. – Ne, aš gerai prisimenu, ko jam čia reikia – šis jau ilgus amžius klajoja po praeitį. Nuolat ieškodamas, nuolat vėluodamas.

– Ne, – sušnibždėjo Danielis. Taip negalėjo būti. Jis pasiryžo ją sugauti ir būtinai tai padarys.

– Ji nori paklausti, – Rolandas aiškino Danieliui, – kas privertė tave čia atkakti? Kad ir iš kurio būtum laiko?

– Oi, vos neužmiršau, – trindamas smilkinius įsikišo Kemas. – Jis seka Liusindą. Ji pasimetė laike. – Jis atsigręžė į Danielį, pakėlė antakį. – Galbūt dabar nurysi išdidumą ir paprašysi mūsų pagalbos?

– Man nereikia pagalbos.

– Panašu, kad reikia, – tyčiojosi Kemas.

– Nesikiškit, – iškošė Danielis. – Jūs ir taip pridarysite mums daug žalos vėliau.

– O, kaip smagu, – suplojo rankomis Kemas. – Dabar privertei mane nekantrauti.

– Danieli, įsivėlei į pavojingą žaidimą, – pratarė Rolandas.

– *Pats žinau.*

Kemas tamsiai, pragaištingai nusijuokė:

– Ką gi. Pagaliau priėjome liepto galą, ar ne?

Gabė suglumo.

– Tai... kažkas pasikeitė?

– Jai viskas aiškėja! – prabilo Ariana. – Ji atidaro Pranešėjus ir keliauja laiku, ir ji *vis dar gyva!*

Danielio akys degė violetiniai. Jis nusigręžė nuo visų, vėl įsmeigė žvilgsnį į bažnyčios griuvėsius – čia jis matė Liušką.

– Negaliu čia likti. Turiu ją sugauti.

– Na, kiek pamenu, – minkštai sumurkė Kemas, – tau niekada nepavyks. Istorijos neperrašysi, brolau.

– Galbūt tavo istorijos. Bet ne mano ateities.

Danieliui nesisekė blaiviai mąstyti. Sparnai degė jo viduje, trokšdami išsilaisvinti. Jos nebeliko. Gatvė ištuštėjo. Nebeliko kuo rūpintis.

Jis atlošė pečius ir išlaisvino juos su švilpesiu. Štai. Tas lengvumas. Ta gili laisvė. Dabar jis jau galėjo aiškiau mąstyti. Jam tereikėjo akimirką pabūti vienam. Su savimi. Jis pažvelgė į tą kitą Danielį ir pakilo į dangų.

Po kelių akimirkų vėl išgirdo tą patį garsą: tokį pat išsiskleidžiančių sparnų švilpesį – dar vienų, jaunesnių sparnų, pakylančių nuo žemės, garsą.

Ankstesnysis Danielio „aš“ pasivijo jį danguje.

– Kur skrendame?

Antgamtiškai jie nusileido ant trečio aukšto atbrailos netoli Patriarcho tvenkinio, ant stogo priešais Liusės langą, kur žiūrėdavo į ją miegančią. Danilui šie prisiminimai buvo šviežesni, bet pataluose sapnuojančios Liusės vaizdas Danieliui taip pat sukėlė šiltą, pažįstamą jausmą.

Abu atrodė liūdni. Ironiška, bet subombarduotame mieste jos namas liko nepaliestas, skirtingai nei ji pati. Jiedu tylėdami stovėjo šaltoje naktyje, susidėję sparnus už nugarų, kad šie netyčia nesusiliestų.

– Kaip jai viskas klostysis ateityje?

Danielis atsiduso.

– Gera žinia ta, jog šiame gyvenime atsitiko kažkas kitokio. Kažkaip tas prakeiksmas buvo... pakeistas.

– Kaip? – Danilas pažvelgė į viršų, ir jo akyse švietusi viltis apsiniaukė. – Nori pasakyti, kad dabartiniame gyvenime ji dar nedavė įsipareigojimo?

– Manome, kad ne. Čia viso to dalis. Regis, atsivėrė spraga, ir leido jai gyventi ilgiau nei paprastai...

– Bet tai labai pavojinga. – Danilas kalbėjo paklaikusiai greitai, trykšdamas tais pačiais žodžiais, kurie sukosi Danielio mintyse nuo pat tos paskutinės nakties „Kardo ir kryžiaus“ mokykloje, kai suvokė, kad šis gyvenimas buvo skirtingas. – Ji galėjo mirti ir negrįžti. Taip viskam būtų *galas*. Šiuo metu viskas ant ribos.

– *Žinau*.

Danilas stabtelėjo, nusiramino.

– Nepyk. Aišku, kad tu žinai. Bet... klausimas, ar *ji* supranta, kodėl šis gyvenimas kitoks?

Danilas užsilipo ant atbrailos ir žvelgė į tamsų jos langą.

– O kokia bloga žinia?

– Bijau, kad *aš pats* daug ko nežinau. Negaliu nuspėti, kokie padariniai jos laukia už tai, kad pabėgo laiku, jei jos nerasiu ir nesustabdysiu, kol dar ne per vėlu.

Gatvėje sugaudė sirena. Oro ataka baigėsi. Tuojau rusai žygiuos po miestą, ieškodami išsigelbėjusiųjų.

Danielis atsijojo atminties nuotrupas. Ji nukeliavo į ankstesnį gyvenimą – bet į kurį? Jis pasisuko ir pažvelgė į savo ankstesnįjį „aš“.

– Juk tu irgi prisimeni, ar ne?

– Kad... ji nukeliavo atgal?

– Taip. Bet kiek toli atgal? – jie kalbėjo vienu metu, įsistebeiliję į

tamsią gatvę.

– Ir kur ji sustos? – staiga suabejojo Danielis, žengdamas atbulas nuo krašto. Jis užsimerkė, giliai įkvėpė. – Dabar Liusė pasikeitė. Ji... – jis ją kone užuodė. Švarią, tyrą, tarsi saulės šviesą. – Kažkas pasikeitė iš esmės. Pagaliau turime realią progą. O aš – aš niekada labiau nesidžiaugiau... ir niekada labiau nebijojau.

Jis atsimerkė ir nustebo, pamatęs, kaip Danilas linksi.

– Danieli?

– Taip?

– Ko lauki? – šypsodamasis paklausė Danilas. – Eik ir surask ją.

Po šių žodžių Danielis suėmė šešėlį – Pranešėją – palei stogo pakraštį ir įžengė į vidų.

Trečias skyrius

TIK KVAILIAI SKUBA
MILANAS, ITALIJA
1918 M. GEGUŽĖS 25 D.

Liusė išsvirduliavo iš Pranešėjo į sprogimų įkarštį. Ji susigūžė ir užsikimšo ausis.

Smarkūs sprogimai drebino žemę. Vienas po kito, kiekvienas vis įspūdingesnis ir labiau bauginantis už ankstesnį, kol galiausiai garsai ir smūgiai susiliejo į nesibaigiančią seriją. Jokių galimybių pabėgti ir jokių prošvaisčių, kad ši ataka baigsis.

Liusė šlitiniavo kurtinančioje tamsoje, susigūžusi, stengdamasi prisidengti. Sprogimai drebėjo jai krūtinėje, spjaudydamiesi purvu į akis ir burną.

Visas tas chaosas virė jai nė nespėjus susivokti, kur papuolė. Sprogimų šviesoje buvo matyti tik kalvoti laukai su vamzdžiais ir išvartytomis tvoromis.

Bombos. Jos vis dar sproginėjo.

Kažkas čia ne taip. Liusė stengėsi pabėgti iš Maskvos ir nuo karo. Bet atsidūrė ten pat, nuo ko viskas ir prasidėjo. Rolandas ją jau seniau įspėjo dėl to – dėl pavojaus keliauti laiku per Pranešėjus. Bet ji pernelyg užsispyrusi, kad būtų jo klausiusi.

Aplink tamsu – nors į akį durk. Liusė užkliuvo už kažko ir trenkėsi veidu į purvą.

Kažkas sukriuksėjo. Kažkas, ant ko Liusė užgriuvo.

Ji aiktelėjo ir nusirangė šalin. Skaudžiai sudūrė šlaunį, ant kurios nukrito. Bet pamačiusi ant žemės gulintį žmogų, pamiršo savo skausmą.

Jis buvo jaunas, maždaug jos amžiaus. Smulkus, švelnių bruožų, droviomis rudomis akimis. Veidas išblyškęs. Negiliai gaudė orą. Ant pilvo uždėta ranka buvo su apdžiūvusiu juodu purvu. O po ranka buvo

matyti, kad jo drabužiai permirkę tamsiai raudonu krauju.

Liusė negalėjo palikti žaizdos.

– Aš neturėčiau čia būti, – sušnibždėjo sau.

Vaikino lūpos virpėjo. Kruvina ranka drebėjo, bandant persižegnoti per krūtinę.

– Ach, aš miriau, – atsiduso plačiai atmerktomis akimis. – Tu esi angelas. Aš miriau ir atkeliavau į... ar aš Rojuje?

Drebančia ranka norėjo pasiekti ją. Ji norėjo rėkti ar vemti, bet tegalėjo suimti jo rankas ir prispausti prie skylės jo viduriuose. Žemę ir ant jos gulintį vaikiną sudrebino dar vienas sprogimas. Pro Liusės pirštus prasisunkė nauja kraujo srovė.

– Mano vardas Džiovanis, – užsimerkdamas sušnibždėjo jis. – Prašau. Padėk man. Prašau.

Tik tada Liusė susivokė, kad atsidūrė nebe Maskvoje. Žemė po kojomis buvo šiltesnė. Nebe apsnigta, o žalia, išdraskyta pievelė, po kuria atsivėrė juoda žemė. Oras buvo sausas ir dulkėtas. Vaikinas kalbėjo su ja itališkai, ir, visai kaip Maskvoje, ji suprato kiekvieną žodį.

Jos akys apsiprato tamsoje. Dabar jau tolumoje buvo matyti prožektoriai virš purpurinių kalvų. O už kalvų vakaro dangus išbarstytas baltomis žvaigždėmis. Liusė nusisuko. Ji negalėjo žiūrėti į žvaigždes, neprisimindama Danielio, o apie Danielį šią akimirką galvoti negalėjo. Bent jau ne tada, kai rankomis spaudžia vaikino pilvą, ne tada, kai šis beveik miršta.

Na, jis bent jau nemirė *dar*.

Jis tik taip manė.

Negalėjo jo kaltinti. Gavus smūgį, jį tikriausiai ištiko šokas. Galbūt tada ir pamatė ją, įžengiančią pro Pranešėją – juodą tunelį, pasirodžiusį tiesiog ore. Jis tikriausiai neapsakomai išsigando.

– Viskas bus gerai, – ramino Liusė itališkai. Ji visada svajojo išmokti šią kalbą. O dabar kalbėjo idealiu akcentu, kuris jai labai tiko. Jos balsas taip pat atrodė minkštesnis ir švelnesnis, negu tikėjosi; todėl pasidarė įdomu, kokia ji buvo tame gyvenime.

Ji pašoko nuo kurtinančios šūvių krušos. Artilerijos ugnis. Nesibaigianti, danguje paliekanti ryškius, degančius pėdsakus. Šalia jų girdisi itališki šūksniai. Paskui ir duslūs batų trenksmai purvinoje žemėje, kurie vis artinosi.

– Mūsiškiai atsitraukia, – suvapėjo vaikinas. – Nieko gero.

Liusė pažvelgė link bėgančių kareivių garso ir netikėtai pastebėjo, kad ji su sužeistuoju vaikinu čia nebuvo viena. Aplink juos – mažiausiai dešimt dejuojančių, virpančių ir ant juodos žemės kraujuojančių kareivių. Jų drabužius sudraskė paslėpta mina, kurios jie tikriausiai nepastebėjo. Ore tvyrojo sodrus puvėsių, prakaito ir kraujo tvaikas. Liusei pasidarė taip baisu – ji prikando lūpą, kad

susilaikytų nepradėjusi rėkti.

Pro šalį prabėgo uniformuotas vyras ir sustojo.

– O ką *ji* čia veikia? Čia karo zona. Čia ne vieta seselėms. Mergaite, mirusiems tikrai nepadėsi. Gelbėkis bent pati. Mums nereikia pašalinių aukų.

Liusei nespėjus nė prasižioti, jis nuskubėjo tolyn. Po ja esančio vaikino akys nusileido, o visas kūnas drebėjo. Ji beviltiškai dairėsi, ieškodama, kas galėtų padėti.

Už gero puskilometrio, ant purvino, siauro kelio stovėjo du senoviškai atrodantys sunkvežimiai ir šalia du greitosios pagalbos automobiliai.

– Tuoj grįšiu, – pažadėjo Liusė, prispausdama vaikino rankas stipriau ant žaizdos pilve, kad stabdytų kraujavimą. Jai pabėgus, šis suverkšleno.

Ji bėgo link sunkvežimių klupčiodama, nes visai šalia sprogusi dar viena bomba sudrebino žemę po kojom. Seselės. Jos tikrai žinos, ką daryti, kaip padėti. Bet prisiartinusi pakankamai, kad įžiūrėtų jų veidus, Liusė neteko amo. Tai buvo mergaičiukės. Kai kurioms iš veido atrodė ne daugiau kaip keturiolika. Jų uniformos atrodė tarsi karnavaliniai kostiumai.

Ji atidžiai nužvelgė visų veidus, tarp jų ieškodama savojo. Juk turėjo būti priežastis, kodėl ji atsirado šiame pragare. Bet nė vienas veidas neatrodė pažįstamas. Jai sunkiai sekėsi perprasti ramius, švarius mergaičių veidus. Nė vienose akyse nebuvo matyti baimės, kurią, be abejo, spinduliavo Liusės išraiška. Galbūt jos jau pakankamai prisižiūrėjo, kad priprastų prie to, kas vyksta per karą.

– Vanduo, – iš sunkvežimio pasigirdo vyresnės moters balsas. – Tvarsčiai. Marlė.

Ji padavinėjo tuos reikmenis mergaitėms, kurios krovėsi viską į šalikelėje įrengtą ligoninę. Už sunkvežimių jau stovėjo nemažai sužeistųjų, laukiančių savo eilės. Dar daugiau tik ėjo link sunkvežimių. Liusė stojo į eilę pasiimti reikmenų. Buvo tamsu, tad niekas jai nepasakė nė pusės žodžio. Dabar ji puikiai pajuto jaunų seselių patiriamą stresą. Jos mokėsi išlaikyti ramią laikyseną ir veido išraišką prieš kareivius, bet kai viena mergina prieš Liusę tiesė ranką pasiimti reikmenų, ji aiškiai drebėjo.

Aplink kareiviai vilkosi poromis, vienas kitą prilaikydami. Keletas nešamų sužeistųjų kažką murmėjo apie mūšį, klausinėjo, kiek pažeistos jų pozicijos. Atsirado ir sužeistų kur kas rimčiau. Jų lūpos netarė jokių klausimų, nes pro jas veržėsi riksmas iš skausmo. Juos reikėjo kelti už liemens, kadangi vieną ar abi kojas nutraukė sprogusi mina.

– Vanduo. – Liusei į rankas nusileido vandens ąsotis. – Tvarsčiai. Marlė.

Vyresnioji seselė mechaniškai perdavinėjo reikmenis, jau ruošėsi imti kitą rinkinį kitai merginai, bet stabtelėjo. Įsmeigė akis į Liusę. Nužvelgė ją nuo galvos iki kojų. Liusė atsikvošėjo, kad vilki tą patį storą vilnonį paltą, kurį Liuškai davė senelė Maskvoje. Bet ir gerai, nes po apsiaustu ji mūvėjo džinsus ir susagstomus marškinėlius iš dabartinio gyvenimo.

– Uniforma, – pagaliau lygiai tokiu pat monotonišku balsu ištarė moteris, mesteldama Liusei baltą chalatą ir seselės kepuraitę, kokias dėvėjo ir kitos merginos.

Liusė dėkingai linktelėjo ir nėrė už sunkvežimių persirengti. Tai buvo plati, balta suknia, kuri siekė jai kulkšnis, buvo juntamas aitrus baliklio kvapas. Ji pabandė nusivalyti nuo rankų kareivio kraują vatos gabalėliu ir numetė jį už medžio. Bet kol užsisagstė seselės uniformą, atsiraitojo rankoves ir užsirišo diržą, visas apdaras buvo ištepliotas raudonomis dėmėmis.

Ji pagriebė reikmenis ir nubėgo per gatvę. Prieš ją atsivėrė siaubingas vaizdas. To kareivio, kurį norėjo išgelbėti, nebebuvo. Aplink gulėjo šimtai vyrų, kuriems reikėjo pagalbos. Ji pažvelgė į tvarsčius rankose ir svarstė, ką daryti.

– Sesele! – pakvietė vienas vyras. Jis stūmė neštuvus pro greitosios pagalbos automobilio galines duris. – Sesele! Šitam reikia seselės.

Liusė susigaudė, kad kviečia ją.

– Oi, – sutriko. – Manęs?

Ji pažvelgė į greitąją. Ten viskas suversta ir tamsu. Nors automobilis įrengtas gabenti du pacientus, tačiau dabar jame gulėjo net šeši. Sužeisti kareiviai tysojo ant neštuvų trim aukštais kiekvienoje pusėje. Liusei nebuvo niekur vietos, nebent ant grindų.

Kažkas patempė ją į šoną: vyras, vežantis dar vieną sužeistąjį ant neštuvų, įkišo jį į tą siaurutį tarpą ant grindų. Ten paguldytas kareivis jau buvo be sąmonės, juodi plaukai draikėsi palei veidą.

– Nagi, – kareivis paragino Liusę. – Jau važiuoja.

Liusė nesujudėjo. Tada jis parodė į taburetę, pririštą virve prie greitosios galinių durelių. Jis pasilenkė, kad padėtų jai užlipti ant kėdės. Nugriaudėjo dar vienas sprogimas. Liusei išsprūdo klyksmas.

Ji apgailestaujančiai pažvelgė į kareivį, giliai įkvėpė ir šoktelėjo ant taburetės.

Jai įsitaisius, kareivis padavė vandens ąsotį, marlės dėžę ir tvarsčius. Dar nespėjus uždaryti durų, Liusė sustabdė:

– Palauk. O ką man daryti?

Vyriškis trumpai patylėjęs tarė:

– Juk žinai, kaip toli iki Milano. Sutvarstyk žaizdas ir pasirūpink, kad jie patogiai gulėtų. Pasistenk kuo geriau.

Trinktelėjo greitosios durys su ant pririštos kėdės sėdinčia Liuse.

Jai teko įsikibti, kad nenukristų ant priešais po kojomis gulinčio kareivio. Greitosios automobilyje buvo be galo tvanku. Siaubingai dvokė. Vienintelis šviesos šaltinis – nešiojamoji lempa, pakabinta ant vinies viename kampe. Vienintelis langas – jai už nugaros, duryse. Ji taip ir nesužinojo, kas nutiko Džiovaniui, vaikinui peršautu pilvu. Nežinojo, ar dar kada nors pamatys jį. Ar pavyks išgyventi šią naktį.

Suburzgė variklis. Greitosios pagalbos automobilis įsijungė sireną ir pajudėjo. Vienas kareivis, paguldytas ant viršutinio gulto, suvaitojo.

Kai automobilio greitis suvienodėjo, Liusė išgirdo kažką lašantį. Ji palinko į priekį nuo taburetės, pasinerdama į nešiojamosios lempos prieblandą.

Nuo viršutiniame aukšte gulėjusio kareivio kraujas sunkėsi per brezentą ir lašėjo ant gulinčiojo žemiau. Viduriniame aukšte įsprausto kareivio akys buvo atmerktos. Jis stebėjo, kaip kraujas laša ant krūtinės, bet buvo taip smarkiai sužeistas, kad net nepajėgė pasitraukti. Tačiau neišleido nė menkiausio garso. Bent jau, kol kraujo lašai nevirto srove.

Liusė sušniurkščiojo kartu su kareiviu. Ji stojosi nuo taburetės, tačiau ant grindų nebuvo vietos – nebent peržergus gulintį kareivį. Ji labai atsargiai pastatė pėdas prie jo krūtinės. Nelygiu keliu važiuojantis greitosios automobilis drebėjo, seselei teko įsikibti į viršutiniame aukšte įrengtą paciento gultą, laikant saujoje paruoštą marlę. Vos per kelias sekundes pro pirštus persisunkė kraujas.

– Padėkite! – sušuko greitosios vairuotojui, net nežinodama, ar jis ją girdi.

– Kas atsitiko? – vietine tarme paklausė vairuotojas.

– Tas žmogus – jis plūsta krauju. Bijau, kad jis miršta.

– Gražuole, visi žmonės miršta, – atsakė vairuotojas. Nejaugi *šią akimirką* jis dar sugeba flirtuoti? Po sekundėlės jis atsisuko ir pažiūrėjo pro langelį. – Klausyk, man labai gaila, bet nieko negalime padaryti. Turiu nuvežti likusius gyvus vyrukus į ligoninę.

Jis sakė tiesą. Per vėlu. Liusei atitraukus ranką nuo gulto, vėl pasipylė kraujas. Taip smarkiai, kad net sunku įsivaizduoti.

Liusė nerado tinkamų žodžių paguosti viduriniame gulte plačiai atmerktomis akimis ir pabalusiomis lūpomis besimeldžiančiam vaikinui. Kraujas iš virš jo gulėjusio kareivio nubėgo per šonus ir susitvenkė palei jo šlaunis.

Liusė norėjo užsimerkti ir dingti. Ji jau norėjo pasinaudoti pakabintos lempos mestu šešėliu, rasti Pranešėją ir žengti kur nors kitur. Bet kur.

Pavyzdžiui, į paplūdimį šalia „Pakrantės“ mokyklos mokinių miestelio. Kur ant vandenyno kranto, po žvaigždėtu dangumi ją šokdino Danielis. Arba skaidrutėliame vandenyje, kur abu šoko maudytis. Tada ji vilkėjo geltoną maudymosi kostiumėlį. Tą greitąją

iškeistų net į pačias žiauriausias akimirkas „Kardo ir kryžiaus“ mokykloje, pavyzdžiui, į tą naktį, kai ėjo susitikti su Kemu bare. Pavyzdžiui, kai jį pabučiavo. Netgi Maskvoje buvo geriau. Dar niekada gyvenime neteko atsidurti tokioje situacijoje.

Išskyrus...

Aišku, kad teko. Jai tikrai kažkada teko išgyventi kažką labai panašaus. Juk todėl čia ir atsidūrė. Kažkur šiame karo nuniokotame krašte gyveno mergaitė, kuri mirė ir atgimė, ir vėliau tapo ja. Be jokios abejonės. Ji tikriausiai kažkada rišo žaizdas, nešė vandenį ir iš paskutiniųjų laikėsi neapsivėmusi. Mintys apie mergaitę, kuri kažkada visa tai išgyveno, suteikė Liusei stiprybės.

Kraujo srovė sulėtėjo, kol galiausiai leidosi tik keli lašai. Apačioje gulintis vyrukas apalpo, tad Liusė ilgai žvalgėsi tyloje. Kol lašėjimas liovėsi visai.

Tada pasiėmė rankšluostį, vandenį ir pradėjo plauti viduriniame gulte esantį kareivį. Jis jau kurį laiką nesiprausė. Liusė švelniai jį apiprausė ir pakeitė tvarstį ant galvos. Jam atsipeikėjus, davė gurkštelti vandens. Kareivis pradėjo ramiau kvėpuoti ir nustojo išsigandusiomis akimis spoksoti į viršutinį gultą. Panašu, kad jam pasidarė patogiau.

Regis, visiems kareiviams pasidarė ramiau, kai ji pradėjo rūpintis. Netgi tam, kuris gulėjo ant grindų niekad neatsimerkdamas. Ji nuprausė ant viršutinio gulto buvusio, jau mirusio vaikino veidą. Net negalėjo paaiškinti kodėl. Tiesiog norėjo, kad ir jam būtų ramiau.

Sunku pasakyti, kiek prabėgo laiko. Liusė težinojo tai, kad buvo tamsu ir anksta, kad jai skaudėjo nugarą ir džiūvo gerklė, kad buvo išsekusi – visgi laikėsi nepalyginti geriau už bet kurį, gulintį tame greitosios automobilyje.

Paskutinį pasiliko kairėje pusėje, apatiniame gulte gulėjusį kareivį. Jį smarkiai sužeidė į kaklą, ir Liusė nerimavo, kad pakeitus tvarstį, jis neteks dar daugiau kraujo. Ji stengėsi iš paskutiniųjų. Sėdėdama ant gulto krašto šluostė jo suodiną veidą, nuplovė kraują nuo šviesių plaukų. Kad ir koks purvinas, tačiau jis atrodė gražus. Labai gražus. Tačiau jos dėmesį prikaustė jo kaklas, iš kurio net per marlę sunkėsi kraujas. Kaskart, jai net nespėjus prisiliesti prie kaklo, jis iš skausmo šaukė.

– Nebijok, – šnabždėjo ji. – Tu išgyvensi.

– Žinau. – Jis taip tyliai sušnabždėjo, taip liūdnai, kad Liusei pasirodė, jog jai pasigirdo. Iki tos akimirkos ji manė, kad šis kareivis guli be sąmonės, bet kažkas jos balse jį palietė.

Jo akių vokai suvibravo. Tada iš lėto atsimerkė.

Violetinės akys.

Liusei iš rankų net vandens ąsotis iškrito.

Danielis.

Instinktai skatino prišliaužti prie jo ir apipilti lūpas bučiniais, apsimesti, kad jis nebuvo taip smarkiai sužeistas, kaip iš tikrųjų.

Ją išvydus, Danielio akys išsiplėtė, jis bandė sėstis. Bet tada iš žaizdos vėl paplūdo kraujas, veidas neteko spalvos. Liusė neturėjo kito pasirinkimo, todėl uždraudė jam keltis.

– *Ššš.* – Prispaudė jo pečius atgal prie neštuvų, norėdama, kad jis atsipalaiduotų.

Kol ji prilaikė, kareivis šnairavo, stengdamasis geriau į ją įsižiūrėti. Su kiekvienu bandymu pro tvarstį paplūsdavo ryškus kraujas.

– Danieli, privalai liautis priešinęsis, – maldavo seselė. – Prašau, nebesipriešink. Dėl manęs.

Jų žvilgsniai sustingo ilgai akimirkai, kol greitoji staiga sustojo. Atsidarė galinės durys. Plūstelėjo gaivaus oro gūsis. Gatvėje buvo tylu, tačiau net vidurnaktį jautėsi, kad atvažiavo į didelį miestą.

Milanas. Tą sakė kareivis, kuris įsodino Liusę į greitosios pagalbos automobilį. Tikriausiai jie atvažiavo į Milano ligoninę.

Pasirodė du uniformuoti vyrai ir pradėjo greitai traukti neštuvus. Per kelias minutes sužeistuosius užkėlė ant ratukų ir nuvežė. Vyrai patraukė Liusę, kad netrukdytų ištraukti Danielio neštuvų. Jo akių vokai vėl suvibravo, pasirodė, kad jis tiesia jai ranką. Ji tol žiūrėjo pro greitosios galines duris, kol nebebuvo jų matyti. Tada pradėjo drebėti.

– Jums viskas gerai? – įkišusi galvą paklausė mergina. Ji atrodė sveika ir graži, mažomis, raudonomis lūpomis ir ilgais, tamsiais plaukais, pasuktais į šoną. Ji vilkėjo savo dydžio seselės apdarą – tokį baltą ir švarų, kad pasižiūrėjusi į savąjį Liusė prisiminė, koks jis kruvinas ir purvinas.

Liusė staiga pašoko. Ji jautėsi tarsi nutverta darant kažką negero.

– Viskas gerai, – išbėrė. – Aš tik...

– Nesiaiškink, – nukirto mergina. Kai apsižvalgė greitosios pagalbos automobilyje, jos veidas ištįso. – Matyti, kad šis reisas buvo tikrai nelengvas.

Mergina įkėlė kibirą vandens į greitąją ir įsiropštė pati. Ji nedelsdama ėmėsi darbo: nušveitė kruvinus gultus, iššluostė grindis, taškydama raudono vandens bangas pro galines duris. Ji pakeitė permirkusias paklodes švariomis ir įpylė daugiau žibalo į lempą. Iš veido atrodė ne daugiau kaip trylikos.

Liusė stojosi padėti, bet mergaitė pamojo nesikelti.

– Sėdėk. Ilsėkis. Tave juk paskyrė čia, ar ne?

Liusė dvejodama palinksėjo.

– Tu visai viena parvažiavai iš fronto?

Mergaitė akimirką liovėsi valiusi, ir, kai pažvelgė į Liusę, jos šviesiai rudos akys prisipildė paguodos.

Liusė norėjo atsakyti, bet burna buvo tokia išdžiūvusi, kad net

neįstengė prabilti. Jai prireikė tiek laiko susigaudyti, kad tą akimirką žiūrėjo į save.

– Viena, – leptelėjo. – Visai viena.

Mergaitė nusišypsojo.

– Na, jau nebe viena. Ligoninėje dirbame kelios. Mūsų seselės pačios šauniausios. Ir patys mieliausi pacientai. Manau, tau patiks. – Ji norėjo ištiesti ranką, bet tada pamatė, kokia ji purvina, tad sukikeno ir vėl pasiėmė grindų šluostę. – Mano vardas Liucija.

Liusė jau norėjo sakyti *„žinau“*.

– Mano...

Jos mintys ištuštėjo. Ji bandė sugalvoti sau vardą – bet kokį.

– Aš – Dorė... Dorija, – pagaliau tarė. Vardas beveik visai kaip mamos. – Ar žinai, kur nuvežė kareivius, kuriuos atgabenome čia?

– O, ne. Tu juk neįsimylėjai vieno jų, ar ne? – erzino Liucija. – Naujus pacientus vežame į rytinę palatą gaivinti.

– Į rytinę palatą, – pakartojo sau Liusė.

– Bet tu turėtum nueiti pas panelę Fiero seselių kambaryje. Ji mus registruoja ir sudarinėja tvarkaraštį. – Liucija vėl sukikeno ir tyliai pridūrė: – Ir linksminasi su daktaru antradieniais po pietų!

Liusė negalėjo liautis spoksojusi į Liuciją. Taip arti jos praeities „aš“ atrodė tokia *tikra,* tokia gyva, tokia mergaitė, su kuria Liusė akimirksniu susidraugautų, jei susitiktų normaliomis sąlygomis. Ji norėjo apkabinti Liuciją, bet jautė nepaaiškinamą baimę. Ji plovė žaizdas septyniems pusgyviams kareiviams – tarp jų ir savo gyvenimo meilei – bet pamačiusi Liuciją nežinojo, ką daryti. Mergaitė atrodė per jauna, kad suprastų paslaptis apie prakeiksmą, apie Atstumtuosius, kurias įminti troško Liusė. Ji pabūgo, kad pasakodama apie reinkarnaciją ir Rojų tik įbaugins Liuciją. Liucijos akyse atsispindėjo toks nekaltumas – Liusė suprato, kad Liucija žino dar mažiau už ją pačią.

Ji išlipo iš greitosios ir atbulomis nuėjo.

– Malonu susipažinti, Dorija, – šūktelėjo Liucija.

Bet Liusė jau buvo nuėjusi.

Prireikė įkišti nosį į šešias klaidingas palatas, išgąsdinti tris kareivius ir apversti vaistų spintelę, kol Liusė pagaliau jį surado.

Danielis buvo paguldytas į rytinę palatą su dar dviem kareiviais. Vienas jų visą laiką tylėjo; jo veidas buvo aptvarstytas. Kitas garsiai knarkė, iš po pagalvės kyšojo prastai paslėptas butelis viskio, o abi sulaužytos kojos sugipsuotos ir pakeltos.

Palata pasirodė pilka ir sterili, bet joje buvo langas, pro kurį buvo matyti plati miesto alėja, apaugusi oranžiniais medžiais.

Stovėdama šalia lovos, stebėdama jį miegantį, Liusė viską matė. Tai, kaip jų meilė galėjo čia sužydėti. Ji matė, kaip Liucija atneša

Danieliui valgyti, o jis iš lėto jai atsiveria. Kol Danielis pasveiks, pora taps neišskiriama. Tai kėlė jai ir pavydą, ir kaltės, ir sumišimo jausmą, nes tuo metu negalėjo pasakyti, ar jų meilė būtų gražus, ar kaip tik priešingai – labai netinkamas dalykas.

Jei ji buvo tokia jauna jiems susipažįstant, tai šiame gyvenime jie tikriausiai užmegs labai ilgus santykius. Ji galės praleisti daug metų su juo, kol tai nutiks. Kol ji mirs ir reinkarnuosis kitame gyvenime. Ji tikriausiai galvojo, kad jie kartu gali praleisti visą amžinybę – ir tikriausiai nė nenutuokė, ką reiškia *amžinybė*.

Tačiau Danielis žinojo. Visada žinojo.

Liusė pritūpė prie jo lovos, stengdamasi nepažadinti. Galbūt jis ne visada toks sunkiai pasiekiamas ir užsisklendęs. Ji visai neseniai matė tame gyvenime Maskvoje, kaip jis kažką sušnibždėjo jos praeities „aš“, prieš pat jai mirštant. Galbūt, jeigu jai pavyktų pasikalbėti su juo šiame gyvenime, jis elgtųsi su ja visai kitaip negu tas Danielis, kurį ji pažinojo. Galbūt jis nebeslėps tiek daug. Galbūt padės viską suprasti. Galbūt įvairumo dėlei pasakys tiesą.

Tada galėtų grįžti į dabartį, ir joje nebeliktų paslapčių. Ji to ir norėjo: kad abu galėtų atvirai mylėti vienas kitą. Ir kad jai nereikėtų mirti.

Ji palietė jo skruostą. Ji mylėjo tą skruostą. Jis buvo sumuštas, sužeistas, sutrankytas, bet vis tiek toks šiltas ir švelnus, o svarbiausia, jis – Danielio. Jis atrodė kaip visada žavus. Jo veidas miegant atrodė toks ramus, kad Liusė būtų galėjusi žiūrėti į jį bet kokiu kampu ištisas valandas ir tai niekada neatsibostų. Jai jis atrodė tobulas. Jo tobulos lūpos atrodė lygiai tokios pat. Ji pirštu palietė jo lūpas. Šios buvo tokios minkštos, kad ji nesusilaikė nepasilenkusi jų pabučiuoti. Jis nė nesujudėjo.

Ji lūpomis pervedė žandikaulio kraštą, bučiniais leidosi ta nesužeista kaklo puse iki raktikaulio. Dešiniojo peties viršuje jos lūpos stabtelėjo ties mažyčiu baltu randu.

Kas nors kitas jo nebūtų net pastebėjęs, bet Liusė žinojo, kad būtent šioje vietoje išsiskleidžia Danielio sparnai. Ji pabučiavo randą. Jai buvo sunku matyti jį, gulintį tokį bejėgį ligoninės lovoje, žinant, kokių galių jis turi. Jam apglėbus Liusę sparnais, ji nebesugeba galvoti apie nieką kitą. Ko tik nebūtų atidavusi už tai, kad tie sparnai tą akimirką būtų išsiskleidę į didingą baltą reginį, kuris, atrodo, pavagia visą šviesą! Ji galva prisiglaudė jam prie peties, jautė, koks karštas tas randas.

Staiga jos galva pakilo. Nejučiomis užsnūdo, o per medines grindis vežamų neštuvų ratukų garsas iš koridoriaus ją pažadino.

Kiek valandų? Saulės spinduliai pro langą krito ant baltų paklodžių. Ji pasukiojo petį, stengdamasi pamankštinti raumenis.

Danielis vis dar miegojo.

Ryto šviesoje randas ant jo peties atrodė baltesnis. Liusė norėjo pažiūrėti ir į antrą randą kitoje pusėje, bet ji buvo sutvarstyta. Na, bent jau žaizda liovėsi kraujavusi.

Atsivėrė durys. Liusė krūptelėjo.

Tarpduryje atsistojo Liucija, laikydama tris padėklus rankose.

– O, tu čia! – Ji atrodė nustebusi. – Tai jie jau papusryčiavo?

Liusė paraudo ir papurtė galvą.

– Aš... e...

– Aha, – sublizgėjo Liucijos akys. – Žinau tą žvilgsnį. Kažką *rimtai* įsižiūrėjai. – Ji padėjo padėklus su maistu ant vežimėlio ir atsistojo šalia Liusės. – Nesijaudink, niekam nesakysiu – kol man patiksi. – Ji ištiesė kaklą, kad geriau matytų Danielį, ir ilgai spoksojo į jį. Nejudėdama, nekvėpuodama.

Matydama, kaip plečiasi mergaitės akys, pirmą kartą išvydus Danielį, Liusė net nežinojo, kaip jaustis. Įsijautimas. Pavydas. Sielvartas. Viskas viename.

– Jis *dieviškas*. – Atrodė, kad Liucija tuoj apsiverks. – Kuo jis vardu?

– Jo vardas Danielis.

– Danielis, – atkartojo jaunesnioji mergaitė, šį vardą tardama kaip šventą žodį. – Vieną dieną ir aš sutiksiu tokį vyrą. Kada nors visus vesiu iš proto. Taip pat kaip tu, Dorija.

– Ką turi omeny? – paklausė Liusė.

– Už poros palatų yra dar vienas kareivis. – Liucija kreipėsi į Liusę nė akimirkai neatitraukdama akių nuo Danielio. – Pažįsti tokį Džiovanį?

Liusė papurtė galvą. Nepažinojo.

– Tas, kurį greitai operuos – jis vis klausinėja apie tave.

– Džiovanis. – Vaikinas peršautu pilvu. – Jam viskas gerai?

– Žinoma, – nusišypsojo Liucija. – Nesakysiu jam, kad turi vaikiną. – Ji mirktelėjo akį Liusei ir parodė į pusryčių padėklus. – Išdalyk jiems valgį, – tarė išeidama. – Susitiksim vėliau? Noriu sužinoti viską apie tave ir Danielį. Nuo pradžių iki galo, gerai?

– Žinoma, – pamelavo Liusė kiek suvirpėjusia širdimi.

Vėl likusi viena su Danieliu Liusė kiek jaudinosi. Jos tėvų kieme po mūšio su Atstumtaisiais Danielis atrodė toks išsigandęs, kai pamatė ją žengiančią pro Pranešėją. Maskvoje – taip pat. Kas pasakys, ką šis Danielis darys, kai atsimerkęs pamatys iš kito laiko atkeliavusią ją?

Jei tik atsimerks.

Ji vėl pasilenkė prie jo lovos. Jis juk turėjo atsimerkti, ar ne? Angelai *nemiršta*. Logiškai mąstant, ji *manė,* kad tai neįmanoma, bet kas jei... kas jei grįžusi laiku atgal ji ką nors sujaukė? Ji buvo mačiusi filmus *Atgal į ateitį* ir kartą atliko bandymą per kvantinės fizikos

pamoką. Atsidūrusi čia ji tikriausiai sujaukė laiko ir erdvės vientisumą. Be to, Stivenas Filmoras, demonas, mokęs humanitarinių mokslų, taip pat buvo kažką užsiminęs apie laiko keitimą.

Ji tiksliai nežinojo, ką tai galėjo reikšti, bet suvokė, kad gali susilaukti *labai* blogų padarinių. Pavyzdžiui, ištrinti savo egzistavimą. O galbūt nužudyti savo vaikiną angelą.

Tuo metu Liusė supanikavo. Ji pakėlė Danielį už pečių ir pradėjo purtyti. Lengvai, švelniai – juk jis buvo sužeistas kare. Bet pakankamai stipriai, kad leistų jam suprasti, jog jai reikia ženklo. Čia ir dabar.

– Danieli, – šnibždėjo. – Danieli?

Na, štai. Jo akių vokai suvirpėjo. Liusė iškvėpė. Iš lėto atsimerkė jo akys – visai kaip praeitą naktį. Ir visai kaip praeitą naktį, pamačiusios tą merginą, jos išsipūtė. Jo lūpos prasiskyrė.

– Tu... sena.

Liusė raustelėjo.

– Nesena, – juokėsi. Iki tol dar niekas nepavadino jos sena.

– Taip, tikrai. Tu tikrai sena. – Jis atrodė kone nusivylęs. Pasitrynė kaktą. – Noriu pasakyti... Kiek laiko aš buvau?..

Tada ji prisiminė: juk Liucija už ją keleriais metais jaunesnė. Bet Danielis jos dar net nesusitiko. Kaip jis galėjo žinoti, kiek jai metų?

– Nesijaudink dėl to, – tarė ji. – Danieli, turiu tau kai ką pasakyti. Aš... aš nesu ta, kuo mane laikai. Ta prasme, esu, bet, manau, visada esu ta, bet šį kartą aš atkeliavau iš... a...

Danielio veidas persikreipė.

– Na, žinoma. Tu įžengei čionai.

Ji linktelėjo.

– Turėjau tai padaryti.

– Pamiršau, – sušnibždėjo jis, taip dar labiau supainiojęs Liusę. – Iš kurio laiko?.. Ne, geriau nesakyk. – Jis baidėsi jos, traukdamasis lovoje atgal, tarsi bijodamas užsikrėsti kokia nors liga. – Kaip tai apskritai įmanoma? Šiame prakeiksme nebuvo jokių spragų. Tau negalėjo pavykti čia atsidurti.

– Spragų? – nustebo Liusė. – Kokių spragų? Man reikia žinoti...

– Niekuo negaliu padėti, – nukirto jis ir sukosėjo. – Turi viską išsiaiškinti pati. Tokios taisyklės.

– Dorija. – Tarpduryje stovėjo moteris, kurios Liusė dar niekada nematė. Ji buvo vyresnė, šviesiaplaukė, griežta, su Raudonojo kryžiaus kepuraite prisegta kampu ant galvos. Iš pradžių Liusė nesusivokė, kad ta moteris kreipiasi į ją. – Juk tu Dorija, ar ne? Naujai atsiųsta seselė?

– Taip, – atsiliepė Liusė.

– Reikia sutvarkyti tavo dokumentus šįryt, – trumpai išbėrė moteris. – Neturiu jokių žinių apie tave. Bet iš pradžių noriu, kad padarytumei paslaugą.

Liusė linktelėjo. Suprato, kad pateko į keblią padėtį, bet ir taip

turėjo dėl ko labiau jaudintis nei dėl kažkokios moters ir dokumentų.

– Eilinį Bruną tuoj operuos, – pranešė seselė.

– Supratau. – Liusė stengėsi sutelkti dėmesį į seselę, bet iš tikrųjų norėjo kuo greičiau grįžti prie pokalbio su Danieliu. Juk ji pagaliau kažką rado, pagaliau bent vieną gyvenimų mozaikos detalę!

– Eilinis Džiovanis Brunas. Jis reikalavo, kad operacijoje dalyvautų ne budinti seselė. Sakė, norėtų tos, kuri išgelbėjo jam gyvybę. Savo *angelo.* – Moteris rūsčiai pažvelgė į Liusę. – Mergaitės sakė, kad tai tu.

– Ne, – spyrėsi Liusė. – Aš nesu...

– Nesvarbu. Jis tuo tiki. – Seselė parodė į duris. – Eime.

Liusė pakilo nuo Danielio lovos. Jis nežiūrėjo į ją, nusuko žvilgsnį į langą. Ji atsiduso.

– *Turiu* su tavim pasikalbėti, – sušnibždėjo Liusė, nors jų žvilgsniai ir nesusitiko. – Aš greitai grįšiu.

Operacija nebuvo tokia jau siaubinga. Liusei tereikėjo laikyti smulkią, minkštą Džiovanio ranką ir šnibždėti paguodos žodžius, paduoti chirurgui keletą instrumentų ir stengtis nežiūrėti į tamsiai raudoną masę, kai iš atvertos pilvo ertmės daktaras ištraukė kruviną šrapnelį. Net jei chirurgas ir pastebėjo, kad Liusė akivaizdžiai neturi seselės patirties, jis nieko nesakė. Operacija netruko nė valandos.

Bet to laiko užteko, kad grįžusi į Danielio palatą, lovoje jo neberastų.

Liucija keitė patalynę. Ji atskuodė prie Liusės. Ši pamanė, kad Liucija nori apsikabinti. Tačiau sukniubo prie jos kojų.

– Kas nutiko? – paklausė Liusė. – Kur jis dingo?

– Nežinau, – mergaitė pradėjo raudoti. – Jis dingo. Tiesiog dingo. Nežinau kur. – Ji pažvelgė į Liusę ašarotomis šviesiai rudomis akimis. – Jis prašė atsisveikinti su tavimi.

– Jis negalėjo dingti, – vos girdimai ištarė Liusė. Juk jie net neturėjo progos pasikalbėti...

Žinoma, kad neturėjo. Danielis puikiai žinojo, ką daro, iš ten dingdamas. Jis nenorėjo pasakoti visos tiesos. Jis kažką slėpė. Kokios tos *taisyklės,* kurias jis paminėjo? Ir kokios spragos?

Liucijos veidas degė. Jos kalbą pertraukinėjo kūkčiojimas.

– Žinau, kad neturėčiau dabar verkti, bet negaliu paaiškinti... jaučiuosi, tarsi kažkas būtų *miręs*.

Liusė atpažino tą jausmą. Jis vienijo jas: Danieliui dingus, abi merginos tapo nepaguodžiamos. Liusė iš pykčio ir nusiminimo sugniaužė kumščius.

– Nebūk mažvaikė.

Liusė sumirksėjo. Ji manė, kad mergaitė kalbėjo su ja, bet pamatė, kad Liucija bara save. Liusė išsitiesė, stengdamasi suturėti drebančius

pečius, kad atrodytų kuo ramesnė seselė.

– Liucija.

Liusė ištiesė rankas į mergaitę, kuri artėjo, norėdama apsikabinti.

Tačiau mergaitė atsitraukė, nusisuko nuo Liusės į tuščią Danielio lovą.

– Man viskas gerai. – Ji grįžo prie darbo, keitė patalynę. – Vienintelis dalykas, ką galime patys kontroliuoti – tai mūsų darbas. Taip visada sako seselė Fiero. O viso kito nesuvaldysime.

Ne. Liucija klydo, bet Liusė nežinojo, kaip galėtų paprieštarauti. Galbūt Liusė ir ne viską suprato, bet suprato *vieną:* jos gyvenimą *nebūtinai* valdo kažkas kitas. Ji *pati* savo likimo kalvė. Galbūt ji dar visko neišsiaiškino, bet jautė, kaip artėja prie tiesos. Argi ji apskritai čia būtų atsiradusi? Kaip kitaip būtų žinojusi, kad laikas keliauti toliau?

Vėlyvo ryto šviesoje nuo atsargų spintelės kampe nusidriekė šešėlis. Jis atrodė toks, kurį galėtų panaudoti, bet Liusė nebuvo tikra dėl savo sugebėjimų. Ji sutelkė į šešėlį dėmesį, kad pamatytų, kurioje vietoje jis virpa.

Štai. Pamatė, kaip jis trukčioja. Stengdamasi nugalėti vis dar kamavusį šleikštulį, ji sugriebė šešėlį.

Kitoje kambario pusėje Liucija sutelkė dėmesį į patalynę, stengėsi neparodyti, kad vis dar verkia.

Liusė veikė labai staigiai: suminkė Pranešėją į rutulį ir ištaisė jo formą pirštais greičiau nei bet kada iki šiol.

Ji sulaikė kvapą, sugalvojo norą ir dingo.

Ketvirtas skyrius

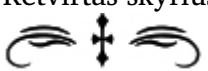

LAIKAS DRASKO SENAS ŽAIZDAS
MILANAS, ITALIJA
1918 M. GEGUŽĖS 25 D.

Iššengęs iš Pranešėjo Danielis atrodė budrus ir susirūpinęs.

Jis dar nebuvo pratęs greitai susivokti, kur ir kokiame laike atsirado, tad tiksliai nežinojo, ką daryti. Žinojo tik tai, kad bent jau kažkur netoliese turėtų būti kažkuri Liusės versija, kuriai, be abejo, jo reikės.

Jis atsidūrė baltame kambaryje. Balta patalynė ant lovos priešais, baltai dažyti lango rėmai, skaisčiai balta saulės šviesa, prasiskverbusi pro stiklą. Tą akimirką visur vyravo tyla. Bet tada užplūdo prisiminimų banga.

Milanas.

Jis atsidūrė toje pačioje ligoninėje, kur jį slaugė per pražūtingą žmonijai Pirmąjį pasaulinį karą. Ten, kampe, lovoje gulėjo Travertis, palatos draugas iš Salerno. Šis užmynė paslėptą miną, traukdamas į

valgyklą. Abi Traverčio kojos buvo apdegusios ir sulaužytos, bet jis atrodė toks žavus, kad visos seselės paslapčia nešė jam viskio butelius. Jis nuolat juokaudavo su Danieliu. O kitoje palatos pusėje gulėjo Maksas Porteris, britas apdegusiu veidu. Jis niekada nė necyptelėjo, tik kartą rėkė ir galutinai prarado viltį, kai jam nuėmė tvarstį.

Tuo metu abu Danielio palatos draugai dėl morfijaus giliai miegojo.

Palatos viduryje stovėjo lova, kurioje teko gulėti, kai kulka pataikė jam į kaklą fronte prie Pjavės upės. Tai įvyko per aplaidumą: jie beveik patys įlindo liūtui į nasrus. Tačiau Danielis stojo į kareivių gretas vien todėl, kad žinojo, jog Liucija dirbo sesele. Jis patrynė kadaise sužeistą vietą. Skaudėjo, tarsi viskas būtų nutikę vakar.

Jei Danielis čia gulėjo pakankamai ilgai, kad leistų sugyti žaizdai, gydytojai būtų apstulbę dėl to, kad neliko jokio rando. Šiandien jo kaklas atrodė lygutėlis, be jokio rando, tarsi niekad nebuvęs pašautas.

Per daugybę metų Danielį mušė, daužė, mėtė iš balkono, peršovė kaklą, pilvą, kojį, kankino ant karštų anglių ir tampė tuzino miestų gatvėmis. Tačiau atidžiai pažiūrėjus, ant jo odos buvo matyti tik du maži randai: dvi šviesios linijos virš menčių, kur išsiskleidžia sparnai.

Tokius randus turi visi puolę angelai, įsikūniję į žmones. Galima sakyti, užtekdavo parodyti tuos randus vieni kitiems.

Daugelis galėjo džiaugtis imunitetu randams. Na, išskyrus Arianą, tačiau tas randas ant jos kaklo – jau kitas pasakojimas. O štai Kemas ir Rolandas įsiveldavo į pačias žiauriausias kovas. Žinoma, jie niekada nepralaimėjo mirtingiesiems, bet, regis, mėgaudavosi galimybe kiek pasitaršyti. Žinojo, kad po poros dienų vis tiek neliks nė žymės.

Išnykstantys randai rodė Danieliui, kad jo likimas – ne paties rankose. Jokia nelaimė nepalikdavo pėdsako. O labiausiai slėgė jo paties tuštuma. Ypač kalbant apie Liusę.

Staiga jis prisiminė, kaip ją matė 1918-aisiais. Liusė. Ir prisiminė, kaip pabėgo iš ligoninės.

Štai šis dalykas vis dėlto *sugebėjo* palikti Danieliui randą – jo sieloje.

Tada jis sutriko, išvydęs ją, visai taip pat, kaip jautėsi ir dabar. Tuo metu jis manė, kad mirtingoji Liusinda jokiu būdu nesugebėtų to padaryti – galvotrūkčiais keliauti laiku ir lankyti savo senųjų „aš“. Ji išvis neturėtų būti gyva. Dabar, aišku, Danielis sužinojo, kad Liusindos Prais gyvenime kažkas pasikeitė. Bet kas? Viskas prasidėjo nuo įsipareigojimo Rojui, bet tai dar ne viskas...

Kodėl jam nepavyko suprasti? Jis juk žinojo prakeiksmo taisykles ir nustatymus taip pat gerai kaip ir visa kita, argi atsakymas į šį klausimą galėjo jį aplenkti?..

Liusė. Tikriausiai ji *pati* išmoko keliauti į praeitį. Nuo tokios minties jo širdis suvirpėjo. Tikriausiai viskas įvyko peržengus

Pranešėjus. Žinoma, jai tikriausiai teko kažką pakeisti, kad visa tai taptų įmanoma. Bet kada? Kur? *Kaip?* Danieliui niekaip nesisekė to suprasti.

Reikėjo ją surasti. Jis visada žadėdavo tai. Tačiau taip pat reikėjo užtikrinti, kad jis padarys viską, ką turi, pakeis viską, ką reikia, kad Liusinda Prais – jo Liusė – galėtų gyventi.

Galbūt, jei pavyktų atsidurti viename laike, galėtų jai padėti. Galėtų nukreipti ją į tą akimirką, kai ji pakeitė žaidimo taisykles visiems. Gal jis pražiopsojo ją Maskvoje, bet dar galėjo rasti šiame gyvenime. Bet reikėjo išsiaiškinti, kodėl ji atsidūrė čia. Giliai jos atmintyje visada glūdėjo priežastis, kažkas ilgai laikyta viduje...

Oi.

Jo sparnai degė, kankino gėda. Šiame gyvenime Italijoje jai teko tamsi ir nemaloni mirtis. Viena blogiausių. Jis niekada nenustos kaltinęs savęs už tai, kaip baisiai jai teko pasitraukti iš šio gyvenimo.

Bet tai vyko prieš daugybę metų nuo to, kur šiandien stovėjo Danielis: ligoninėje, kur jie pirmąkart susitiko. Liucija dar buvo tokia jauna ir miela, nekalta ir kartu šelmiška. Čia ji labai greitai ir stipriai įsimylėjo Danielį. Nors ji buvo dar per jauna, kad Danielis galėtų atsakyti tuo pačiu, tačiau jis niekad neatkalbinėjo mergaitės nuo jausmų. Ji kartais įsprausdavo į jo ranką savąją vaikštinėdama po oranžiniais medžiais Florencijos parke, bet kai jis ją suspausdavo, Liucija parausdavo. Danieliui tai sukeldavo juoką: vieną akimirką ji elgdavosi itin drąsiai, o kitą – droviai. Ji vis sakydavo, kad norėtų kada nors už jo ištekėti.

– Tu sugrįžai!

Danielis atsisuko. Jis negirdėjo, kaip už nugaros atsivėrė durys. Pamačiusi jį, Liucija pašoko iš laimės. Ji tiesiog spindėjo išsišiepusi iki ausų. Jos grožis atėmė Danieliui žadą.

Ką ji turėjo omenyje, sakydama, tu sugrįžai? Ak! Juk jis slėpėsi nuo Liusės, bijodamas, kad gali netyčia ją pražudyti. Jam neleistina jai ką nors pasakyti; ji pati turėjo viską suprasti. Net jei pateiktų menką užuominą, ji tiesiog užsiliepsnotų. O jei būtų likęs čia, ji būtų užsispyrusi iškvosti, galbūt privertusi pasakyti tiesą... jis nedrįso.

Todėl jo ankstesnysis „aš“ pabėgo. Dabar jis tikriausiai Bolonijoje.

– Kaip jautiesi? – paklausė Liucija, eidama link jo. – Tau reikėtų gulėti lovoje. Tavo kaklas... – ji norėjo paliesti tą vietą, kurioje prieš devyniasdešimt metų Danielį pašovė. Jos akys iššoko ant kaktos. Netikėdama tuo, ką mato, mergaitė purtė galvą. – Maniau... galiu prisiekti...

Ji ėmė vėduoti rankose laikyta popierių krūva sau į veidą. Danielis paėmė ją už rankos ir pasodino ant lovos krašto.

– Prašau, – tarė, – ar gali pasakyti, ar čia nebuvo tokios merginos...

Tokios, kaip tu.

– Dorija? – paklausė Liucija. – Tavo... draugė? Trumpais, gražiais plaukais ir juokingais bateliais?

– Taip, – iškvėpė Danielis. – Ar galėtum mane pas ją nuvesti? Tai labai skubu.

Liucija papurtė galvą. Ji vis nesiliovė spoksojusi į jo kaklą.

– Kiek laiko aš čia? – paklausė jis.

– Tave atvežė tik šiąnakt, – atsakė ji. – Nepameni?

– Labai miglotai, – pamelavo Danielis. – Tikriausiai stipriai susitrenkiau galvą.

– Buvai smarkiai sužeistas, – palinksėjo ji. – Seselė Fiero net nemanė, kad tau pavyks išgyventi iki ryto, kol ateis daktarai...

– Tiesa, – prisiminė jis. – Tikrai nemanė.

– Bet tu išgyvenai, ir mes tuo labai džiaugėmės. Manau, Dorija budėjo prie tavęs visą naktį. Ar atsimeni?

– Kodėl turėjo budėti? – spoksodamas į Liuciją šiurkščiai paklausė Danielis.

Aišku, Liusė budėjo prie jo. Danielis būtų pasielgęs lygiai taip pat.

Liucija prunkštelėjo. Jis nuliūdino ją, nors iš tikrųjų turėjo pykti tik ant savęs. Jis apkabino mergaitę ranka per pečius ir vos neapsvaigo. Kaip lengva įsimylėti ją bet kurią egzistavimo akimirką! Jis prisivertė atsilošti atgal, kad galėtų susikaupti.

– O ar žinai, kur ji dabar?

– Ji išėjo. – Liucija nervingai kramtė lūpą. – Kai tu dingai, ji nusiminė ir kažkur išėjo. Tik nežinau kur.

Vadinasi, ji vėl pabėgo. Koks kvailas pasijuto Danielis, lėtai kiūtindamas laike, kol ji skuodžia visu greičiu. Visgi reikėjo ją pasivyti; o gal pavyks sugrąžinti ją į tą akimirką, kai galėtų viską pakeisti. Tuomet jis galėtų niekada jos nepalikti, neleistų, kad jai nutiktų kas nors blogo ir būtų su ja, mylėtų visada.

Jis pašoko nuo lovos. Jau siekiant duris, jaunoji mergaitė truktelėjo jį atgal.

– Kur eini?

– Turiu eiti.

– Paskui ją?

– Taip.

– Bet tu turi dar pabūti čia ilgiau. – Jos delnas jo rankoje drėko. – Visi daktarai sakė, kad tau reikia poilsio, – tarė švelniai. – Nežinau, kas man darosi. Man tik būtų labai sunku, jei išeitum.

Danielis jautėsi siaubingai. Jis prispaudė mažą Liucijos rankutę sau prie širdies.

– Mes dar susitiksime.

– Ne, – ji papurtė galvą. – Man tą patį sakė tėtis ir brolis, tada jie išėjo į karą, ir abu žuvo. Man nieko nebeliko. Prašau, neišeik.

Danielis norėjo persiplėšti. Bet norint kada nors ją dar rasti, vienintelis būdas buvo tą akimirką išeiti.

– Kai karas baigsis, mudu vėl susitiksime. Vieną vasarą nuvyksi į Florenciją ir, kai būsi pasiruošusi, rasi mane Boboli soduose...

– *Ką?*

– Tiesiai už Pičio rūmų, Vorų gatvės gale, kur žydės hortenzijos. Ieškok manęs ten.

– Tu tikriausiai kliedi. Tai beprotybė!

Jis palinksėjo galva. Taip ir buvo. Jis bjaurėjosi tuo, kad nebuvo kito pasirinkimo, kaip tik šią gražią, mielą mergaitę nukreipti tokia bjauria kryptimi. Tada jai teks eiti į sodus, kaip kad dabar Danieliui teko sekti Liusindą.

– Aš būsiu ten ir tavęs lauksiu. Patikėk manimi.

Bučiuodamas jos kaktą, jis jautė, kaip jos pečiai dreba nuo tylaus kūkčiojimo. Priešindamasis visiems instinktams, Danielis nusisuko ir nėrė ieškoti Pranešėjo, per kurį galėtų išeiti.

Penktas skyrius

IŠKRYPSTANT IŠ KELIO
HELSTONAS, ANGLIJA
1854 M. BIRŽELIO 18 D.

Liusė įsiveržė į Pranešėją kaip nevaldomas automobilis.

Ji trankėsi ir atsimušinėjo į šešėliuotus kraštus, tarsi įmesta į šiukšlių vamzdį. Mergina nežinojo, kur keliauja, ir ką ras atsiradusi naujoje vietoje. Pastebėjo tik tai, kad šįkart Pranešėjas atrodė siauresnis ir mažiau lankstus už paskutinįjį. Be to, jame švilpė drėgnas, čaižus vėjas, nutrenkęs į neregėtai gilų ir tamsų tunelį.

Jai džiūvo burna, jautėsi nuovargis po nemigo nakties ligoninėje. Su kiekvienu posūkiu Liusės pasitikėjimas silpo.

Ką ji veikė šiame tunelyje?

Ji užsimerkė ir stengėsi galvoti apie Danielį: stiprų jo rankų glėbį, degančias akis, tai, kaip pasikeičia jo veidas, jai įėjus. Apie ramybę, kurią jaučia apglėbta jo sparnų, neregėtas aukštumas ir tai, kaip visi rūpesčiai dingsta kažkur toli toli.

Kaip kvaila buvo bėgti! Tą naktį jos kieme atrodė teisinga žengti pro Pranešėją – vienintelis teisingas žingsnis. Bet *kodėl?* Kodėl ji taip elgėsi? Kokia kvaila mintis privertė manyti, kad tai protingas žingsnis? O dabar ji buvo toli nuo Danielio, nuo visų, kurie jai rūpi. Ir visa tai per ją.

– Tu – kvailė! – suriko tamsoje.

– Ei, klausyk, – pasigirdo gergždžiantis ir šiurkštokas balsas. Atrodo, jis sklido visai šalia Liusės. – Prašyčiau be įžeidinėjimų!

Liusė sustingo. Juk toje visiškoje tamsoje jos Pranešėjo viduje

negalėjo būti nieko kito. Tiesa? Tikriausiai jai pasigirdo. Ji pasistūmė į priekį, greičiau.

– Pristabdyk, nagi?

Ji sulaikė kvėpavimą. Kad ir kas tai buvo, neatrodė iškraipytai ar labai toli. Kažkas tarsi kalbėjo *per* šešėlį. Ne, kažkas buvo *viduje*. Kartu su ja.

– Čia kas nors yra? – pašaukė nedrąsiai.

Jokio atsakymo.

Čaižus vėjas Pranešėjo viduje vis garsėjo, užgulė ausis. Ji kliuvinėdama veržėsi tolyn į tamsą. Darėsi vis baisiau, kol vėjo riaumojimas nutilo ir pasigirdo kitas garsas – šniokštimas. Tarsi tolumoje dužtų bangos.

Ne, tas garsas buvo pernelyg vienodas, kad jį skleistų bangos, pagalvojo Liusė. Krioklys.

– Sakiau *pristabdyk*.

Liusė krūptelėjo. Tas balsas vėl čia. Vos per sprindį nuo jos ausies – ir jai bėgant nė kiek neatsiliko. Šįkart atrodė, kad balsas susierzinęs.

– Tu niekada *nieko* neišmoksi, jei ir toliau taip puldinėsi.

– Kas tu? Ko nori? – šaukė ji. – *Ach!*

Ji žandu atsitrenkė į kažką šaltą ir kietą. Ausis užplūdo krioklio srovės gausmas – taip arti, kad ji net jautė vandens lašus ant odos.

– Kur aš?

– Tu čia. Tu... Pauzėje. Kada nors teko girdėti apie stabtelėjimą pauostyti bijūnų?

– Nori pasakyti, rožių.

Liusė apsidairė tamsoje, įkvėpė aitraus mineralų kvapo. Jis nebuvo nemalonus ar nepažįstamas, tik painus. Ji suvokė, kad vis dar neišžengė iš Pranešėjo į kažkurį gyvenimą, o tai galėjo reikšti tik...

Ji vis dar buvo viduje.

Ten buvo labai tamsu, bet jos akys priprato. Pranešėjas įgavo kažkokios mažos olos formą. Už jos stovėjo siena, sudaryta iš tokio pat šalto akmens, kaip ir žemė. Joje išsigraužusi vandens srovė tekėjo žemyn. Krioklys, kurį ji girdėjo, buvo kažkur viršuje.

O kas apačioje? Keli metrai akmeninės briaunos ir paskui – nieko. Už jos driekėsi juoduma.

– Niekada nemaniau, kad galima tai padaryti, – sušnibždėjo sau Liusė.

– Ką? – paklausė kimus balsas.

– *Sustoti* Pranešėjo viduje, – atsakė ji. Ji kalbėjo su juo, bet vis dar negalėjo jo matyti. Tai, kad ji įstrigo nežinia *kur* su nežinia *kuo*, be abejo, kėlė nerimą. Tačiau ji negalėjo atsistebėti aplinka. – Nė nenutuokiau, kad egzistuoja tokia vieta. Vieta tarp gyvenimų.

Flegmatiškas prunkštelėjimas.

– Galėtum visą knygą parašyti apie tai, ko dar nežinai, brangioji.

Tiesą sakant, manau, kažkas ją jau spėjo parašyti. Bet tai nei čia, nei ten. – Garsus nusikosėjimas. – Beje, aš ir norėjau pasakyti „bijūnai“.

– *Kas* tu? – Liusė atsisėdo, atsirėmė į sieną. Ji tikėjosi, kad tas, kam priklauso šis balsas, nepastebės jos drebančių kojų.

– Kas? Aš? – paklausė. – Aš esu... aš. Dažnai čia būnu.

– Gerai... o ką darai?

– Na, žinai, vaikštinėju, ir tiek. – Jo atsikosėjimas priminė riedančių akmenų garsą. – Man čia patinka. Gražu, ramu. Kai kurie Pranešėjai būna tikri zoologijos sodai. Bet ne tavasis, Liuse. Bent jau ne kol kas.

– Aš sutrikusi.

Ir ne tik – Liusė bijojo. Ar jai išvis derėtų kalbėtis su tuo nepažįstamuoju? Iš kur jis žinojo jos vardą?

– Galima sakyti, didžiąja dalimi esu tik eilinis stebėtojas, bet kartais pasiklausau keliautojų. – Jo balsas priartėjo; Liusė suvirpėjo. – Kaip ir tavęs. Žinai, aš čia jau ilgokai, o kartais keliautojams reikia menkučio patarimo. Jau esi buvusi prie to krioklio? *Pasakiškas* vaizdas. Dešimt balų, jei kalbėsime vien apie krioklį.

Liusė papurtė galvą.

– Bet sakei, kad čia – *mano* Pranešėjas. Žinutė iš *mano* praeities. Tai kodėl *tu* esi?..

– Oi, oi, atleiskite! – balsas darėsi garsesnis, pasipiktinęs. – O ar galiu pateikti vieną klausimą? Jei jau kanalas į tavo praeitį toks brangus, kodėl palieki Pranešėjus atlapotus iki galo bet kam, kad į jį įšoktų? A? Kodėl jų paprasčiausiai neužrakini?

– Neuž... a...

Liusė nė nenumanė, kad kažką paliko atvirą. Ir kad Pranešėjus galima užrakinti.

Ji išgirdo tarsi kažkas mestų drabužius ar batus į lagaminą, bet vis dar nieko neįžiūrėjo.

– Matau, kad jau užtrukau. Nebegaišinsiu tavęs.

Staiga balsas pasirodė kiek priduseęs, o tada kiek švelniau, iš toliau, tarė:

– Lik sveika.

Balsas prasmego tamsoje. Pranešėjo viduje vėl pasidarė kone tylu. Girdėjosi tik švelniai krintantis krioklio vanduo viršuje. Tik smarkūs Liusės širdies dūžiai.

Kurį laiką ji buvo ne viena. Su ja buvo balsas. Galbūt jis privertė ją jaudintis, nerimauti, bijoti... bet ji buvo ne viena.

– Palauk! – sušuko stodamasi ant kojų.

– Taip? – balsas vėl buvo visai šalia.

– Nenorėjau tavęs išmesti, – paaiškino mergina. Kažkodėl ji nenorėjo, kad balsas imtų ir pradingtų. Ji dar norėjo kai ką apie jį sužinoti. Jis ją pažinojo. Vadino ją vardu. – Aš tik noriu sužinoti, kas

tu esi?

– O, velnias, – kiek apsvaigęs tarė jis. – Gali vadinti mane... Bilu.

– Bilu, – pakartojo ji, stengdamasi įžiūrėti ką nors daugiau nei blankias olos sienas aplink save. – Ar tu nematomas?

– Kartais. Bet ne visada. O kodėl klausi? Norėtum mane pamatyti?

– Tada viskas būtų šiek tiek mažiau keista.

– O ar svarbu, kaip aš atrodau?

– Na... – Liusė žiojosi kažką sakyti.

– Taigi, – jo balsas nuskambėjo taip, tarsi pro šypseną, – kaip norėtum, kad atrodyčiau?

– Nežinau. – Liusė mindžiojo vietoje nuo vienos kojos ant kitos. Kairysis šonas sudrėko nuo vandens čiurkšlės. – Tai tikrai priklauso nuo manęs? O kaip atrodai tada, kai tiesiog būni savimi?

– Gan įvairiai. Tikriausiai, norėtum, kad iš pradžių atrodyčiau visai malonus. Ar taip?

– Turbūt...

– Gerai, – sumurmėjo balsas. – *Humina humina humina hummm*.

– Ką ten darai? – kamantinėjo Liusė.

– Užsidedu veidą.

Sublyksėjo šviesa. Sprogimo jėgos būtų užtekę nublokšti Liusę, jei ne siena visai čia pat už jos. Blyksnis sumažėjo į šaltos, baltos šviesos rutuliuką. Ji galėjo įžiūrėti pilko akmens grindinį po kojomis. Už jos stojo akmeninė siena, kurios paviršiumi tekėjo vanduo. Ir dar kai kas.

Ten, ant žemės, priešais ją stovėjo chimera.

– Ta-da! – sušuko.

Jis buvo gero sprindžio ūgio, žemai susigūžęs, susikryžiavęs rankas ir alkūnes atrėmęs ant kelių. Jo oda akmens spalvos, bet kai pamojavo, Liusė pastebėjo, jog jis pakankamai lankstus – sudarytas iš mėsos ir raumenų. Jis atrodė kaip statula, kokių būna ant katalikų bažnyčių stogų. Jo rankų ir kojų nagai buvo ilgi ir smailūs, tarsi smulkios letenos. Ausys taip pat smailios – ir pervertos smulkiais akmeniniais žiedais. Iš raukšlėtos kaktos kyšojo du gumbeliai, primenantys ragus. Didelės lūpos sudarė tokią grimasą, dėl kurios jis atrodė kaip labai senas kūdikis.

– Vadinasi, tu – Bilas?

– Tikrai taip, – patikino jis. – Bilas.

Bilas atrodė keistokas padaras, bet, aišku, ne toks, kurio reikėtų bijoti. Liusė apėjo ratu ir pastebėjo išsišovusius stuburo slankstelius. Ir porą mažų sparnų, suglaustų už nugaros taip, kad galai susilietę.

– Ką manai? – paklausė jis.

– Puiku, – atsakė abejingai. Pamačiusi sparnus – netgi Bilo – ji kaipmat labai pasiilgdavo Danielio.

Bilas atsistojo; keista matyti, kaip iš pažiūros akmeninės rankos ir kojos juda tarsi raumeninės.

– Tau nepatinka, kaip aš atrodau. Na, galiu ir geriau, – pareiškė jis ir pradingo šviesos blyksnyje. – Palauk.

Dar vienas blyksnis.

Prieš ją stovėjo Danielis, apsuptas violetinės auros. Jo sparnai atrodė tokie didingi ir dideli, viliojantys apsigaubti jais. Jis ištiesė ranką, o jai užgniaužė kvapą. Ji jautė, kad čia vyksta kažkas keisto, kad ji buvo įpusėjusi kažką daryti – tik nebeprisiminė, nei ką, nei su kuo. Protas apsiblausė, atmintis užtemo. Bet jai nerūpėjo. Juk Danielis stovėjo priešais. Ji norėjo verkti iš laimės. Ji žengė link jo ir ištiesė rankas.

– Na, štai, – tarė jis švelniai. – Tokios reakcijos ir laukiau.

– Ką? – sumišo Liusė. Kažkas viduje liepė atsitraukti. Tačiau Danielio akys užgožė bet kokias dvejones, tad pamiršo viską pasaulyje, išskyrus jo lūpų skonį.

– Pabučiuok mane, – gergždžiančiu balsu paprašė jis. *Bilo* balsu.

Liusė surikusi atšoko. Protas tarsi pabudo iš gilaus miego. Kas nutiko? Kaip ji galėjo įsivaizduoti matanti Danielį?..

Bilo asmenyje. Ją apgavo. Ji atitraukė ranką, o gal jis paleido, akimirksniu pasiversdamas į didelę, karpuotą rupūžę. Porą kartų sukvarksėjo, tada šoko prie olos siena tekančio vandens srovės ir kyštelėjo liežuvį.

Liusė giliai alsavo, stengdamasi nepasirodyti, kokia jautėsi sugniuždyta.

– Liaukis, – paliepė. – *Prašau,* gal gali atvirsti į chimerą.

– Kaip pageidausi.

Blyksnis.

Bilas sugrįžo, vėl susikryžiavęs rankas ant kelių. Vėl kaip akmeninis.

– Taip ir maniau, kad persigalvosi, – džiaugėsi jis.

Liusė nusisuko, susigėdusi, kad jam pavyko ją suerzinti, ir pikta, kad jam patiko.

– Na, kadangi jau viską išsiaiškinome, – tarė jis, slankiodamas taip, kad jį matytų, – ko pirmiausia norėtum išmokti?

– Iš tavęs? Nieko. Nė nenutuokiu, ką tu čia išvis veiki.

– Supykai, – nusprendė Bilas, spragteldamas akmeniniais pirštais. – Atsiprašau. Tiesiog norėjau patikrinti tavo skonį. Na, žinau, kad tau patinka: Danieliai Grigoriai ir mielos, mažos chimeros. – Jis skaičiavo ant pirštų. – Nepatinka varlės. Manau, jau supratau. Daugiau tokiais pokštais neužsiiminėsiu. – Jis išskleidė sparnus ir pakilo, kad atsisėstų jai ant peties. – Tik niekais, kurie man pridera, – pašnibždėjo.

– Nereikia man jokių pokštų.

– Eik jau. Tu net nežinai, kaip užrakinti Pranešėją, kad neprilįstų visokių blogiukų. Nenori sužinoti?

Liusė pakėlė antakį.

– O kam tau mane mokyti?

– Patikėk, nesi pirmoji, kuri blaškosi po praeitį, ir visiems reikia vedlio. Tau pasisekė, kad susidūrei su manimi. Galėjai įstrigti su Vergilijumi...

– Vergilijumi? – paklausė Liusė, prisiminusi literatūros kursą mokykloje. – Tą, kuris vedžiojo Dantę po devynis Pragaro ratus?

– Tą patį. Jį taip sieja su ta knyga, kad net nuobodu. Na, bet šiuo metu mudu neviešime Pragare, – paaiškino trukteldamas pečiais. – Turistų sezonas.

Liusė mintimis grįžo į epizodus, kai matė, kaip Liuška virsta liepsnomis Maskvoje, pajuto veriantį skausmą, kai Liucija pasakė, jog Danielis dingo iš ligoninės Milane.

– Kartais atrodo, kad Pragare, – pratarė ji.

– Tai vien todėl, kad šitiek ilgai trukome susipažinti.

Bilas ištiesė savo akmeninę mažą rankytę.

Liusė sudelsė.

– O kieno pusėje tu esi?

Bilas sušvilpė.

– Tau dar niekas nesakė, kad viskas ne taip paprasta? Kad riba tarp „gėrio“ ir „blogio“ susiliejo per tūkstantmečius laisvos valios?

– Viską žinau, tik...

– Klausyk, jei tik nuo to pasijusi geriau, ar kada nors teko girdėti apie Scale?

Liusė papurtė galvą.

– Na, tai kažkas panašaus į koridoriuose esančias kameras, kurios Pranešėjų viduje užtikrina, kad keliautojai nusigautų ten, kur reikia. Scale nariai yra nešališki, todėl nėra nei iš Rojaus, nei iš Pragaro. Supranti?

– Gerai, – linktelėjo Liusė. – Tai tu iš Scale?

Bilas mirktelėjo.

– Na, beveik atėjome. Taigi...

– Atėjome kur?

– Į kitą gyvenimą, į kurį keliauji, tą, kuris metė šį šešėlį, kuriame dabar esame.

Liusė palietė ranka vandenį, tekantį per sieną.

– Šis šešėlis – Pranešėjas – kažkoks kitoks.

– Jei ir taip, tai jis kitoks vien todėl, kad pati nori, kad jis toks būtų. Jei nori, kad Pranešėjas būtų poilsio aikštelė, tai jis toks ir bus.

– Nenorėjau poilsio aikštelės.

– Ne, bet tau jos *reikėjo*. Pranešėjai gali prie to prisitaikyti. Aš taip pat buvau čia, kad padėčiau, norėjau to tavo labui. – Mažoji chimera susitraukė, ir Liusė išgirdo, tarsi dideli akmenys atsitrenktų vienas į kitą. – Pranešėjo vidus nėra jokia vieta. Mes esame niekur, tamsiame aide, kurį skleidžia kažkas iš praeities. Kiekvienas yra skirtingas, pagal

keliautojo poreikius.

Ta mintis, kad aidas iš Liusės praeities geriau žinojo, ko ji nori ir ko reikia, nei ji pati, atrodė sunkiai suvokiama.

– Tai kiek laiko žmonės užtrunka viduje? – paklausė. – Dieną? Savaitę?

– Nė kiek. Laikas čia nematuojamas taip, kaip tu įsivaizduoji. Pranešėjo viduje tikras laikas išvis neslenka. Visgi nereikėtų čia pasilikti *per* ilgai. Gali pamiršti, kur keliauji, pasiklysti amžiams. Pakibti. Ir tai nemalonu. Atsimink: mes esame kelyje, tai ne kelionės tikslas.

Liusė atsirėmė galva į drėgną akmeninę sieną. Ji nežinojo, ko tikėtis iš Bilo.

– Tai tavo toks darbas. Padėti tokiems keliautojams kaip aš?

– Žinoma, – Bilas suspragsėjo pirštais, iš kurių išskriejo žiežirba. – Pagaliau susiprotėjai.

– O kodėl chimera turi tai daryti?

– Atsiprašau, aš didžiuojuosi savo darbu.

– Turiu omeny, kas tavęs prašė?

Bilas akimirką susimąstė, marmurinės akys šaudė iš vienos pusės į kitą akiduobėse.

– Įsivaizduok, kad tai – savanoriškas darbas. Man neblogai sekasi su Pranešėjais, ir tiek. Nematau priežasčių, kodėl nepasidalijus savo patirtimi. – Jis atsisuko į ją, susiimdamas delnu smakrą. – O kada mes iškeliausime?

– *Kada* mes?.. – suglumusi Liusė spoksojo į jį.

– Nė nenumanai, ar ne? – Jis pliaukštelėjo sau kaktą. – Nori pasakyti, kad neri iš dabarties nė nenumanydama kur? Kad tai, *kur* atsidursi, tau visiškai neaišku?

– O kaip man reikėjo to išmokti? – apgailestavo Liusė. – Manęs niekas nemokė!

Bilas nukuldeno nuo jos peties ir vaikštinėjo pakraščiu.

– Taip, tu teisi. Pereikime prie pagrindinių dalykų. – Jis atsistojo priešais Liusę, susidėjo plonas rankas ant kresnų šlaunų. – Taigi. Pradėkime. Ko tu nori?

– Aš noriu... būti su Danieliu, – lėtai išlemeno. Ji norėjo pasakyti ne tik tai, bet nemokėjo paaiškinti.

– Cha! – Bilas atrodė dar labiau įtartinas, nei tie antakiai, akmeninės lūpos ir kumpa nosis vertė atrodyti natūraliai. – Bėda ta, kad Danielis buvo šalia, kai nusprendėte žengti iš savo laiko. Ar nebuvo?

Liusė nuslydo atsirėmusi į sieną ir atsisėdo, pajutusi dar vieną apgailestavimo bangą.

– Man reikėjo išeiti. Jis nepasakojo nieko apie mūsų praeitį, tad turėjau eiti ir išsiaiškinti pati.

Ji tikėjosi, kad Bilas nenustos ginčytis, bet šis tiesiog pasitikslino:

– Vadinasi, nori pasakyti, kad esi *ieškojimų* kelyje?

Liusės lūpose atsirado vos įžiūrima šypsena. Ieškojimas. Jai patiko, kaip skamba šis žodis.

– Taigi, tu visgi *nori* kažko. Ar ne? – suplojo Bilas. – Gerai, pirmas dalykas, ką turi žinoti, yra tai, kad Pranešėjai atsiranda ir nesvarbu, kas nutinka šičia. – Jis pabeldė savo akmeniniu kumščiu į krūtinę. – Jie kaip kokie rykliukai, pritraukti giliausių troškimų.

– Aišku.

Liusė prisiminė šešėlius „Pakrantės“ mokykloje, tarsi tam tikras Pranešėjas pasirinko *ją,* o ne atvirkščiai.

– Taigi, kai žengi į Pranešėjus, kurie, atrodo, mirga prieš tave, prašydami juos paimti. Jie nukreipia tave ten, kur trokšta būti tavo siela.

– Vadinasi, aš norėjau aplankyti tą mergaitę Maskvoje ir Milane – ir visuose kituose gyvenimuose, kai sužinojau, kaip keliauti laiku?

– Būtent, – patvirtino Bilas. – Tu tik pati nežinojai. Pranešėjai žinojo už tave. Tau irgi pradės geriau sektis šioje srityje. Greitai turėtum pajusti, kaip pasisemti žinių iš jų. Kad ir kaip keistai nuskambėtų, jie yra tavo dalis.

Kiekvienas tų šaltų, tamsių šešėlių yra jos dalis? Tai sukėlė staigų netikėtą jausmą. Tai paaiškino, kaip netgi pačioje pradžioje, netgi tada, kai jie dar gąsdino, Liusė nesugebėjo susilaikyti nežengusi per juos. Netgi kai Rolandas įspėjo, kad jie pavojingi. Netgi kai Danielis žvelgė į ją, tarsi būtų padariusi siaubingą nusikaltimą. Pranešėjai visada atrodė tarsi atviros durys. Ar tikėtina, kad jie tokie ir buvo?

Praeitis, kažkada tokia mįslinga, buvo prieš ją, ir jai tereikėjo pasirinkti tinkamas duris? Ji galėtų išsiaiškinti, kuo buvo, kaip pritraukė Danielį, kodėl jų meilė prakeikta, kaip bėgant metams ji augo ir keitėsi. Svarbiausia, kas juos gali sieti ateityje.

– Mes einame savais keliais kažkur, – aiškino Bilas, – bet dabar, kai žinai savo ir savo Pranešėjų galimybes, kitą kartą prieš žengdama turi pagalvoti, ko nori. Negalvok apie *vietą* ar *laiką,* galvok bendrai apie savo *ieškojimą*.

– Gerai. – Liusė stengėsi įsprausti jausmų maišatį į tinkamus žodžius, kuriuos galėtų ištarti garsiai.

– Kodėl tau nepabandžius kaip tik dabar? – pasiūlė Bilas. – Pasimokyk. Galbūt pamatysi aiškiai, kur mes tuoj turėtume atsidurti. Galvok apie tai, ko tikiesi.

– Supratau, – lėtai pasakė ji.

– Gerai, – nudžiugo Bilas. – Kas dar?

Ją skrodė jaudulio energija, tarsi stovėtų ant slenksčio prie kažko labai svarbaus.

– Noriu sužinoti, kodėl mes su Danieliu buvome prakeikti. Ir

noriu panaikinti šį prakeiksmą. Noriu, kad meilė manęs nebenužudytų, kad pagaliau galėtume būti kartu iš tikrųjų.

– Ei, ei, ei, – Bilas ėmė mojuoti rankomis tarsi seniokas, einantis tamsia šalikele. – Per daug neįsijauskime. Kalbi apie labai ilgą prakeiksmą. Tu ir Danielis – jūs tarsi... nežinau, negali spragtelėti savo dailiais pirštukais ir sulaužyti prakeiksmo. Turi pradėti nuo mažesnių dalykų.

– Taip, – nesiginčijo Liusė. – Gerai. Tuomet turėčiau pradėti nuo pažinties su viena iš savo praeities „aš“. Suartėti su ja ir pamatyti, kaip klostosi jos santykiai su Danieliu. Pamatyti, ar ji jaučia tą patį, ką aš.

Bilas linksėjo, jo lūpomis perbėgo paika šypsena. Jis privedė ją prie krašto.

– Manau, jau esi pasiruošusi. Keliaujame.

Keliaujame? Chimera rengėsi keliauti kartu? Iš Pranešėjo į jos praeitį? Taip, draugija Liusei nepakenktų, bet ji visai nepažinojo to tipelio.

– Svarstai, ar verta manim pasitikėti, ar ne? – paklausė Bilas.

– Ne, aš...

– Suprantu, – tarė jis, pakibęs ore priešais. – Aš esu naujas prieskonis tavo gyvenime. Ypač palyginti su tais, prie kurių draugijos esi pripratusi. Tikrai nesu angelas. – Jis suprunkštė. – Bet galiu padėti tau iš šios kelionės pasisemti kuo daugiau. Jei nori, galime susitarti. Jei įkyrėsiu – tik pasakyk. Ir aš dingsiu savais keliais.

Bilas ištiesė ranką ilgais nagais.

Liusė pašiurpo. Bilo ranka buvo kieta, nusėta akmeninėmis pūslėmis ir apaugusi šašais, tarsi apirusi statula. Ji visai nenorėjo spausti tokios rankos. Bet jei atsisakytų, jei pasiųstų jį savais keliais būtent dabar...

Jai geriau su juo negu be.

Ji nudelbė akis į pėdas. Ta drėgna atbraila, kuri baigėsi iškart, vedė į niekur. Tarp batų ji kažką pastebėjo, kas suspindėjo uolose ir privertė sumirksėti. Žemė pradėjo keistis... minkštėti... siūbuoti jai po kojomis.

Liusė atsisuko pasižiūrėti už savęs. Uolos pradėjo trupėti. Ji suklupo ir svyravo palei pat kraštą. Atbraila po kojomis pradėjo trauktis, visa ola pradėjo byrėti mažais gabaliukais. Atbraila nyko vis greičiau ir greičiau, kol šviežio oro gūsis padvelkė per kulnus, ir ji nušoko...

Ir dešine ranka sugriebė ištiestą Bilo leteną. Ir paspaudė ore.

– Kaip iš čia ištrūksime? – šaukė, tvirtai įsikibusi į jį, bijodama nukristi į prarają, kurioje nieko nesimatė.

– Pasikliauk širdimi, – iš džiaugsmo švytėjo Bilas. – Ji nepaves.

Liusė užsimerkė ir pagalvojo apie Danielį. Jausdamasi visai besvorė, sulaikė kvėpavimą. Kai atsimerkė, skrodė visišką tamsą.

Akmens ola virto mažu auksiniu šviesuliu, susitraukė ir visai dingo.

Liusė apsižvalgė – Bilas tebebuvo šalia.

– Ką aš tau visų pirma sakiau? – paklausė jis.

Liusė prisiminė, kaip jo balsas pasiekė kiekvieną jos ląstelę.

– Sakei pristabdyti. Kad niekada nieko nesužinosiu, jei lakstysiu po praeitį taip greitai.

– Ir?

– Aš to ir norėjau, tik nežinojau, kad to noriu.

– Galbūt todėl ir radai mane, – Bilas šaukė per vėją, jo pilki sparnai šiaušėsi, skrendant vis greičiau. – Ir galbūt kaip tik todėl atsidūrėme... štai... čia.

Vėjas staiga liovėsi. Tarškėjimas virto tyla.

Liusės pėdos atsitrenkė į žemę. Jautėsi, tarsi nusileidusi ant minkštos pievelės. Ji buvo nebe Pranešėjo viduje, o kažkur kitur. Oras šiltas ir kiek drėgnas. Šviesa aplink kojas liudijo tai, kad jau sutemę.

Jie skendėjo dideliame tankios, minkštos, spindinčiai žalios žolės, siekiančios blauzdas, lauke. Vietomis žolę margino smulkios raudonos žemuogės. Priešais sidabrinė beržų linija žymėjo kruopščiai prižiūrėtos privačios vejos ribą. Dar toliau stovėjo milžiniškas namas.

Iš ten ji įžiūrėjo balto akmens laiptus, kurie vedė link įėjimo į Tiudorų epochos stiliaus rūmus. Šiaurinę pievelės dalį ribojo geltonų rožių krūmai, o rytinę – miniatiūrinis gyvatvorės labirintas šalia geležinių vartų. Viduryje vešėjo vaisingas sodas, mietais aukštai raizgėsi pupos. Žvyruotas keliukas skyrė kiemą pusiau ir vedė prie didžiulio vasarnamio.

Liusei pašiurpo rankų oda. Ta vieta. Nuojauta kuždėjo, kad ji čia kažkada buvo. Tai nebuvo paprastas *déjà vu*. Ji žvelgė į vietą, kuri kažką reiškė jai ir Danieliui. Ji beveik tikėjosi pamatyti juodu kažkur netoliese, paskendusius vienas kito glėbyje.

Tačiau vasarnamis buvo tuščias, užpildytas tik oranžine besileidžiančios saulės šviesa.

Kažkas sušvilpė. Liusė pašoko.

Bilas.

Ji užsimiršo esanti kartu su juo. Jis kybojo ore taip, kad abiejų galvos buvo tokiame pat aukštyje. Išnirus iš Pranešėjo jis atrodė dar bjauresnis nei pasirodė iš pradžių. Šviesoje jo oda atrodė sausa ir žvynuota, be to, gan stipriai dvokė pelėsiais. Aplink galvą skraidė musės. Liusė kiek atsitraukė, kone norėdama, kad jis vėl taptų nematomas.

– Be abejonės, čia kur kas gražiau, nei karo lauke, – tarė jis, nužvelgęs aplinką.

– Iš kur žinai, kur buvau anksčiau?

– Aš... Bilas, – truktelėjo pečiais. – Viską žinau.

– Gerai, tai kur mes dabar?

– Helstonas, Anglija, – jis pasikrapštė nagu galvą ir užsimerkė, – 1854-ieji, pagal tavo skaičiavimą. – Tada sunėrė pirštus ir it koks mokinukas per istorijos pamoką išpylė: – Ramus pietinis miestelis Kornvalio grafystėje, kurį įkūrė pats karalius Džonas. Kukurūzai pakankamai aukšti, tad, sakyčiau, pataikėme į vidurvasarį. Gaila, kad ne gegužė – čia jie taip švenčia Floros dieną, kad nepatikėtum. O gal ir patikėtum! Tavo praeities „aš“ dvejus metus iš eilės čia buvo puotos karalienė. Matai, jos tėvas – labai turtingas. Pradėjo nuo prekybos variu...

– Skamba puikiai, – pertraukė Liusė ir pradėjo bastytis po pievelę. – Einu ten. Noriu su ja pasikalbėti.

– Pakentėk. – Bilas aplenkė ją, apsisuko ir pakibo prieš pat jos veidą ore. – Su šiais? Jie visai netinkami.

Jis pirštu pasukiojo aplink, ir Liusė suprato, kad jis kalbėjo apie jos drabužius. Ji vis dar vilkėjo italų seselės uniformą iš Pirmojo pasaulinio karo.

Jis suėmė sijono apačią ir pakėlė pasižiūrėti.

– O kas po šiuo? Čia *Converse* sportbačiai? Juokus mėgsti. – Jis supliaukšėjo liežuviu. – Kaip tau apskritai pasisekė nepražūti tuose kituose gyvenimuose be manęs...

– Ačiū, man visai neblogai sekėsi.

– Jei nori čia pabūti ilgiau, teks labiau pasistengti, nepakaks vien „neblogai“.

Bilas perskrido į Liusės veido aukštį, tada apskrido ją tris kartus. Liusė atsisuko pažiūrėti, bet jis dingo.

Tada, po sekundės, išgirdo jo balsą – nors skambėjo tarsi sklistų iš labai toli.

– Taip! Nuostabu, Bilai!

Netoli namo ore pasirodė pilkas taškas, kuris didėjo, didėjo, kol pagaliau išryškėjo akmeninės Bilo raukšlės. Jis skrido link jos, rankose nešdamas tamsų ryšulį.

Priskridęs tiesiog patempė ją už skvernų, ir apdribusi balta seselės uniforma nuslydo nuo jos. Liusė droviai prisidengė rankomis nuogą kūną, bet, atrodo, vos po sekundės jau buvo apvilkta apatiniais drabužiais ir ilga juoda suknia.

Bilas sukosi tarsi įsijautusi siuvėja: suveržė liemenį korsetu, kol sutvarkė taip, kaip turi būti. Apatiniams drabužiams panaudota tiek daug taftos, kad netgi stovint ramiai, pučiant vos juntamam vėjeliui, viskas šiugždėjo.

Mergina pamanė, kad šiam laikotarpiui pasidabino gan tinkamai – kol ties liemeniu nepastebėjo baltos prijuostės. Apsičiupinėjusi plaukus, nusiėmė baltą tarnaitės kepuraitę.

– Aš – *tarnaitė?* – nustebo.

– Taip, Einšteine, tu – tarnaitė.

Liusė pasijuto kiek nusivylusi, nors žinojo, kad tai kvaila. Namų valda atrodė tokia didžiulė, sodai – tokie mieli. Na, ji žinojo, kad žengia ieškojimų keliu ir visa kita, bet ar negalėjo tiesiog vaikštinėti čia kaip tikra senamadiška ledi?

– Maniau, sakei, kad mano šeima buvo turtinga.

– Tavo *praeito* gyvenimo šeima buvo turtinga. Labai turtinga. Pamatysi, kai ją susitiksi. Jos vardas – Liusinda, ir, beje, įsivaizduoja, kad tavo pravardė – visiška *bjaurastis*. – Bilas aukštai iškėlė nosį ir atrodė gan juokingai, vaidindamas snobą. – *Ji* yra turtinga, o *tu,* brangioji, esi keliautoja laiku, įsibrovėlė, kuri neišmano šios aukštuomenės standartų. Tad, jei nenori pasirodyti kaip kokia siuvėja iš Mančesterio ir būti išprašyta nė nespėjus šnektelėti su Liusinda, turi veikti slapta. Gali būti indų plovėja. Tarnaitė. Naktipuodžių prižiūrėtoja. Tau spręsti. Nebijok, aš tau nesipainiosiu. Galiu pradingti akimirksniu.

Liusė sunkiai atsiduso.

– Tai man tiesiog eiti ten ir apsimesti, kad dirbu?

– Ne. – Bilas vartė savo titnagines akis. – Nueik ir prisistatyk namų šeimininkei, poniai Konstancijai. Pasakyk, kad paskutinė darbovietė buvo žemyne, ir šiuo metu ieškai naujo darbo. Ji – sena ragana ir be galo daug dėmesio skiria charakteristikoms. Tau pasisekė, kad aš vienu žingsniu ją lenkiu. Savąją rasi prijuostės kišenėje.

Liusė įkišo ranką į baltos, drobinės prijuostės kišenę ir ištraukė storą voką. Galinė pusė buvo pažymėta raudono vaško antspaudu; apvertusi pastebėjo, kad jis juodu rašalu adresuotas *Poniai Melvilei Konstancijai*.

– Oi tu, visažini.

– Dėkoju, – gracingai nusilenkė Bilas; pastebėjęs, kad Liusė patraukė link namo, išsiveržė į priekį taip sparčiai plasnodamas sparnais, kad šie tapo plieniniais išsiliejusiais debesėliais šalia jo kūno.

Jie jau buvo perėję sidabrinių beržų eilę ir kirto išpuoselėtą veją. Liusė jau ketino eiti akmeniniu taku į namą, bet stabtelėjo, pamačiusi du siluetus vasarnamyje. Vyras ir moteris ėjo link namo. Link Liusės.

– Slėpkis, – sušnibždėjo. Ji tikrai dar nebuvo pasirengusi, kad ją kas nors pastebėtų Helstone, o ypač su aplink plevenančiu Bilu, tarsi kokiu peraugusiu vabzdžiu.

– Tai *tu* slėpkis, – atšovė šis. – Jei padariau tau išimtį, tai dar nereiškia, kad kiekvienas mirtingasis mane gali matyti. Manęs nepastebės ir čia, kur dabar esu. Tiesą pasakius, *vienintelės* akys, kurių man reikėtų vengti – oi, ei. – Staiga akmeniniai Bilo akių vokai pakilo. – Aš dingstu, – tarė, nerdamas į pomidorų lysvę.

„Angelų akys“, – suvokė Liusė. Tikriausiai jie buvo vieninteliai, galintys matyti Bilą tokio pavidalo. Tai ji nuspėjo todėl, kad pagaliau galėjo atpažinti tą vyrą su moterimi, privertusiu Bilą slėptis. Liusė

negalėjo atitraukti nuo jų akių, įsistebeilijusi pro pomidorų stiebelius.

Tiksliau, nuo Danielio.

Visa kita tame sode pasidarė taip ramu. Pritilo vakarinės paukščių giesmės, ir ji tegirdėjo dvi poras pėdų, lėtai vaikštinėjančių žvyruotu taku. Atrodė, tarsi visi besileidžiančios saulės spinduliai krito ant Danielio ir metė ant jo auksinę aureolę. Jo galva buvo pasukta į tą moterį, eidamas ją linksėjo. Moterį, kuri buvo ne Liusė.

Ji atrodė vyresnė, nei Liusinda galėjo būti – daugiau nei dvidešimties, labai graži, tamsiomis, šilkinėmis garbanomis ir plačia šiaudine skrybėle. Ilga muslino, pienės spalvos suknia atrodė labai brangi.

– Ar bent kiek pamėgote mūsų mažą kaimelį, ponaiti Grigori? – klausė moteris. Jos balsas skambėjo aukštai ir aiškiai, buvo kupinas natūralaus pasitikėjimo savimi.

– Gal net per daug, Margaret. – Liusei net pilvą suskaudo iš pavydo matant, kaip Danielis nusišypsojo tai moteriai. – Sunku patikėti, kad nuo mano atvykimo į Helstoną jau prabėgo savaitė. Galėčiau pasilikti net ilgiau negu planavau. – Jis padarė pauzę. – Čia visi labai malonūs.

Margaret raustelėjo, o Liusė kunkuliavo. Margaret išmušęs raudonis atrodė mielas.

– Tikimės, kad viešnagė nesutrikdys jūsų darbų, – tarė ji. – Mama, žinoma, labai džiaugiasi, svečiuose turėdama menininką. Kaip ir visi kiti.

Liusė šliaužė paskui juodu. Perėjusi daržą, susigūžė už peraugusio rožių krūmo, atsirėmė rankomis į žemę ir palinkusi į priekį klausėsi porelės.

Staiga ji aiktelėjo. Ji persidūrė nykštį į spyglį. Pradėjo bėgti kraujas.

Ji nučiulpė kraują iš žaizdos, kad tik nesukruvintų savo prijuostės, tačiau kol stabdė kraujavimą, praleido dalį pokalbio. Margaret kažko viltingai žiūrėjo į Danielį.

– Klausiau, ar dalyvausite Saulėgrįžos šventėje šią savaitę. – Jos tonas atrodė maldaujantis. – Mama mėgsta didelį šurmulį.

Danielis sumurmėjo kažką panašaus į „taip, nepraleisiu progos“, bet atrodė akivaizdžiai išsiblaškęs. Jis vis žvalgėsi kažkur. Akys lakstė po pievelę, tarsi būtų nujautęs už rožių tupinčią Liusę.

Pagaliau pažvelgus į tą krūmą, jo akyse sužibo tokia ryški violetinė spalva kaip niekad.

Šeštas skyrius

MOTERIS BALTAIS DRABUŽIAIS
HELSTONAS, ANGLIJA

1854 M. BIRŽELIO 18 D.

Atsidūręs Helstone, Danielis supyko.

Vos tik išžengęs iš Pranešėjo ant akmenuoto Loe ežero kranto, jis iš karto atpažino, kur esąs. Ežeras buvo ramus, atspindėjo rožinius vakarinio dangaus debesis. Išsigandę jo pasirodymo pora dryžagalvių kryklių nuskrido skersai lauko ir atsitūpė ant iškraipyto medžio šalikelėje. Danielis žinojo, kad tas kelias veda į mažą miestelį, kuriame jis kažkada praleido vasarą su Liusinda.

Stovėdamas vėl ant šios sodriai žalios žemės, jis viduje pajuto šilumą. Kad ir kiek stengėsi uždaryti visas duris į jųdviejų praeitį, kad ir kaip troško pamiršti kiekvieną širdį spaudžiančią jos žūtį – kai kurie praeiti gyvenimai rūpėjo labiau už kitus. Jis net stebėjosi tuo, kaip aiškiai prisiminė tą laiką kartu pietinėje Anglijoje.

Bet Danielis čia ne atostogauti atkeliavo. Ne tam, kad įsimylėtų gražiąją vario prekybininko dukterį. Jis čia atkeliavo tam, kad sustabdytų neatsargią mergiotę, kad ši nepasiklystų tamsiuose savo praeities akimirkose ir nepražūtų. Jis čia atkeliavo tam, kad padėtų jai panaikinti jų prakeiksmą kartą ir visiems laikams.

Jis patraukė tolimu keliu į miestelį.

Stojo vienas šiltų ir tingių vasaros vakarų Helstone. Gatvėse damos su skrybėlaitėmis bei nėriniuotomis suknelėmis kalbėjo patylomis, mandagiu balsu su kostiumuotais vyrais, laikančiais jų rankas. Porelės stoviniavo prieš parduotuvių vitrinas. Visi norėjo pasišnekučiuoti su kaimynais. Norėdami atsisveikinti, stabtelėdavo prie gatvės kampo ir užtrukdavo dar dešimt minučių.

Šie žmonės viskuo – nuo drabužių iki eisenos – atrodė siutinančiai lėti. Danielis visiškai nepritapo prie gatvės praeivių.

Po apsiaustu paslėpti sparnai degte degė iš nekantrumo, kol jis ėjo gatve. Vienintelė saugi vieta, kurioje jis tikrai galėjo rasti *Liusindą,* buvo jo globėjo vasarnamis, į kurį ji dažnai ateidavo pritemus. Tačiau jis niekaip negalėjo žinoti, kur rasti *Liusę* – tą, kuri šokinėjo Pranešėjais iš vieno gyvenimo į kitą, tą, kurią jam *reikėjo* rasti.

Danielis šį tą suprato iš to, kuriuose praeituose gyvenimuose apsilankė Liusė. Bendrai tariant, tai buvo... anomalijos. Ji atsirado būtent tomis akimirkomis, kai priartėjo prie tiesos dėl jų prakeiksmo, prieš pat jos mirtį. Bet niekaip negalėjo suprasti, kodėl iš pastarojo Pranešėjo ji atkeliavo būtent *čia*.

Didžiąją dalį laiko Helstone jie leido ramiai. Tame gyvenime jųdviejų meilė klostėsi lėtai, natūraliai. Netgi jos mirtis buvo nuošali, jiems būnant dviese. Apibūdindama Liusindos galą Helstone, Gabė netgi pavartojo žodį *garbingas*. Šią mirtį jie bent jau iškentė tik dviese.

Ne, jos atsidūrimas šiame gyvenime atrodė nepaaiškinamas. Ir tai reiškė, kad ji galėjo būti bet kur tame miestelyje.

– O, ponaitis Grigoris, – gatvėje pasigirdo treliuojantis balsas. –

Koks nuostabus netikėtumas pamatyti jus mieste.

Prieš Danielį stovėjo akivaizdžiai nustebusi šviesiaplaukė moteris ilga, mėlyna, puošnia suknele. Ji už rankos laikė drūtą, strazdanotą aštuonmetį berniuką; šis atrodė toks nelaimingas su kreminės spalvos švarkeliu ir dėme po apykakle.

Pagaliau Danielis prisiminė: ponia Holkombė su savo negabiuoju sūnumi Edvardu. Danielis bandė jį išmokyti piešti kelias kankinančias savaites Helstone.

– Sveikas, Edvardai, – Danielis pasilenkė paspausti rankos mažajam berniukui, ir nusilenkė jo mamai. – Ponia Holkombė.

Iki tos akimirkos, keliaudamas laiku, Danielis pernelyg nesirūpino savo garderobu. Jam nerūpėjo, ką praeiviai gatvėje pamanys apie apdribusius drabužius ir tai, ar jo baltų marškinių iš Oksfordo modelis, palyginti su kitų vyrų mieste, neatrodys keistai. Bet jei jau jis ketino susitikti žmones, kuriuos pažinojo prieš dvejus šimtus metų, vilkėdamas tuos pačius drabužius, kaip ir per Padėkos vakarienę su Liusės tėvais prieš dvi dienas, gali pasklisti apkalbų.

Danielis nesiekė atkreipti į save aplinkinių dėmesio. Jis privalėjo vengti kliūčių surasti Liusę. Reikėjo rasti kažką apsirengti. Žinoma, Holkombė to nepastebėjo. Laimei, Danielis grįžo į tuos laikus, kai pats buvo laikomas „ekscentrišku“ menininku.

– Edvardai, parodyk ponaičiui Grigoriui, ką mama tau nupirko, – pratarė ponia Holkombė, glostydama nepaklusnius sūnaus plaukus.

Berniukas nenoriai iš kuprinės ištraukė tapybos reikmenų rinkinėlį. Penkis stiklinius aliejinių dažų indelius ir ilgą raudoną teptuką mediniu koteliu.

Danielis iš karto pabėrė reikiamų komplimentų – kaip Edvardui pasisekė, kad jo talentas dabar galės reikštis, įsigijus tinkamus įrankius – kartu stengdamasis nepasirodyti, kad kurpė planą, kaip kuo greičiau užbaigti šį pokalbį.

– Edvardas – toks talentingas vaikas, – neatstojo ponia Holkombė, laikydama Danielio ranką. – Bėda ta, kad jūsų pamokos jam atrodo kiek nuobodesnės, nei norėtųsi tokio amžiaus berniukui. Todėl ir pamaniau, kad tinkamas tapybos rinkinys padės jam pajusti tą aistrą. Tikro *menininko* aistrą. Suprantate, ponaiti Grigori?

– Taip, taip, žinoma, – nutraukė Danielis. – Negailėkite niekam, kas skatintų jo norą tapyti. Nuostabus planas...

Jį persmelkė šaltis, žodžiai sustingo gerklėje.

Iš smuklės kitoje gatvės pusėje ką tik išlindo Kemas.

Akimirką Danielis užvirė pykčiu. Juk jis aiškiai visiems pasakė, kad pagalbos iš kitų nereikia. Jis sugniaužė kumščius ir žengė link Kemo, tik staiga...

Na, žinoma. Tai juk buvo Kemas iš Helstono eros. Ir iš pažiūros, Kemui čia labai sekėsi. Jis vilkėjo siaurėjančius, dryžuotus, laisvus

drabužius ir dėvėjo senamadišką skrybėlę. Ilgi juodi plaukai krito žemiau pečių. Atsirėmęs į smuklės duris, juokavo su dar trimis vyriškiais.

Kemas iš keturkampės metalinės dėžutės išsitraukė prabangų cigarą. Jis dar nespėjo pastebėti Danielio. Pamatęs, tikrai liausis juokęsis. Jau nuo pat pradžių Kemas keliavo Pranešėjais daugiau už visus kitus puolusius angelus. Tam tikrose srityse jis smarkiai lenkė Danielį: taip buvo apdovanoti tie, kurie susidėjo su Liuciferiu – jie mokėjo be vargo keliauti praeities šešėliais.

Vos žvilgtelėjęs į Danielį šis senamadiškas Kemas būtų galėjęs pasakyti, kad jo varžovas – atgyvena.

Žmogus ne savo laike.

Kemas suprastų, kad čia vyksta kažkas svarbaus. Ir Danielis netektų progos jį sukrėsti.

– Jūs toks nepaprastai malonus, ponaiti Grigori, – tebetauškė ponia Holkombė, vis dar įsikibusi į Danielio marškinių rankovę.

Kemo galva sukosi link jo.

– Nieko negalvokite, – iš Danielio išsprūdo žodžiai. – O dabar, jums leidus, – jis ištempė rankovę iš jos rankų, – turiu eiti... nusipirkti naujų drabužių.

Jis paskubomis nusilenkė ir niro pro pirmos pasitaikiusios parduotuvės duris.

– Ponaiti Grigori... – ponia Holkombė šaukte šaukė jo vardą.

Danielis tylomis keikė ją, apsimesdamas, jog negirdėjo. Todėl ši šaukė dar garsiau:

– Ponaiti Grigori, bet juk čia – suknelių siuvėjas! – šaukė net rankas susidėjusi prie burnos.

Danielis jau spėjo įbėgti į vidų. Už jo užsitrenkė stiklinės durys ir suskambino ant staktos pakabintą varpelį. Čia jis galėjo pasislėpti bent kelioms minutėms, jei tik Kemas dar nespėjo jo pastebėti ar išgirsti spiegiančio ponios Holkombės balso.

Parduotuvėje buvo tylu, kvepėjo levandomis. Medinės grindys atrodė gerokai nutrintos dažnai ateinančių klientų, o lentynose palei sienas iki pat lubų stūksojo krūvos įvairiausių spalvų medžiagų. Danielis nuleido ant durų užuolaidą, kad būtų mažiau pastebimas iš gatvės. Atsisukęs siuvyklos parduotuvės veidrodyje pastebėjo dar vieną žmogų.

Jis vos susilaikė neaiktelėjęs iš nuostabos.

Jis rado ją.

Liusė matavosi ilgą baltą muslino suknelę. Aukšta apykaklė buvo surišta geltonu kaspinu, kuris išryškino nepakartojamai gražias, šviesiai rudas jos akis. Plaukai buvo surišti ant vieno šono, susegti karoliukais puošta sage. Ji vis nerimo dėl to, kaip ant pečių gulė rankovės, sukinėjosi prieš veidrodį, stengdamasi pasižiūrėti iš kuo

daugiau pusių. Danielis grožėjosi ja bet kuriuo kampu.

Jis norėjo taip stovėti ir grožėtis amžinai, bet staiga atsikvošėjo. Jis šoko prie jos ir paėmė už rankos.

– Viskas tęsiasi pakankamai ilgai, – netgi kalbėdamas Danielis negalėjo pasipriešinti neapsakomam malonumui, apėmusiam jaučiant jos rankos švelnumą. Paskutinįkart ją lietė tą naktį, kai jau manė, kad prarado ją su Atstumtaisiais. – Ar bent nutuoki, kaip mane išgąsdinai? Vienai tau čia nesaugu, – išbėrė jis.

Skirtingai, nei Danielis tikėjosi, Liusė nepradėjo su juo ginčytis. Tačiau suklykė ir grakščiai trenkė antausį.

Nes ji nebuvo Liusė. Tai buvo Liusinda.

O blogiausia tai, kad šiame gyvenime jie dar nebuvo susitikę. Tikriausiai ji ką tik grįžo iš Londono su šeima. Ji turėjo susipažinti su Danieliu Konstancijos rengiamame Saulėgrįžos vakarėlyje.

Jis visa tai perskaitė šokiruotame Liusindos veide.

– Kelinta šiandien diena? – beviltiškai paklausė jis.

Ji veikiausiai palaikė jį bepročiu. Per kelis metrus jis tikriausiai buvo pernelyg apakintas meilės, kad pastebėtų skirtumą tarp merginos, kurią jau prarado, ir tos, kurią turėjo gelbėti.

– Labai atsiprašau, – sušnibždėjo jis. Štai todėl jam taip siaubingai nesisekė kaip atgyvenai. Jis pasimesdavo tarp menkiausių smulkmenų. Užtekdavo vos paliesti jos odą. Vieno žvilgsnio į jos gilias šviesiai rudas akis. Vieno gūsio jos plaukų kvapo. Vieno atodūsio tokioje ankštoje vietoje kaip ši parduotuvėlė.

Pažvelgusi į jo skruostą, Liusinda krūptelėjo. Veidrodyje jis atrodė skaisčiau raudonas toje vietoje, kur ji pliaukštelėjo. Jos akys ieškojo jo – Danielio širdis apmirė. Jos rožinės lūpos prasiskyrė, o galva lengvai palinko į dešinę. Ji žiūrėjo tarsi įsimylėjusi moteris.

Ne.

Juk jų susitikimas buvo suplanuotas likimo. Taip, kaip viskas *turėjo* vykti. Jie neturėjo susitikti iki vakarėlio. Kad ir kaip Danielis keikė likimą, bet tikrai nenorėjo sujaukti jos praeitų gyvenimų. Juk kaip tik todėl ji vis grįždavo pas jį.

Jis stengėsi pasirodyti kuo šaltesnis ir abejingesnis. Susikryžiavo rankas ant krūtinės, atsilošė atgal, kad tik tarp jų atsirastų didesnis tarpas, žvalgėsi po visas šalis, išskyrus ten, kur labiausiai troško žiūrėti. Į ją.

– Atleiskite, – ištarė Liusinda, sudėjusi rankas prie širdies. – Nežinau, kas man pasidarė. *Niekada* taip nesielgiu...

Danielis nenorėjo ginčytis, nors per daugybę gyvenimų ji jam tiek kartų trenkė antausius, kad Ariana netgi užsivedė sąrašėlį.

– Dovanokite, – suskubo atsiprašyti. – Aš... aš palaikiau jus kai kuo kita. – Jis jau ir taip per daug kišosi į praeitį: iš pradžių su Liuse Milane, o dabar ir čia. Jis pradėjo trauktis atbulas.

– Palaukite. – Ji paprašė. Jos akys atrodė tarsi mielos, šviesiai rudos orbitos, traukiančios jį atgal. – Jaučiuosi tarsi *tikrai* pažinotume vienas kitą, nors neprisimenu...

– Bijau, kad ne.

Tai sakydamas, jis jau stovėjo prie durų ir praskleidęs užuolaidą tikrino, ar Kemas tebėra lauke. Buvo.

Atsukęs nugarą į parduotuvę, Kemas vaizdingai gestikuliuodamas pasakojo kažkokią prasimanytą istoriją, kurioje, be abejo, pats buvo didvyris. Jis galėjo atsisukti bet kurią akimirką. Ir tada pastebėtų Danielį.

– Sere, prašau, sustokite. – Liusinda atskubėjo prie Danielio. – Kas jūs toks? Manau, kad pažįstu jus. Prašau. Palaukite.

Jam geriau išeiti į gatvę. Jis negalėjo likti su Liusinda. Tik ne tokią akimirką, kai ji taip elgėsi. Tik ne tada, kai ji buvo beįsimylinti netinkamą jo asmens versiją. Jis jau atgyveno šį gyvenimą, ir jame viskas vyko ne taip. Tad teko sprukti.

Danielis iš paskutiniųjų stengėsi nekreipti į ją dėmesio. Jį draskė tai, kad teko atsitraukti nuo Liusindos, kai siela degė troškimu apsisukti ir grįžti prie jos balso, į jos rankų glėbį ir lūpų šilumą, į apžavinčią jos meilę.

Jis truktelėjo parduotuvės duris ir spruko į gatvę, visu greičiu bėgo saulėlydžio nutvieksta gatve. Jam neberūpėjo, ką žmonės pasakys. Jis lėkė deginamas savo sparnų.

Septintas skyrius

SAULĖGRĮŽA
HELSTONAS, ANGLIJA
1854 M. BIRŽELIO 21 D.

Liusės rankos buvo nuplikytos, dėmėtos ir jautrios kaip niekad.

Prieš tris dienas atvykusi į Konstancijų rūmus Helstone, ji ne tik plovė nesibaigiančias indų kauges. Ji dirbo nuo aušros iki sutemų, šveitė lėkštes, dubenėlius ir riebaluotas skardas, daugybę sidabrinių įrankių, kol pagaliau dienai besibaigiant naujoji viršininkė, panelė Makgovern, išdėliodavo darbuotojoms vakarienę: apgailėtiną lėkštutę atšalusios mėsos, gabalą sauso sūrio ir keletą sukietėjusių bandelių. Kiekvieną naktį po vakarienės Liusė krisdavo besapnio miego palėpėje ant sulankstomos lovos. Kambaryje gyveno su Henrieta, kita virtuvės tarnaite. Ši krūtinga mergina atsikišusiais dantimis, šiurkščiais plaukais į Helstoną atvyko iš Penzanso.

Darbui nebuvo matyti galo.

Iš kur vienuose namuose galėjo atsirasti tiek nešvarių indų, kad dvi plovėjos, dirbdamos po dvylika valandų per dieną, vos spėtų suplauti? Bet nešvarios lėkštės vis kraudavosi, o panelė Makgovern

savo mažomis akimis vis nužvelginėjo Liusės geldą. Trečiadienį namuose visi džiūgavo dėl tą vakarą rengiamo Saulėgrįžos vakarėlio, tačiau Liusei jis reiškė tik dar daugiau nešvarių indų. Ji šlykštėjosi geldoje teliuškuojančiu bjauriausių dalykų pilnu vandeniu.

– Čia tikrai *ne* tai, ko norėjau, – sumurmėjo Bilui, kuris vis plazdeno ant indaujos pakraščio šalia geldos. Ji vis dar nepriprato prie minties, kad virtuvėje jo niekas kitas nemato. Kaskart, kai šis plazdeno prie kitų tarnų virtuvėje ir laidė savo juokelius, kurių niekas, išskyrus Liusę, negirdėjo, ir iš kurių niekas, išskyrus patį Bilą, nesijuokė, ji sutrikdavo.

– Jūs, tūkstantmečio vaikai, visiškai nesilaikote darbo etikos, – pamokslavo jis. – Beje, nekalbėk garsiai.

Liusė darbavosi sukandusi dantis, tada išrėžė:

– Jei šio šlykštaus sriubos dubens plovimas kažkuo susijęs su tuo, kad suprasčiau savo praeitį, tai nuo mano darbo etikos tau galva apsisuktų. O dabar viskas veltui. – Ji pamojavo ketaus keptuve Bilui palei galvą; jos rankena slydo dėl kiaulienos taukų. – Net supykintų.

Liusė žinojo, kad nusivylimas kilo visai ne dėl indų. Tikriausiai ji atrodė kaip inkščiantis vaikiščias. Bet ji beveik neiškišo nosies iš to rūsio nuo pat tada, kai pradėjo čia dirbti. Vos kartą turėjo progos sode pamatyti Helstono Danielį ir nė nenutuokė, kur galėtų būti jos pačios praeities „aš“. Tokia vieniša, apatiška ir prislėgta ji nesijautė nuo tų pirmųjų dienų „Kardo ir kryžiaus“ mokykloje, kol susipažino su Danieliu ar su bet kuo kitu, kuo galėjo pasitikėti.

Ji paliko Danielį, Mailsą ir Šelbę, Arianą ir Gabę, Kelę ir tėvus – ir dėl ko? Kad taptų indų plovėja? Ne. Kad atnarpliotų tą prakeiksmą, nors pati dar nė nežinojo, ar sugebės tai padaryti. Tad Bilas ją laikė zirzekle. Bet ji nieko negalėjo padaryti. Ji tvardėsi per plauką nepalūžusi.

– Nekenčiu šio darbo. Nekenčiu šios vietos. Nekenčiu to kvailo Saulėgrįžos vakarėlio ir kvailos fazano suflė...

– Liusinda dalyvaus vakarėlyje, – staiga prasitarė Bilas. Jo balsas atrodė siutinančiai ramus. – Panašu, kad ji *dievina* Konstancijų fazano suflė.

Jis nuskrido ant indaujos viršaus ir atsisėdo susikryžiavęs kojas. Norėdamas įsitikinti, kad jiedu ten buvo vieni, galvą sukiojo 360 laipsnių aplinkui.

– Liusinda dalyvaus vakarėlyje? – Liusė numetė keptuvę ir šepetį į apšnerkštą geldą. – Aš pasikalbėsiu su ja. Einu iš šios virtuvės ir pasikalbėsiu su ja.

Bilas palinksėjo, tarsi toks ir turėjo būti planas.

– Tik nepamiršk savo pareigų. Pagalvok, kas būtų buvę, jei tavoji „aš“ iš ateities būtų išdygusi prieš tave per kokį nors vakarėlį mokykloje...

– *Aš* būčiau norėjusi sužinoti, – pertraukė Liusė. – Kad ir kas būtų, būčiau reikalavusi viską sužinoti. Būčiau galėjusi gyvybę atiduoti už tai.

– Mhm. Ką gi, – Bilas truktelėjo pečiais. – Liusinda neatiduos. Galiu patikinti.

– Neįmanoma, – purtė galvą Liusė. – Juk ji yra... aš.

– Ne. Ji – tavo versija, kurią užaugino visai kitokie tėvai, visai kitokiame pasaulyje. Jūs turite vieną *sielą,* bet ji visai kitokia nei tu. Pamatysi, – jis slapčia išsiviepė. – Tu tik nesiliauk ieškojusi. – Bilo akys nukrypo į didžiulės virtuvės duris, kurios netikėtai atsivėrė. – Liuse, pasistenk atrodyti linksma!

Jis sutrepsėjo kojomis į geldą ir išleido nemalonų atodūsį, kai panelė Makgovern už alkūnės įsitempė Henrietą. Vyriausioji tarnaitė sudarinėjo patiekalų sąrašą puotai.

– Po troškintų džiovintų slyvų... – skaitė.

Kitoje virtuvės pusėje Liusė sušnibždėjo Bilui:

– Mes dar nebaigėme šio pokalbio.

Savo akmeninėmis pėdomis jis aptaškė jos prijuostę muilo putomis.

– Patarčiau nebesikalbėti su savo nematomais draugais, kol dirbi. Kiti pradės manyti, kad esi kuoktelėjusi.

– Aš ir pati pradedu taip manyti, – Liusė atsiduso ir išsitiesė, žinodama, kad bent jau kol kitos tarnaitės neišeis iš virtuvės, iš Bilo daugiau nieko nesužinos.

– Noriu, kad su Mirtla šįvakar suktumėtės kaip vijurkai, – garsiai pasakė panelė Makgovern Henrietai ir persmeigė žvilgsniu Liusę.

Mirtla. Tokį vardą Bilas sugalvojo įrašyti rekomendaciniuose laiškuose.

– Taip, panele, – abejingai tarė Liusė.

– Taip, panele!

O Henrietos balsas nedvelkė jokia ironija. Ji visą laiką buvo tokia uoli, tokia maloni. Henrieta visai patiko Liusei, nors jai ir būtina apsilankyti vonioje.

Kai tik panelė Makgovern išėjo iš virtuvės ir paliko merginas vienas, Henrieta užšoko ant stalo šalia Liusės ir siūbavo kojomis pirmyn atgal. Ji nė nenumanė, kad šalia jos atsisėdo Bilas ir pamėgdžiojo.

– Norėtum slyvos? – paklausė Henrieta ir ištraukė du ryškiai raudonus rutulius iš savo prijuostės kišenės. Vieną pasiūlė Liusei.

Liusei ši mergaitė patiko tuo, kad ji niekada neprisėsdavo pailsėti, kol kas nors iš viršesnių tarnų būdavo toje pačioje patalpoje. Abi atsikando slyvų, saldžios sultys nubėgo lūpų kampučiais.

– Man pasirodė, kad su kažkuo pirmai kalbėjaisi, – kilstelėjusi antakį tarė Henrieta. – Įsigijai draugą, Mirtla? Tik, prašau, nesakyk,

kad tai – Haris iš arklidžių! Jis – tikras pašlemėkas, tikrai.

Kaip tik tą akimirką atsivėrė virtuvės durys. Abi merginos pašoko, metė vaisius ir apsimetė šveičiančios pirmą pasitaikiusią lėkštę.

Liusė tikėjosi panelės Makgovern, bet pamačiusi dvi mergaites baltomis šilkinėmis suknelėmis, sustingo. Abi krykštavo nurūkdamos per purviną virtuvę.

Viena jų – Ariana.

Kita – Liusei prireikė kelių akimirkų atpažinti – Anabelė. Mergina ryškiai rožiniais plaukais, su kuria Liusė susipažino per tėvų dieną „Kardo ir kryžiaus“ mokykloje. Ji prisistatė kaip Arianos sesuo.

Kažkuri sesuo.

Henrieta nuleido akis, tarsi gaudynės virtuvėje būtų visiškai normalus reiškinys, tarsi vien parodžiusi, kad pastebėjo mergaites, pakliūtų į bėdą, nors tos mergaitės tikrai nepastebėjo nei Liusės, nei Henrietos. Tarsi tarnaitės būtų susiliejusios su purvinų puodų ir keptuvių krūva.

O gal Ariana su Anabele tiesiog per garsiai juokėsi. Bėgdama pro stalą, ant kurio minkoma tešla, Ariana pagriebė saują miltų ir tėškė Anabelei į veidą.

Pusę sekundės Anabelė atrodė įniršusi, tada pradėjo dar labiau kvatoti, pagriebė saują miltų pati ir sviedė į Arianą.

Mergaitės net užsikosėjo, kol galiausiai išbėgo pro galines duris į mažą sodelį, vedantį į didelį sodą. O šiame švietė saulė ir galėjo būti Danielis – būtent į šį sodą Liusė troško patekti. Tačiau ji negalėjo numanyti, kokie jausmai turėtų užplūsti: šokas ar gėda, nuostaba ar nusivylimas?

Tikriausiai visa tai atsispindėjo jos veide, nes Henrieta, kaip žinodama, pasilenkė ir sušnibždėjo:

– Šios dvi atvyko praeitą naktį. Kažkieno pusseserės iš Londono, atvažiavo į puotą. – Ji nužingsniavo prie tešlos minkymo stalo. – Jos vos nesugadino braškių pyrago per savo kvailiojimą. Ach, būti turtinga tikriausiai būtų labai malonu. Na, gal kitame gyvenime, ar ne, Mirtla?

– Cha, – tegalėjo pasakyti Liusė.

– Deja, turiu eiti dengti stalą, – pareiškė Henrieta, prisikrovusi pilną sterblę porcelianinių indų, prilaikydama savo putlia, rožine ranka. – Kodėl tau nepasisėmus saujos miltų, jei tos mergiotės kartais grįžtų? – Ji mirktelėjo Liusei akį ir, pastūmusi duris savo plačia sėdyne, dingo koridoriuje.

Į jos vietą virtuvėje tuoj pat stojo kažkas kitas – berniukas, taip pat apsivilkęs tarno drabužius, veidas slėpėsi už milžiniškos maisto produktų dėžės. Jis padėjo viską ant stalo kitame virtuvės gale nuo Liusės.

Ji nužvelgė jo veidą. Po Arianos pasirodymo ji bent jau buvo kiek geriau pasiruošusi.

– Rolandai!

Jis truktelėjo pakeldamas akis, stengdamasis susitvardyti. Eidamas link Liusės jis negalėjo nuleisti akių nuo jos aprangos. Parodė į prijuostę.

– O kodėl tu taip apsirengusi?

Liusė truktelėjo savo prijuostės diržą ir nusirišo ją.

– Aš ne ta, kuo mane laikai.

Jis atsistojo priešais ir lengvai pasukiojo galvą į kairę, paskui – į dešinę.

– Na, tu labai panaši į kitą mano pažįstamą merginą. Nuo kada Bisko šeimos nariai lindi indų plovyklose?

– Bisko?

Rolandas patenkintas kilstelėjo antakį.

– A, supratau. Apsimetinėji kažkuo kita. O kaip save dabar vadini?

– Mirtla, – niūriai atsakė Liusė.

– Ir nesi ta Liusinda Bisko, kuriai patiekiau svarainių pyragą terasoje prieš dvi dienas?

– Ne. – Liusė nežinojo, kaip jį įtikinti. Ji pasisuko į Bilą pagalbos, bet šis buvo dingęs net iš jos akiračio. Na, žinoma, puolęs angelas Rolandas irgi būtų jį matęs.

– O ką pasakytų panelės Bisko tėvas, pamatęs savo dukterį čia, iki alkūnių apsiterliojusią riebalais? – nusišypsojo Rolandas. – Būtų visai neblogas pokštas.

– Rolandai, tai visai ne...

– O šiaip nuo ko slepiesi? – Rolandas pakreipė galvą į sodą.

Pastebėjusi kažką sušmėžuojant prie indaujos palei savo kojas, Liusė suprato, kur dingo Bilas. Veikiausiai jis norėjo perduoti kažkokį signalą, tik ji nesuprato. Bilas tikriausiai norėjo, kad ji užsičiauptų, bet ką galėjo padaryti – išlįsti ir sustabdyti ją?

Rolando kakta suspindo nuo prakaito.

– Liusinda, mes vieni?

– Visiškai.

Jis pakreipė galvą link jos ir laukė.

– *Jaučiu,* kad ne vieni.

Vienintelis, kas dar buvo kambaryje, tai Bilas. Kaip Rolandas nujautė jį, o Ariana – ne?

– Klausyk, aš tikrai ne ta, kuo mane laikai, – pakartojo Liusė. – Taip, aš esu Liusinda, bet aš... aš iš ateities... sunku paaiškinti. – Ji giliai įkvėpė. – Aš gimiau Tanderbolte, Džordžijos valstijoje... 1992-aisiais.

– *Oi.* – Sutriko Rolandas. – Nagi, nagi.

Jis užsimerkė ir pradėjo kalbėti labai lėtai:

– Ir žvaigždės iš dangaus krito žemėn, tarsi vėjo gūsio papurtytos

figos...

Šie žodžiai skambėjo paslaptingai, tačiau Rolandas išsakė juos taip jausmingai, tarsi cituodamas labiausiai mėgstamas eilutes iš senos bliuzo dainos. Dainos, kurią jis dainavo viename karaoke vakarėlyje „Kardo ir kryžiaus“ mokykloje. Tą akimirką jis atrodė tas Rolandas, kurį Liusė pažinojo tada, tarsi jis būtų išlindęs iš to karalienės Viktorijos laikų vaidmens.

Tik jo žodžiuose glūdėjo šis tas daugiau. Liusė nutuokė, kad jie paimti iš kažkur.

– Kas tai? Ką tai reiškia? – paklausė.

Indauja vėl subarškėjo, šįkart garsiau.

– Nieko.

Rolandas atsimerkė ir vėl grįžo į savo senamadišką pradą. Jo rankos buvo kietos, buvo matyti nuospaudos, o dvigalviai raumenys atrodė stambesni, nei Liusė buvo įpratusi matyti. Drabužiai permirkę prakaitu ir prilipę prie tamsios odos. Jis atrodė pavargęs. Liusę užplūdo liūdesys.

– Tu čia dirbi tarnu? – paklausė ji. – O kiti – Ariana – gali sau lakstyti kaip... O tu turi dirbti, ar ne? Vien todėl, kad esi...

– Juodaodis? – pertraukė Rolandas, įsmeigęs į ją žvilgsnį, kol ši nepatogiai pasijutusi nusisuko. – Nesijaudink dėl manęs, Liusinda. Man teko iškęsti daugiau už mirtingųjų užgaidas. Be to, dar sulauksiu savo dienos.

– Ateityje bus geriau, – tarė ji, nors ir jausdama, kad tie žodžiai iš jos lūpų skamba banaliai bei nepagrįstai, ir net pati abejojo, ar sako tiesą. – Žmonės kartais būna labai bjaurūs.

– Na, neverta dėl jų per daug jaudintis, ar ne? – nusišypsojo Rolandas. – Bet kas gi tave privertė čia sugrįžti, Liusinda? Ar Danielis apie tai žino? Kemas?

– Ir Kemas čia? – Nors Liusei nederėjo stebėtis, visgi ji nustebo.

– Jei gerai sudėliojau laiką, tai jis turėjo neseniai pasirodyti mieste.

Tačiau Liusė negalėjo dabar dėl to nerimauti.

– Danielis nežino. Kol kas, – pripažino ji. – Bet turiu jį rasti, kaip ir Liusindą. Turiu sužinoti...

– Klausyk, – pratarė Rolandas, traukdamasis atatupstas ir iškėlęs rankas, tarsi Liusė spinduliuotų radiaciją. – Tu manęs šiandien nematei. Mes nesikalbėjome. Bet tu negali šiaip sau nueiti prie Danielio ir...

– Žinau, – pertraukė ji. – Jis sumiš.

– Sumiš? – pakartojo Rolandas jam naujai skambantį žodį, beveik priversdamas Liusę juoktis. – Jei manai, kad jis gali įsimylėti *šią* tave – jis parodė pirštu į ją – tada taip. Tai iš tikrųjų gan pavojinga. Čia tu esi turistė.

– Gerai, tebūnie turistė. Bet galiu bent jau pasikalbėti su jais.

– Ne, negali. Tu negyveni šiame gyvenime.

– Aš ir nenoriu niekur gyventi. Aš tik noriu sužinoti *kodėl*...

– Vien būdama čia keli grėsmę sau, jiems – viskam. Ar supranti?

Liusė niekaip nesuprato. Kaip ji galėjo kelti pavojų?

– Nenoriu čia pasilikti, aš tik noriu sužinoti, kodėl visa tai vis kartojasi tarp manęs ir Danielio – turiu omeny, tarp Liusindos ir Danielio.

– Būtent tą ir turiu galvoje. – Rolandas perbraukė veidą ranka ir rūsčiai pažvelgė į ją. – Įsiklausyk: tu gali stebėti juos iš tolo. Gali – na, net nežinau – žiūrėti pro langus. Tol, kol įsigeisi iš čia ką nors pasiimti.

– Bet kodėl negaliu tiesiog *pasikalbėti* su jais?

Jis nuėjo prie durų, uždarė jas ir užsklendė. Kai atsisuko, veidas atrodė itin rimtas.

– Paklausyk, taip, *įmanoma,* kad gali ką nors padaryti, norėdama pakeisti savo praeitį, ką nors, kas sujauktų per amžius nusistovėjusią tvarką ir perrašytų ją taip, kad tu – ateities Liusinda – pasikeistum.

– Tai aš būsiu atsargi...

– Negali būti jokio atsargumo. Tu esi tarsi bulius trapaus meilės porceliano krautuvėlėje. Tu niekaip nematysi, ką sudaužei, ir kas joje brangiausia. Tai, ką reikėtų pakeisti, nebus akivaizdu. Neatsiras didelių ženklų su užrašais „JEI PASUKSI Į DEŠINĘ, TAPSI PRINCESE“ ir „JEI PASUKSI Į KAIRĘ, VISIEMS LAIKAMS LIKSI INDŲ PLOVĖJA“.

– Nagi, Rolandai, negi manai, kad mano tikslai baigiasi tuo, kad norėčiau tapti princese? – pasipiktino Liusė.

– Bandau spėti, kad tu nori nutraukti kokį nors prakeiksmą?

Liusė sumirksėjo, pasijutusi kvailai.

– Aišku. Ką gi, kuo didžiausios sėkmės! – atvirai nusijuokė Rolandas. – Net jei tau pasiseks, tu, brangioji, to nežinosi. Kuri ta *akimirka,* kai pakeisi praeitį? Tai įvyks taip, *kaip visada*. Ir viskas, kas vyks paskui, bus taip, kaip visada. Laikas viską sulygina. Ir tu esi viso to dalis, tad skirtumo nė nepastebėsi.

– Žinočiau, – užginčijo ji, tikėdamasi, kad garsiai pasakius šie žodžiai taps labiau įtikinantys. – Vis tiek kažkaip pajusčiau...

Rolandas prieštaraudamas papurtė galvą.

– Ne. Ir greičiausiai, prieš padarydama ką nors gero, sujauktum ateitį, priversdama šios eros Danielį įsimylėti *tave,* o ne tą pretenzingą kvailutę Liusindą Bisko.

– Turiu ją pamatyti. Turiu pamatyti, kodėl jie vienas kitą įsimyli...

Rolandas vėl papurtė galvą.

– Jei susipažintum su savo praeities „aš“, viską dar labiau pablogintum, Liusinda. Danielis bent jau žino galimus pavojus ir sugeba susilaikyti nuo drastiškų pokyčių laike. O Liusinda Bisko? Ji

apskritai *nieko* nežino.

– Nė vienas nežinome, – su gumulu gerklėje tarė Liusinda.

– Šiai Liusindai liko nedaug laiko. Leisk jai praleisti jį su Danieliu. Leisk jai pabūti laimingai. Jei žengsi į jos pasaulį ir kaip nors pakeisi ją, gali kažką pakeisti ir savyje. Tai ir gali būti blogiausia.

Rolandas kalbėjo it malonesnė, ne tokia sarkastiška Bilo versija. Liusė nenorėjo daugiau klausytis tų kalbų apie tai, ko jai negalima ar ko neturėtų daryti. Ji tik norėjo pasikalbėti su savo praeities „aš“...

– O jeigu Liusinda galėtų turėti *daugiau* laiko? – paklausė ji. – Jeigu...

– Neįmanoma. Ką nors darydama, tik paskubinsi jos galą. Žinok, niekas nepasikeis, jei pasikalbėsi su Liusinda. Tu tik sujauktum savo praeitus gyvenimus, taip pat ir dabartinį.

– Dabartinis mano gyvenimas nesujauktas. Ir aš galiu viską sutvarkyti. Privalau.

– Manau, viskas dar tik paaiškės. Liusindos Bisko gyvenimas jau baigėsi, o tavojo pabaiga dar nesurežisuota. – Rolandas nusivalė dulkes nuo rankų į kelnes. – Gal ir *yra* kas nors, ką pakeitusi pakeistum savąjį gyvenimą, savo ir Danielio meilės istoriją. Bet čia to nepadarysi.

Liusės veidui apsiniaukus, Rolandas kiek atlyžo.

– Klausyk, – guodė jis. – Bent jau *aš* džiaugiuosi tuo, kad esi čia.

– Tikrai?

– Niekas kitas tau to nepasakys, bet mes visi tave palaikome. Nežinau, kaip čia atsiradai ir apskritai, kaip sugebėjai keliauti laiku. Bet noriu tikėti, kad tai geras ženklas. – Jis nužiūrinėjo ją, kol ji pasijuto apgailėtinai. – Tu atrandi save, ar ne?

– Nežinau, – lemeno Liusė. – Turbūt, taip. Aš tik bandau suprasti.

– Gerai.

Išgirdęs balsus koridoriuje, Rolandas staiga atsitraukė nuo Liusės ir nuskubėjo prie durų.

– Pasimatysime vakare, – tarė atšaudamas skląstį ir tyliai išsliūkindamas iš virtuvės.

Vos pasišalinus Rolandui, indaujos durelės atsivėrė, atsimušdamos į Liusės kojų. Bilas iššoko gaudydamas orą, tarsi visą laiką būtų nekvėpavęs.

– Įmanyčiau nusukti tau sprandą! – subarė šnopuodamas.

– Nesuprantu, kodėl esi toks užsidusęs. Juk tu nė nekvėpuoji.

– Čia tam, kad sustiprinčiau įspūdį! Nepaisydama mano vargo padėti tau įsilieti šioje aplinkoje, tu imi ir išpliurpi viską pirmam pro duris įėjusiam vaikiui.

Liusė pasukiojo akis.

– Rolandas neišpūs burbulo iš to, kad pamatė mane čia. Jis – savas.

– Ach, jis *toks* savas, – užsivedė Bilas. – Jis *toks* protingas. Jei jau toks geras, tai kodėl nepapasakojo to, ką aš žinau apie tai, ką reiškia nesilaikyti atstumo nuo savo praeities? Apie įėjimą, – jis padarė dramatišką pauzę, – *į vidų?*

Dabar jau Liusė palinko prie jo.

– Apie ką?

Bilas susikryžiavo rankas prie krūtinės ir pakraipė savo akmeninį liežuvį.

– Nesakysiu.

– Bilai! – nusivylė Liusė.

– Ne dabar. Pirmiausia pasižiūrėkime, kaip tau seksis šį vakarą.

Temstant Liusė pagaliau ištaikė progą pirmai pertraukai Helstone. Prieš pat vakarienę panelė Makgovern pranešė visiems buvusiems virtuvėje, kad kieme besidarbuojantiems tarnams reikėjo pagalbos puotoje. Liusė su Henrieta, jauniausios indų plovėjos ir tos, kurios labiausiai norėjo pamatyti puotą iš arti, pačios pirmos pasisiūlė savanorėmis.

– Gerai, gerai, – panelė Makgovern pasižymėjo mergaičių vardus, žiūrėdama į riebaluotą Henrietos plaukų kupetą. – Su sąlyga, kad prieš tai išsimaudysite. Abi. Jūs dvokiate svogūnais.

– Gerai, panele, – sutartinai nesiginčijo mergaitės, tačiau vos tik viršininkė išėjo, Hernieta atsisukusi į Liusę tarė:

– Maudytis prieš puotą? Ir rizikuoti tuo, kad pirštai atrodys, kaip susiraukšlėjusios slyvos? Panelė turbūt pakvaišo!

Liusė juokėsi, bet slapta jautėsi itin pakiliai, pildamasi į apvalią geldą vandens. Ji atsinešė tik tiek karšto vandens, kad pasidarytų vos drungną vonią, bet vis tiek mėgavosi muilo putomis ir ta mintimi, kad šį vakarą pagaliau turės progos pamatyti Liusindą. Ar pavyks pamatyti ir Danielį? Ji apsirengė švarią Henrietos tarnaitės uniformą puotai. Aštuntą valandą pro atvertus šiaurinius vartus pradėjo rinktis pirmieji puotos svečiai.

Liusė virpėjo, žiūrėdama pro langą priekiniame koridoriuje, kaip virtinė prabangių karietų važiavo kiemo žiedu. Fojė virte virė darbas. Aplink ją dūzgė kiti tarnai, bet Liusė stovėjo vietoje. Ji jautė – krūtinėje virpėjo nuojauta, kad Danielis kažkur netoli.

Namai atrodė gražiai. Panelė Makgovern pirmą dieną surengė jai trumpą ekskursiją aplink namus, bet dabar daugybės sietynų šviesoje ji vargiai atpažino tą pačią vietą. Jautėsi tarsi patekusi į seną britišką filmą. Violetinės lelijos kėlė savo taures palei paradinį įėjimą, o aksomu mušti baldai buvo išstumdyti palei gėlėtais tapetais išklijuotas sienas, kad svečiams būtų daugiau vietos.

Pro paradines duris po du, po tris rinkosi svečiai: vieni seni, kaip žilaplaukė ponia Konstancija, kiti jauni kaip Liusė. Spindinčiomis

akimis, susisupusios baltose vasarinėse skraistėse moterys sveikinosi su dailius kostiumus ir liemenes vilkinčiais džentelmenais. Juodomis uniformomis vilkintys tarnai žingsniavo po didelę, atvirą fojė, siūlydami šampaną spindinčiose taurėse.

Liusė susirado Henrietą prie pagrindinės puotos salės durų. Salė atrodė tarsi žydinčių gėlių darželis, užpildytas ekstravagantiškų, ryškiaspalvių apdarų iš muslino, tiulio, šilko su puikiais kaspinais. Jaunesnių damų riešai spindėjo ryškiomis puokštėmis – visi namai kvepėjo vasara.

Henrietos užduotis – paimti ateinančių damų skaras ir rankinukus. Liusei teko dalyti šokių korteles – mažas, prabangiai atrodančias skrajutes su išsiuvinėtais Konstancijų šeimos ornamentais ir surašyta orkestro programa.

– O kur visi vyrai? – Liusė sušnibždėjo Henrietai.

Ši prunkštelėjo.

– O, tikra šaunuolė! Jie rūkomajame, žinoma. – Ji kyštelėjo galvą ten, kur koridorius panyra į šešėlius. – Ten jie ir bus, kol patieks maistą, manyčiau. Kam čia įdomu klausytis apie kažkokį karą Kryme? Tikrai ne šioms damoms. Ne man. Ir ne tau, Mirtla. – Tada ploni Henrietos antakiai pakilo, ir ji parodė pro prancūziškus langus į lauką. – Ui, prikarksėjau. Vienas jų atkeliauja.

Liusė atsisuko. Fojė tarp moterų stovėjo vienintelis vyras. Jis buvo atgręžęs nugarą, tad buvo matyti tik krintantys juodi gaurai ant ilgo smokingo. Jis kalbėjosi su šviesiaplauke moterimi, vilkinčia šviesiai rožinę suknelę. Jos spindintys auskarai sukiojant galvą žėrėjo – ir jos žvilgsnis susitiko su Liusės.

Gabė.

Gražioji angelė kelis kartus sumirksėjo, tarsi bandydama įsitikinti, ar Liusė nebuvo šmėkla. Tada vos pastebimai linktelėjo galva vyrui, su kuriuo šnekučiavosi, tarsi rodydama jam kažkokį ženklą. Jam dar nespėjus visiškai atsisukti, Liusė atpažino jo veidą.

Kemas.

Liusė krūptelėjo, iš rankų net išsprūdo visos šokių skrajutės. Ji pasilenkė, susirinko jas nuo grindų, tada įbruko Henrietai į rankas ir nėrė iš fojė.

– Mirtla! – nustebo Henrieta.

– Aš tuoj grįšiu, – sušnibždėjo Liusė, nuskubėdama ilga, lenkta laiptine, Henrietai nespėjus nieko nė atsakyti.

Vos sužinojusi, kad Liusė paliko savo postą – ir brangiąsias šokių skrajutes – panelė Makgovern iš karto nusiųstų ją susikrauti lagaminų. Tačiau Liusė dėl to mažiausiai nerimavo. Ji nebuvo pasiruošusi susidurti su Gabe – tik ne tada, kai visą dėmesį buvo sutelkusi ieškoti Liusindos.

Ir juolab nenorėjo sukiotis netoli Kemo. Nei savame gyvenime,

nei kuriame nors kitame. Ji net suvirpėjo, prisiminusi, kaip jis taikėsi strėle į tai, ką palaikė ja tą naktį, kai Atstumtasis bandė išnešti jos atvaizdą į dangų.

Jei tik Danielis būtų buvęs čia...

Bet nebuvo. Liusei teliko tikėtis, kad jis lauks jos – ir nebus perpykęs – kai ji susipras ir grįš į dabartį namo.

Užlipusi laiptais, Liusė nėrė į pirmą pasitaikiusį kambarį. Ji uždarė duris ir atsirėmė į jas atgauti kvapą.

Ji buvo viena dideliame salone. Nuostabiame kambaryje su prabangiais apmušalais aptrauktu foteliu bei pora odinių kėdžių, pastatytų prie nublizginto klavesino. Sodriai raudonos užuolaidos apglėbė tris didelius langus vakarinėje sienoje. Židinyje spragsėjo malkos.

Šalia Liusės stovėjo knygų lentynos: eilė po eilės pridėtų knygų, įrištų odiniuose viršeliuose, nuo grindų iki lubų – taip aukštai, kad netoliese netgi stovėjo kopėtėlės su ratukais, kurias nesunku persistumti nuo vienos lentynos prie kitos.

Kampe stovėjo molbertas; jis kažkuo traukė Liusę. Ji niekada net kojos nekėlė į viršutiniame aukšte Konstancijų namuose esančius kambarius, tačiau užteko vieno žingsnio ant storo persiško kilimo, kad sužadintų jos atmintį; Liusė juto kažkada jau mačiusi visa tai.

Danielis. Liusė prisiminė tą pokalbį, kurį jis vedė su Margaret sode. Jie kalbėjo apie jo paveikslą. Jis užsidirbo pragyvenimui tapydamas. Molbertas kampe – tikriausiai ir buvo jo darbo vieta.

Ji žengė link to kampo. Turėjo pamatyti, ką jis piešia.

Jau siekiant paveikslo, plonų balsų aidas privertė Liusę šoktelėti.

Jie sklido iš už durų.

Pamačiusi, kaip kažkas pasuko durų rankeną iš anos pusės, ji sustingo. Nieko kito neliko, teko pasislėpti už storos, raudonos, aksominės užuolaidos.

Sušnarėjo tafta, užsitrenkė durys, kažkas aiktelėjo. Ir paskui pradėjo kikenti. Liusė užsispaudė burną ranka ir kiek pasilenkė, kad matytų pro užuolaidos kampą.

Už trijų metrų stovėjo Helstono Liusinda. Ji vilkėjo fantastišką baltą suknelę lengva šilko ir krepo liemene bei korsetu. Tamsūs plaukai buvo surišti aukštai ir krito spindinčios, susisukusios garbanos. Deimantų vėrinys spindėjo ant blyškaus kaklo. Ji atrodė tokia didinga, kad Liusė neteko žado bežiūrėdama.

Praeities „aš“ buvo elegantiškiausias padaras, kokį Liusei kada nors teko matyti.

– Šį vakarą tu tiesiog spindi, Liusinda, – tarė švelnus balsas.

– Ar Tomas vėl užėjo pas tave? – erzino kitas.

Tos kitos dvi – vieną Liusė atpažino kaip Margaret, vyresniąją Konstancijų dukterį, kuri vaikštinėjo sode su Danieliu. Kita tikriausiai

buvo jaunesnioji sesuo. Ji atrodė maždaug Liusės amžiaus. Ji erzinosi kaip gera draugė.

Bet ji buvo teisi: Liusinda *iš tikrųjų* spindėjo. Tikriausiai dėl Danielio.

Liusinda pliumptelėjo į dramblio kaulo spalvos fotelį ir atsiduso taip, kaip Liusė niekada nedūsauja: melodramiškai, stengdamasi atkreipti į save dėmesį. Liusė iš karto suprato, kad Bilas teisus: ji buvo visiškai kitokia nei praeities versija.

– *Tomas?* – Liusinda suraukė savo mažytę nosį. – Tomo tėvas tėra paprastas medkirtys...

– Visai ne! – suriko jaunesnioji sesuo. – Tomo tėvas labai *nepaprastas* medkirtys! Jis *turtingas*.

– Vis tiek, Amelija, – ginčijosi Liusinda, pridengdama suknelės klostėmis savo plonas blauzdas. – Jis priklauso *darbininkų klasei*.

Margaret persisvėrė per fotelio kraštą.

– Praeitą savaitę manei visai kitaip, kai jis tau parvežė dovanų iš Londono.

– Na, viskas keičiasi. Man patinka mielos dovanėlės. – Liusinda susiraukė. – Bet gana apie jas. Pasakysiu tėčiui, kad nebeleistų jam vėl pas mane lankytis.

Tai pasakius, Liusindos veidas iš susiraukusio pasikeitė į svajingai besišypsantį, ji pradėjo niūniuoti. Kitos dvi merginos nepatikliai žiūrėjo, kaip ji patylomis dainavo sau, atsirišo skraistę ir įsmeigė žvilgsnį pro langą, visai šalia Liusės slėptuvės.

– Kas ją apsėdo? – Amelija garsiai sušnibždėjo seseriai.

Margaret prunkštelėjo.

– O kas gi kitas.

Liusinda atsistojo ir nuėjo prie lango, priversdama Liusę slėptis giliau už užuolaidos. Pastaroji net užkaito, ji girdėjo švelnų Liusindos Bisko balsą visai šalia. Tada pasigirdo Liusindos žingsniai, kai ji nuėjo nuo lango ir staiga liovėsi niūniuoti tą keistą dainelę.

Liusė išdrįso vėl iškišti nosį iš už užuolaidos. Liusinda nuėjo prie molberto ir sukaustyta stovėjo.

– Kas čia? – Liusinda pakėlė drobę parodyti draugėms. Liusė tiksliai neįžiūrėjo, kas ten nutapyta, bet atrodė gan paprastai. Tiesiog kažkokia gėlė.

– Tai ponaičio Grigorio darbas, – atsakė Margaret. – Pirmieji jo eskizai atrodė daug žadantys, bet bijau, kad kažkas jį išblaškė. Tris dienas piešė tik bijūnus. – Ji pasikraipė nesuprasdama. – Keista. Menininkai būna tokie išlepę.

– Bet jis *gražus,* Liusinda. – Amelija truktelėjo Liusindą už rankos. – Privalome supažindinti tave su ponaičiu Grigoriu šį vakarą. Jo tokie gražūs, šviesūs plaukai ir akys... Oi, tos akys gali priversti išsilydyti!

– Jei jau Tomas Keningtonas su visais savo pinigais Liusindai per

prastas, tai labai abejoju, kad paprastas dailininkas tiks. – Margaret kalbėjo taip ironiškai, kad Liusei pasidarė aišku, jog tikriausiai ji pati buvo neabejinga Danieliui.

– Būtų labai malonu su juo susipažinti, – pareiškė Liusinda švelniu balsu.

Liusė užlaikė kvėpavimą. Vadinasi, Liusinda dar nesusitiko su juo? Argi tai įmanoma, juk jai ant kaktos parašyta, jog ji įsimylėjusi?

– Eime, – paragino Amelija, tempdama Liusindą už rankos. – Čia pliurpdamos pražiopsosime pusę puotos.

Liusei reikėjo kažko imtis. Bet iš to, ką pasakojo Bilas ir Rolandas, pakeisti praeities neįmanoma. Pernelyg pavojinga net bandyti. Netgi jei pavyktų, būsimi Liusindos gyvenimai gali būti sutrikdyti. Netgi pačios Liusės gyvenimas gali pasikeisti. Arba dar blogiau.

Dingti.

Bet galbūt buvo būdas Liusei bent jau įspėti Liusindą. Kad ji nepradėtų naujos pažinties iš anksto aklai įsimylėjusi. Kad nemirtų kaip daugybės metų bausmės marionetė, visiškai nieko nenutuokdama. Merginos jau buvo beišeinančios pro duris, kai Liusė pagaliau ryžosi pasirodyti.

– Liusinda!

Jos praeito gyvenimo versija apsisuko; akys susiaurėjo, kai ji pamatė Liusę su tarnaitės uniforma.

– Tu mus šnipinėjai?

Jos akyse nebuvo matyti jokio ženklo, kad būtų atpažinusi Liusę. Keista, kad Rolandas supainiojo Liusę su Liusinda virtuvėje, bet pati Liusinda tarp jų neįžvelgė jokio panašumo. Ką tokio pastebėjo Rolandas, ko ši mergina nematė? Liusė giliai įkvėpė ir žengė pirmyn su savo padriku planu.

– N-ne, nešnipinėjau, – sumikčiojo. – Mums reikia pasikalbėti.

Liusinda sukikeno, pasižiūrėjo į drauges.

– Atleiskite, nesupratau?

– Ar tu toji, dalijanti šokių korteles? – Margaretė kreipėsi į Liusę. – Sužinojusi, kad neatlieki pareigų, mama neapsidžiaugs. Kuo tu vardu?

– Liusinda, – Liusė žengė arčiau ir prakalbo tylesniu balsu. – Aš dėl to dailininko. Pono Grigorio.

Liusinda įdėmiai pažvelgė Liusei į akis, ir tarp jų lyg kas būtų įvykę.

Liusinda, regis, negalėjo atitraukti žvilgsnio.

– Eikite be manęs, – paliepė ji draugėms. – Aš tuojau pat ateisiu.

Abi merginos sumišusios susižvalgė, bet buvo aišku, kad viskam vadovauja Liusinda. Draugės netarusios nė žodelio smuko iš kambario.

Kambaryje likusi Liusė uždarė duris.

– Kas nutiko? – paklausė Liusinda, o tada šypsodamasi pridūrė: –

Ar jis teiravosi apie mane?

– Nesusidėkite su juo, – skubiai išpoškino Liusė. – Jei šįvakar susitiksite, pamanysite, kad jis labai patrauklus. Net norėsite įsimylėti. Negalima, – taip atšiauriai kalbėdama apie Danielį, Liusė jautėsi siaubingai, bet tai buvo vienintelis būdas išgelbėti savo pačios gyvybę praeityje.

Liusinda Bisko nepatenkinta sušnirpštė ir nusisuko eiti.

– Pažinojau tokią merginą iš, chmmm... Derbišyro, – tęsė Liusė, – kuri pasakojo apie jo reputaciją visokiausias istorijas. Anksčiau jis yra įskaudinęs daug merginų. Jis... jis jas sunaikino.

Rožinės Liusindos lūputės išleido pasibaisėjusį šūksnį.

– Kaip drįsti taip kreiptis į damą! Kas manaisi esanti? Ar man tas dailininkas patinka, ar ne – tai ne tavo rūpestis, – ji atkišo pirštą į Liusę. – Gal pati jį įsimylėjusi, tu maža savanaude paleistuve?

– Ne! – lyg gavusi antausį atšoko Liusė.

Bilas ją buvo perspėjęs, kad Liusinda visiškai kitokia, bet juk negali būti vien tik bjaurioji jos pusė. Kodėl Danielis būtų ją pamilęs? Kaip ji galėtų būti Liusės sielos dalis?

Jos turėjo išlaikyti kažkokį gilesnį ryšį.

Tačiau Liusinda jau buvo pasilenkusi virš klavesino – ant popieriaus skiautės keverzojo raštelį. Atsitiesusi perlenkė jį pusiau ir įteikė Liusei.

– Nieko nesakysiu apie tavo nepaklusnumą poniai Konstancijai, – išrėžė išdidžiai dėbsodama į Liusę, – jei perduosi šį raštelį ponui Grigoriui. Tai tavo šansas neprarasti darbo vietos.

Po sekundėlės buvo matyti tik Liusindos siluetas, slystantis tolyn koridoriumi, laiptais žemyn, atgal į pobūvį.

Liusė atplėšė raštelį.

Brangusis pone Grigori!

Nuo to laiko, kai mudu netyčia susitikome pas siuvėją, negaliu išmesti jūsų iš galvos. Ar susitiksite su manimi šįvakar, devintą valandą vasarnamyje? Lauksiu.

Amžinai jūsų

Liusinda Bisko

Liusė suplėšė raštelį į skutelius ir sviedė juos į svetainėje degantį židinį. Jei ji neperduos Danieliui raštelio, Liusinda vasarnamyje liks viena. Liusė galėtų nueiti ten, palaukti ir darsyk ją perspėti.

Mergina išbėgo į koridorių ir staiga pasuko tarnų laiptais žemyn į virtuvę. Nuskuodė pro virėjas, pyragaičių kepėjas ir Henrietą.

– Mirtla, mes per tave papuolėme į bėdą, – mergaitė šūktelėjo Liusei, tačiau toji jau lėkė pro duris.

Liusei bėgant, vėsus ir sausas vakaro oras dvelkė į veidą. Buvo beveik devinta valanda, bet kiemo vakarinėje pusėje besileidžianti saulė dar kyšojo pro medžių viršūnes. Liusė skuodė nurausvintu taku

pro suvešėjusį sodą, kur saldžiai ir svaigiai kvepėjo rožės, pro gyvatvorių labirintą.

Žvilgsnis užklydo į vietą, kur pirmą kartą iš Pranešėjo pateko į šį gyvenimą. Kojomis mynė taku prie tuščio vasarnamio. Stabtelėjo visai prie pat jo, kai kažkas sugriebė už rankos.

Ji atsisuko.

Ir kaktomuša susidūrė su Danieliu.

Švelnus vėjelis sklaidė jo plaukus ant kaktos. Vilkėdamas juodą kostiumą su auksine grandinėle laikrodžiui ir nedideliu baltu prie atlapo prisegtu bijūno žiedu, Danielis atrodė dar nuostabesnis, nei mergina prisiminė. Jo oda buvo vaiski ir besileidžiančios saulės spinduliuose tarsi švytėjo. Lūpos vos pastebimai šypsojosi. O vos pažvelgusios į ją akys suspindėdavo tamsiu violetu.

Liusė tyliai atsiduso. Taip norėjo būti nors per sprindį arčiau, kad galėtų savo lūpas priglausti prie jo. Apsivyti rankomis vaikiną, užčiuopti ant jo pečių tą vietą, iš kurios išsiskleisdavo sparnai. Norėjo pamiršti, ko čia atėjusi, tiesiog laikyti vaikiną apsikabinus ir pačiai panirti jo glėbyje. Nebuvo žodžių, kuriais būtų galėjusi nusakyti, kaip jo pasiilgo.

Ne. Šis susitikimas dėl Liusindos.

Danielis, *jos* Danielis dabar labai toli. Sunku net įsivaizduoti, ką jis dabar darytų ar galvotų. O dar sunkiau buvo įsivaizduoti jų susitikimą, kai visa tai baigsis. Bet ar ne dėl to visa ši kelionė? Sužinoti apie praeitį tik tam, kad galėtų tikrai būti su Danieliu dabartyje?

– Neturėtum čia stovėti, – tarė ji Helstono Danieliui. Jis niekaip negalėjo žinoti, kad Helstono Liusinda ketino su juo čia susitikti. Bet štai – jis čia. Atrodė lyg niekas negalėtų sutrukdyti jų susitikimui – juodu traukė vieną prie kito, kad ir kas nutiktų.

Danielio juokas buvo visiškai toks pat, kokį ji buvo pripratusi girdėti, kokį pirmą kartą išgirdo „Kardo ir kryžiaus“ mokykloje, kai vaikinas ją pabučiavo, toks pat, kokį mylėjo. Tačiau šis Danielis jos nepažinojo. Nežinojo, kas ji tokia, iš kur atvykusi, ir ką bando padaryti.

– Tu taip pat neturėtum čia būti, – tarė jis ir nusišypsojo. – Pirma, turėtume viduje šokti, o vėliau, kai jau susipažinsime, turėčiau vestis tave pasivaikščioti mėnesienoje. Bet saulė dar nenusileido. Vadinasi, dar liko daug nesušoktų šokių. – Vaikinas ištiesė ranką: – Mano vardas Danielis Grigoris.

Jis net nepastebėjo, kad Liusė vilki tarnaitės uniformą, o ne pokylių suknią, kad ji elgiasi visai ne kaip gerai išauklėta Britanijos mergina. Vos spėjo ją pamatyti, kaip ir Liusinda, Danielis jau buvo pametęs galvą dėl jos.

Matant visa tai kitu kampu, Danielio ir Liusės ryšys tapo keistai

aiškus. Nuostabus, bet taip tragiškai trumparegiškas. Ar Liusinda iš tikrųjų buvo toji, kurią mylėjo Danielis, ar mergina mylėjo jį, ar jiedu tik kartojo ciklą, kurio niekaip negalėjo nutraukti?

– Čia ne aš, – liūdnai atsakė jam Liusė.

Vaikinas paėmė ją už rankų. Liusei aptirpo širdis.

– Žinoma, kad tu, – tarė jis. – Tai visada esi tu.

– Ne, – užginčijo mergina. – Taip su ja elgtis neteisinga – tu neteisus. Be to, Danieli, ji bjauri.

– Apie ką tu kalbi? – rodės, kad vaikinas negali apsispręsti – ji rimtai, ar juokauja.

Akies kampučiu Liusė pastebėjo baltai vilkinčią žmogystą, nuo namo galo einančią jų link.

Liusinda.

Ateina susitikti su Danieliu. Anksčiau. Raštelyje sakė, kad devintą valandą – bent jau buvo taip parašiusi tame raštelyje, kurio skutelius Liusė įmetė į ugnį.

Liusės širdis ėmė plakti kaip pašėlusi. Ji turi dingti iš čia, kol Liusinda prisiartins. Bet ir palikti Danielį taip greitai negalėjo.

– Kodėl ją myli? – skubiai bėrė žodžius mergina. – Kas privertė tave pamilti ją, Danieli?

Šis uždėjo ranką jai ant peties – jausmas buvo nuostabus.

– Neskubėk, – tarė. – Mes ką tik susitikome, bet galiu tau pažadėti, kad pasaulyje nėra jokios kitos, kurią mylėčiau, išskyrus...

– Štai kur tu! Tarnaite! – Liusinda pastebėjo juos, ir iš balso tono buvo visiškai aišku, jog neapsidžiaugė. Mergina pradėjo bėgti prie vasarnamio, keiksnodama suknelę, šlapią žolę ir Liusę. – Mergiote, ką padarei su mano laišku?

– T...ta mergina, toji, kur atbėga, – lemeno Liusė, – kažkuria prasme yra aš. Aš esu ji. Tu mus myli, ir turiu suprasti...

Danielis pasisukęs pažvelgė į Liusindą, tą kurią mylėjo – turėjo mylėti tuo laiku. Dabar aiškiai matė jos veidą. Matė, kad merginos yra dvi.

Kai vėl atsisuko į Liusę, ranka ant peties sudrebėjo.

– Tai tu – dar viena. Ką padarei? Kaip tai padarei?

– Ei! Mergiote! – Liusinda pastebėjo Danielio ranką Liusei ant peties. Veidas susiraukšlėjo, persikreipė iš piktumo. – Taip ir žinojau! – klykė ji bėgdama dar greičiau. – Traukis nuo jo, šliundra!

Liusė juto, kaip ją apima panika. Neliko kito pasirinkimo, kaip tik bėgti. Bet pirma ji palietė vaikino skruostą.

– Ar tai meilė? Ar tik prakeiksmas, kuris mudu vienija?

– Meilė, – aiktelėjo Danielis. – Nejaugi to nežinai?

Liusė išsprūdo jam iš rankų ir nubėgo – greitai ir piktai nuskuodė per pievą, atgal, kur bolavo beržų giraitė, kur tarp suvešėjusių žolynų pirmą kartą žengė į šį laiką. Kojos pradėjo pintis, ir mergina suklupusi

griuvo veidu žemyn. Viską skaudėjo. Ji pyko. Beprotiškai pyko. Ant Liusindos, kad ji tokia bjauri. Ant Danielio, kad jis nė nesusimąstęs įsimylėjo. Dėl to, kad jautėsi bejėgė ką nors bent truputėlį pakeisti. Liusinda vis tiek mirs – ir tai, kad Liusė čia pabuvojo visiškai nesvarbu. Kumščiais daužydama žemę iš nevilties ji sudejavo.

– Nagi, nagi, – mažutė kieta rankelė patapšnojo jai per nugarą.

Liusė nubloškė ją šalin.

– Palik mane ramybėje, Bilai.

– Na, šauniai pasistengei. Pasidarbavai apkasuose kaip reikiant. Bet, – Bilas patraukė pečiais, – dabar viskas baigta.

Liusė atsisėdusi piktai dėbtelėjo į padariuką. Patenkinta jo grimasa sukėlė norą tuojau pat žygiuoti pas Liusindą ir iškloti jai, kas ji iš tiesų tokia – papasakoti, kokie dalykai jos laukia jau ne už kalnų.

– Ne, – Liusė atsistojo. – Nebaigta.

Bilas timptelėjęs pargriovė ją atgal ant žemės. Kaip toks mažas padarėlis, buvo neįtikėtinai stiprus.

– Ak, baigta. Nusiramink, lįsk į Pranešėją.

Liusė atsisuko ten, kur rodė Bilas. Ji net nebuvo pastebėjusi tiesiai priešais ją ore sklandančio tiršto juodo šešėlio. Nuo jo taip dvokė pelėsiais, kad merginą supykino.

– Ne.

– *Taip,* – atšovė Bilas.

– Bet juk pirma pats liepei man neskubėti.

– Klausyk, nori – pasakysiu tau porą protingų užuominų: šiame gyvenime esi tikra kalė, o Danieliui tai nerūpi. Ak, kaip negerai! Jis kelias savaites tave mergina, paskui gauni gėlių. Ilgas bučinys ir tada – bum, sprogimas. Aišku? Nėra ką žiūrėti.

– Tu nesupranti.

– Ką? Aš nesuprantu, kad Viktorijos laikų anglai yra manieringi, nuo jų trošku, lyg būtum daiktais užgrūstoje palėpėje, kad jie nuobodūs, lyg žiūrėtum, kaip lupami tapetai? Eik jau, jei ketini maklinėti po savo praeitį, tai gal bent jau nešvaistyk laiko. Pasižiūrėkim, kur vertėtų nukeliauti.

Liusė nepasidavė.

– Ar galima padaryti, kad tu pranyktum?

– Ar man reikės tave kišti į tą Pranešėją, kaip katę į maišą? Judinkis!

– Man reikia įsitikinti, kad Danielis myli mane, o ne kažkokią įsivaizduotą idėją, apsėdusią jį dėl prakeiksmo. Turiu pajusti, kad mudu iš tiesų vienija kažkas stipresnio. Kažkas tikra.

Bilas prisėdo prie Liusės ant žolės. Paskui, regis, pasvarstė ir užsiropštė merginai ant kelių. Iš pradžių ji norėjo nustumti padarą kartu su musėmis, dūzgiančiomis jam aplink galvą, bet šis pakėlęs į merginą akis pažvelgė – atrodė taip nuoširdžiai.

– Širdele, dėl to, kad Danielis tave tikrai myli, tau mažiausiai reikėtų jaudintis. Judu esate dvi keistuolės giminingos sielos. Tai judu vis minimi, kalbant apie tai. Tau nėra ko stirksoti čia, kad tuo įsitikintum. Taip būna kiekviename gyvenime.

– Ką?

– Nori pamatyti tikrąją meilę?

Mergina linktelėjo.

– Eime, – Bilas truktelėjo ją. Pranešėjas, kabojęs virš jų, pradėjo keistis, įgauti naują formą, kol tapo panašus į palapinę. Paskridęs oru Bilas užkabino pirštu nematomą velkę ir patraukė. Šešėlis persimainė, tapo pakeliamu tiltu, leidosi žemyn, kol viskas, ką matė Liusė, tebuvo tamsus tunelis.

Mergina dirstelėjo atgal, į Danielį ir Liusindą, bet nebegalėjo jų įžiūrėti, tik siluetus – kelias išskydusias, susiliejusias spalvas.

Bilas didingai mostelėjo laisvąja ranka į patį Pranešėjo vidurį.

– Ženk vidun.

Liusė taip ir padarė.

Aštuntas skyrius

STEBĖJIMAS, SUPANTIS ANT SPARNŲ
HELSTONAS, ANGLIJA
1854 M. LIEPOS 26 D.

Kai Danielis pabudo ant apleisto jūros kranto Kornvalyje, skruostas buvo apkibęs smėliu, o drabužiai nublukinti saulės. Galėjo būti praėjusi diena, savaitė, mėnuo nuo tada, kai jis pradėjo klaidžioti vienišas. Kad ir kiek būtų praėję laiko – jį praleido bausdamas save už klaidą, kurią padarė.

Šitaip susidurti su Liusinda pas siuvėją buvo tokia siaubinga klaida, kad vos tik pagalvojus apie tai, Danieliui gėlė širdį.

Ir vis tiek negalėjo nustoti galvojęs apie tai.

Jos putlios rožinės lūpos, tariančios žodžius: „Manau, žinau, kas tu. Prašau, palauk.“ Tokios mielos ir tokios pavojingos.

Ak, ir kodėl negalėjo tas susitikimas būti koks nereikšmingas? Trumpas apsikeitimas frazėmis, o tada piršlybos? Tada gal nebūtų buvę taip svarbu. Tačiau pirmas žvilgsnis! Liusinda Bisko pirmiausia pamatė jį, netikrąjį Danielį. Tas galėjo viską sugadinti. Būtų iškreipęs ateitį taip baisiai, kad jo Liusė jau būtų kritusi negyva, neatpažįstamai pasikeitusi.

Bet ne – jei būtų taip nutikę, jo prisiminimuose Liusės nebūtų. Laikas būtų save patikrinęs, ir nieko nesigailėtų, nes jo Liusė jau būtų kitokia.

O jo paties ankstesnysis „aš“ tikriausiai taip sureagavo į Liusindą Bisko dėl Danielio klaidos. Jis negalėjo tiksliai prisiminti, nuo ko

viskas prasidėjo, prisiminė tik tai, kaip baigėsi. Bet nesvarbu – nebesiartins prie savęs praeityje, kad perspėtų Danielį, kad tik vėl nesutiktų Liusindos ir nepridarytų dar daugiau žalos. Viskas, ką gali – pasitraukti ir laukti.

Danielis buvo pripratęs prie amžinybės, tačiau šioji amžinybė rodėsi tikras pragaras.

Jis visai pametė laiko nuovoką, leido sau panirti į krantą skalaujančio vandenyno garsus. Bent jau kurį laiką.

Galėjo nesunkiai vėl leistis į kelionę – žengti į Pranešėją ir sekti paskui Liusę į kitą gyvenimą, kur ji apsilankė. Tačiau dėl neaiškios priežasties įstrigo Helstone, laukė, kol čia baigsis Liusindos Bisko gyvenimas.

Jam pabudus tą vakarą, dangaus žydrynė buvo lyg išdraskyta raudonais debesimis – Danielį apėmė nuojauta. Vidurvasaris. Tą naktį ji mirs. Nusivalęs nuo odos smėlį, pajuto keistą paslėptų sparnų minkštumą. Širdis suvirpėdavo sulig kiekvienu dūžiu.

Metas.

Liusinda neturėjo mirti, kol nesutems naktis.

Ankstesnysis Danielio „aš“ turėjo vienišas sėdėti Konstancijos svetainėje. Turėjo paskutinį kartą piešti Liusindą Bisko. Jo krepšiai stovėjo už durų, tušti, tik kaip paprastai voliojosi keli odiniai dėklai pieštukams, pora eskizų sąsiuvinių, knyga apie stebėtojus ir dar pora batų. Jis tikrai ketino kitą rytą išplaukti. Koks melas.

Kai ateidavo metas merginai mirti, Danielis retai kada būdavo sąžiningas pats su savimi. Vis užsimiršdavo, pamildavo. Kiekvieną kartą apsikvailindavo, šalia jos apsvaigdavo ir pamiršdavo, kaip viskas turi vykti.

Labai aiškiai prisiminė, kaip tai turėjo baigtis šiame Helstono gyvenime: neigė, kad Liusinda turi mirti iki pat tos sekundės, kol prispaudęs prie raudonų aksominių užuolaidų bučiavo ją iki sąmonės netekimo.

Tada prakeikė savo likimą – bjauri buvo scena. Vis dar juto skausmą, lyg įkaitinta geležimi deginamą odą. Prisiminė ir paskui sekusią bausmę.

Laukdamas saulėlydžio, jis stovėjo vienišas ant kranto ir leido vandeniui bučiuoti basas pėdas. Užsimerkęs išskėtė rankas, kad pro pečiuose esančius randus išaugtų sparnai. Jie suplakė Danieliui už nugaros, plaikstėsi vėjyje leisdami pasijusti besvoriu – akimirką net aplankė pojūtis, kad viskas ramu. Matė, kokie ryškūs vandenyje atsispindi sparnai, koks didžiulis ir galingas jis atrodo su jais.

Kartais, kai Danielis jausdavosi nepaguodžiamai nusiminęs, neišskleisdavo sparnų. Taip bausdavo save. Išskleidus sparnus jo sielą užplūsdavo gilus palengvėjimas, beveik užčiuopiamas, neįtikėtinas laisvės pojūtis, tad liūdesio akimirką tai atrodydavo svetima lyg

narkotikas. Šį vakarą leido sau tokį proveržį.

Parklupęs ant smėlio atsispyrė ir pakilo į orą.

Pakibęs kelias pėdas virš vandens, skubiai apsisuko aplinkui, kad būtų nugara į vandenyną, o sparnus išskėtė po savimi kaip didingą žėrintį plaustą.

Slydo vandens paviršiumi, sulig kiekvienu mostu įtempdamas raumenis, čiuožė per bangas, kol vandens spalva iš žalsvai melsvos pasikeitė į ledinį, šaltą mėlį. Tada nėrė po vandeniu. Vandenynas buvo šaltas, o sparnai šildė, tad aplink Danielį sruvo tarsi violetinės bangelės.

Jis mėgo plaukioti. Vandens vėsumas, nenuspėjama bangų mūša, vandenyno potvyniai ir atoslūgiai, paklūstantys mėnuliui. Tai buvo vienas kelių, jam tikrai suprantamų žemiškų malonumų. Labiausiai mėgo plaukioti su Liusinda.

Sulig kiekvienu sparnų mostu Danielis įsivaizduodavo greta esančią merginą, grakščiai slystančią vandeniu, kaip jau buvo dariusi daugelį kartų anksčiau, apgaubtą šiltu žvilgančiu spindesiu.

Kai tamsiame danguje ryškiai suspindo mėnulis, ir Danielis buvo kažkur netoli Reikjaviko krantų, jis išniro iš vandens. Kilo tiesiai aukštyn, plakdamas sparnais taip piktai, kad nejuto šalčio.

Pro šonus švilpė vėjas, išdžiovinantis per kelias sekundes, o Danielis kilo vis aukščiau ir aukščiau į orą. Prasiveržęs pro tirštus pilkus debesis, apsigręžė ir pradėjo leistis žemyn po žvaigždėta dangaus platybe.

Degdamas meile ir siaubu, galvodamas vien apie ją, Danielis plačiai ir stipriai mojo sparnais taip, kad po juo vilnijantis vanduo ribuliavo it deimantai. Neįtikėtinu greičiu perskriejo Farerų salas, paskui Airijos jūrą. Tada perplaukė Šv. Jurgio kanalą ir galop grįžo atgal į Helstoną.

Kaip tai buvo jam nebūdinga – stebėti, kaip jo mylimoji pasirodo tik tam, kad numirtų!

Bet Danielis turėjo įžvelgti toliau nei ši akimirka ir šis skausmas. Turėjo žiūrėti į visas Liusindas, kurios pasirodys po šios aukos, ir laukti tos, kurią sekė, paskutiniosios Liusės, kuri suardytų šį prakeiktą ratą.

Liusindos mirtis šį vakarą buvo vienintelis būdas jiems kada nors laimėti, vienintelis kelias, suteikiantis viltį kada nors turėti šansą.

Kol Danielis pasiekė Konstancijos kiemą, namuose jau buvo tamsu – tik ramiame ore tvyrojo karštis.

Priglaudęs prie kūno sparnus, Danielis kiek lėčiau nusklendė leisdamasis žemyn pietinėje kiemo pusėje. Ten baltavo vasarnamio stogas, iš viršaus buvo matyti sodai. Ten vingiavo akmenukais grįstas takelis, kuriuo vos prieš kelias akimirkas turėjo nueiti mergina, visiems sumigus išsprukusi iš greta stovinčių tėvo namų. Naktinius jos

marškinius gaubė juodas apsiaustas, o kuklumo nė lašo – tik noras kuo skubiau rasti Danielį.

O ten svetainėje degė šviesa, traukianti merginą tarsi žvakė drugelį. Užuolaidos vos pravertos. Tiek, kad Danielis nerizikuodamas būti pastebėtas galėtų žvilgtelėti į vidų.

Priskridęs svetainės langą antrame didžiulio namo aukšte, jis tyliai vasnojo sparnais, kabodamas lauke lyg koks šnipas.

Ar ji iš viso viduje? Lėtai įkvėpęs leido sparnams prisipildyti oro ir priglaudė skruostą prie stiklo.

Tik Danielis, kampe įnirtingai braukantis eskizą bloknote. Jo praeito gyvenimo „aš“ atrodė išvargęs ir nelaimingas. Danielis aiškiai prisiminė tą jausmą – kaip stebėjo juodą tiksintį laikrodį ant sienos, laukdamas, kol bet kurią akimirką ji įsiverš pro duris. Buvo taip apstulbęs, kai mergina tyliai prisėlino, lyg būtų išlindusi iš už užuolaidos.

Visai taip pat nustebo dabar, kai ji pakartojo lygiai tą patį.

Tą naktį jos grožis viršijo net nerealiausias svajones. Kaip ir kiekvieną naktį. Skruostai žydėjo iš meilės, kurią juto, net pati nesuprasdama. Juodi plaukai sklaidėsi, slydo iš ilgos, žvilgančios kasos. Nuostabūs perregimi naktiniai marškiniai tarsi voratinklis supo tobulą odą.

Kaip tik tuomet jo praeities „aš“ pakilo ir atsigręžė. Pamatęs priešais save tą nuostabų vaizdą, iš skausmo perkreipė veidą.

Jei būtų buvę kas nors, ką Danielis būtų galėjęs imti ir padaryti, kad pats praeityje būtų visa tai įveikęs lengviau, būtų tikrai padaręs. Tačiau viskas, ką galėjo daryti – skaityti žodžius iš jų lūpų.

„Ką čia veiki?“

Liusė priėjo arčiau, skruostai ryškiai nurausvėjo. Jiedu judėjo vienas prie kito lyg du magnetai – stipresnės nei jie patys jėgos traukiami artyn, o paskui su beveik lygiai tokia pat jėga atstumiami.

Danielis skausmingai stebėjo visa tai iš lauko.

Negalėjo žiūrėti. Ir vis tiek turėjo nenuleisti akių.

Lietė vienas kitą nedrąsiai, bet tik tolei, kol jo oda nepalietė josios. Tą pačią akimirką juodu apėmė alkana aistra. Jiedu net nesibučiavo – tik kalbėjosi. Kai lūpos beveik susiliesdavo, susijungdavo ir sielos, o deganti, švari iki baltumo įkaitusi aura formavosi aplinkui juodu, tik nė vienas to nepastebėjo.

Danielis niekada nebuvo stebėjęs visko iš šalies.

Ar Liusė šito ieškojo? Regimo įrodymo, kokia tikra yra jų meilė? Danieliui jo meilė buvo tarsi dalis esybės, kaip ir sparnai. Bet Liusei turėjo būti kitaip. Jai nebuvo suvokiamas jų meilės didingumas. Tik siaubinga baigtis.

Kiekviena akimirka – visiškai naujas atradimas.

Danielis priglaudė skruostą prie lango stiklo, atsiduso. Viduje jo

ankstesnysis „aš“ tūnojo, prarasdamas progą išspręsti tai, kas nuo pat pradžių buvo lyg mįslė. Jo krepšys sukrautas, tačiau išeiti teks Liusindai.

Dabar praeito gyvenimo Danielis pakėlė merginą ant rankų. Net per langą jis galėjo užuosti tą sodrų, saldų jos odos kvapą. Pavydėjo pats sau, kai tas kitas jis bučiavo jos kaklą, slydo rankomis per nugarą. Jo troškimas buvo toks stiprus, kad galėjo išdaužyti langą, jei nebūtų valios pastangomis savęs sutramdęs.

„O, dar bent truputį“, – mintyse prašė pats savęs. Kad dar bent kiek užsitęstų. Dar vieną bučinį. Vieną saldų bučinį, kol kambarys nepradėjo drebėti, o šešėliuose neėmė virpėti Pranešėjai.

Stiklas prie skruosto sušilo. Taip, jau prasidėjo.

Danielis norėjo užsimerkti, bet negalėjo. Liusinda rangėsi praeities mylimojo glėbyje. Jos veidas persikreipė iš skausmo. Ji žiūrėjo aukštyn, išplėstomis akimis sekdama ant lubų šokančius šešėlius. Beužgimstantis supratimas, kurio jai jau buvo per daug.

Mergina suriko.

O tada virto švytinčiu liepsnų stulpu.

Kambaryje esantis praeities Danielis atbulas nuskriejo prie sienos. Parkritęs gulėjo susigūžęs, tarsi būtų likęs tik žmogaus pavidalas. Įsikniaubęs veidu į kilimą, jis visas tirtėjo.

Danielis lauke su siaubu ir susižavėjimu – kaip niekada anksčiau nebūtų sugebėjęs, stebėjo ugnį, kylančią oru ir sienomis. Liepsnos šnypštė tarsi padažas ant keptuvės, o paskui dingo – neliko nė žymės.

Stebuklinga. Kiekvieną kūno dalelę dilgčiojo. Jei tai nebūtų visiškai sugriovę jo praeities, Danielis gal net būtų pripažinęs, kad Liusės mirtis beveik nuostabaus grožio.

Jo senasis „aš“ lėtai atsistojo. Jis prasižiojo, pro juodą apsiaustą išlindo sparnai, užimantys vos ne visą kambarį. Iškėlęs kumščius į dangų vaikinas sustaugė.

Lauke viską stebintis Danielis nebeištvėrė. Jis trenkė sparnu per langą, pažerdamas šukes nakties tamsoje. O tada įvirto vidun pro atsivėrusią skylę.

– Ką čia darai? – aiktelėjo jo praeities „aš“, ašaromis pasruvusiais skruostais. Didžiulėje svetainėje dvi poros visiškai išskleistų sparnų užėmė beveik visą erdvę. Abu Danieliai atšlijo vienas nuo kito, kiek tik įmanoma atitraukė pečius. Abu suprato, kaip pavojinga prisiliesti.

– Aš stebėjau, – prabilo Danielis.

– Tu... ką darei? Grįžai į praeitį, kad pasižiūrėtum? – praeities Danielis plačiai išskėtė rankas ir sparnus. – Ar šitai norėjai pamatyti? – labai aiškiai buvo matyti, koks gilus jo skausmas.

– Taip turėjo nutikti, Danieli.

– Nereikia man meluoti. Nedrįsk. Ir vėl grįžai, kad pasiklaustum Kemo patarimo?

– Ne! – Danielis beveik išrėkė sau praeityje. – Klausyk – yra laikas, ne taip labai toli nuo dabarties, kai turėsime progą pakeisti šį žaidimą. Kažkas pasikeitė, ir viskas jau kitaip. Tada turėsime galimybę sustabdyti, kad šitai nuolat nesikartotų. Tada Liusinda galbūt pagaliau...

– Pertrauks besikartojantį ciklą? – sušnabždėjo Danielis iš praeities.

– Taip, – Danielis pajuto, kad pradeda svaigti galva. Šiame kambaryje buvo vienu per daug. Jam metas išeiti. – Užtruks kiek laiko, – aiškino jis, eidamas prie lango dar atsisuko. – Bet turėk vilties.

Paskui smuko pro išdaužtą langą. Jo žodžiai „turėk vilties“, aidėjo galvoje skriejant dangumi vis giliau į nakties šešėlius.

Devintas skyrius

IR VĖL ATGAL Į PRAEITĮ

TAITIS, PRANCŪZIJOS POLINEZIJA

1775 M. GRUODŽIO 11 D.

Liusė suvokė balansuojanti ant neobliuoto medinio rąsto.

Vos pakrypęs į kairę jis sugirgždėjo, paskui vėl cyptelėjo, nes labai lėtai pasisuko į dešinę. Lėtai ir atkakliai sūpavosi, lyg tas rąstas būtų pritaisytas prie kokios labai trumpos švytuoklės.

Karštas vėjo gūsis užmetė jai ant veido plaukus ir nupūtė nuo galvos tarnaitės kepurę. Rąstas po kojomis vėl susiūbavo, ir Liusės koja paslydo. Parkritusi ant medinės sijos vos spėjo įsikibti, kad nenusiristų žemyn...

Kur ji? Prieš akis – vien tik neaprėpiama dangaus žydrynė. Tamsesnis mėlis greičiausiai turėjo būti horizontas. Liusė pažvelgė žemyn. Ji buvo neįtikėtinai aukštai.

Išmirkęs vandenyje rąstas jai po kojomis siekė dar kokį šimtą pėdų, kur baigėsi ant medinio laivo denio. Oi. Tai juk stiebas. Liusė sėdėjo ant labai didžiulio burinio laivo viršutinės rėjos.

Labai didžiulio burinio laivo, sudužusio visai netoli juoduojančių salos krantų.

Laivo nosis buvo įsirėžusi į aštrių kaip skustuvai lavos akmenų krūvą – iš burlaivio priekio liko sumaitotos nuolaužos. Didžioji burė sudraskyta – vėjyje laisvai plakėsi nudriskę rusvo brezento gabalai. Ore tvyrojo kvapas, tarsi būtų išaušęs rytas po audros, bet laivas atrodė toks nušiuręs, kad greičiausiai buvo prastovėjęs toje vietoje ne vienerius metus.

Kiekvieną kartą, kai bangos nusirisdavo į juodą pakrantės smėlį, iš plyšių tarp akmenų vanduo tikšdavo dešimtis pėdų aukštyn. Bangos daužė laivą, tad stiebas, kurio Liusė laikėsi įsikibusi, siūbavo taip, kad ji manė, jog tuojau pasidarys bloga.

Kaip jai nusikabaroti žemyn? Kaip nusigauti iki kranto?

– Aha! Tik pažiūrėkit, kas nutūpė kaip višta ant laktos, – pro bangų ošimą nuaidėjo Bilo balsas. Jis pasirodė tolimajame irstančio laivo denyje, ėjo išskėtęs rankas lyg balansuotų ant lyno.

– Kur mes? – Liusė per daug nervinosi, kad darytų kokius nors staigius judesius.

Bilas įkvėpė pilnus plaučius oro.

– Ar jauti, koks gardus? Šiaurinė Taičio pakrantė! – padaras klestelėjo šalia Liusės, pamankštino trumpas storas kojeles, pasirąžė iškeldamas aukštyn striukas pilkas rankas ir sunėrė jas už galvos. – Argi ne rojus?

– Manau, kad tuojau apsivemsiu.

– Nesąmonė. Tau reikia tik apsiprasti.

– Kaip mes čia... – Liusė apsidairė, ar nepamatys kur Pranešėjo. Tačiau nepastebėjo nė menkiausio šešėlio, tik begalinę tuščią dangaus žydrynę.

– Pasirūpinau transportu. Gali mane laikyti savo asmeniniu kelionių organizatoriumi, o tu – atostogauji!

– Mes neatostogaujame, Bilai.

– Ne? Maniau, kad leidomės Didžiuoju Meilės maršrutu, – padarėlis patrynė galvą, ir nuo jos pažiro stambių pleiskanų žiupsnis. – Ar aš ko nors nesupratau?

– Kur Liusinda ir Danielis?

– Palauk, – Bilas pakibo ore priešais Liusę. – Ar nenorėtum truputėlio istorijos?

Nekreipdama į jį dėmesio mergina nuskuodė prie stiebo, ir ištempė tirtančią koją prie aukščiausio kablio, kyšančio ant stiebo šonų.

– Gal bent jau ranką duoti?

Sulaikiusi kvėpavimą Liusė bandė nežiūrėti žemyn, o jos koja slystelėjo mediniu kabliu jau trečią kartą. Galop nugurkė džiūstančioje gerklėje stringančias seiles ir ištiesė delną prie jai siūlomos šaltos šiurkščios Bilo letenos.

Vos paėmė padaro rankutę, šis trūktelėjo ją pirmyn, ir visai atplėšė nuo stiebo. Šlapias vėjas plakė veidą, suknelė plaikstėsi kažkur apie liemenį. Užsimerkusi Liusė laukė, kol trenksis į bangų sudaužytą denį apačioje.

Tik nesitrenkė.

Išgirdo kažin ką subraškant ir pajuto, kaip jos kūną sulaiko ore. Atsimerkė. Trumpi Bilo sparniukai buvo išskleisti lyg balionai ir laikė juos ant vėjo gūsio. Laikydamas viena ranka, Bilas lėtai traukė Liusę į krantą. Atrodė stebuklingai vikrus ir lengvutis. Liusė nustebo – jautėsi atsipalaidavusi, kažkokiu būdu tas skrydžio pojūtis jai buvo spėjęs tapti natūralus.

Danielis. Pasijutusi kybanti ore, mergina iki skausmo pasiilgo mylimojo. Išgirsti jo balsą, pajusti lūpų skonį – Liusė apie nieką daugiau negalėjo galvoti. Kažin ką būtų atidavusi, kad dabar atsidurtų jo glėbyje!

Danielis, kurį sutiko Helstone, kad ir kaip jis būtų atrodęs laimingas ją matydamas, iš tiesų nepažino jos. Ne taip, kaip jos Danielis. O kur jis dabar?

– Jautiesi geriau? – pasidomėjo Bilas.

– Kodėl mes čia? – paklausė Liusė, kai jiedu skriejo virš vandens. Vanduo buvo toks skaidrus, kad ji matė po vandeniu šmėsčiojančius juodus šešėlius – didžiulius žuvų būrius, grakščiai nardančius palei krantą.

– Matai tą palmę? – laisvąja letena Bilas parodė į medį. – Aukščiausia, trečia nuo properšos seklumoje?

Prisimerkusi Liusė linktelėjo.

– Ten tavo tėtis šiame gyvenime pasistatė trobelę. Gražiausia lūšna visoje pakrantėje! – kostelėjo Bilas. – Tiesą pasakius, vienintelė lūšna. Britai dar nerado šios salos pusės. Taigi, kai tavo bočius išeina žvejoti, jūs su Danieliu būnate čia vienudu.

– Danielis ir aš... gyvenome čia... kartu?

Susikibę rankomis Liusė ir Bilas nutūpė ant kranto taip elegantiškai lyg du baleto šokėjai. Liusė buvo dėkinga – ir truputį priblokšta, kaip sklandžiai padarėlis sugebėjo nutraukti ją nuo laivo stiebo, bet vos tik pajuto po kojomis tvirtą žemę, ištraukė ranką iš nešvarios letenos ir nusišluostė delną į prijuostę.

Aplinkui juodu supo atšiaurus, laukinis grožis. Krištolo tyrumo vandenys skalavo keistus, juodo smėlio krantus. Toliau krantą juosė linkstančio nuo ryškių oranžinių vaisių citrusų giraitės ir palmės. Už medžių iš atogrąžų miškų miglos kilo neaukšti kalnai. Jų šlaitus raižė kriokliai. Vėjas saloje nebuvo toks niršus, juo maloniau buvo tai, kad gana stipriai dvelkė kinrožėmis. Sunku buvo įsivaizduoti, kad čia reikėtų praleisti atostogas, jau nekalbant apie visą gyvenimą.

– *Tu* čia gyvenai, – Bilas patraukė prie lenktos kranto linijos, tamsiame smėlyje palikdamas nedidelių letenų pėdas. – Tavo tėtis ir dar dešimt kitų giminaičių, gyvenančių kanoja pasiekiamu atstumu tave vadino... na, skambėjo lyg Lulu.

Liusi skubiai mynė, kad neatsiliktų nuo bendrakeleivio, kojos pynėsi tarp sluoksniuotų Helstono tarnaitės sijonų, kuriuos laikėsi pasikėlusi, kad nesivilktų smėliu. Sustojusi mergina susiraukė.

– Kas yra? – pasiteiravo Bilas. – Manau, kad miela – Lulu. Lulululululu.

– Baik.

– Beje, Danielis buvo prisiekęs tyrinėtojas. Matai, ten valtis? Tavo puikusis vaikinas pavogė ją iš asmeninės karaliaus Jurgio III prieplaukos, – Bilas dirstelėjo atgal į burlaivio lūženas. – Bet manau, kad kapitonas Blajus ir maištingoji jo įgula dar pora metų sekė, kol surado Danielio pėdsakus čia, o tada... pati žinai.

Liusė sunkiai nurijo seiles. Danielio pėdos tada tikriausiai jau buvo atšalusios, čia nebegyveno, nes Liusinda jau seniai buvo mirusi.

Keleiviai pasiekė proskyną palmių giraitės pakraštyje. Sūroka upė sūkuriuodama tekėjo į vandenyną iš saloje telkšančio nedidelio gėlo vandens telkinuko. Liusė pamažu nuslinko stypčiodama keliais plokščiais akmenimis per vandenį į kitą krantą. Po sijonais buvo taip karšta, kad žliaugė prakaitas, tad ji pagalvojo, kad vertėtų nusimesti dusinančią suknelę ir nerti tiesiai į vandenyną.

– Kiek laiko turiu su Lulu? – paklausė ji Bilo. – Kol tai įvyks?

Bilas pakėlė rankutes.

– Maniau, kad viskas, ko nori, tai pamatyti įrodymą, jog jūsų su Danieliu meilė yra tikra.

– Taip.

– Tam tau nereikės daugiau nei dešimties minučių.

Jiedu priėjo trumpą, orchidėjomis apsodintą takelį, kuris suko į dar vieną žmogaus nepaliestą paplūdimį. Nedidukė nendrėmis dengta trobelė stovėjo ant polių žydro vandens pakraštyje. Staiga sudrebėjo už trobelės auganti palmė.

Bilas pakibo ore merginai virš peties.

– Pasižiūrėk į ją, – kieta letenėle parodė į palmę.

Liusė susižavėjusi stebėjo, kaip pora kojų kyštelėjo iš lapų aukštai ant tirtančio medžio kamieno. Tada ne ką daugiau nei pintą sijonėlį ir didžiulę gėlių girliandą vilkinti mergina numetė ant paplūdimio keturis plaušuotus rudus kokoso riešutus ir pati nusiropštė gumbuotu medžio kamienu žemėn.

Jos plaukai buvo ilgi, palaidi, saulės spinduliuose juodos jų sruogos žvilgėjo it deimantai. Liusė labai aiškiai prisiminė, koks tai jausmas, kaip plaukai kutena rankas, kaip plaikstosi sruogomis aplink liemenį. Saulė buvo nudeginusi Lulu odą auksine ruda spalva – tamsesne, nei Liusi kada nors buvo įdegusi net tada, kai praleido visą vasarą pas Biloksyje namelyje prie jūros gyvenančią močiutę; be to, Lulu veidas ir rankos buvo išpuoštos tamsiomis geometrinių formų tatuiruotėmis. Toji mergina buvo kažkas tarp tikrosios Liusės ir visiškai neatpažįstamo žmogaus.

– Tai bent, – sušnabždėjo Liusė, kai Bilas truktelėjo, kad ji slėptųsi už išsikerojusio purpuriniais žiedais pražydusio medžio. – Ei – ai! Ką darai?

– Lydžiu tave į saugesnę vietelę, – Bilas vėl tempė ją aukštyn, kol jiedu pasiekė medžių lapus. Kai jau buvo beveik prie viršūnių, padarėlis nuskriejo prie aukštos tvirtos šakos ir pasodino ant jos merginą, kad ši galėtų matyti visą paplūdimį.

– Lulu!

Balsas, rodės perėjo kiaurai odą iki pat širdies. Danielio balsas. Jis šaukė ją. Norėjo jos. Jam jos reikėjo. Liusė pajudėjo to balso link. Ji net pati nepastebėjo, kaip pradėjo stotis nuo aukštos šakos, lyg būtų galėjusi imti ir nueiti medžių viršūnėmis, nuskrieti pas jį – gerai, kad Bilas sugriebė jai už alkūnės.

– Va būtent todėl ir turi padėti savo subinę štai čia. Jis kalba ne su tavimi. Danielis kalbasi su ja.

– Ak, – Liusė sunkiai sudribo atgal. – Tikrai.

Juodo smėlio paplūdimyje mergaitė su kokoso riešutais, Lulu, bėgo. O tolėliau prie jos kiek įkabindamas skuodė Danielis.

Jis buvo be marškinėlių, nuostabiai įdegęs, raumeningas, mūvėjo

tik nukirptas tamsiai mėlynas kelnes, jau apspurusiais galais. Jo oda žvilgėjo nuo jūros vandens – buvo ką tik išnėręs iš vandenyno. Basos kojos žarstė smėlį. Liusė pavydėjo vandeniui, pavydėjo smėliui. Pavydėjo viskam, kas lietėsi prie Danielio, o ji turėjo tupėti medyje. Labiausiai pavydėjo sau praeityje.

Bėgdamas prie Lulu, Danielis atrodė laimingesnis ir natūralesnis, nei Liusė prisiminė kada nors tokį mačiusi. Dėl to norėjosi verkti.

Jaunuoliai pagaliau pasiekė vienas kitą. Lulu apsivijo vaikiną rankomis, o jis pakėlė ją nuo žemės ir ėmė sukti ore. Paskui vėl pastatęs ant kojų, apibėrė bučiniais, bučiavo pirštų galiukus, kilo aukštyn rankomis iki pat pečių, kaklo, burnos.

Bilas atsirėmė Liusei į petį.

– Pažadink, kai jie pradės ką nors įdomaus, – tarė žiovaudamas.

– Iškrypėlis! – jau ketino trenkti padarui, bet nenorėjo jo liesti.

– Turėjau galvoje tatuiruotes, minkštaprote. Mane domina tatuiruotės, aišku?

Kai Liusė vėl sužiuro į porelę paplūdimyje, Lulu vedėsi Danielį prie pinto kilimėlio, kuris buvo patiestas ant smėlio netoli trobelės. Vaikinas išsitraukė trumpą mačetę iš už kelnių diržo ir įkirto vieną kokoso riešutą. Po kelių smūgių nukirtęs viršų, įteikė riešutą Lulu. Ji godžiai išgėrė, pienas varvėjo pro burnos kampučius. Danielis bučiniais nuvalė jai lūpas.

– Jokių tatuiruočių, jie tik... – Liusės balsas nutilo, kai jos praeities „aš“ dingo trobelėje. Po minutėlės Lulu vėl išniro su nedideliu ryšulėliu, susuktu į palmių lapus. Ji išvyniojo įrankį, panašų į medines šukas. Dantys sužvilgo saulėje lyg jie būtų aštrūs kaip adatos. Danielis atsigulė ant kilimėlio, stebėjo, kaip mergina mirko šukas didžiuliame negiliame kriauklės inde, pilname juodų miltelių.

Vienas skubus bučinys, ir Lulu pradėjo.

Pirma ėmėsi krūtinės – prispaudė šukas prie jo odos. Dirbo greitai, stipriai spausdama kiekvieną kartą pajudinusi šukas palikdavo ant odos juodo pigmento žymes. Liusei pavyko įžvelgti raštą – atrodė kaip nedidelis languotas antkrūtinis. Turėjo padengti visą vaikino krūtinę. Liusė vienintelį kartą buvo užsukusi į tatuiruočių saloną Naujajame Hampšyre su Kele, kuri norėjo mažutės rausvos širdelės ant klubo. Užtruko vos minutėlę, bet visą tą laiką draugė bliovė nesavu balsu. O čia Danielis gulėjo tylutėliai, neatitraukdamas akių nuo Lulu neišleido nė garselio. Užtruko gana ilgai, Liusė jau juto, kaip per sprandą rieda prakaito lašai.

– Ei? Na, kaip tau šitai? – kumštelėjo merginą Bilas. – Ar žadėjau parodyti tau meilę – ką, gal nežadėjau?

– Tikrai, panašu, kad jiedu įsimylėję, – patraukė pečiais Liusė. – Bet...

– Bet kas? Ar bent nutuoki, kaip tai skausminga? Tik pažvelk į tą

vaikiną. Jis leidžiasi tatuiruojamas taip, kad rodos, jį glosto švelnus vėjelis.

Liusė nesmagiai pasirangė ant šakos.

– Ar čia toji pamoka? Skausmas lygus meilei?

– Tai tu man pasakyk, – atšovė Bilas. – Gal nustebsi tai girdėdama, tačiau neturiu didelės patirties – merginos nesibraižo apie mano duris.

– Jei išsitatuiruočiau Danielio vardą ant savo kūno, argi tai reikštų, kad myliu jį labiau nei dabar?

– Tai simbolis, Liuse, – šaižiai atsiduso Bilas. – Supratai pernelyg paraidžiui. Galvok apie tai šitaip: Danielis yra pirmasis gerai atrodantis vaikinas, kurį pamatė Lulu. Kol jis neužklydo į šį krantą prieš kelis mėnesius, visas šios mergaitės pasaulis buvo jos tėtis ir keli stori giminaičiai.

– Tai Miranda, – nutarė Liusė, prisiminusi meilės istoriją iš pjesės „Audra“, kurią buvo skaičiusi dešimtoje klasėje per seminarą apie Šekspyrą.

– Kokia išsilavinusi! – Bilas pritariamai palingavo papūtęs lūpas. – Jie tikrai kaip Ferdinandas ir Miranda – dailus užsienietis iš jos pakrantėje sudužusio laivo...

– Taigi, žinoma, kad Lulu tai meilė iš pirmo žvilgsnio, – sumurmėjo Liusė. To ji ir bijojo – ta pati, automatiškai kylanti meilė, kokią matė Helstone.

– Teisingai, – pritarė Bilas. – Ji neturėjo pasirinkimo, tik pamilti jį. Bet, kas šioje istorijoje įdomu – tai Danielis. Matai, jam nereikėjo mokyti jos, kaip nuausti burę, kaip pelnyti tėvo pasitikėjimą prigaudant žuvies tiek, kiek jie sugautų per visą sezoną, ar galų gale, – Bilas parodė įsimylėjėlius paplūdimyje, – leistis tatuiruojamam pagal jos vietinius papročius. Danieliui būtų užtekę pasirodyti. Lulu vis tiek būtų jį mylėjusi.

– Jis tai daro, – Liusė garsiai svarstė, – nes nori pelnyti jos meilę. Kitaip jis tiesiog pasinaudotų ją lydinčiu prakeiksmu. Nes nesvarbu, kad ir kokiame užburtame rate jiedu suktųsi, jo meilė Liusindai yra... tikra.

Tik kodėl Liusė nevisiškai įsitikinusi?

Paplūdimyje Danielis atsisėdo. Paėmęs Lulu už pečių pradėjo švelniai bučiuoti ją. Krūtinė nuo tatuiruotės kraujavo, bet rodės, kad nė vienas to nepastebėjo. Jų lūpos vos prasiskirdavo, o akių nenuleido vienas nuo kito.

– Noriu keliauti iš čia, – Liusė staiga pareiškė Bilui.

– Tikrai? – sumirkčiojo šis stodamasis ant medžio šakos lyg mergina būtų jį nustebinusi.

– Taip, tikrai. Jau gavau tai, dėl ko čia atvykau, ir galiu sau keliauti. Tiesiog dabar, – Liusė taip pat bandė stotis, bet nuo jos svorio

šaka pradėjo linguoti.

– Na, gerai, – Bilas sulaikė ją už rankos, kad nesvyruotų. – Kur?

– Nežinau, bet paskubėkime, – saulė leidosi jiems už nugarų, įsimylėjėlių šešėliai ant smėlio ilgėjo. – Prašau. Noriu išlaikyti atmintyje bent vieną gerą prisiminimą. Nenoriu matyti, kaip ji miršta.

Bilo veidas buvo persikreipęs, sumišęs, bet jis tylėjo.

Liusė ilgiau laukti nebegalėjo. Užsimerkusi leido troškimui užvaldyti ją visą, kad pasirodytų Pranešėjas. Kai vėl atsimerkė, pastebėjo šešėlį, plevenantį artimiausiame pasifloros medyje. Ji susikaupė, kvietė Pranešėją iš visų jėgų, kol šis pradėjo virpėti.

– Eikš, – šaukė pro sukąstus dantis.

Galop Pranešėjas išsilaisvino, atsiplėšė nuo medžio ir oru nuskriejo tiesiai priešais merginą.

– Atsipalaiduok, – patarė Bilas kabodamas virš šakos. – Neviltis ir kelionė per Pranešėją nelabai gerai dera. Kaip marinuoti agurkėliai su šokoladu.

Liusė spoksojo į padarą.

– Norėjau pasakyti, kad nesistengtum taip stipriai, nes nepajusi, ko nori.

– Noriu tiktai ištrūkti iš čia, – atšovė Liusė, tačiau jai nepavyko suformuoti šešėlio į patvarią formą – niekaip nesisekė, kad ir kiek stengtųsi. Nežiūrėjo į įsimylėjėlius paplūdimyje, bet vis tiek juto, kaip danguje virš paplūdimio kaupiasi tamsa. Tai nebuvo lietaus debesys. – Padėk man, Bilai.

Padarėlis atsiduso, pasiekė tamsų šešėlį ore ir prisitraukė jį prie savęs.

– Tai tavo šešėlis, suprask šitai. Aš jį valdau, bet tai tavo Pranešėjas ir tavoji praeitis.

Liusė linktelėjo.

– Tai reiškia, kad tu nenutuoki, kur jis tave nuves, o aš už tai neatsakingas.

Mergina vėl linktelėjo.

– Tada gerai, – Bilas trynė šešėlio šoną tol, kol šis patamsėjo, paskui čiupo letena už tamsios dėmės ir truktelėjo. Suveikė kaip durų rankena. Pro angą padvelkė pelėsiais, Liusė net užsikosėjo.

– Aha, ir aš užuodžiu, – pritarė padarėlis. – Tai jau sena vieta. – Mostelėjo bendrakeleivei eiti: – Damos pirmos.

PRŪSIJA

1758 M. SAUSIO 7 D.

Liusei ant nosies nutūpė snaigė.

Paskui kita, dar viena ir daug daug snaigių, kol viskas ėmė suktis sniego šuorais ir pasaulis tapo baltas bei šaltas. Mergina iškvėpė ilgą šarmos debesį.

Kažkaip atrodė, lyg ji būtų žinojusi, kad atkeliaus čia, nors net

nebūtų tiksliai pasakiusi, kokia ta vieta. Viskas, ką žinojo, tai, kad popietės dangų temdė įtūžusi audra, o šlapias sniegas skverbėsi pro juodus odinius batelius, kandžiojo kojų pirštus ir stingdė iki kaulų.

Ji ėjo į savo laidotuves.

Pajuto tai tą pačią akimirką, kai praėjo pro Pranešėją. Pajuto su plūstančiu šalčiu, negailestingu kaip ledo paklodė. Atsirado prie kapinių vartų, viskas aplink buvo padengta sniegu. Jai už nugaros driekėsi kelias, apaugęs medžiais, kurių nuogos šakos tarsi draskė švininį dangų. Priešais plytėjo sniegu padengta žemė, paminklai ir kryžiai kyšantys iš baltos paklotės tarsi nelygūs murzini dantys.

Vos už kelių pėdų kažkas švilptelėjo.

– Esi tikra, kad pasirengusi šitam?

Bilas. Atrodė užduseęs tarsi vos spėtų ją vytis.

– Taip, – Liusės lūpos virpėjo. Neatsisuko, kol Bilas nenusileido jai prie pečių.

– Imk, – tarė duodamas tamsius audinės kailinius. – Pamaniau, kad tau bus šalta.

– Kur tu...

– Nuvilkau nuo kažkokios bobos, grįžtančios namo iš turgaus. Nesijaudink, ji ir taip pakankamai stora, nesušals.

– Bilai!

– Nagi, juk tau jų reikia! – patraukė pečiais padarėlis. – Nešiok į sveikatą.

Jis užmetė storus kailinius Liusei ant pečių, ir ši tvirčiau jais apsigobė. Kailiniai buvo neįtikėtinai stori ir šilti. Užplūdo dėkingumo banga – ištiesusi delną paėmė Bilui už letenos – nebesijaudino, kad toji lipni ir šalta.

– Gerai jau, – sumurmėjo padaras, spausdamas jai ranką. Akimirką Liusė pajuto keistą šilumą pirštų galiukuose. Bet tuojau tas pojūtis dingo, ir akmeniniai Bilo pirštai taip ir liko šalti kaip akmuo. Padaras giliai, nervingai atsikvėpė. – Nagi, nagi. Aha. Prūsija, aštuonioliktojo amžiaus vidurys. Tu gyveni mažame kaimelyje ant Hendelio upės kranto. Labai gražu, – jis atsikrenkštė ir prieš tęsdamas toliau, išspjovė didelį skreplį. – Na, turbūt reikėtų sakyti – gyvenai. Juk tu, tiesą pasakius... na...

– Bilai? – Liusė pasuko galvą, kad pažvelgtų į padarėlį, įsitaisiusį jai ant peties, pasvirusį į priekį. – Viskas gerai, – pratarė ji tyliai. – Nereikia aiškinti. Tik leisk man tai pajusti, supranti.

– Taip turbūt bus geriausia.

Liusei tyliai einant pro kapinių vartus, Bilas liko. Sukryžiavęs kojeles, jis atsisėdo ant kerpėmis apaugusio krūmo viršūnės ir ėmė krapštinėti po nagais prilindusius akmenukus. Norėdama paslėpti kuo daugiau veido, Liusė nuleido ant galvos šaliką.

Priekyje stovėjo gedėtojai – juodai vilkintys, liūdni, kad būtų

šilčiau taip susiglaudę, kad atrodė vientisas sielvarto gabalas. Išskyrus vieną žmogų, kuris stypsojo šone, atsilikęs nuo grupės. Šviesi galva be kepurės buvo nunarinta.

Niekas nekalbėjo su Danieliu, net nežiūrėjo į jį. Liusė taip ir nesuprato, ar jam dėl to nesmagu, ar kaip tik – taip geriau.

Kol mergina priėjo tą negausų žmonių būrelį, laidotuvės jau buvo besibaigiančios. Ant plokščio pilko antkapio buvo išgraviruotas vardas: *Liusinda Miuler*. Berniukas, ne vyresnis nei dvylikos, tamsiais plaukais ir blyškia oda, šlapiais nuo ašarų skruostais padėjo tėvui – jos tėvui iš šio praeito gyvenimo? – užpilti pirmąjį žemių kastuvą ant karsto.

Tie žmonės turėjo būti susiję su jos praeitu gyvenimu. Tikriausiai mylėjo ją. Už vyro su berniuku stovėjo verkiančios moterys ir vaikai – Liusinda Miuler tikriausiai ir jiems buvo svarbi. Galbūt šiems žmonėms ji buvo viskas.

Bet Liusė Prais šių žmonių nepažinojo. Jautėsi lyg būtų beširdė, buvo keista suvokti, kad visi jie jai nieko nereiškia, net matant skausmo iškreiptus veidus. Danielis buvo vienintelis, kuris jai iš tiesų rūpėjo, vienintelis, pas kurį norėjo pasileisti bėgte, vienintelis, nuo kurio teko stengtis laikytis atokiau.

Danielis neverkė. Jis net nežiūrėjo į kapą, kaip visi kiti. Rankas laikė sunėręs priešais save ir žvelgė kažkur į tolį – ne į dangų, bet tolyn, į horizontą. Vieną akimirką akys degė violetu, kitą – papilkėdavo.

Kai šeimos nariai užmetė ant karsto po kelis kastuvus žemių ir nuklojo kapą gėlėmis, laidotuvininkai išsiskirstė ir netvirtu žingsniu patraukė į pagrindinį kelią. Viskas baigta.

Liko tik Danielis. Nejudrus lyg miręs.

Liusė laukė taip pat, kiūtojo už keturkampio mauzoliejaus už kelių kapų – stebėjo, ką vaikinas darys.

Buvo jau prieblanda. Kapuose jie liko vieni. Danielis suklupo prie Liusindos kapo. Sniegas vis krito ir krito, nuklojo Liusei pečius, didžiulės snaigės pynėsi į blakstienas, tirpo ant nosies galiuko. Įsitempusi Liusė prislinko prie mauzoliejaus krašto.

Ar jis palūš? Ar ims draskyti nagais sušalusią žemę ir daužyti kumščiais antkapį, ims rėkti, kol akyse nebeliks ašarų? Juk negali būti, kad jis toks ramus, kaip atrodo. Tai neįmanoma, jis tik apsimeta. Bet Danielis vos težvilgtelėjo į kapą. Jis atsigulė sniege ant šono ir užsimerkė.

Liusė žiūrėjo išpūtusi akis. Vaikinas buvo toks ramus ir gražus. Užmerkęs akis gulėjo ramut ramutėlis. Ją užplūdo ir meilė, ir sumišimas – taip ir stovėjo kelias minutes, kol nepasijuto sušalusi, tad teko trinti rankas ir trepsėti kojomis, kad bent kiek atšiltų.

– Ką jis daro? – galop sušnabždėjo ji.

Liusei už nugaros pasirodė Bilas – plazdeno jai aplink pečius.

– Atrodo, lyg miegotų.

– Bet kodėl? Nežinojau, kad angelams reikia miegoti...

– *Reikia* – ne visai tinkamas žodis. Jie *gali* miegoti, jei mano, kad norėtų. Danielis po tavo mirties visada kelias dienas miega, – Bilas pakreipė galvą – atrodė, kad prisiminė kažką nemalonaus. – Na, gerai, ne visada. Dažniausiai. Turbūt nemenkas išbandymas vis netekti tos, kurią myli. Argi gali jį kaltinti?

– Na... lyg ir, – lemeno Liusė. – Bet degti liepsnose tenka man.

– O jis lieka vienišas. Senas kaip pasaulis klausimas – kas blogiau?

– Bet jis net neatrodo *nusiminęs*. Per visas laidotuves tarsi nuobodžiavo. Jei jo vietoje būčiau aš... tai aš... aš...

– Ir ką gi tu?

Liusė žengė prie kapo, sustojo netoli tos vietos, kur buvo judinta žemė ir prasidėjo kapavietė. Po žeme gulėjo karstas.

Jos karstas.

Nuo tos minties per nugarą nubėgo šiurpuliukai. Mergina suklupo ant kelių ir priglaudė delnus prie purvo. Žemė buvo tamsi, drėgna ir šalta kaip ledas. Liusė sukišo į ją rankas – beveik tuoj pat jas užgėlė nuo šalčio, bet jai tai nerūpėjo – mielai kentė skausmą. Norėjo, kad Danielis šitaip darytų, bandytų pajusti jos kūną, palaidotą po žeme. Kad kraustytųsi iš proto, trokšdamas ją gyvą vėl laikyti rankose.

Bet jis paprasčiausiai miegojo, taip kietai miegojo, kad net nejuto jos, klūpančios visai šalia. Liusė norėjo Danielį paliesti, pažadinti, bet nežinojo, ką sakytų, kai vaikinas atmerktų akis.

Užuot pažadinusi jį, kapstė rankomis murzinas žemes, kol išmėtė ir sulaužė dailiai ir tvarkingai sudėtas gėles, kol nuostabūs audinių kailiniai buvo žemėti, o rankos ir veidas – purvini. Ji kasė ir kasė, mėtė žemes šalia kapo, siekė vis giliau ir giliau – ten, kur gulėjo mirusi ji pati. Iki skausmo norėjo rasti kokį nors ryšį.

Galop pirštai užčiuopė kažin ką kieta – medinį karsto dangtį. Užsimerkusi laukė to paties deginančio pojūčio, koks apėmė Maskvoje, prisiminimų antplūdžio, pralėkusio sąmone, kai ji palietė apleistos bažnyčios vartus ir pajuto Liuškos gyvenimą.

Nieko.

Tik tuštuma. Vienatvė. Stūgaujantis baltas vėjas.

Ir Danielis – miegantis ir nepasiekiamas.

Atsisėdusi ant kulnų Liusė raudojo. Ničnieko nežinojo apie mirusią merginą. Ir juto, kad niekada nesužinos.

– Ėhėhė, – merginai už peties tyliai prakalbino Bilas. – Juk tu ne ten, žinai?

– Ką?

– Pati pagalvok. Tu – ne ten. Dabar iš tavo praeities Liusės liko tik pelenų saujelė, jei iš viso kas nors liko. Liuse, tu neturėjai kūno, kurį

galima būtų laidoti.

– Dėl ugnies. Oi, tikrai. Bet tuomet kodėl?.. – paklausė ji ir nebaigusi klausimo nutilo. – Mano šeima šito norėjo.

– Jie griežti liuteronai, – linktelėjo Bilas. – Kiekvienas Miuleris šiose kapinėse visą šimtmetį turi antkapį. Tavasis „aš“ – taip pat. Tik ten nieko nėra. Bent jau beveik nieko. Tavo mėgstamiausia suknelė. Lėlė, su kuria žaidei vaikystėje. Biblijos tomelis. Tokie visokie dalykėliai.

Liusė sunkiai nurijo seiles. Nenuostabu, kad viduje juto tokią tuštumą.

– Tai Danielis... štai kodėl jis nežiūrėjo į kapą.

– Jis vienintelis, kuris supranta, kad tavo siela yra kažkur kitur, pasiliko čia, nes tai artimiausia vieta, kur gali išlaikyti prisiminimus apie tave, – Bilas nusklendė taip arti Danielio, kad kietų jo sparniukų dūzgimas kedeno vaikinui plaukus. Liusė vos nenustūmė padarėlio šalin. – Jis bandys miegoti, kol tavo siela apsistos kur nors kitur. Kol įsikūnys į ką nors.

– Kiek tai truks?

– Kartais sekundes, kartais – metų metus. Tik metų jis neišmiegos, nors tikriausiai norėtų.

Ant žemės gulintis Danielis sujudėjo, ir Liusė pašoko.

Vaikinas pasirąžė sniego pataluose. Skausmingas atodūsis išsprūdo jam iš lūpų.

– Kas vyksta? – sukluso Liusė, suklupdama, siekdama vaikino.

– Nežadink! – skubiai subarė Bilas. – Jo sapnai kupini košmarų, bet jam tai geriau nei būti pažadintam. Kol tavo siela nepradės naujo gyvenimo, Danieliui egzistavimas – tikra kančia.

Liusė dvejojo – norėjo palengvinti vaikinui kančias, ir mėgino suprasti, kad pažadinusi tik dar labiau pablogins.

– Kaip jau kažkada sakiau, jis kartais negali užmigti... o tai jau tikrai įdomu. Bet nenorėtum to matyti. Ne.

– Norėčiau, – pareiškė sėsdamasi Liusė. – Kas tada vyksta?

Putlūs Bilo skruostai trūktelėjo, lyg jis būtų netikėtai užkluptas.

– Na... chmmm... daugelį kartų aplink būna kitų puolusių angelų, – tarė nežiūrėdamas merginai į akis. – Jie susirenka ir, supranti, bando jį paguosti.

– Mačiau juos Maskvoje. Bet tu kalbi ne apie tai. Yra dar kai kas, ko nesakai. Kas būna, kai...

– Nenorėtum tų gyvenimų matyti, Liuse. Tai jo dalis...

– Toji dalis, kuri mane myli, tiesa? Net jei tai tamsu, blogai ar nemalonu, man reikia pamatyti. Kitaip nesuprasiu, ką jam tenka ištverti.

Bilas atsiduso.

– Žiūri į mane, lyg tau reikėtų mano leidimo. Tavo praeitis

priklauso tau.

Liusė jau buvo pašokusi ant kojų. Dairėsi po kapines, kol žvilgsnis užkliuvo už nediduko šešėlio, besidriekiančio nuo jos antkapio. *Štai. Štai, kur jis.* Liusė net nustebo – kokia buvo įsitikinusi. Anksčiau taip niekada nenutikdavo.

Iš pirmo žvilgsnio šis šešėlis atrodė kaip ir visi kiti, kuriuos nevikriai iškviesdavo „Pakrantės“ mokyklos miškuose. Bet šįkart Liusė kažką įžiūrėjo pačiame šešėlyje. Tai nebuvo atvaizdas, kuriame matytųsi kokia nors vieta, bet tik keistas sidabrinis švytėjimas, kuris tarsi sakė, kad šis Pranešėjas nukels ją ten, kur jos sielai reikėjo keliauti.

Pranešėjas ją šaukė.

Ir mergina atsiliepė, atsišaukė iš sielos gelmių, traukė švytėjimą kartu su šešėliu, kad atsiplėštų nuo žemės.

Tamsaus šešėlio dalis tarsi atplyšo nuo balto sniego ir judėdama arčiau įgavo formą. Buvo juodut juodutėlis, šaltesnis už aplinkui krintantį sniegą, ir slinko prie Liusės lyg milžiniškas tamsus popieriaus lapas. Merginos pirštai buvo suskeldėję ir sustirę nuo šalčio – ji tempė šešėlį į didesnę formą. Iš Pranešėjo gelmės padvelkė pažįstamas dvokiantis vėjas. Pranešėjas tapo platus, stabilus, ir tik tada Liusė suvokė, kad vos gaudo orą.

– Tau sekasi vis geriau, – pastebėjo Bilas. Jo balse buvo girdėti kažkokia keista gaidelė, kurią analizuoti Liusė negaišo laiko.

Ji taip pat negaišo laiko didžiuotis savimi, nors pripažino, jog jei jos vietoje būtų buvęs Mailsas ar Šelbė, jie būtų iš džiaugsmo vertęsi kūliais. Tai iki šiol geriausias jos Pranešėjo pašaukimas.

Tačiau draugų čia nebuvo. Liusė liko viena, tad viskas, ką galėjo – keliauti į kitą gyvenimą, vėl stebėti Liusindą ir Danielį, siurbti žinias, kol galop kas nors paaiškės. Čiuopdama aplink šaltus, drėgnus šešėlio pakraščius ieškojo kokios velkės ar rankenos – kažko panašaus, kas leistų įeiti. Galop Pranešėjas sugirgždėjęs atsivėrė.

Liusė giliai atsikvėpė. Atsisuko į Bilą.

– Na, ar eisi?

Padaras liūdnai stryktelėjo jai ant peties ir įsikibo kailinių atlapo tarsi arklio vadelių, o tada jiedu žengė į Pranešėją.

LHASA, TIBETAS

1740 M. BALANDŽIO 30 D.

Liusė aikčiodama traukė orą.

Ji žengė iš Pranešėjo tamsos į niršiai besisukančios miglos sūkurį. Oras buvo retas, šaltas, tad krūtinėje dūrė plaučius. Mergina niekaip negalėjo atsikvėpti. Šalti miglos garai draikė plaukus atgal, sliuogė nuogomis rankomis, permerkė drabužius kiaurai, o tada dingo.

Liusė pamatė bestovinti ant aukščiausios kada nors regėtos uolos krašto. Ji susvyravo, žengė atgal ir net apsvaigo, pamačiusi, kaip iš po

kojos išsprūdo akmenukas. Pasiritęs pirmyn kelis colius, jis nusirideno nuo krašto ir nuskriejo į bedugnę.

Liusė vėl aiktelėjo – tik dabar jau išsigandusi aukščio.

– Kvėpuok, – aiškino jai Bilas. – Dauguma žmonių apalpsta dėl deguonies trūkumo todėl, kad iš baimės nekvėpuoja, o ne todėl, kad deguonies čia labai trūktų.

Liusė atsargiai įtraukė oro. Pasijuto truputį geriau. Nusimetusi nuo pečių murzinus kailinius, ji mėgavosi veidą šildančia saule. Tik vaizdas vis dar nedavė ramybės.

Nuo uolos, ant kurios stovėjo, driekėsi slėnis, nusėtas ploteliais, panašiais į dirbamą žemę ir apsemtus ryžių laukelius. Į abi puses, iki pat miglotų aukštybių stiebėsi du aukšti kalnai.

Tolumoje, tiesiog išskaptuoti viename stačiame kalno šlaite stūksojo didžiuliai rūmai. Didingai balti, su tamsiai raudonais stogeliais, o išorinės sienos išraizgytos daugybe laiptų, kurių Liusė nė negalėjo suskaičiuoti. Rūmai atrodė lyg iš senos pasakos.

– Kokia tai vieta? Ar mes Kinijoje? – paklausė ji.

– Jei pakankamai ilgai pastovėtume – atsirastume Kinijoje, – atsiliepė Bilas. – Bet dabar, dėkui Dalai Lamai, čia Tibetas. Štai ten jo buveinė, – jis parodė į milžiniškus rūmus. – Prašmatnūs, tiesa?

Tačiau Liusė nežiūrėjo ten, kur rodė Bilas. Kažkur netoliese išgirdusi juoką, atsisuko pažiūrėti, iš kur jis sklinda.

Jos juokas. Švelnus, laimingas kvatojimas, kokį pati neįtarė turinti, kol nesutiko Danielio.

Galop pastebėjo dvi žmogystas maždaug už šimto jardų nuo uolos. Kad prieitų arčiau, teko ropštis per kelis akmenis, bet neturėjo būti labai sunku. Susigūžusi į murzinus kailinius, Liusė pradėjo atsargiai minti sniegu ten, iš kur sklido garsas.

– Ei, tu, – Bilas griebė už kailinių apykaklės. – Ar matai kokią užuoglaudą pasislėpti?

Liusė apsižvalgė po nykų peizažą – akmenų nuolaužos, atviros aikštelės. Nieko, kas galėtų pasitarnauti kaip užuovėja.

– Drauguže, mes ten, kur medžiai nebeauga. Tu neaukšta, bet nesi nematoma. Kiūtosi ir lauksi čia.

– Bet nieko negaliu matyti...

– Kailinių kišenėje, – burbtelėjo Bilas. – Prašom, negaila.

Įkišusi ranką į kailinių – tų pačių kailinių, kuriuos vilkėjo laidotuvėse Prūsijoje – kišenę, mergina ištraukė naujutėlius, labai prabangiai atrodančius teatrinius žiūronus. Net neklausė Bilo, iš kur šis juos gavo – prisidėjusi prie akių ėmė sukioti, bandydama nustatyti.

Štai.

Abu stovi atsisukę vienas į kitą, tarp jų – vos žingsnis. Jos praeito gyvenimo Liusės plaukai surišti į mergaitišką kuodelį, o austa lininė suknelė rožinė, ryški lyg orchidėja. Mergina atrodė tokia jauna ir

nekalta. Ji šypsojosi Danieliui, mindžikavo pirmyn atgal, tarsi nervintųsi, akylai stebėjo kiekvieną vaikino judesėlį. Danielio akys žvelgė erzinamai, o rankose laikė puokštę baltų bijūnų, kuriuos vieną po kito teikė merginai, versdamas juoktis ją vis garsiau ir garsiau.

Atidžiai žiūrėdama pro teatrinius žiūronus, Liusė pastebėjo, kad įsimylėjėlių pirštai nėkart nesusilietė. Laikėsi vienas nuo kito atstu. Kodėl? Tai stebino ir baugino.

Anuose gyvenimuose, kuriuose jau buvo spėjusi pabuvoti, Liusė matė tiek aistros, tiek troškimo būti kartu. O čia – visai kitaip. Liusės kūnas iš nekantrumo net dilgčiojo – taip norėjo, kad jiedu bent kartelį susiliestų. Jei *jai* negalima paliesti Danielio, tai bent jau jos praeities „aš“ gali.

Tačiau vaikinas ir mergina tik stovėjo, paskui ėmė žingsniuoti ratu. Neprisiartino arčiau vienas prie kito, bet ir nenutolo.

Kartkartėmis vėjas atnešdavo iki Liusės jų juoką.

– Na? – Bilas vis bandė kišti savo snukelį arčiau Liusės, kad galėtų pažvelgti bent pro vieną teatrinių žiūronų lęšį. – Kas geresnio?

– Jie tik kalbasi. Flirtuoja lyg būtų nepažįstami, bet atrodo gerai pažįstantys vienas kitą. Nesuprantu.

– Taigi neskuba. Kas čia blogo? – pareiškė Bilas. – Dabartinis jaunimas – viskas jiems turi vykti greitai – bum, bum, BUM.

– Nieko blogo, kad neskuba, aš tik... – Liusė nutilo.

Jos praeities Liusė suklupo. Pradėjo linguoti pirmyn atgal laikydamasi už galvos, paskui susiėmusi už širdies. Danielio veidas atrodė siaubingai išsigandęs. Mūvintis baltomis kelnėmis ir vilkintis tunika stovėjo taip sustingęs, tarsi būtų paminklas sau pačiam. Žiūrėdamas į dangų jis purtė galvą, o lūpos tarė žodžius: „Ne, ne, ne.“

Rudos merginos akys žvelgė lyg paklaikusios kaip kokios laukinės, tarsi kažkas ją būtų apsėdęs. Per kalnus nuaidėjo skardus riksmas. Užsidengęs delnais veidą, Danielis krito ant žemės. Tiesė ranką į merginą, tačiau delnas taip ir liko ore, neprilietė jos odos. Susmukęs ant žemės vaikinas drebėjo, o kai atėjo svarbiausia akimirka, nusuko žvilgsnį į šalį.

Vienintelė Liusė stebėjo, kaip mergaitė iš niekur nieko virsta ugnies stulpu. Taip greitai.

Rūgštūs dūmai rangėsi virš Danielio. Jo akys buvo užmerktos. Veidas žvilgėjo nuo ašarų. Atrodė, kad iš siaubo jam bloga. Kažkas buvo kitaip. Kažkas negerai.

Kai Danielis pirmą kartą jai pasakojo apie bausmę, minėjo, kad buvo gyvenimų, kur ją pražudė vienintelis bučinys. Vienintelis prisilietimas.

Bet jiedu nesilietė. Liusė stebėjo visą laiką. Danielis taip atidžiai stengėsi neprieiti arti merginos. Ar jis manė, kad išlaikys ją ilgiau taip ir nepaėmęs į šiltą glėbį? Ar vylėsi, kad pergudraus prakeiksmą, visą

laiką laikydamas ją nepasiekiamą?

– Jis nė nepalietė jos, – murmėjo Liusė.

– Kaip apmaudu, – leptelėjo Bilas.

Niekada nepalietė jos – nė kartelio visą tą laiką, kol mylėjo vienas kitą. O dabar jam vėl teks laukti, net nežinant, ar kitą kartą kas nors bus kitaip. Kaip galima tikėtis gyventi, kai esi taip gniuždomas? Visiškai niekas nesuprantama.

– Jei jis nepalietė jos, kas sukėlė mirtį? – Liusė atsisuko į Bilą, pakreipusį galvą ir spoksantį į dangų.

– Kalnai, – gėrėjosi šis. – Gražu!

– Tu kažką žinai, – neatstojo Liusė. – Kas tai?

Padaras patraukė pečiais.

– Nieko nežinau, – atšovė. – Bent jau nieko, ką galėčiau papasakoti.

Per slėnį nuaidėjo siaubinga vieniša rauda. Danielio skausmo šūksnis atsimušė į kalnus ir grįžo dar sustiprėjęs, lyg kartu būtų raudoję šimtas Danielių. Liusė vėl pakėlė teatrinius žiūronus prie veido ir pamatė, kaip vaikinas sviedžia rankose laikytas gėles į žemę.

– Turiu pas jį eiti! – tarė ji.

– Per vėlu, – atkirto Bilas. – Jis pats ateina.

Danielis atsitraukė nuo uolos krašto. Liusės širdis daužėsi iš baimės – ką jis ketina daryti. Tikrai nesiruošia miegoti. Vaikinas įsibėgėjo, prie pat uolos krašto pasiekė nežmonišką greitį, o tada pašoko į orą.

Liusė laukė, kol išsiskleis jo sparnai. Laukė tylaus trenksmo, kai sparnai išsiskleidžia, plačiai išsiskečia ir didingai sklendžia pagavę oro srovę. Buvo anksčiau mačiusi, kaip Danielis taip skrenda, ir kiekvieną kartą vaizdas sukrėsdavo ją iki širdies gelmių – ji labai jį mylėjo.

Tačiau sparnai Danieliui iš nugaros taip ir neišaugo. Pasiekęs uolos kraštą nukrito kaip bet kuris kitas vaikinas.

Ir smigo žemyn, kaip būtų kritęs bet kuris kitas.

Liusė suriko ilgu, pratisu siaubo šūksniu – šaukė, kol Bilas murzina kieta letena užgniaužė jai burną. Ji nustūmė padarą, pribėgo prie uolos krašto ir priropojo artyn.

Danielis vis dar krito. Kelias žemyn buvo ilgas. Ji stebėjo, kaip vaikino kūnas vis mažėja ir mažėja.

– Jis išskleis sparnus, tiesa? – aiktelėjo Liusė. – Supras, kad kitaip kris ir kris, kol...

Negalėjo net ištarti to.

– Ne, – nukirto Bilas.

– Bet...

– Jis tėkšis tiesiai ant žemės už kelių tūkstančių pėdų, taip, – postringavo padaras. – Susilaužys visus iki vieno kaulelio. Bet nesijaudink, užsimušti jis negali. Tik labai nori, kad galėtų, – atsisukęs

į merginą jis atsiduso. – Dabar tu tiki jo meile?

– Taip, – sušnabždėjo Liusė, nes tą akimirką tik ir tetroško nerti nuo uolos paskui Danielį. Mylėjo jį.

Bet iš to nebūtų nieko gero.

– Jie elgėsi taip atsargiai, – svarstė nervingu balsu. – Abu matėme, kas nutiko, Bilai – *nieko*. Ji buvo tokia nekalta. Kodėl ji turėjo mirti?

Bilas užspringo juokais.

– Tu manai, kad žinai apie ją viską tik todėl, kad iš kitos kalno viršūnės pusės stebėjai paskutiniąsias tris jos gyvenimo minutes?

– Juk pats liepei man žiūrėti pro žiūronus... oi! – Liusė sustingo. – Palauk! – kažkaip prisiminė, kaip praeities Liusės akys, regis, pasikeitė – tik akimirkai, prieš pat galą. Ir staiga ji suprato: – Tai, kas ją pribaigė šį kartą, vis tiek buvo ne tai, ką būčiau galėjusi matyti...

Bilas suko letenomis ratu tarsi ragindamas ją baigti mintį.

– Tai vyko jos viduje.

Bilas lėtai paplojo.

– Manau, kad dabar esi pasiruošusi.

– Kam pasiruošusi?

– Pameni, ką minėjau tau Helstone? Paskui, kai pasikalbėjai su Rolandu?

– Tu su juo ginčijaisi... dėl to, kad artinsiuosi prie savęs praeityje?

– Tu vis dar negali pakeisti praeities, Liuse. Negali perrašyti pasakojimo. Jei bandysi...

– Žinau, tai iškreips ateitį. Nenoriu keisti praeities. Man tik reikia žinoti, kas vyksta – kodėl vis mirštu. Maniau, kad tai bučinys ar prisilietimas, ar kažkas susiję su kūnu, bet atrodo viskas yra daug sudėtingiau.

Bilas trūktelėjo šešėlį merginai iš po kojų tarsi matadoras raudoną skraistę. Šešėlio kraštai žvilgėjo sidabru.

– Ar esi pasirengusi pajusti, kaip širdis nukrinta į kulnus? – pasiūlė jis Liusei. – Ar gali leistis į trimatę kelionę?

– Pasiruošusi, – Liusė kumštelėjo Pranešėjui, kad tas atsivertų ir ryžtingai pasitiko iš vidaus dvelkiantį sūroką vėją. – Palauk, – tarė spoksodama į Bilą, kuris plasnojo ore jai prie šono. – Kas ta trimatė kelionė?

– Ateities banga, vaikeli, – atsakė padarėlis.

Liusė vėl įsistebeilijo į jį.

– Na, gerai, yra ir visai neskambus terminas – *susiliejimas,* bet man „trimatė kelionė“ skamba daug linksmiau, – Bilas nėrė į tamsų tunelį ir pamojo merginai kreivu pirštu. – Patikėk, tau *patiks*.

Dešimtas skyrius

GILYBĖS

LHASA, TIBETAS

1740 M. BALANDŽIO 30 D.

Danielis trenkėsi į žemę bėgdamas.

Vėjas plakė jo kūną. Saulė kepino odą. Vis bėgo ir bėgo, nenutuokė, kur jis yra. Ištrūko iš Pranešėjo nesukdamas dėl to galvos, ir nors atrodė, kad viskas beveik gerai, tačiau kažkokie prisiminimai nedavė ramybės. Kažkas negerai.

Jo sparnai.

Jų nebuvo. Ne – sparnus, žinoma, vis dar turėjo, bet nejuto poreikio jų išskleisti, nebuvo to deginančio troškimo skristi. Vietoj pažįstamo potraukio sklęsti danguje, jį traukė prie žemės.

Į paviršių iškilo prisiminimai. Jis artinosi prie kažko skausminga, kėsinosi užkliudyti kažką pavojinga. Akimis įsispitrėjo į erdvę priešais...

Ir nieko – tik praretėjęs oras.

Metėsi atgal, kojai paslydus ant akmens, bejėgiškai sumosikavo rankomis. Kritęs ant šono sustojo vos nenusiritęs nuo uolos į bedugnę.

Sulaikęs kvapą atsargiai pasislinko tiek, kad galėtų pažvelgti per kraštą.

Po juo tokia nykiai pažįstama praraja. Atsistojęs keturiomis apžiūrinėjo apačioje besidriekiančią tamsą. Ar jis vis dar ten? Ar Pranešėjas išmetė jį čia prieš ar po to, kai tai nutiko?

Štai kodėl neišsiskleidė sparnai. Jie prisiminė šio gyvenimo skausmą ir liko sulindę.

Tibetas. Kur ją pribaigė vien tik jo žodžiai. To gyvenimo Liusinda buvo užauginta taip tyrai, kad net nebūtų jo palietusi. Nors ir iki skausmo trokšdamas priglusti prie merginos, Danielis gerbė jos norus. Jis slapta tikėjosi, kad jos tyrumas galbūt padės rasti kelią, kaip galų gale pergudrauti prakeiksmą. Tačiau Danielis ir vėl apsikvailino. Žinoma, mirtį sukeldavo ne prisilietimas. Bausmė siekė daug giliau nei fizinis kontaktas.

O dabar jis grįžo atgal, į vietą, kur Liusės mirtis sukėlė jam neviltį – tokią gilią, kad pamėgino baigti kančias.

Lyg tai būtų buvę įmanoma.

Visą kelią, kol krito, žinojo, kad nepasiseks. Savižudybė – prabanga, prieinama tik mirtingiesiems, o ne angelams.

Nuo prisiminimų kūnas suvirpėjo. Tai nebuvo tik sulaužytų kaulų skausmas nei tai, kad po kritimo visas kūnas liko nusėtas juodomis mėlynėmis. Ne, baisiausia buvo paskui. Gulėjo ten ištisas savaites, įstrigęs tarp dviejų didelių akmenų. Retkarčiais atgaudavo sąmonę, tačiau buvo taip pasinėręs į kančią, kad negalėjo galvoti apie Liusindą. Negalėjo iš viso apie nieką galvoti.

O tai ir buvo svarbiausia.

Tačiau, kaip ir nutikdavo angelams, jo kūnas gijo greičiau ir geriau, nei sielai kada nors pavyktų.

Jo kaulai vėl suaugo. Žaizdos užsitraukė gerai gyjančiais šašais, o su laiku ir visai dingo. Sutraiškyti organai vėl tapo sveiki. O širdis per greitai vėl sustiprėjo ir ėmė plakti.

Tai Gabė rado jį po daugiau nei mėnesio ir padėjo išsiropšti iš įgriuvos tarp akmenų, ji uždėjo jam ant sparnų įtvarus ir išbogino tolyn nuo tos vietos. Privertė jį prisiekti, kad daugiau niekada taip nebesielgs. Privertė prisiekti, kad visada turės vilties.

Ir štai dabar jis vėl čia. Atsistojęs dar kartą nusvyravo prie krašto.

– Ne, prašau. O, Dieve, nedaryk to! Jei nušoktum, nebeištverčiau.

Dabar ant kalno su juo kalbėjo ne Gabė. Šis balsas buvo kupinas sarkazmo. Danielis suprato, kam jis priklauso, dar prieš atsisukdamas.

Kemas stovėjo atsirėmęs į aukštą juodų akmenų sieną. Ant bespalvės žemės jis buvo patiesęs didžiulį maldos kilimą, austą iš spalvingų, ryškių tamsiai raudonų ir geltonų gijų. Pamojavęs rankoje laikoma apanglėjusia jako koja, atkando didelį gabalą gyslotos mėsos.

– O, koks čia velnias? – čiaumodamas Kemas patraukė pečiais. – Pirmyn, šok. Gal nori tarti paskutinį žodį, kurį perduočiau Liusei?

– Kur ji? – sugniaužęs kumščius Danielis patraukė prie Kemo. Ar jis čia jau buvo prieš atvykstant Danieliui? O gal jis kaip nepritapusi atgyvena, atkeliavęs laiku, grįžęs čia kartu su Danieliu.

Kemas nusviedė nuo uolos jako kaulą ir šluostydamasis į džinsus taukuotas rankas atsistojo. „Keleivis laiku“, – nusprendė Danielis.

– Nespėjai paskui ją. Ir vėl. Kas taip užlaikė? – Kemas ištiesė nedidelį skardinį padėklą, iki kraštų pilną maisto.

– Gal mėsėčių? Dieviškai skanūs.

Danielis trenkė padėklą žemėn.

– Kodėl jos nesustabdei? – jis jau buvo spėjęs pabuvoti Taityje, Prūsijoje, o dabar čia, Tibete, ir tam prireikė mažiau laiko nei mirtingajam pereiti gatvę. Visą laiką juto, kad seka karštais Liusės pėdsakais. Ir vis per plauką nespėdavo. Kaip jai vis sekasi pralenkti jį?

– Sakei, kad tau nereikia mano pagalbos.

– Bet tu matei ją? – neatstojo Danielis.

Kemas linktelėjo.

– Ar ji tave matė?

Kemas papurtė galvą.

– Gerai, – tarė Danielis ir bandydamas įsivaizduoti Liusę čia, nužvelgė pliką kalno viršūnę. Skubiai apmetė žvilgsniu, ieškodamas merginos pėdsakų. Bet nieko nebuvo. Pilka žemė, juodi akmenys, niršus vėjas, visai jokios gyvybės – visa tai jam atrodė labiausiai apleista vieta visoje žemėje.

– Kas nutiko? – vėl kibo klausimais prie Kemo. – Ką ji padarė?

Kemas atsainiai apėjo ratu aplink Danielį.

– Ji, kitaip nei jos susižavėjimo objektas, pasižymi puikiu laiko jausmu. Atvyko kaip tik reikiamu metu, kad spėtų stebėti didingą savo pačios mirtį – šioji labai gera, šiame nykiame kraštovaizdyje atrodo gana vaizdingai. Netgi *tu* turėtum tai pripažinti. Ne?

Danielis nusuko žvilgsnį į šalį.

– Beje, kurgi aš baigiau? Hmmm, didinga merginos mirtis – tai jau minėjau... Ak, štai! Ji čia buvo tol, kol pamatė, kaip tu šoki per uolos kraštą ir pamiršti išskleisti sparnus.

Danielis nunarino galvą.

– Visa tai praėjo labai šiaip sau.

Danielio ranka čiupo Kemui už gerklės.

– Ir manai, kad patikėsiu, jog tu paprasčiausiai stebėjai? Nesikalbėjai su ja? Nesužinojai, kur toliau keliaus? Nebandei jos sustabdyti?

Kemas suniurzgė ir išsisuko iš Danielio gniaužtų.

– Nebuvau šalia jos. Kai čia atsiradau, jos jau nebuvo. Dar kartą kartoju: sakei, kad tau nereikia mano pagalbos.

– Ir nereikia. Laikykis atokiai. Susitvarkysiu pats.

Kemas sukikeno ir klestelėjęs ant dailiai austo maldos kilimėlio sukryžiavo kojas.

– Matai, Danieli, reikalas tas, – tarė keldamas prie lūpų saują džiovintų dygliuotojo ožerškio uogų, – kad net jei tikėčiau, jog gali susitvarkyti pats, remdamasis tavo gyvenimo istorija, netikiu, – jis pamojavo pirštu. – Aš žinau, jog tu ją vaikaisi ne vienas. Visi ieško Liusės.

– Kaip suprasti – visi?

– Kai tą naktį po mūsų kovos su Atstumtaisiais leidaisi paskui Liusę, nejaugi manai, kad mes likome sau ramiai sėdėti ir žaisti kortomis kanastą? Gabė, Rolandas, Molė, Ariana, net ir tiedu kvėšos nefilimų vaikigaliai – visi kažkur klaidžioja bandydami rasti Liusę.

– Ir tu *leidai* jiems?

– Brolau, aš nesu koks nors prižiūrėtojas.

– Nevadink manęs taip, – pyktelėjo Danielis. – Negaliu patikėti. Kaip jie galėjo? Tai mano atsakomybė...

– Laisva valia, – patraukė pečiais Kemas. – Dabar tai madinga.

Danielio sparnai be naudos svilino nugarą. Ką jis galėtų padaryti prieš dešimtį klaidžiojančių laike, klajojančių šen ir ten po praeitį? Jo draugeliai, puolusieji angelai, turėtų žinoti, kokia trapi yra praeitis, tad elgsis atsargiai. Bet Šelbė ir Mailsas? Juk jie dar vaikai. Nutrūktgalviai. Nežinos, kas geriau. Sugadins Liusei visą reikalą. Gali sunaikinti ir pačią Liusę.

Ne. Danielis nesuteiks jiems progos rasti ją pirmiau nei jis.

Betgi Kemui pavyko.

– Kaip galiu tikėti, kad tu nesikišai? – neatlyžo Danielis,

bandydamas neparodyti, kaip beviltiškai jaučiasi.

Kemas užvertė akis.

– Nes pats žinai, kaip pavojinga kištis. Mūsų galutiniai tikslai gal ir skirtingi, bet abu norime šiame žaidime likti gyvi.

– Paklausyk manęs, Kemai. Viskas pastatyta ant kortos.

– Nelaikyk manęs kvailiu. Pats žinau, kuo rizikuojame. Tu ne vienintelis jau ir taip per ilgai besigrumiantis.

– Aš... aš bijau, – prisipažino Danielis. – Jei ji per daug giliai pakeis praeitį...

– Tai gali pakeisti Liusę, kai ji vėl grįš į dabartį? – baigė mintį Kemas. – Taip, to ir aš bijau.

Danielis užsimerkė.

– Tai reiškia, kad bet kokia proga, kurią ji turėjo, kad išsivaduotų iš šio prakeiksmo...

– Bus iššvaistyta tuščiai.

Danielis nužvelgė Kemą. Jiedu ištisus amžius nesikalbėjo taip – kaip broliai.

– Ar ji viena? Ar esi tikras, kad prie jos neprilindo kas nors kitas?

Akimirką Kemas žvelgė kažkur pro Danielį į tolį, į šiam už nugaros stūksančią kalno viršūnę. Aplink buvo taip tuščia, kaip Danielio širdyje. Kemui vis tylint, iš nekantrumo dilgčiojo kaklą.

– Nė vienas prie jos neprilindo, – galop ištarė Kemas.

– Ar esi įsitikinęs?

– Aš ją mačiau čia. O tu esi tas, kuris niekada nepasirodo laiku. Be to, tai, kad Liusė čia – tavo ir niekieno kito kaltė.

– Tai netiesa. Aš nerodžiau jai, kaip naudotis Pranešėjais.

Kemas karčiai nusijuokė.

– Ne Pranešėjus turiu galvoje, kvaily. Noriu pasakyti, kad ji mano, jog viskas susiję tik su judviem. Kvailas įsimylėjėlių ginčas.

– Tai ir *yra* susiję su mudviem, – Danielio balse buvo justi įtampa. Būtų su pasimėgavimu čiupęs akmenį už Kemo galvos ir suknežinęs jam makaulę.

– Melagis, – Kemas pašoko ant kojų, žalios akys iš piktumo svaidė žaibus. – Viskas daug svarbiau, ir tu tai žinai, – tarė ir pajudinęs pečius išskleidė milžiniškus marmurinius sparnus. Šie suspindo ore didingai lyg auksas, akimirkai net užtemdydami saulę. Kai sparnai išlinko Danielio link, šis pasibjaurėjęs žengtelėjo atbulas. – Geriau jau rastum Liusę, kol ji – ar kas nors kitas – nespėjo žengti žingsnio ir perrašyti visos mūsų istorijos. Ir paversti tave, mane, visa šitai, – Kemas spragtelėjo pirštais, – atgyvenomis.

Danielis suniurzgė, išskleidė savo sidabro baltumo sparnus, juto, kaip jam prie šonų šie tiesiasi vis toliau ir toliau, o kai sparnai jau pulsavo visai prie Kemo – net sudrebėjo. Dabar Danieliui pasidarė šilčiau, be to, juto galintis padaryti bet ką.

– Sutvarkysiu viską... – prasižiojo sakyti.

Tačiau Kemas jau buvo pakilęs, atsispyręs skristi pažėrė dulkių sūkurius, kurie spiralėmis kilo nuo žemės. Užsidengęs akis nuo saulės, Danielis žiūrėjo, kaip auksiniai sparnai plasnoja per dangų, o po akimirkos – dingsta.

Vienuoliktas skyrius

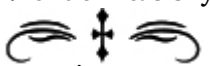

MEILĖ TRENKIA LYG ŽAIBAS
VERSALIS, PRANCŪZIJA
1723 M. VASARIO 14 D.

Pliūkšt.

Liusė išniro iš Pranešėjo po vandeniu.

Atsimerkė, bet šiltas, drumstas vanduo gėlė taip smarkiai, kad tuojau pat vėl stipriai užmerkė akis. Permirkę drabužiai tempė ją žemyn, tad audinių kailinius pasimuisčiusi nusimetė. Kol kailiniai skendo, Liusė stipriai pasiyrė į paviršių – trūko oro.

Buvo likę vos keli coliai virš galvos.

Aiktelėjo, o tada pėdos užčiuopė dugną, ir mergina atsistojo. Nusišluostė nuo akių vandenį. Ji stovėjo vonioje.

Be abejonės, tai buvo didžiausia jos kada nors matyta vonia – dydžio sulig baseinu. Inksto formos, išlieta iš lygiausio balto porceliano ir stūksojo viduryje milžiniško kambario, kuris buvo panašus į muziejaus galeriją. Aukštos lubos buvo ištapytos didžiuliais portretais – tamsiaplaukių šeimyna atrodė kaip kilmingieji. Kiekvieną portretą juosė auksinių rožių pynė, o apačioje, iškėlę trimitus į dangų rikiavosi rubuiliai angeliukai. Prie kiekvienos sienos – jos buvo apmuštos įmantriais žalsvai melsvos, rožinės ir aukso spalvos raštais – stovėjo didžiulės, gausiai drožinėtos medinės spintos.

Liusė vėl paniro į vonią. Kur ji dabar? Perbraukė ranka vandens paviršių, nugriebdama kalną smulkių burbuliukų, putų, suplaktų lyg grietinėlė. Į paviršių iškilo kempinė dydžiu sulig pagalve, ir mergina suprato, kad ji nesiprausė nuo kelionės į Helstoną. Ji murzina. Kempine nutrynė veidą, paskui ėmėsi nusirenginėti likusius drabužius. Šleptelėjo juos, permirkusius, per vonios kraštą.

Tada lėtai išniręs Bilas pakilo ir liko kaboti per pėdą nuo vandens paviršiaus. Toje vietoje, kur padarėlis pakilo, vanduo vonioje liko tamsus, drumstas nuo chimeros purvo.

– Bilai! – šūktelėjo Liusė. – Ar nesupranti, kad noriu nors kelias minutes pabūti viena?

Pakėlęs letenėlę padaras užsidengė akis.

– Tai jau turškiesi, rykliene? – paklausė, ir kita letena nubraukė kelis putų burbulus sau nuo plikos galvos.

– Galėjai ir perspėti, kad teks nerti po vandeniu! – pastebėjo

Liusė.

– Perspėjau! – Bilas šoktelėjo ant vonios krašto ir nusvirduliavo juo, kol sustojo tiesiai Liusei prieš veidą. – Kaip tik tada, kai lipome iš Pranešėjo. Tik negirdėjai, nes buvai po vandeniu!

– Ačiū, labai pasitarnavai.

– Tau vis tiek reikėjo nusiprausti, – aiškinosi padaras. – Tavęs, pupyte, laukia sunki naktis.

– Kodėl? Kas vyksta?

– Ji dar klausia, kas vyksta! – Bilas griebė merginai už peties. – Nieko, tik pati didžiausia puota nuo to laiko, kai mirė Karalius Saulė! Ir aš sakau – tai kas gi dėsis, kai čia ims šeimininkauti jo suskretėlis sūnelis? Bet vis tiek apačioje, nusileidus laiptais, pačioje gražiausioje Versalio pokylių salėje vyks puota – ir *visi* ten dalyvaus!

Liusė patraukė pečiais. Pokylis – skamba visai gerai, bet tai niekaip nesusiję su ja.

– Paaiškinsiu, – tęsė Bilas. – Ten bus visi ir Liza Virdžili. Savojos princesė. Aiškiau? – bakstelėjo pirštu Liusei per nosį: – Tai tu.

– Uhu, – numykė ši, slysdama, kad galėtų padėti galvą ant muiluoto vonios krašto. – Regis, *jai* bus svarbi naktis. O ką aš darysiu, kol jie visi puotaus?

– Klausyk, prisimeni, kai sakiau tau...

Didžiulio vonios kambario durų rankena ėmė suktis. Nužvelgęs duris, Bilas sudejavo:

– Papasakosiu paskui.

Durims atsidarius, padaras užsiėmė smailą nosį ir dingo po vandeniu. Liusė pasirangiusi nuspyrė jį į kitą vonios kraštą. Bilas iškilo, piktai dėbtelėjo ir atsigulęs ant nugaros nuplūduriavo per muilo putas.

Tarpduryje sustojusi daili mergaitė ryškiai geltonais plaukais ir ilga raudona kaip spanguolė suknele, Bilo gal ir nematė, tačiau Liusę pastebėjo. Pamačiusi kažką vonioje, mergaitė ėmė trauktis atbula.

– Oi, princese Liza! Atleiskite! – prabilo prancūziškai. – Man sakė, kad šis kambarys tuščias. Aš... aš paruošiau vandenį princesei Elžbietai, – ji parodė į vonią, kurioje mirko Liusė, – ir jau ketinau pakviesti ją su damomis.

– Na, – Liusė perkratė smegenis bandydama prisiminti kokią nors didingesnę frazę, nors taip visai nesijautė. – Gali jos ir nekviesti. Ir damų taip pat. Tai mano kambarys, kur ketinu ramiai išsimaudyti.

– Meldžiu atleidimo, – lenkdamasi lemeno mergaitė. – Tūkstantį kartų.

– Nieko tokio, – skubiai nuramino Liusė, matydama, kaip nuoširdžiai susikrimto įsibrovėlė. – Tikriausiai koks nesusipratimas.

Mergaitė tūptelėjo ir pasuko prie durų. Bilas kyštelėjo savo raguotą galvą į paviršių ir šnipštelėjo:

– Drabužiai!

Liusė basa koja įmurkdė jį po vandeniu.

– Palauk! – Liusė šūktelėjo mergaitę, kuri atsargiai vėl pravėrė duris. – Man reikia tavo pagalbos. Suknelės puotai.

– O kaip jūsų tarnaitės, madmuazele? Juk yra Agata arba Eloiza...

– Ne, ne. Aš su jomis susikivirčijau, – Liusė skubiai bėrė žodžius, bandydama neparodyti baimės ir visai neišsiduoti. – Jos išrinko man pačią baisiausią suknelę. Išsiunčiau jas lauk. Pati žinai, kokia svarbi ši puota.

– Taip, madmuazele.

– Gal rastum man ką nors? – paprašė jos Liusė, galva rodydama į spintas.

– Aš? Padėti jums apsirengti?

– Juk tu čia vienintelė, tiesa? – išrėžė Liusė, tikėdamasi, kad kas nors toje spintoje bus jos dydžio ir bent pusiau tiks puotai. – Kuo tu vardu?

– Ana Mari, madmuazele.

– Puiku, – tarė Liusė, bandydama kopijuoti Helstono Liusindą – paprasčiausiai vaidino savimylą. Kad būtų geriau, dar pridėjo šiek tiek Šelbės nusiteikimo „aš viską žinau“. – Šok prie spintos, Ana Mari. Nenoriu vėluoti dėl tavo nevikrumo. Būk gerutė ir išrink man suknią.

Po dešimties minučių Liusė stovėjo priešais platų, iš trijų pusių vaizdą rodantį veidrodį ir gėrėjosi dailiai sudygsniuota apykakle suknelės, kurią Ana Mari iš spintos ištraukė pirmąją. Suknia buvo siūta iš sluoksniuotos juodos taftos, stipriai įveržta ties liemeniu, paskui prie žemės dailiai platėjanti lyg varpelis. Liusės plaukai buvo sukelti aukštyn ir susukti, o tada pakišti po tamsiu, sunkiu įmantrių garbanų peruku. Veidas žvilgėjo nuo rausvinančiųjų pudros miltelių. Mergina vilkėjo tiek daug pasijonių, kad jai atrodė lyg kas būtų užmetęs ant kūno dar penkiasdešimt svarų. Ir kaip merginos su tomis suknelėmis juda? Jau nekalbant apie šokį?

Kai Ana Mari tvirčiau suveržė korsetą, pamačiusi save Liusė net aiktelėjo. Su peruku ji atrodė penkeriais metais vyresnė. Ir buvo tikra, kad niekada nevilkėjo suknelės tokia gilia iškirpte. Jokiame gyvenime.

Trumpą akimirką ji leido sau užmiršti jaudulį dėl susitikimo su savo princesiškąja praeitimi ir dėl to, ar ras Danielį prieš jai vėl iš meilės padarant didžiulę nesąmonę, ir vėl jausti tai, ką bet kuri kita mergina, tą vakarą einanti į puotą, tiesiog privalėjo justi – su tokia nuostabia suknele kaip ši tiesiog gniaužė kvapą.

– Jūs pasirengusi, madmuazele, – pagarbiai sušnabždėjo Ana Mari. – Jums leidus, paliksiu jus.

Vos tik Ana Mari uždarė paskui save duris, iš vandens lyg torpeda išniro Bilas, ištaškydamas po visą kambarį šaltas muilo putas.

Nusklendęs prie spintos, pritūpė ant žemo, žalsvai melsvu šilku apmušto suolelio kojoms. Atkišo pirštą į Liusės drabužį, jos peruką, paskui vėl į suknelę.

– Olia lia. Karštas daikčiukas.

– Tu dar nematei mano batelių, – pakėlusi sijono apačią Liusė parodė porą smailių smaragdinių kurpaičių, kurių kulnai buvo inkrustuoti nefrito gėlytėmis. Bateliai derėjo prie smaragdo spalvos nėrinių, puošiančių suknelės krūtinę ir be kalbų buvo nuostabiausi Liusės kada nors regėti bateliai, jau nekalbant apie jos avėtuosius.

– Oooooho! – cyptelėjo Bilas. – Labai įmantrūs.

– Tai aš tikrai taip ir darau? Einu į puotą ir apsimetu...

– Jokių apsimetinėjimų, – papurtė galvą Bilas. – Eini ir pakeri visus. Mergina tokia iškirpte žino, ko nori.

– Gerai, apsimesiu, kad to nesakei, – juokais susiraukė Liusė. – Taigi, lipu laiptais žemyn ir „pakeriu“ ar dar kaip nors. Bet ką darysiu, kai sutiksiu save praeityje? Nieko nežinau apie ją. Ar aš tik...

– Paimk ją už rankos, – mįslingai patarė Bilas. – Ją tas gestas labai *sujaudins*, neabejoju.

Padaras aiškiai norėjo apie kažką užsiminti, bet Liusė nesuprato. Tada prisiminė žodžius, kuriuos Bilas pasakė prieš pat jiems įneriant į pastarąjį Pranešėją.

– Papasakok man apie trimatę kelionę.

– Aha, – Bilas suvaidino, kad atsiremia į nematomą sieną. Padaro sparnai sumirgėjo, ir jis jau kabojo ore mergaitei prieš akis. – Žinai, kai kurie dalykai yra tiesiog per daug sudėtingi, kad juos būtų galima apibūdinti senais kvailais žodžiais? Pavyzdžiui, tai, kaip tu alpsti iš laimės, kai Danielis įsisiurbia į tave ilgu bučiniu, tas karštis, kuris plinta tavo kūnu, kai tamsią naktį jis išskleidžia sparnus...

– Baik, – Liusės ranka nejučia griebėsi už širdies. Nebuvo žodžių, kurie atskleistų tai, kaip Danielis priversdavo ją pasijusti. Bilas iš jos šaipėsi, bet tai nereiškė, kad jai nebuvo skaudu taip ilgai likti toli nuo mylimojo.

– Tas pats su trimatėmis kelionėmis. Turi išgyventi, kad suprastum.

Vos tik Bilas atidarė duris Liusei, kambarį užliejo tolumoje grojančio orkestro muzika ir mandagus minios murmesys. Liusė pajuto, lyg ją kažin kas ten trauktų. Gal tai buvo Danielis. Gal Liza.

Bilas nusilenkė ore.

– Tik po jūsų, princese.

Ji nuėjo triukšmo link – leidosi plačiais, auksuotais, į abi puses besisukančiais laiptais, o sulig kiekvienu žingsniu muzika skambėjo vis garsiau. Liusei žengiant viena tuščia galerija po kitos, ji pradėjo užuosti keptų putpelių, troškintų obuolių ir džiūvėsėliuose užkeptų bulvių kvapus, nuo kurių burnoje kaupėsi seilės. Ir kvepalų – taip

prikvepinta, kad ji vos pajėgė kvėpuoti neužsikosėjusi.

– Na, ar nepatenkinta, kad priverčiau tave išsimaudyti? – paklausė Bilas. – Vis mažiau vienu buteliuku *eau de reekette*, daužančiu ozono sluoksnyje skyles.

Liusė neatsakė. Ji buvo įžengusi į ilgą veidrodinę salę, o priešais ją prie įėjimo į pagrindinę pokylių salę ėjo pora moterų ir vyras. Moterys net nėjo – tiesiog plaukė oru. Jų geltoni ir mėlyni drabužiai šlavė grindis. Tarp jų žengė vyras, kuris po ilgu sidabriniu švarku vilkėjo puošnius raukiniuotus baltus marškinius, o jo batų kulnai buvo vos ne tokio pat aukščio kaip Liusės batelių. Visi trys buvo su perukais visa pėda aukštesniais nei tas, kurį ant galvos turėjo Liusė, – atrodė milžiniški, ir turėjo sverti bent toną. Stebėdama, kaip moterims žengiant sijonai dailiai sūpuojasi, Liusė pasijuto nerangi.

Vyras ir moterys atsisukę pažvelgė į Liusę, ir visos trys poros akių prisimerkė, tarsi jie tą pačią akimirką būtų nusprendę, kad ši mergina gimusi ne tam, kad lankytųsi aukštuomenės pokyliuose.

– Nekreipk į juos dėmesio, – patarė Bilas. – Visais laikais būdavo snobų. Galų gale, jie neturi tau ko prikišti.

Liusė linktelėjo ir nužingsniavo paskui trijulę, kurie praėję pro veidrodines duris pateko į pokylių salę. Pagrindinę pokylių salę. Puikiausią iš visų pokylių salių.

Liusė nesusivaldė. Sustojusi ji sušnibždėjo „oho“.

Vaizdas buvo didingas: dešimtys žvakidžių kabojo nuleistos nuo aukštų lubų, žvilgėdamos ryškiai baltomis žvakėmis. Sienos, ten, kur jų nedengė veidrodžiai, spindėjo auksu. Parketinės salės grindys, regis, driekėsi iki kito miesto, o šokių vietą juosė ilgi stalai, dengti baltomis staltiesėmis, nustatyti puikiausio porceliano indais, padėklais su pyragais ir sausainiais bei didžiulėmis krištolinėmis taurėmis, pripildytomis rubino spalvos vyno. Tūkstančiai baltų narcizų kyšojo iš šimtų tamsiai raudonų vazų, išdėliotų ant daugybės stalų.

Tolimajame salės krašte rikiavosi puikiausiai išsipuošusios jaunos merginos. Gal dešimt jų stovėjo greta, šnibždėjosi ir juokėsi už didžiulių auksinių durų.

Dar vienas būrelis buvo susirinkęs aplink milžinišką punšo dubenį netoli orkestro. Liusė įsipylė sau taurę.

– Atsiprašau? – kreipėsi ji į moteris, stovėjusias greta. Jų meniškai sudėliotos pilkos garbanos ant galvų stūksojo lyg du bokštai. – Kam tos merginos išsirikiavusios?

– Kaipgi, žinoma, kad įsiteiktų karaliui, – sukikeno viena moteris. – Tos *jaunosios panelės* čia susirinko pažiūrėti, ar pavyks sudominti karalių vedybomis.

Vedybomis? Bet jos atrodė tokios jaunutės. Staiga Liusę išpylė karštis, oda sudilgčiojo. Ji suvokė: Liza taip pat toje eilėje.

Gurkštelėjusi punšo ėmė apžiūrinėti visas merginas iš eilės. Štai

kur ji pati – trečia eilėje, vilkinti prašmatnią ilgą juodą suknią, vos truputį besiskiriančią nuo tos, kurią dėvėjo Liusė. Pečius gaubė juoda aksominė skraistė, o akys buvo nudelbtos į grindis. Nesijuokė kartu su kitomis merginomis. Jautėsi tokia pat sunerimusi kaip ir Liusė.

– Bilai, – sušnabždėjo ji.

Tačiau chimera pakilo tiesiai jai prieš veidą ir priglaudęs pirštą prie storų akmeninių lūpų parodė, kad tylėtų.

– Tik beprotės kalbasi su nematomomis chimeromis, – sušnypštė jis, – o bepročių į pokylius daugiau nebekviečia. Dabar tylėk, ša.

– Bet kaip...

– Ša.

O kaip toji trimatė kelionė?

Liusė giliai atsikvėpė. Paskutinis nurodymas, kurį ji buvo gavusi iš Bilo – paimti praeities Liusę už rankos...

Mergina nužingsniavo pirmyn, per visą šokių salę, pro tarnus su padėklais, ant kurių puikavosi kepenėlių paštetas ir aviečių likeris *Chambord*. Ji vos neatsitrenkė į stovėjusią už Lizos merginą, kuri, apsimesdama, kad nori pasišnibždėti su drauge, bandė prasibrauti į priekį.

– Atsiprašau, – Liusė tarė Lizai, o šioji išpūtė akis ir išsižiojusi tylutėliai cyptelėjo iš nuostabos.

Tačiau Liusė nelaukė, kol Liza padarys ką nors daugiau – griebė ją už rankos. Delnai sukibo lyg dvi dėlionės dalys. Spustelėjo ranką.

Liusės skrandis, rodės, išlėks laukan, visai kaip leidžiantis nuo pirmojo linksmųjų kalnelių pakilimo. Oda ėmė vibruoti, apėmė migdantis švelniai sūpuojantis jausmas. Juto, kaip virpa akių vokai, tačiau instinktas liepė laikytis įsikibus Lizos rankos.

Liusė sumirkčiojo, ir Liza mirktelėjo, paskui abi mirktelėjo vienu sykiu, o vos pramerkusi akis Liusė matė Lizos akyse save... o paskui – Lizą savo akyse... ir tada...

Tada ji jau nebematė nieko aplinkui.

– Oi! – šūktelėjo mergina, ir jos balsas nuskambėjo visai taip pat kaip visada. Ji pažvelgė į delnus, kurie irgi atrodė lygiai taip pat kaip visuomet. Ištiesusi ranką palietė veidą, plaukus, peruką – viskas taip pat kaip ir anksčiau. Bet kažkas... kažkas buvo pasikeitę.

Pakėlusi suknelės palanką Liusė dirstelėjo į batus.

Jie buvo rusvai raudoni. Rombo formos aukštais kulnais, ties kulkšnimis surišti elegantišku sidabriniu kaspinu.

Ką ji padarė?

Tada suprato, ką Bilas kalbėjo apie trimatę kelionę.

Ji tiesiogine to žodžio prasme įžengė į Lizos kūną.

Išsigandusi apsižvalgė aplinkui. Jos siaubui, visos kitos merginos eilėje nejudėjo. Tiesą pasakius, viskas, į ką žvelgė Liusė, buvo sustingę. Tarsi visa puota būtų sustojusi nuspaudus mygtuką „pauzė“.

– Matai? – į ausį karštai šnopavo Bilas. – Nėra žodžių tam nusakyti, tiesa?

– Kas čia vyksta, Bilai? – Liusės balsas kilo.

– Dabar ne kažin kas. Puotą teko pristabdyti, kad visai neišsikraustytum iš proto. Kai tik imsimės trimačio reikalo, vėl viską paleisiu.

– Tai... to dabar niekas nemato? – paklausė Liusė lėtai mojuodama ranka prieš veidą dailiai brunetei, stovinčiai priešais Lizą. Mergina nė nekrustelėjo. Nemirksėjo. Veidas buvo it sustingęs, išsižiojusi burna taip ir nesusičiaupė.

– Ne, – Bilas tą įrodė makaluodamas liežuviu visai prie ausies pagyvenusiam vyrui, kuris stypsojo sustingęs, tarp pirštų suspaudęs visai prie pat burnos spėtą pakelti troškintą sraigę. – Nematys, kol nespragtelėsiu pirštais.

Liusė iškvėpė – darsyk keistai palengvėjo, kad sulaukė Bilo pagalbos. Jai reikėjo kelių minučių, kad priprastų prie minties, jog ji buvo – ar tikrai ji buvo?..

– Aš esu savo praeities „aš“, – pasitikslino ji.

– Taip.

– Tai kur dingau *aš?* Kur mano kūnas?

– Kažkur ten, – padaras patapšnojo merginai po kaklu. – Iššoksi vėl, kai... na, kai bus tinkamas metas. Bet kol kas tu visiškai pasinėrei į praeitį. Kaip mažas vėžliukas pasiskolinai kiautą. Tik dar labiau. Kai esi Lizos kūne, jūsų esybės persipina, tad atsiranda dar krūva visokių gerų dalykėlių. Jos prisiminimai, aistros, jos manieros – tavo laimei. Žinoma, tau teks susidurti ir su ydomis. Kad ir toji – kiek prisimenu, ji vis lepteli ką nors netinkamo. Tad būk atsargi.

– Nuostabu, – sušnabždėjo Liusė. – Tai, jeigu rasiu Danielį, galėsiu pajusti tiksliai tai, ką jam jautė Liza.

– Manau, kad tikrai taip, bet ar supranti, kad vos man spragtelėjus pirštais, Liza puotoje turės atlikti įsipareigojimus, kurie visiškai nesusiję su Danieliu. Čia jam ne vieta, ir sargyba jokiu būdu neįleis vargšo arklininko į vidų.

Liusei tai nėmaž nerūpėjo. Vargšas arklininkas ar ne, ji ras Danielį. Nebegalėjo laukti. Lizos kūne ji galės apkabinti mylimąjį, gal net pabučiuoti jį. Su didžiausiu nekantrumu to laukė.

– Ei, ei, – Bilas sprigtelėjo kietu pirštu Liusei į smilkinį. – Ar pasirengusi? Leiskis ten, žiūrėk, ką tik gali pamatyti – o paskui dink, kol nevėlu, jei supranti, ką noriu pasakyti.

Liusė linktelėjo. Pataisiusi Lizos suknelės klostes, truputį aukščiau pakėlė galvą.

– Gali spragtelėti.

– Ir... pirmyn, – paleido laiką Bilas.

Sekundės dalį puota strigo, lyg būtų paleistas sugadintas įrašas.

Paskui visi per vidurį nukąsti žodžiai, visi kvepalų debesėliai, sklandę ore, visi punšo gurkšniai, slydę brangakmeniais puoštomis gerklėmis, visos orkestrantų griežiamos natos vėl susiderino, sklido sklandžiai, tarsi pasaulyje nieko nė nebūtų nutikę.

Pasikeitė tik Liusė. Jos galvoje virė tūkstančiai žodžių ir minčių. *Alpių papėdėje išsidriekę šiaudais dengti trobesiai. Kaštoninės spalvos arklys, vardu Gaučas. Visur šiaudų kvapas. Vienišas, baltas bijūnas ilgu kotu guli ant jos pagalvės. Ir Danielis. Danielis. Danielis. Grįžta nuo šulinio su keturiais sunkiais kibirais vandens, sukabintais ant karties, permestos jam per pečius. Arkliu pasirūpina kiekvieną rytą pačiu pirmuoju, kad Liza galėtų pajodinėti. O kur dar nedidelės mielos paslaugos Liusei – Danielis nieko nepamiršdavo, net ir atlikdamas merginos tėvo pavestus darbus. Violetinės jo akys visada ją surasdavo. Danielis sapnuose, jis širdyje, jis glėbyje*. Mintys skriejo visai kaip Liuškos prisiminimai, užplūdę ją Maskvoje, kai palietė bažnyčios vartus, tik dar stipriau, gausiau užplūdo lyg išties būtų jos dalis.

Danielis čia. Arklidėse, tarnams skirtoje pusėje. Jis čia. Ir Liusė jį ras.

Prie merginos kaklo kažkas sušlamėjo. Ji pašoko.

– Čia tik aš, – Bilas nutūpė ant skraistės. – Tau puikiai sekasi.

Didžiąsias auksines duris salės gale atvėrę du durininkai pagarbiai sustojo iš abiejų šonų. Priešais Liusę išsirikiavusios merginos pradėjo iš jaudulio čiauškėti, o paskui visi salėje nutilo. Liusė tuo metu dairėsi, kaip greičiau pasprukti ir pulti Danieliui į glėbį.

– Susikaupk, Liuse, – ramino ją Bilas, lyg skaitydamas jos mintis. – Tuojau tau lieps atlikti pareigas.

Styginių orkestras užgriežė pirmuosius baroko baleto akordus, visų buvusių salėje dėmesys nukrypo ten pat. Liusė pasekė jų žvilgsnius ir net aiktelėjo – pažino tą vyrą, sustojusį tarpduryje, stebintį pokylį viena akimi, kita buvo uždengta raiščiu.

Tai buvo Burbono hercogas, karaliaus pusbrolis.

Aukštas ir liesas, išgeibęs lyg pupa per sausrą. Prastai gulintis ant kūno mėlyno aksomo kostiumas buvo puoštas violetine juosta, priderinta prie violetinių kojinių, užmautų ant liesų it mietai kojų. Prašmatnus, pudruotas perukas ir baltas kaip pienas veidas atrodė ypatingai bjauriai.

Liusė pažino hercogą ne todėl, kad buvo jį mačiusi istorijos vadovėliuose. Per daug gerai jį pažinojo. Žinojo apie jį viską. Ir tai, kaip rūmų damos keisdavosi nešvankiais juokeliais apie menko dydžio hercogo skeptrą. Apie tai, kaip jis neteko vienos akies (nuotykis medžioklėje, į kurį leidosi norėdamas įtikti karaliui). Ir dar tai, kaip tiesiog dabar hercogas ketino jo atrinktąsias vedyboms tinkamas mergeles siųsti pas viduje laukiantį dvylikametį karalių.

Ir Liusė – ne, Liza, buvo viena pirmųjų hercogo atrinktų favoričių.

Štai dėl kokios priežasties sunkus akmuo skaudžiai spaudė Lizai širdį – ji negalėjo tekėti už karaliaus, nes mylėjo Danielį. Jau seniai ir aistringai mylėjo tą vaikiną. Tačiau šiame gyvenime Danielis buvo tarnas, ir jiedu buvo priversti slėpti savo meilę. Liusė juto Lizą stingdančią baimę – jei šiąnakt karalius pajustų jai simpatiją, pranyktų visos viltys susikurti gyvenimą su Danieliu.

Bilas perspėjo ją, kad patekus į trimatę kelionę, užplūs intensyvūs jausmai, bet tokiam emocijų antplūdžiui Liusė jokiu būdu nesiruošė – ją apėmė visos baimės ir abejonės, kada nors užklydusios Lizai į galvą. Visos viltys ir svajonės. To buvo per daug.

Aiktelėjusi ji apsižvalgė aplinkui, kas vyksta puotoje – žiūrėjo visur, tik ne į hercogą. Suprato, kad žino viską, ką tik galima žinoti apie tą laiką ir vietą. Staiga ji suvokė, kodėl karalius ieškojo žmonos, nors jau buvo susižadėjęs. Atpažino pusę pokylių salėje šmėsčiojančių veidų, žinojo tų žmonių gyvenimo istorijas, pažino ir tuos, kurie jai pavydi. Dabar jau suprato, kaip reikia stovėti vilkint suknelę su korsetu, kad galėtų patogiai kvėpuoti. Ir dar, metusi įgudusią akį į šokėjus, suprato, kad Liza mokėsi šokio meno nuo vaikystės.

Tūnoti Lizos kūne buvo labai nejauku – tarsi Liusė būtų koks vaiduoklis, ir kartu ta, kuri gąsdino.

Orkestras baigė groti dainą, ir vyras prie durų žengęs pirmyn perskaitė iš sąrašo:

– Savojos princesė Liza.

Liusė pakėlė galvą daug elegantiškiau, su didesniu pasitikėjimu, nei pati iš savęs tikėjosi ir paėmė jai pasiūlytą blyškiai žalia liemene vilkinčio jaunuolio ranką – vaikinas turėjo ją nulydėti į karaliaus priimamąjį.

Patekusi į vien tik pasteline mėlyna spalva dažytą kambarį, Liusė stengėsi nespoksoti į karalių. Didžiulis lyg bokštas, pilkas perukas atrodė labai kvailai virš jo mažučio perkreipto veiduko. Blyškios melsvos akutės godžiai spoksojo į išsirikiavusias hercogaites ir princeses – visos buvo gražios, ypatingai pasipuošusios, ir karalius rijo jas akimis taip, kaip badaujantis žmogus stebeilytų į kepamą kiaulę.

Spuoguota žmogystėlė ant sosto buvo dar visai vaikas.

Liudvikas XV paveldėjo karūną būdamas vos penkerių. Paklusdamas mirštančio tėvo valiai, vaikas buvo sužieduotas su Ispanijos princese, infante. Bet ir ši buvo vos spėjusi išaugti vystyklus. Tai buvo Pragare sudaryta sąjunga. Jaunasis karalius gležnutis ir ligotas, niekas nesitikėjo, kad jis išgyvens tiek, kad susituoktų su Ispanijos princese, kuri ir pati galėjo numirti nesulaukusi to amžiaus, kad spėtų pagimdyti vaikų. Tad karaliui teko ieškoti poros, kuri galėtų pagimdyti sosto įpėdinį. Štai kodėl šioje ypatingoje puotoje damos išsirikiavusios eilėje siūlėsi.

Liusė tampė suknelės nėrinius – jautėsi kvailai ir juokingai. Kitos

merginos atrodė tokios kantrios. Gal jos iš tiesų *norėjo* ištekėti už aknės kamuojamo dvylikamečio karaliaus Liudviko, tik Liusė neįsivaizdavo, kaip tai įmanoma. Jos visos tokios elegantiškos, tokios gražuolės. Pradedant Rusijos princese Elžbieta, kurios safyro spalvos aksominė suknelė buvo puošta triušio kailiukais, ir baigiant Marija, Lenkijos princese, svaiginančiai patrauklia su tokia maža lyg sagutė nosyte ir putlia raudona burnele – visos jos plačiai išpūtusios akis su viltimi spoksojo į karalių.

Tačiau šis žiūrėjo tik į Liusę. Ir vypsojo patenkintas – nuo tos šypsenos Liusei suko pilvą.

– Šita, – tingiai parodė į ją. – Leiskite ją apžiūrėti iš arčiau.

Hercogas šastelėjo Liusei prie šono ir ilgais lediniais pirštais nestipriai stumtelėjo ją į priekį.

– Prisistatykite, princese, – tarė tyliai. – Tai proga, pasitaikanti kartą gyvenime.

Liusė širdyje suniurzgė, bet iš išorės esanti Liza susivaldė, tad kone nuskriejo prie karaliaus pasisveikinti. Tūptelėjo kuo dailiausiai nulenkdama galvą ir tiesdama ranką pabučiuoti. Būtent to iš jos tikėjosi šeima.

– Ar tu sustorėsi? – nemandagiai drėbė karalius, nenuleisdamas akių nuo jos korsetu suspausto liemens. – Man patinka, kaip ji atrodo dabar, – tarstelėjo hercogui, – bet nenoriu, kad taptų storulė.

Jei Liusė būtų buvusi pati savimi, ji tikriausiai būtų išdrožusi karaliui, ką iš tiesų mano apie jo netikusią išvaizdą. Tačiau Liza puikiai susivaldė ir Liusė pasijuto sakanti:

– Tikiuosi, kad visada įtiksiu karaliui – ir išvaizda, ir savo temperamentu.

– Taip, žinoma, – burkavo hercogas sukdamas aplink Liusę ratais. – Esu tikras, kad jūsų didenybė galėsite priversti princesę laikytis kokios tik pageidausite dietos.

– O kaip medžioklė? – paklausė karalius.

– Jūsų didenybe, – tuojau suskubo hercogas, – tai netinkama karalienei. Jūs turite daugybę bičiulių medžioklei. Kad ir mane...

– Mano tėvas – puikus medžiotojas, – tarė Liusė. Jos smegenys sukosi kaip pašėlusios, dirbo, bandė kaip nors išsukti ją iš tos padėties.

– Tai gal man tada reikėtų sugulti su tavo tėvu, – pasišaipė karalius.

– Žinodama jūsų didenybės pomėgį ginklams, – kalbėjo Liusė, stengdamasi, kad balsas skambėtų mandagiai, – turiu jums dovaną – mano tėvo mėgstamiausią medžioklinį šautuvą. Jis prašė manęs, kad atneščiau jį jums šį vakarą, bet nebuvau tikra, kad turėsiu malonumo susipažinti su jumis.

Jai pavyko patraukti visą karaliaus dėmesį. Šis vos nusėdėjo ant sosto kraštelio.

– Kaip jis atrodo? Ar buožė puošta brangakmeniais?

– Pa...pagrindas rankų darbo – drožtas iš vyšnios medžio, – Liusė pasakojo karaliui detales, kurias jai vaizdavo Bilas, įsitaisęs šalia sosto. – O vamzdį frezavo...

– Ak, na ir kas čia jam padarytų įspūdį? Va, rusų metalo meistras, kuris dabar jau dirba pas carą, – nutarė Bilas ir pasilenkęs prie karaliaus sausainių alkanai pauostė. – Atrodo skanūs.

Liusė pakartojo Bilo apibūdinimą ir pridūrė:

– Galėčiau jūsų didenybei atnešti, jei leistumėte eiti ir paimti ginklą iš kambario...

– Šautuvą tarnas gali atnešti ir rytoj, net neabejoju, – įsiterpė hercogas.

– Noriu pamatyti jį *dabar*, – karalius sukryžiavo rankas – atrodė dar vaikiškesnis nei iš tiesų buvo.

– Prašau, – Liusė pasisuko į hercogą. – Man būtų didelis malonumas pačiai įteikti jo didenybei šautuvą.

– Eik, – karalius spragtelėjo pirštais leisdamas merginai pasišalinti.

Liusė norėjo apsisukti ant kulno, bet Liza geriau žinojo, kaip elgtis – niekada negalima atsukti karaliui nugaros, tad nusilenkusi atbula pasitraukė iš kambario. Valdydamasi, kuo grakščiau slydo grindimis lyg neturėtų kojų, bet tik tol, kol pasiekė kitą veidrodinių durų pusę.

Tada leidosi bėgti.

Per pokylių salę, pro puošnias šokėjų poras ir orkestrą, nušvilpė iš vienos, pasteline geltona spalva dekoruotos salės į kitą – ryškios žalsvai geltonos spalvos kambarį. Skuodė pro aikčiojančias damas ir murmančius džentelmenus, medinėmis grindimis ir storais, prabangiais persiškais kilimus, kol šviesos pamažu blėso, pokylio svečių pasitaikydavo vis mažiau, galop rado dvivėres lauko duris. Atidarė jas, spaudžiama korseto, bet ištrūkusi į laisvę godžiai traukė į plaučius gryną orą. Skubiai nužingsniavo prie didžiulio iš gryniausio balto marmuro suręsto balkono, kuris juosė visą antrą rūmų aukštą.

Naktis buvo giedra, žvaigždėta, ir viskas, ko tetroško Liusė – būti Danielio rankose ir skristi į tas žvaigždes. Jei tik jis būtų šalia ir galėtų nusinešti ją iš viso šito...

– Ką čia veiki?

Mergina atsisuko. Jis atėjo pas ją. Stovėjo kitoje balkono pusėje paprastais tarno drabužiais, atrodė sumišęs ir susirūpinęs bei tragiškai, beviltiškai įsimylėjęs.

– Danieli, – mergina puolė prie jo. Vaikinas taip pat žengė artyn, violetinės akys sužėrėjo, jis šypsodamasis išskėtė rankas. Kai galų gale jiedu susitiko ir Liusė paskendo jo glėbyje, ji pagalvojo, kad galėtų sprogti iš laimės.

Tačiau nesprogo.

Paprasčiausiai stovėjo priglaudusi galvą prie jo nuostabios, plačios krūtinės. Pasijuto kaip grįžusi namo. Vaikino rankos laikė apglėbusios nugarą, liemenį – jis glaudė ją kuo arčiau. Liusė juto jo kvėpavimą, užuodė nuo sprando sklindantį nestiprų šiaudų aromatą. Įsegė bučinį po kairiąja ausimi, paskui žemiau, į kaklą. Švelniais, atsargiais bučiniais keliavo, kol pasiekė jo lūpas, kurios prasivėrusios laukė. Tada bučiniai tapo ilgesni, kupini meilės, kuri, regis, sklido iš jų sielos gelmių.

Po minutėlės Liusė atsitraukė ir pažvelgė Danieliui į akis.

– Kaip tavęs pasiilgau.

Danielis sukikeno.

– Ir aš pasiilgau per šias... tris valandas. Ar... ar tau viskas gerai?

Liusė perbraukė delnu vaikinui per šilkinius šviesius plaukus.

– Man tik reikėjo šiek tiek gryno oro, norėjau susirasti tave, – ji tvirtai suspaudė jį glėbyje.

Danielis prisimerkė.

– Nemanau, kad turėtume čia būti, Liza. Jie tikriausiai laukia, kol grįši į priėmimo kambarį.

– Man nerūpi. Negrįšiu ten. Ir niekada netekėsiu už to paršo. Netekėsiu už nieko, tik už tavęs.

– Ša... – glostydamas skruostą mirktelėjo Danielis. – Dar kas nors išgirs. Net ne už tokius pareiškimus nukertamos galvos.

– *Kai kas* jus jau išgirdo, – pro atviras duris nuaidėjo balsas. Burbono hercogas stovėjo ant krūtinės sukryžiavęs rankas ir vypsojo matydamas Lizą paprasto tarno glėbyje. – Manau, karalius turėtų tai sužinoti, – pareiškė ir dingo rūmų viduje.

Liusės širdis ėmė plakti kaip pašėlusi – ir Lizą, ir ją pačią apėmė baimė – ar ji pakeitė istoriją? Ar Lizos gyvenimas dabar pakryps kitaip?

Bet juk Liusė negalėjo to žinoti, tiesa? Apie tai jai kalbėjo Rolandas – kad ir kokį pakeitimą ji padarytų praeityje, visa tai tuojau pat taps istorijos dalimi. Bet Liusė vis dar stovi čia, tad jeigu ji pakeitė istoriją atstūmusi karalių, tai, bent jau atrodo, nė kiek nepakenkė Liusindai Prais dvidešimt pirmajame amžiuje.

Kai ji prakalbo Danieliui, balsas buvo ramus:

– Man nerūpi, ar tas piktavalis karalius mane nužudys. Geriau mirsiu nei prarasiu tave.

Karščio banga užliejo jos kūną, privertė net susvyruoti.

– Oi, – tarė griebdamasi rankomis už galvos. Lyg iš tolo pažino tą pojūtį, tarsi jau tūkstantį kartų būtų tai mačiusi, bet niekada neatkreipusi dėmesio.

– Liza, – sušnabždėjo vaikinas. – Ar žinai, kas dabar bus?

– Taip, – tyliai atsakė ji.

– Ir žinai, kad būsiu šalia iki galo? – Danielio akys įdėmiai žvelgė

į ją, kupinos susirūpinimo ir švelnumo. Jis jai nemelavo. Niekada nemelavo jai. Ir niekada nemeluos. Dabar Liusė tą suprato, matė. Jis atskleisdavo jai tik tiek, kad mergina dar bent keliomis akimirkomis ilgiau išgyventų, tik tam, kad Liusė pati išsiaiškintų tai, kas jai jau pradėjo aiškėti.

– Taip, – užsimerkė ji. – Bet aš dar tiek daug nesuprantu. Nežinau, kaip sustabdyti, kad to daugiau nebūtų. Nežinau, kaip atsikratyti prakeiksmo.

Danielis nusišypsojo, bet akyse žvilgėjo ašaros.

Liusė nebijojo. Ji jautėsi laisva. Laisvesnė nei kada nors anksčiau.

Keistas, gilus supratimas tarsi kilo jai iš atminties. Atrodė, kad galvoje iš miglos tapo matomi vaizdai. Dar vienas Danielio bučinys, atvėręs duris, išvadavęs iš vedybų be meilės su įžūliu vaikėzu, išvadavęs iš kūno pančių. Kūno, kuris nebuvo tas, kas ji buvo iš tiesų. Tai tik kiautas, bausmės dalis. Taigi, šio kūno mirtis – visai ne tragedija, tai tik skyriaus pabaiga. Nuostabus, būtinas išsivadavimas.

Ant laiptų, jiems už nugarų, subildėjo žingsniai. Tai hercogas grįžo su savo vyrais. Danielis griebė merginai už pečių.

– Liza, paklausyk...

– Pabučiuok mane, – maldavo ji. Danielio veidas pasikeitė, tarsi jis nebūtų norėjęs girdėti nieko kita. Pakėlęs ją nuo žemės prispaudė prie krūtinės. Liusė juto, kaip visą kūną muša tvinksintis karštis – ji bučiavo vaikiną vis stipriau, vis karščiau, visiškai užsimiršdama. Išrietusi nugarą kėlė veidą į dangų ir bučiavo Danielį, kol iš palaimos apsvaigo galva. Kol aplink ėmė suktis tamsūs šešėliai, užtemdę net virš galvos žėrinčias žvaigždes. Obsidiano simfonija. Tačiau už šešėlių sužibo šviesa. Pirmą kartą Liusė pajuto pro tamsą besiskverbiančią šviesą.

Visiškai didingas pojūtis.

Jai metas eiti.

„Dink, kol nevėlu, – ją buvo perspėjęs Bilas. – Kol dar gyva.“

Bet dar negalėjo palikti Danielio. Tik ne dabar, kol dar taip miela, taip šilta. Tik ne tada, kai jis vis dar bučiuoja ją laukine aistra. Liusė atsimerkė – jo plaukų spalva, jo veidas ir naktis, rodos, buvo ryškesni, nuostabesni, apimti stulbinančio švytėjimo.

Tas švytėjimas sklido iš pačios Liusės.

Sulig kiekvienu bučiniu jos kūnas vis labiau artinosi prie šviesos. Tai vienintelis tikras kelias pas Danielį. Toliau nuo pilkos kasdienybės – į kitą gyvenimą. Liusė būtų buvusi laiminga mirdama dar tūkstantį kartų, kad tik galėtų vėl su juo susitikti kitame gyvenime.

– Pasilik, – meldė Danielis net tada, kai ji jau buvo iki baltumo įkaitusi.

Liusė sudejavo. Ašaros ritosi jos veidu. Lūpos vos pastebimai šyptelėjo.

– Kas? – paklausė vaikinas. Jis vis dar bučiavo ją. – Liza?

– Tai... tikroji meilė, – atsakė ši atsimerkdama kaip tik tuo metu, kai ugnis įsiplieskė jos krūtinėje. Nakties tamsoje plykstelėjo aukštas liepsnos stulpas, karštis ir ugnies liežuviai kilo į dangų, nubloškė Danielį ant žemės, nubloškė Liusę nuo Lizos mirties į tamsą, kur buvo stingdantis šaltis ir nebuvo nieko matyti. Liusę sudrebino svaigulio banga.

Paskui švystelėjo mažutis spindulys.

Pasirodė Bilo snukelis – padaras susirūpinęs kabojo ore virš Liusės. Ši kniūbsčia gulėjo ant kažkokio lygaus paviršiaus. Palietė po ja plytintį plokščią akmenį, girdėjo, kaip šalia srūva vanduo, užuodė vėsų, sūrų orą. Suprato išlindusi kitapus Pranešėjo.

– Išgąsdinai mane, – pareiškė Bilas. – Nežinojau... supranti, kai ji mirė, nežinojau, kaip... nesupratau, maniau, gal tu įstrigai... kažkaip... Bet abejojau, – jis papurtė galvą lyg norėdamas nuvyti mintį.

Liusė pabandė atsistoti, tačiau kojos linko, o aplinkui atrodė neįtikėtinai šalta. Atsisėdo sukryžiavusi kojas, atsirėmusi į akmeninę sieną. Ji vis dar vilkėjo juodąją suknelę su smaragdo žalumo nėriniais. Smaragdo spalvos kurpaitės stovėjo dailiai sustatytos kamputyje. Bilas tikriausiai numovė jas nuo kojų ir paguldė ją, kai ji... kai Liza... Liusė vis dar negalėjo patikėti.

– Bilai, aš *mačiau.* Tai, ko anksčiau net neįtariau.

– Ir kas tai?

– Mirdama ji buvo laiminga. Aš buvau laiminga. Ekstazė. Viskas atrodė taip nuostabu, – mintys vijo viena kitą. – Padėjo žinojimas, kad jis manęs lauks kitapus, žinojimas, kad viskas, ką darau, yra tik išsivadavimas iš kažko neteisingo ir slegiančio. Mūsų meilės grožis persmelkia mirtį, persmelkia viską. Tai neįtikėtina.

– Neįtikėtinai pavojinga, – trumpai nukirto Bilas. – Daugiau taip nedaryk, gerai?

– Negi nesupratai? Nuo to laiko, kai palikau Danielį dabartyje, tai geriausia, kas man yra nutikę. Ir...

Tačiau Bilas vėl dingo tamsoje. Liusė girdėjo, kaip teka krioklys. Po akimirkos vanduo burbuliavo lyg virtų. Kai Bilas vėl pasirodė, buvo padaręs merginai arbatos. Atnešė arbatinuką ant plono metalinio padėkliuko ir įteikė Liusei garuojantį puodelį.

– Iš kur gavai? – nustebo ji.

– *Sakiau,* daugiau taip nedaryk, aišku?

Tačiau Liusė buvo per daug susirūpinusi savo mintimis, kad iš tiesų girdėtų, kas jai sakoma. Šįkart buvo labiausiai priartėjusi prie aiškumo. Ji vėl keliaus į trimatę – kaip jis ten vadino – susiliejimu? – kelionę. Pamatys savo gyvenimus iki pat pabaigos – vieną po kito, kol tiksliai išsiaiškins, kodėl taip vyksta.

O tada atsikratys prakeiksmo.

Dvyliktas skyrius

KALINYS
PARYŽIUS, PRANCŪZIJA
1723 M. GRUODŽIO 1 D.

Danielis keikėsi.

Pranešėjas išmetė jį ant drėgnų, murzinų šiaudų gulto. Jis persivertė, atsisėdo ir atsirėmė nugara į apšalusią akmeninę sieną. Nuo lubų jam ant kaktos varvėjo kažkokie lediniai, riebūs lašai, bet buvo per tamsu, kad įžiūrėtų, kas ten.

Priešais buvo vienišas mažas langiukas, grubiai iškirstas iš akmens ir vargiai tokio dydžio, kad būtų galima iškišti kumštį. Pro tą angą sklido mėnulio šviesa ir dar šuorais ūžaudamas veržėsi nakties oras, kuris stingdė orą kameroje vos ne iki šiurpulio.

Danielis nematė po vienutę šmirinėjančių žiurkių, tačiau juto slidžius jų kūnus, besirangančius po supelijusius šiaudus jam po kojomis. Juto, kaip nelygūs jų dantys kimba į batų odą. Nuo žiurkių išmatų smarvės vos begalėjo kvėpuoti. Spyrė koja, ir nuaidėjo cypimas. Paskui pasikišo kojas po savimi, sėdėjo remdamasis tik šlaunimis.

– Vėluoji.

Šalia sududenęs balsas privertė pašokti. Visai neapdairiai manė, kad kameroje jis vienas. Tai buvo šiurkštus, kimus švogždimas, bet atrodė keistai pažįstamas.

Paskui sudžeržgė, lyg metalas trintųsi į akmenį. Danielis sustingo, kai iš tamsos atsiskyręs juodesnis šešėlis palinko į priekį. Siluetas pajudėjo į blyškiai apšviestą vietą po langu, kur bent jau buvo galima truputį įžiūrėti veido bruožus.

Tai jo paties veidas.

Buvo užmiršęs šią kamerą, šią bausmę. Tai štai kur jis atsidūrė.

Kažkuria prasme Danielis ankstesniame gyvenime atrodė taip pat kaip ir dabar – ta pati nosis ir burna, toks pat atstumas tarp tokių pačių pilkų akių. Plaukai nevalyvesni, sustingę nuo purvo, tačiau tokie pat šviesiai geltoni kaip ir dabar. Ir vis dėlto kalinys Danielis atrodė *visiškai* kitoks. Veidas išblyškęs tarsi vaiduoklio, kakta pajuodusi nuo purvo. Kūnas išsekęs, oda išpilta prakaito lašais.

Štai ką jam padarė tai, kad Liusės nebėra. Taip, jis kaip tikras kalinys buvo grandine prikaustytas prie metalinio rutulio, bet tikroji bausmė buvo jo kaltės jausmas.

Dabar viską prisiminė. Prisiminė, kaip apsilankė jo ateities „aš“, kaip sujaudino kartėlio kupinas pokalbis. Paryžius. Bastilija. Jį ten uždarė Burbono hercogo sargyba, kai Liza dingo iš rūmų. Danielio gyvenime yra buvę ir kitų kalėjimų, dar žiauresnių gyvenimo sąlygų ir

prastesnio maisto, tačiau jo paties beatodairiškas negailestingumas sau tuos metus Bastilijoje pavertė vienu sunkiausių kada nors tekusių išbandymų.

Kai kada, bet ne visada, jam teko patirti neteisybę ir būti apkaltintam dėl jos žmogžudystės. Bet...

Jei Danielis jau buvo čia, uždarytas Bastilijoje, tai reiškė, kad Liza jau mirusi. Tad Liusė čia jau lankėsi... ir dingo.

Jo praeito gyvenimo „aš“ teisus. Pavėlavo.

– Palauk, – tarė Danielis kaliniui tamsoje, eidamas arčiau, bet ne tiek, kad rizikuotų prisiliesti. – Kaip sužinojai, kad aš sugrįšiu?

Metalinio kamuolio džeržgimas į akmenį reiškė, kad praeities Danielis atsirėmė į sieną.

– Tu ne vienintelis, grįžęs čia ieškoti jos.

Danielio sparnai degė, lyg ugnimi lyžčiojo mentes.

– Kemas.

– Ne, ne Kemas, – atšovė kalinys. – Du vaikai.

– Šelbė? – dabar jau Danielis trenkė kumščiu per akmenines grindis. – Ir tas kitas... Mailsas. Tu rimtai, nejuokauji? Tie nefilimai? Jie buvo *čia?*

– Manau, prieš kokį mėnesį, – praeities Danielis parodė sieną sau už nugaros, kur buvo įbrėžti keli nelygūs ženklai. – Bandžiau sekti laiką, bet žinai, kaip būna. Laikas bėga keistai. Pasprunka, išsprūsta.

– Prisimenu, – sudrebėjo Danielis. – Bet nefilimai... Kalbėjai su jais? – jis rausėsi atmintyje, ir iškilo keli šio įkalinimo vaizdai – mergaitė ir berniukas. Visada manė, kad jie – vaiduokliai, pasirodę iš sielvarto, tik iliuzijos, aplankiusios jį, kai Liusė dingo, ir jis vėl liko vienas.

– Trumpai, – pavargęs kalinio balsas skambėjo lyg iš tolo. – Manimi jie nelabai domėjosi.

– Gerai.

– Kai tik sužinojo, jog Liusė mirusi, kuo skubiausiai išsinešdino, – pilkos praeities Danielio akys žvelgė keistai įdėmiai. – Tą mudu galime suprasti.

– Kur jie iškeliavo?

– Nežinau, – kalinys išspaudė šypseną – per didelę jo liesam veidui. – Nemanau, kad ir patys žinojo. Tau reikėjo matyti, kaip ilgai jie krapštėsi, kol atidarė Pranešėją. Atrodė lyg du netikę kvaileliai.

Danielis vos nesusijuokė.

– Nejuokinga, – tarė praeities „aš“. – Jie rūpinosi Liuse.

Bet Danielis nejuto jokio palankumo nefilimams.

– Jie kelia visiems mums grėsmę. Gali sunaikinti... – jis net užsimerkė. – Patys nesuvokia, ką daro.

– Kodėl negali jos sugauti, Danieli? – sausai nusijuokė kalinys. – Juk matome vienas kitą tūkstančius metų – tu vis gaudai ją. Ir niekada

nepagauni.

– Aš... aš nežinau, – žodžiai strigo Danieliui gerklėje, o pro juos veržėsi rauda. Drebėdamas užgniaužė ašaras. – Negaliu jos pasiekti. Kažkaip vis atvykstu vos akimirksniu per vėlai, lyg kažkas slapta trukdytų man ją susitikti.

– Tavo Pranešėjai visad nuneš tave ten, kur privalai būti.

– *Turiu būti su ja.*

– Galbūt jie geriau už tave žino, kur turi būti.

– Ką?

– Gal jos nereikėtų stabdyti, – kalinys abejingai subarškino grandine. – Gal tai, kad ji gali keliauti, reiškia, jog kažkas iš esmės pasikeitė. Gal negali sugauti Liusės, kol ji vėl visko nepakreips tikruoju keliu.

– Bet... – Danielis nežinojo, ką pasakyti. Krūtinę purtė rauda, iš gėdos ir liūdesio spaudė širdį. – Jai reikia manęs. Kiekviena sekundė – prarasta amžinybė. Jei ji žengs neteisingą žingsnį, viskas bus prarasta. Ji gali pakeisti praeitį ir... dingti amžiams.

– Bet juk tokia ir yra rizika, tiesa? Dėl menkiausios vilties rizikuoji viskuo, – jo praeities „aš“ ištiesė ranką, vos nelietė vaikino. Abu norėjo pajusti ryšį. Paskutinę akimirką Danielis atšoko.

Danielis iš praeities atsiduso.

– O jei tai tu? Gal tu esi tas, kuris turi pakeisti praeitį? Gal negalėsi sugauti jos, kol neperrašysi istorijos taip, kad laike atsirastų spraga?

– Neįmanoma, – suprunkštė Danielis. – Pažiūrėk į mane. Pažvelk į save. Be jos mes pasmerkti. Kai šalia nėra Liusindos – mes niekas. Nėra jokios priežasties, kodėl mano siela galėtų nenorėti rasti jos kuo greičiau.

Danielis norėjo dingti kuo toliau. Bet kažkas nedavė jam ramybės.

– Kodėl tu nepasisiūlei eiti kartu? – galop paklausė. – Žinoma, atsisakyčiau, bet kai kurie kiti, kai susitikdavau su savimi praeityje, norėdavo prisidėti. Kodėl tu nenori?

Kalinio koja lipo žiurkė, stabtelėdavo apuostyti kruvinų grandinių aplink kulkšnis.

– Kartą jau buvau pabėgęs, – lėtai nutęsė. – Prisimeni?

– Taip, – tarė Danielis. – Tada, seniai, kai tu... kai mudu pabėgome. Lėkėme tiesiai į Savoją. Jis pažvelgė į lauką, kur šviesa žadėjo netikrą viltį. – Kodėl ten vykome? Juk turėjome žinoti, kad pateksime tiesiai į spąstus.

Kalinys atsilošė ir subarškino grandinėmis.

– Neturėjome kito pasirinkimo. Ta vieta arčiausiai jos, – švokšdamas atsikvėpė jis. – Taip sunku, kai ji tai šen, tai ten. Negaliu nieko daryti. Buvau patenkintas, kai hercogas nujautė, kad pabėgsiu, ir suprato, kur slėpsiuosi. Jis laukė Savojoje, laukė su savo vyrais prie

mano šeimininko pietų stalo. Laukė, kad partemptų mane atgal.

Danielis prisiminė.

– Bausmė atrodė visai pelnyta.

– Danieli, – nelaimingas kalinio veidas atrodė lyg būtų gavęs elektros šoką. Vėl atgijo, bent jau akys. Jos švytėjo violetu. – Manau, kad sugalvojau, – žodžiai skubiai veržėsi jam iš burnos. – Pasimokyk iš hercogo.

Danielis apsilaižė lūpas.

– Nesupratau?

– Sakai, kad visus tuos gyvenimus sekioji paskui Liusę. Daryk, kaip hercogas padarė mums. Nuspėk jos veiksmus. Nebandyk sugauti. Būk ten pirmas. Patykok.

– Bet nežinau, kur ją nuneš Pranešėjas.

– Aišku, kad žinai, – laikėsi savo jo praeities „aš“. – Turėtum saugoti prisiminimus, bent jau blankius, apie tai, kur ji nukeliaus. Gal ne kiekvieną žingsnį, bet galop viskas turi baigtis ten, kur ir prasidėjo.

Abu supratę tą patį tylėjo. Braukdamas delnais per sieną prie lango, Danielis iššaukė šešėlį. Tamsoje jis buvo nematomas, tačiau juto, kaip artinasi, ir mikliai suteikė jam formą. Šis Pranešėjas atrodė toks pat liūdnas, kaip ir jis pats.

– Tu teisus, – tarė atverdamas Pranešėją. – Yra viena vieta, kur ji tikrai eis.

– Taip.

– O tu turėtum pasinaudoti mūsų patarimu ir palikti šią vietą, – niūriai pastebėjo Danielis. – Tu čia virsti puvėsiu.

– Bent jau šio kūno skausmas atitraukia dėmesį nuo sielos skausmo, – pareiškė praeities Danielis. – Ne. Linkiu tau sėkmės, bet dabar nepaliksiu šių sienų tol, kol ji atgims kitame gyvenime.

Danielio sparnai jau styrojo jam prie kaklo. Naršė atmintyje praeitį ir gyvenimus, tačiau vis nedavė ramybės ta pati įkyri mintis.

– Ji... ji turėtų dabar jau kažkur gyventi. Nejauti to?

– Oi, – tyliai aiktelėjo praeities Danielis. Užsimerkė. – Nežinau, daugiau nieko nebejaučiu, – sunkiai atsiduso. – Gyvenimas – tai košmaras.

– Ne. Jau nebe. Aš rasiu ją. Išgelbėsiu mus abu, – šūktelėjo Danielis, trokšdamas kuo skubiau dingti iš kalėjimo, norėdamas greičiau dar kartą šokti per laiką, kupinas tikėjimo.

Tryliktas skyrius

PO NELAIMINGA ŽVAIGŽDE
LONDONAS, ANGLIJA
1613 M. BIRŽELIO 29 D.

Liusei po kojomis kažkas sutraškėjo.

Ji pakėlė juodos suknelės palanką – išlukštentų žemės riešutų sluoksnis ant žemės buvo toks storas, kad stori gysloti kevalai siekė jos smaragdo žalumo aukštakulnių kurpaičių sagtis.

Liusė buvo triukšmingos žmonių minios gale. Beveik visi aplinkui vilkėjo neryškių rudos ar pilkos spalvų drabužius, moterys buvo su ilgomis sukniomis ir rauktomis liemenėmis, o varpelio formos rankovės baigėsi plačiais rankogaliais. Vyrai mūvėjo siaurėjančias kelnes, plačios skraistės dengė pečius, o ant galvų buvo užsidėję plokščias vilnones kepures. Liusė niekada nebuvo žengusi iš Pranešėjo į tokią pilną žmonių vietą, bet štai ji čia – sausakimšo amfiteatro viduryje. Vaizdas prabloškė, be to, buvo pašėlusiai triukšminga.

– Atsargiai, – Bilas griebė už aksominės skraistės galo ir truktelėjęs merginą atgal prispaudė ją prie medinių laiptų turėklų.

Po akimirkos du murzini liestynes žaidžiantys berniokai prašvilpė pro šalį, ir trys moterys, pasipainiojusios jų kelyje, suvirto viena ant kitos. Besistodamos moteriškės svaidė prakeiksmus berniokams, o tie nėmaž nelėtindami greičio atsilygino tuo pačiu.

– Kitą kartą, – Liusei į ausį sušuko Bilas, prisidėjęs prie burnos akmenines rankutes, – gal galėtum pabandyti nukreipti savo persikėlimo pratybas į... kaip čia pasakius... tylesnę aplinką? Kaip dabar man tave aprengti tokioje maišatyje?

– Tikrai, Bilai, pasistengsiu, – Liusė pasitraukė atbula, nes liestynes žaidžiantys berniukai vėl prazyliojo pro šalį. – Kur mes esame?

– Apkeliavote visą pasaulį, kad atsirastumėte „Globe“ teatre, mano miledi, – Bilas teatrališkai nusilenkė.

– „Globe“ teatre? – Liusei teko pasilenkti, nes priekyje stovinti moteris šveitė per petį apgraužtą kalakuto šlaunį. – Turi galvoje tą Šekspyro teatrą?

– Na, jis sakosi esąs pensijoje. Žinai, tuos menininkus. Tokie jau jie, nuotaikos žmonės, – Bilas staiga nėrė prie žemės ir niūniuodamas sau panosėje įsikibo Liusės sijono palankos.

– Čia vaidino „Otelą“, – tarė Liusė po minutėlės, kai bent kiek apsiprato. – „Audrą“, „Romeo ir Džiuljetą“. Mes stovime beveik ten, kur buvo parašytos pačios didingiausios meilės istorijos.

– Tiesą pasakius, tu stovi žemės riešutų kevaluose.

– Kodėl tu vis turi ką nors leptelėti? Juk čia nuostabu!

– Atsiprašau, net neįtariau, kad mums reikia skirti laiko Šekspyrui garbinti, – atsiliepė padaras tik švepluodamas, nes tarp atsikišusių dantų laikė suspaudęs adatą. – Stovėk ramiai.

– Ai! – suriko Liusė, kai Bilas skaudžiai įdūrė jai į kelį. – Ką darai?

– Perrengsiu tave. Tie prasčiokai moka nemenkus pinigus už kvailus pasirodymus, bet jie tikisi, kad aktoriai turi būti scenoje, – Bilas mitriai darbavosi, atsargiai traukdamas ilgą juodą suknią iš

Versalio, lankstydamas ir raukdamas ją taip, kad sugultų klostėmis prie šonų. Numetęs ant žemės juodąjį peruką, suėmė Liusės plaukus į garbanotą kuodą. Tada pamatė merginos pečius tebegobiančią aksominę skraistę. Nutraukė minkštą medžiagą – Liusė juto, kaip skraistė slysta pečiais žemyn. Galop Bilas viena ranka laikydamas didžiulę lazdą patrynė ją tarp delnų ir susuko aksominę skraistę į aukštą jakobinų apykaklę.

– Bilai, tai rimtai bjauru.

– Tylėk, – atšovė tas. – Kitą kartą pasirūpink, kad turėčiau daugiau vietos. Manai, kad man labai patinka kurpti iš niekniekių? Visai ne, – jis mostelėjo galva į pašaipiai klykaujančią minią. – Laimei, dauguma jų per girti, kad pastebėtų salės gale iš šešėlio išlendančią merginą.

Bilas buvo teisus – niekas į juos nežiūrėjo. Visi riedamiesi spaudėsi arčiau scenos. Tai buvo paprasčiausia pakyla, pakelta nuo žemės per penkias pėdas, tad stovėdama šėlstančios minios gale Liusė vargiai ką ir tematė.

– Ei, jūs ten! – iš galo šūktelėjo vaikėzas. – Neverskite mūsų laukti visą dieną!

Už minios, aukščiau, buvo trimis pakopomis sustatyti suolai žiūrovams, o paskui nieko – ovali skylė lubose, pro kurią švietė blyškiai melsvas vidurdienio dangus. Liusė dairydamasi ieškojo savęs praeityje. Danielio.

– Mes „Globe“ teatro atidaryme, – nutarė Liusė. Ji prisiminė Danielio žodžius, pasakytus po persikų medžiais „Kardo ir kryžiaus“ mokykloje. – Danielis pasakojo, kad mes čia buvome.

– Tai jau tikrai, buvai čia, – pritarė Bilas, – prieš keturiolika metų. Sėdėjai vyresniajam broliui ant peties. Jūsų šeima žiūrėjo „Julijų Cezarį“.

Bilas pakibo ore per pėdą nuo merginos. Atrodė nelabai viliojančiai, bet aukšta apykaklė aplink kaklą lyg ir išlaikė formą. Liusė buvo beveik panaši į prabangiai apsirėdžiusias aukštutinėse eilėse sėdinčias damas.

– O Danielis? – paklausė ji.

– Jis buvo artistas...

– Ei!

– Taip vadino aktorius, – Bilas pavartė akis. – Jis tuomet tik pradėjo vaidinti. Visiems kitiems žiūrovams jo vaidyba atrodė visiškai neįsidėmėtina. Tačiau trejų metukų Liusindai, – Bilas patraukė pečiais, – širdyje įsiplieskė liepsna. Nuo to laiko tik ir kliedėjai apie sceną. Šiąnakt tavo didžioji valanda.

– Aš – aktorė?

Ne. Jos draugė Kelė – aktorė, o ne ji. Per paskutinį semestrą, kol Liusė dar mokėsi Doverio mokykloje, Kelė meldė kartu su ja eiti į

aktorių atranką „Mūsų miesteliui“. Prieš perklausą jos abi repetavo kelias savaites. Liusė gavo vaidmenį su vienu sakiniu, o Kelė visus pribloškė suvaidinusi Emilę Veb. Liusė iš užkulisių žavėdamasi ir didžiuodamasi stebėjo draugę. Kelė būtų kažin ką pardavusi, kad galėtų praleisti senajame „Globe“ teatre bent minutę, jau nekalbant apie lipimą ant scenos.

O tada Liusė prisiminė perbalusį Kelės veidą, kai ji pamatė angelų mūšį su Atstumtaisiais. Kas nutiko jai, kai Liusė iškeliavo? Kur dabar Atstumtieji? Kaip Liusė paaiškintų Kelei ar jos tėvams viską, kas vyko, jei vis dėlto Liusė kada nors grįžtų atgal į tą gyvenimą?

Liusė suvokė, kad ji negrįš, kol nesuras, kaip viską sustabdyti. Kol neatšauks prakeiksmo, kuris persekiojo ją ir Danielį, versdamas iš naujo išgyventi po nelaiminga žvaigžde užgimusią meilę.

Ji ne šiaip sau atkeliavo čia, į teatrą. Siela ją pasikvietė. Kodėl?

Braudamasi pro minią Liusė stūmėsi palei amfiteatro šoną, kol galėjo matyti sceną. Medinės lentos buvo uždengtos storu kanapiniu audiniu, kuris atrodė panašus į šiurkščią žolę. Dvi natūralaus dydžio patrankos lyg sargybiniai stovėjo abipus pakylos, o galinę sieną juosė į vazonus susodinti apelsinmedžiai. Netoli nuo Liusės į užuolaidomis dengtą erdvę kilo išklerusios kopėčios, ten buvo persirengimo kambarys – ji prisiminė iš aktorystės pamokų, kurias lankė kartu su Kele – ten aktoriai persirengdavo ir pasiruošdavo žengti į sceną.

– Palauk! – šūktelėjo Bilas, kai skubiai puolė prie kopėčių.

Už užuolaidos esantis kambariukas atrodė mažutis, užgrūstas ir menkai apšviestas. Liusė praėjo pro rankraščių krūvas ir atviras kostiumų spintas, pro didžiulę išverstakę liūto kaukę ir eiles auksinių ir aksominių apsiaustų. Tada ji sustingo – pamatė pusiau persirengusius aktorius – vaikinus prasegiotais drabužiais, vyrus, varstančius rudus odinius batus. Laimei, visi užsiėmę: pudravosi veidus ir įnirtingai kartojosi žodžius ir kambarėlyje vis nuaidėdavo kokia nors pjesės ištrauka.

Kol dar niekas nespėjo pakelti akių ir pažvelgti į Liusę, Bilas priskrido jai prie šono ir įstūmė ją į spintą. Drabužiai ją išsyk uždengė.

– Ką darai? – suglumo mergina.

– Noriu priminti, kad tu esi *aktorius* – tais laikais teatre *moterys nevaidino*, – susiraukęs dėstė Bilas. – Tu čia ne kaip moteris. Tavęs tai nesustabdė. Tavo praeito gyvenimo Liusė smarkiai rizikavo, kad gautų vaidmenį pjesėje „Viskas tiesa“.

– „Viskas tiesa“? – pakartojo Liusė. Ji tikėjosi, jog bent jau pavadinimas pasirodys žinomas. Deja. Ji dirstelėjo iš spintos į kambarį.

– Tau ši pjesė žinoma kaip „Henrikas VIII“, – paaiškino Bilas už apykaklės traukdamas ją atgal. – Bet atkreipk dėmesį – gal norėtum atspėti, kodėl tavo praeities Liusė ryžosi meluoti ir apsimetinėti, kad

gautų vaidmenį?..

– Danielis.

Jis ką tik įėjo į persirengimo kambarį. Durys į kiemą jam už nugaros liko atviros, saulė švietė į nugarą. Danielis įžengė vienas, skaitydamas rankraštį, vargu ar pastebėdamas kitus aktorius aplinkui. Jis atrodė kitaip nei kuriame nors kitame gyvenime. Šviesūs plaukai buvo ilgi, truputį banguoti, ant sprando suimti į kasytę. Vaikinas buvo dailiai pakirpta barzdele, truputį tamsesne nei jam ant galvos augantys plaukai.

Liusė siaubingai užsimanė paliesti jį. Paglostyti veidą, perbraukti pirštais plaukus ir sprandą – pajusti rankomis jį visą. Pro prasegiotus baltus Danielio marškinius buvo matyti ryškūs krūtinės raumenys. Apsmukusios juodos kelnės buvo sukištos į juodus iki kelių batus.

Vaikinui priėjus arčiau, Liusės širdis ėmė daužytis kaip pašėlusi. Minios triukšmas žemiau scenos tarsi nutolo. Net sudžiūvusio prakaito dvokas, sklindantis nuo spintoje sukabintų kostiumų, ir tas pranyko. Liko tik jos alsavimo garsas ir vis artėjantys Danielio žingsniai. Liusė žengė iš spintos.

Išvydus merginą, Danielio pilkos kaip lietaus debesys akys sušvito violetu. Iš nuostabos jis šyptelėjo.

Ilgiau Liusė nebegalėjo tverti. Ji pasileido prie vaikino, pamiršusi Bilą, pamiršusi aktorius, pamiršusi savo praeities Liusę – merginą, esančią už kelių žingsnių – tą, kuriai iš tiesų priklausė Danielis. Pamiršo viską, taip reikėjo pulti jam į glėbį.

Vaikinas švelniai perbraukęs rankomis jai per liemenį skubiai nusivedė ją į kitą griozdiškos spintos pusę, kur jiedu buvo pasislėpę nuo kitų aktorių. Liusės rankos rado vaikino kaklą. Užplūdo šilumos banga. Užsimerkusi juto, kaip jo lūpos suranda josios, nutupia lengvai kaip plunksnelė – beveik per lengvai. Laukė, kol pajus jo bučinių alkį. Laukė. Ir dar laukė.

Liusė pasistiebė aukščiau, išrietė kaklą, kad Danielis galėtų pabučiuoti stipriau, giliau. Taip norėjo to bučinio, kad prisimintų, kodėl leidosi į šią kelionę, užsimirštų praeityje, pamatytų save nuolat mirštančią, ir tik dėl jo, kad jiedu galėtų būti kartu. Dėl meilės.

Vėl prisilietusi vaikino, prisiminė Versalį. Norėjo padėkoti, kad išgelbėjo ją nuo vedybų su karaliumi. Ir maldauti, kad niekada daugiau nesusižeistų, kaip pasielgė Tibete. Norėjo paklausti, ką sapnavo, kai ištisas dienas miegojo po jos mirties Prūsijoje. Norėjo išgirsti, ką jis pasakė Liuškai prieš pat jos mirtį tą siaubingą naktį Maskvoje. Norėjo išlieti savo meilę, pratrūkti raudoti, kad Danielis sužinotų, jog kiekvieno gyvenimo kiekvieną sekundę, kurią ji nugyveno, ilgėjosi jo visa širdimi.

Tačiau su šiuo Danieliu nebuvo kaip bendrauti tokiu būdu. Šiam Danieliui dar nieko panašaus nebuvo nutikę. Be to, jis manė, kad ji –

Liusinda iš jo laikų, mergina, kuri nieko nežino apie dalykus, kuriuos Liusė jau patyrė. Nebuvo žodžių ką nors jam nusakyti.

Bučinys liko vienintelis kelias parodyti vaikinui, ką ji suprato.

Tačiau Danielis nebučiavo jos taip, kaip ji troško. Kuo labiau Liusė glaudėsi prie jo, tuo labiau jis slinkosi tolyn.

Galop vaikinas visiškai atšlijo nuo jos. Laikė ją už rankų, lyg visa kita būtų buvę pavojinga.

– Ledi, – priversdamas Liusę sudrebėti, jis pabučiavo jos pirštų galiukus. – Ar būčiau per drąsus pastebėdamas, jog jūsų meilė verčia jus elgtis lyg būtumėte prastai išauklėta?

– Prastai išauklėta? – Liusė paraudo.

Danielis vėl ją apkabino, priglaudė lėtai, kiek nervingai.

– Geroji Liusinda, neturėtumėte būti šioje vietoje ir dar taip apsirengusi, – jis nužvelgė jos suknelę. – Ir kokie čia drabužiai? Kur jūsų kostiumas? – ištiesęs rankas į spintą ėmė sklaidyti drabužių pakabas.

Paskui Danielis ėmė skubiai varstytis batus, numetė juos ant žemės – tie dusyk dusliai bumbtelėjo. Liusė stengėsi nežiopsoti, kai vaikinas nusismaukė kelnes. Liko tik su pilkomis trumpikėmis, kurios vaizduotei paliko labai maža erdvės.

Liusės skruostai užsiliepsnojo, nes Danielis jau mitriai segiojosi baltus marškinius. Nuplėšė juos nuo kūno – krūtinė pasimatė visu grožiu. Liusė trūkčiojamai atsiduso. Trūko tik vienintelio dalyko – išskleistų sparnų. Danielis buvo toks nepriekaištingai gražus, ir atrodė, kad nė nenutuokia, kokį poveikį daro merginai stovėdamas ten vien su apatiniais.

Vėduodamasi Liusė rijo seiles.

– Ar čia karšta?

– Renkis šiuos, kol man pavyks prigriebti tavo kostiumą, – tarė mesdamas drabužius merginai. – Paskubėk, kol niekas nepamatė tavęs, – nubėgęs prie spintos kampe ėmė naršyti, ištraukė sodrios žalios ir aukso spalvos apdarą, dar vienerius baltus marškinius ir patrumpintas žalias kelnes. Skubiai apsirengė naujuoju kostiumu – Liusė spėjo, jog savo, o ji pasiėmė išmėtytus kasdienius Danielio drabužius.

Liusė prisiminė, kad prireikė pusvalandžio, kol tarnaitė Versalyje ją įspraudė į suknelę. Juostelės, raišteliai, kaspinėliai įvairiausiose intymiose vietose. Jokiu būdu nepavyks bent kiek oriau išsinerti iš tos suknios.

– Na... man pakeitė kostiumą, – Liusė glamžė juodą sijono audinį. – Pamaniau, kad mano personažas atrodys visai mielai.

Ji išgirdo už nugaros žingsnius, tačiau nespėjus atsisukti Danielio ranka įsitraukė ją gilyn į spintą, greta jo. Spintoje buvo ankšta ir tamsu, bet taip nuostabu būti šalia Danielio. Jis truktelėjo, uždarė duris ir atsistojo priešais Liusę – apsirengęs žaliai geltonu apdaru

atrodė lyg tikras karalius.

Danielis kilstelėjo antakį.

– Iš kur gavai tą suknelę? Ar Ana Bolein staiga nusileido iš Marso? – sukikeno jis. – Visą laiką maniau, kad ji iš Viltšyro.

Liusė įnirtingai mąstė, apie ką jis. Ji vaidina Aną Bolein? Ji niekada neskaitė šios pjesės, bet Danielio kostiumas leido suprasti, kad jis vaidina karalių Henriką VIII.

– Ponas Šekspyras, oi... Vilis, pamanė, kad atrodys gerai...

– Ak, *Vilis* taip manė? – išsišiepė Danielis, nėmaž netikėdamas ja, bet jam tai nerūpėjo. Keista buvo justi, kad ji gali daryti ar sakyti beveik bet ką, ir Danielis vis tiek tuo žavėsis. – Tu truputį kvaištelėjai, tiesa, Liusinda?

– Aš... na...

Vaikinas perbraukė jai skruostą pirštu.

– Žaviuosi tavimi.

– Ir aš tavimi, – žodžiai patys išsiveržė jai iš burnos, po kelių išlementų melagysčių jie atrodė tokie tikri ir teisingi. Lyg būtų iškvėpusi ilgai laikytą orą. – Vis galvojau, daug galvojau ir norėjau tau pasakyti, kad... kad...

– Taip?

– Tiesa ta, kad tai, ką jaučiu tau giliau nei garbinimas, – ji prispaudė abi rankas prie širdies. – Pasitikiu tavimi. Pasitikiu tavo meile. Žinau, kokia ji stipri, ir kokia nuostabi, – Liusė suprato, kad jai nesiseka pasakyti tai, ką iš tiesų norėjo – juk turėjo būti kita, kitu laiku, ir Danielis, supratęs, kas ji, ir iš kur atvyko, būtų tuojau pat užsičiaupęs ir liepęs jai iškeliauti. Bet gal, jei ji atsargiau rinks žodžius, Danielis supras. – Gali atrodyti, kad kartais aš... aš pamirštu, ką man reiški ir ką aš reiškiu tau, bet giliai širdyje... žinau. Žinau, nes mums skirta būti kartu, myliu tave, Danieli.

– Tu... tu myli mane? – vaikinas atrodė pritrenktas.

– Žinoma, – Liusė vos nenusijuokė, kaip tai buvo akivaizdu, bet tada prisiminė – net nenutuokia, į kokią praeitį pateko. Galbūt šiame gyvenime jie tik droviai susižvilgčiodavo.

Danielio krūtinė sunkiai kilnojosi, apatinė lūpa pradėjo drebėti.

– Norėčiau, kad pabėgtum su manimi, – skubiai tarė. Balsas skambėjo šiek tiek beviltiškai.

Liusė norėjo surikti „taip!“, bet kažkas ją sulaikė. Taip lengva užsimiršti, kai Danielio kūnas prisiglaudęs taip arti, kai ji jaučia karštį, sklindantį nuo jo odos, jo širdies plakimą pro marškinius. Ji jautėsi taip, lyg dabar galėtų pasakyti jam bet ką – pradedant tuo, kaip nuostabiai didinga mirti jo rankose Versalyje, ir baigiant tuo, kokia priblokšta jaučiasi, žinodama, kiek kančių jam teko patirti. Tačiau ji susilaikė: mergina, kuria jis ją laikė, tame amžiuje apie tokius dalykus nekalbėtų, nieko apie tai nežinotų. Nežinotų ir Danielis. Tad, kai Liusė

galop prasižiojo, balsas taip ir užsikirto.

Danielis pridėjo prie lūpų pirštą.

– Palauk. Kol kas nepulk prieštarauti. Leisk man tinkamai paklausti. Kantrybės, mano meile.

Jis dirstelėjo pro suskilusias spintos duris į uždangą. Nuo scenos sklido sveikinimo šūksniai. Publika kriokė iš juoko ir plojo. Liusė net nesuprato, kad pjesė jau prasidėjusi.

– Tai mano pasirodymas, tuojau pasimatysime, – jis pakštelėjo merginai į kaktą ir nėrė į sceną.

Liusė norėjo leistis jam iš paskos, bet priėjusios dvi žmogystos sustojo kaip tik už spintos durų.

Durys girgžtelėjo ir į vidų įplasnojo Bilas.

– Tau vis geriau sekasi, – pareiškė klestelėdamas ant senų perukų krūvos.

– Kur slėpeisi?

– Kas, ar aš? Niekur. Nuo ko turėčiau slėptis? – paklausė chimera. – Toji mažutė apgaulė su drabužiais buvo beveik geniali, – tarė jis keldamas rankutę tarsi norėtų sumušti delnais.

Visada būdavo nemalonu prisiminti, kad Bilas lyg įkyri musė ant sienos tupėdavo netoliese per kiekvieną susitikimą su Danieliu.

– Tai tikrai taip ir lauksiu iškėlęs ranką? – Bilas lėtai nuleido letenėlę.

Liusė nekreipė į jį dėmesio. Krūtinėje buvo sunku, lyg koks negerumas nusėdo. Vis skambėjo ausyse beviltiškas Danielio balsas, kai jis paprašė pabėgti su juo. Ką tai reiškė?

– Šiąnakt aš mirsiu. Tiesa, Bilai?

– Na... – šis nudelbė akis. – Taip.

Liusė sunkiai nurijo seiles.

– Kur Liusinda? Turiu vėl įeiti į ją, kad suprasčiau, kas vyko šiame laike, – ji pastūmė spintos duris, bet Bilas griebė už suknelę juosiančio kaspino ir patraukė ją atgal.

– Klausyk, vaikuti, trimatės kelionės negali būti tavo vienintelis ėjimas. Manyk, kad tas įgūdis – specialioms progoms, – Bilas papūtė lūpas. – Ir ką, manai, čia sužinosi?

– Pirmiausia, nuo ko jai reikia pabėgti. – Nuo ko Danielis ją gelbėja? Ar ji susižadėjusi su kuo nors kitu? Gyvena su žiauriu dėde? Pateko į karaliaus nemalonę?

– Ajajai, – Bilas krapštėsi viršugalvį. Sklido džeržgiantis garsas lyg kas nagais brėžtų per lentą. – Matyt, kažkur padariau pedagoginę klaidą. Tu manai, kad yra reikalas tau kiekvieną kartą mirti?

– O nėra? – Liusė juto, kaip veidas nuo liūdesio vysta.

– Noriu pasakyti, kad tavo mirtys tikrai nėra beprasmės...

– Bet kai miriau Lizos viduje, viską jutau – ji tikėjo, kad liepsnos išlaisvina ją. Ji buvo laiminga, nes vedybos su karaliumi būtų

reiškusios gyvenimą nuolat meluojant. O Danielis galėjo ją nužudydamas išgelbėti.

– Oi, širdele, nejaugi rimtai taip manai? Kad tave ištinka mirtys dėl netikusių vedybų ar kažkas panašaus?

Stabdydama staiga ištryškusias ašaras, Liusė stipriai užmerkė akis.

– Kažkas turi būti. Privalo. Kitaip nėra prasmės.

– Prasmė *yra*, – atšovė Bilas. – Tu *miršti* ne šiaip sau. Ir ne dėl tokios menkos priežasties. Negali tikėtis taip staiga imti ir viską suprasti.

Iš nevilties sudejavusi Liusė trenkė kumščiu į spintos šoną.

– Suprantu, ko nerviniesi, – galop tarė Bilas. – Patyrei trimatę kelionę ir manai, kad supratai Visatos paslaptį. Bet ne visada viskas taip paprasta ir lengva. Nusiteik chaosui. Pasiduok jam. Tau vis dar reikia kiek įmanoma mokytis iš kiekvieno gyvenimo, į kurį patenki. Gal galų gale tai duos kokių vaisių. Galbūt liksi su Danieliu... o gal nuspręsi, kad gyvenime yra svarbesnių dalykų nei...

Juos nustebino pasigirdęs šlamesys. Liusė dirstelėjo pro spintos duris.

Vyras, maždaug penkiasdešimties metų su pražilusia smaila barzdele ir nedideliu atsikišusiu pilvuku, stovėjo visai už suknelę vilkinčio aktoriaus. Jiedu šnabždėjosi. Kai mergina truputį pasuko veidą, scenos šviesos apšvietė jos profilį. Nuo to vaizdo Liusė sustingo – mažutė nosytė, dailios lūpos, padažytos rožine pudra. Tamsiai rudas perukas su keliomis po juo kyšančiomis ilgų plaukų sruogomis. Nuostabaus grožio auksinė suknelė.

Tai Liusinda, apsirengusi kaip Ana Bolein ir visiškai pasiruošusi eiti į sceną.

Liusė kyštelėjo galvą iš spintos. Nervinosi, net neteko žado, bet netikėtai įsidrąsino: jei tai, ką pasakojo Bilas – tiesa, laiko liko nedaug.

– Bilai? – sušnabždėjo ji. – Man reikia, kad padarytum tą dalykėlį, kai sustabdai laiką, kad galėčiau...

– Ša! – sušnypštė Bilas taip griežtai, kad Liusei tapo aišku, jog turės manytis pati viena. Jai teko tiktai laukti, kol tas vyras pasitrauks, kad Liusinda liktų viena.

Netikėtai Liusinda žengė arčiau spintos, kur slėpėsi Liusė. Ranka siekė auksinio apsiausto visai Liusei prie peties. Sulaikiusi kvapą ji ištiesė ranką ir sunėrė pirštus su Liusindos pirštais.

Ši aiktelėjo, plačiai atidarė duris ir įsistebeilijo Liusei į akis taip, jog rodės tuojau supras kai ką svarbaus. Grindys jiedviem po kojų atrodė ima siūbuoti. Liusei apsvaigo galva, užsimerkusi ji juto tarsi siela paliktų kūną. Matė iš šalies save – keistą suknelę, kurią Bilas buvo skubiai sukurpęs, matė laukinę baimę savo akyse. Ranka jos rankoje buvo trapi, tokia švelni, kad vos juto ją.

Ji mirktelėjo, ir Liusinda mirktelėjo, o paskui Liusė nebejuto jokio

delno. Pažvelgusi žemyn pamatė, kad jos delnas tuščias. Ji buvo tapusi ta mergina, kurią laikė. Skubiai sugriebusi apsiaustą užsimetė jį ant pečių.

Vienintelis kambaryje esantis žmogus buvo tas vyras, kuris šnabždėjosi su Liusinda. Ji suprato, kad tai Viljamas Šekspyras. *Viljamas Šekspyras*. Ji *pažinojo* šį vyrą. Jie, visi trys – Liusinda, Danielis ir Šekspyras – buvo *draugai*. Buvo tokia viena vasaros popietė, kai Danielis nusivedė Liusindą pas Šekspyrą į namus Stratforde. Leidžiantis saulei jie sėdėjo bibliotekoje, ir kol Danielis prie lango piešė eskizus, Vilis uždavinėjo jai klausimą po klausimo, visą tą laiką įnirtingai užsirašinėdamas apie tai, kaip ji pirmą kartą sutiko Danielį, ką pajuto jam, ar mano, kad vieną dieną galėtų jį pamilti.

Be Danielo, Šekspyras buvo vienintelis, žinantis paslaptį apie tai, kas iš tiesų yra Liusinda – kokia jos lytis, ir apie jų meilius jausmus, kuriais porelė džiaugėsi nulipę nuo scenos. Mainais už paslapties laikymą Liusinda saugojo kitą paslaptį – Šekspyras tą vakarą buvo „Globe“ teatre. Visi kiti manė, jog jis Stratforde, ir yra perdavęs teatro valdymą ponui Fletčeriui. Tačiau Viljamas slapta pasirodė teatre pjesės premjeros vakarą.

Kai Liusinda grįžo prie Viljamo, šis įdėmiai pažvelgė jai į akis.

– Tu pasikeitei.

– Aš... ne, aš ta pati, – ji juto ant pečių minkštą brokatą. – Taip, radau apsiaustą.

– Tai čia dėl to? – vyras nusišypsojęs pamerkė jai akį. – Tau tinka.

Tada Šekspyras uždėjo jai ant peties ranką taip, kaip visada darydavo prieš duodamas nurodymus.

– Klausyk, visi jau žino jūsų istoriją. Ant scenos visi matys tave, o tau nei kalbėti, nei daryti neteks labai daug. Bet Ana Bolein yra kylanti dvaro žvaigždė. Tavo likimas – visų jų rankose, – Vilis nurijo seiles. – Be to, nepamiršk, baigdama žodžius nesuklysk. Turi jau būti nulipusi nuo scenos ir pasiruošusi šokiui.

Liusė juto, kaip pjesės eilutės viena po kitos praskrieja galvoje. Kai ji bus ant scenos ir ateis metas, žodžiai patys liesis. Ji buvo pasirengusi.

Žiūrovai vėl suriaumojo, nugriaudėjo plojimai. Ant scenos plūstelėjo aktoriai, jie grūdosi ir aplink ją. Šekspyras jau buvo spėjęs dingti. Liusė matė Danielį kitame scenos krašte. Jis stovėjo aukščiau už kitus – toks didingas ir nenusakomai nuostabus.

Atėjo eilė į sceną žengti jai. Buvo pokylio pas lordą Volšį scenos pradžia, kur karalius – Danielis – vaidino su įmantria kauke prieš pirmą kartą paimdamas Aną Bolein už rankos. Jiedu turėjo šokdami be galo pamilti vienas kitą. Ten turėjo prasidėti romanas, pakeitęs viską.

Pati pradžia.

Tačiau Danieliui tai visai nebuvo pradžia.

Liusindai, o ir jos vaidinamam personažui, ši meilė prasidėjo iš pirmo žvilgsnio. Vos pamačiusi Danielį, Liusinda pasijuto, lyg tai būtų pirmas tikras ją apėmęs jausmas, visai kaip Liusei „Kardo ir kryžiaus“ mokykloje. Visas pasaulis staiga pasirodė kitoks.

Liusė negalėjo patikėti, kiek daug žmonių susigrūdo į „Globe“ teatrą. Jie kone lipo aktoriams ant galvų, spaudėsi taip arti scenos, kad bent dvi dešimtys žiūrovų buvo pasirėmę alkūnėmis į sceną. Ji užuodė tuos žmones. Girdėjo, kaip jie kvėpuoja.

Ir vis dėlto kažkokiu būdu Liusė jautėsi rami, netgi įgavo naujų jėgų, tarsi dėmesys nebūtų sukėlęs baimės, o atvirkščiai – atgaivinęs.

Tai buvo pokylio scena. Liusę supo Anos Bolein freilinos – ji vos nenusikvatojo, kokios juokingos buvo tos aplinkui esančios „damos“. Paauglių berniokų Adomo obuoliai, apšviesti scenos žibintų, kyšojo labai aiškiai. Nuo prakaito jų storų suknelių pažastyse ryškėjo apvalios dėmės. Kitoje scenos pusėje Danielis su savo palyda nė kiek nesigėdydamas spoksojo į ją, o veidas švytėjo meile. Liusė be didelių pastangų suvaidino savo vaidmenį, slapta svaičiodama į Danielį susižavėjimo kupinus žvilgsnius – tiek, kad sukeltų jo ir žiūrovų susidomėjimą. Ji netgi improvizavo vieną judesį – nubraukė plaukus atidengdama ilgą, blyškų kaklą – tai buvo aiški užuomina apie tai, kas, kaip visiems buvo žinoma, laukė tikrosios Anos Bolein.

Prie Liusės iš abiejų šonų prisiartino du aktoriai. Jie vaidino didikus – lordą Sandsą ir lordą Volšį.

– *Damos, jūs nesilinksminate. Ir kas dėl to kaltas, ponai?* – sududeno lordas Volšis. Jis buvo pokylio šeimininkas ir piktadarys, aktorius vaidino neįtikėtinai įsijautęs.

Tada jis atsisuko ir nudelbė žvilgsniu Liusę. Ši sustingo.

Lordą Volšį vaidino Kemas.

Liusė negalėjo nei šaukti, nei keiktis, nei pabėgti. Dabar ji buvo profesionali aktorė, tad likusi visai rami pasisuko į Volšio draugą, lordą Sandsą, kuris juokdamasis tarė savo žodžius:

– *Raudonasis vynas pirma nurausvint turi blyškius jų skruostus.*

Kai atėjo eilė įsiterpti Liusindai, jos kūnas virpėjo, ji slapčia dar dirstelėjo į Danielį. Violetinės jo akys užglaistė tą žvarbą, kurią mergina juto. Jis tikėjo ja.

– *O, pone Sandsai, jūs lošiate labai linksmai*, – Liusė girdėjo save tariant puikiausiai nutaisytu erzinamu tonu.

Tada Danielis žengė į priekį, ir suskambo trimitas, sudundėjo būgnas. Prasidėjo šokiai. Jis paėmė Liusės ranką, kai prakalbo, žodžiai buvo skirti jai, o ne žiūrovams, kaip kitų aktorių kalbos.

– *Švelniausia kada nors liesta rankelė,* – tarė jis. – *O, groži, nepažintas iki šiolei*, – kalbėjo, lyg eilutės būtų buvusios parašytos jiems.

Jiedu pradėjo šokti, ir Danielis nė akimirką nenuleido žvilgsnio nuo Liusės. Jo akys buvo aiškios kaip krištolas, violetinės ir taip įdėmiai žvelgė, kad Liusei vos neplyšo širdis. Ji visą laiką žinojo, kad vaikinas myli ją, bet iki šios akimirkos, kai priešais visą tą minią šoko su juo ant scenos, niekada rimtai nesusimąstė, ką tai reiškia.

O tai reiškė, jog kai kiekviename gyvenime ji pirmą kartą pamatydavo Danielį, jis ją jau mylėdavo. Kiekvieną kartą. Ir taip buvo visą laiką. Ir kiekvieną kartą jai tekdavo iš naujo pamilti jį. Danielis niekada nespaudė jos, niekada nevertė pamilti. Kiekvieną kartą turėdavo užkariauti ją iš naujo.

Danielio meilė jai buvo lyg vientisa, nepertraukiama srovė. Tai buvo tyriausia meilės forma, tyresnė net už tą jausmą, kurį mainais pasiūlydavo Liusė. Jo meilė liejosi be pertrūkių, nenustojamai. Kai Liusės meilė sulig kiekviena mirtimi būdavo nušluojama, Danielio jausmai su laiku tik augo, driekėsi per amžinybę. Kokia galinga, stipri toji meilė turėtų dabar būti? Liusei tą buvo per sunku suvokti.

Jis taip stipriai ją mylėjo ir vis tiek kiekvieną gyvenimą iš naujo turėdavo laukti, kol ji atsilieps į jausmus.

Jiedu vis šoko kartu su aktorių trupe, paklusdami muzikai, leisdamiesi jos nešami, ir vėl grįždami ant scenos jau drąsesniems, ilgesniems ir įmantresniems šokio žingsniams, kol galų gale šoko visi iki vieno.

Baigiantis veiksmui, nors scenarijuje to nebuvo parašyta ir spoksojo netoliese stovintis Kemas, Liusė skubiai suspaudė Danieliui ranką ir prisitraukė jį arčiau, prie vazonuose susodintų apelsinmedžių. Vaikinas pažvelgė taip, lyg ji būtų netekusi proto ir pabandė nusitempti Liusę prie ženklo, nurodyto scenarijuje.

– Ką darai? – sumurmėjo jis.

Jis jau suabejojo ja tada, užkulisiuose, kai Liusė bandė laisvai išlieti savo jausmus. Ji *privalo* priversti jį patikėti jos meile. Juolab jei Liusinda šią naktį mirs, suprasti jos meilės gelmę jam gali reikšti viską. Tai padėtų jam išlikti, mylėti ją dar šimtus metų, iškęsti visą skausmą ir sunkumus, kuriuos ji pati regėjo, iki pat dabarties.

Liusė žinojo, kad scenarijuje taip neparašyta, bet sustabdyti savęs negalėjo – apkabinusi Danielį pabučiavo jį.

Tikėjosi, kad jis stabdys ją, tačiau užuot taip pasielgęs, griebė ją į glėbį ir ėmė taip pat bučiuoti. Stipriai ir aistringai, atsakydamas su tokia meile, kad Liusė pasijuto taip, lyg jiedu skristų, nors suprato, jog kojomis stovi ant žemės.

Akimirką žiūrovai tylėjo. Tada pradėjo pašaipiai rėkauti ir švilpti. Kažkas metė į Danielį batą, bet šis nekreipė į jį dėmesio. Vaikino bučiniai bylojo Liusei, kad jis tiki ja, kad supranta, kaip giliai ji myli jį, bet mergina norėjo būti visiškai tikra.

– Visada tave mylėsiu, Danieli, – tik šie žodžiai atrodė ne visai

teisingi, nepakankamai atskleidžiantys jausmą. Turėjo priversti jį suprasti, ir teeina skradžiai, kas bus paskui, jei pakeis istoriją, tebūnie. – Visada rinksiuosi tik tave, – taip, tai tie žodžiai. – Kiekviename gyvenime rinksiuosi tik tave. Taip, kaip tu pasirinkai mane. Amžinai.

Jo lūpos prasivėrė. Ar patikėjo ja? Ar jis jau žino? Tai *buvo* pasirinkimas, ilgam laikui giliai širdyje užgimęs pasirinkimas, kuris apėmė toliau, nei Liusė kada nors galėjo suvokti. Už to slypėjo kažkas galinga. Kažkas nuostabaus ir...

Virš galvos, tarp virvių, ištemptų virš scenos, pradėjo suktis šešėliai. Liusės kūną išmušė karštis, verčiantis trūkčioti, trokštant liepsningo išsilaisvinimo, kuris, ji žinojo, jau artinasi.

Danielio akyse suspindo skausmas.

– Ne, – sušnabždėjo jis. – Prašau, dar neišeik.

Kažkokiu būdu viskas prasidėjo jiems nesitikint.

Kai Liusės praeities kūną apgaubė liepsnos, nuaidėjo tarsi patrankos salvė, bet ji nebūtų galėjusi užtikrinti. Akys nuo ryškumo apraibo, ir ji išmesta iš Liusindos kūno, nuskriejo tolyn į orą, į tamsą.

– Ne! – šaukė Liusė, kai ją apsupo Pranešėjo sienos. Per vėlai.

– Kokios problemos? – susirūpino Bilas.

– Aš buvau nepasiruošusi. Žinojau, kad Liusinda turi mirti, bet aš... aš tik... – ji tarsi stovėjo ant slenksčio ir būtų tuoj tuoj supratusi kažką labai svarbaus apie ką tik padarytą pasirinkimą visą laiką mylėti Danielį. O dabar viskas – visos paskutinės akimirkos su Danieliu ir jis pats – dingo liepsnose kartu su jos praeities kūnu.

– Na, nelabai ką teliko matyti, – tarė Bilas. – Įprasti dalykai, kas nutinka, kai pastatas užsidega – dūmai, liepsnojančios sienos, žmonės rėkia ir skuodžia prie išėjimo, trypdami po kojomis tuos, kuriems nepasisekė – vaizdas maždaug toks. „Globe“ teatras sudegė iki pamatų.

– Ką? – Liusei net pasidarė bloga. – Aš sudeginau „Globe“? Žymiausio Anglijos istorijoje teatro pastato padegimas tikrai turėjo atsiliepti vėlesniems įvykiams.

– Oi, tik jau taip nesusireikšmink. Tai vis tiek turėjo įvykti. Jei tu nebūtum užsiliepsnojusi, ant scenos stovinti patranka būtų nepataikiusi ir viską susprogdinusi.

– Tai daug svarbiau nei tik aš ir Danielis. Visi tie žmonės...

– Klausyk, motina Terese, tą naktį niekas nežuvo... išskyrus tave. Niekas net *nesusižeidė*. Prisimeni, kaip tas girtuoklis iš trečiosios eilės blizgino į tave akis? Jo kelnės užsidegė. Tai blogiausia, kas įvyko. Jautiesi geriau?

– Ne visai. Visai ne.

– O kaip tau pasiūlymas – esi čia tam, kad pasijustum kalta ar bandytum pakeisti praeitį. Yra scenarijus, turi savo įėjimus ir išėjimus.

– Nebuvau pasiruošusi išeiti.

– Kodėl ne? „Henrikas VIII“ vis tiek gryniausias šlamštas.

– Norėjau suteikti Danieliui vilties. Norėjau, kad jis žinotų, jog visada rinksiuosi tik jį, visada jį mylėsiu. Tačiau Liusinda mirė man nespėjus įsitikinti, ar jis suprato, – Liusė užsimerkė. – Prakeiksmo dalis, tekusi jam, daug blogesnė nei manoji.

– Tai gerai, Liuse!

– Kaip suprasti – gerai? Tai siaubinga!

– Kalbu apie tą perliuką: *„Ak, Danielio skausmas yra neaprėpiamai baisesnis nei mano“* – štai ką čia sužinojai. Kuo daugiau suprasi, tuo labiau prisikasi prie prakeiksmo šaknų ir tuo daugiau šansų, kad galų gale surasi, kaip išeiti iš šio užburto rato. Teisingai?

– Aš... aš nežinau.

– Aš *žinau.* Dabar eime, laukia svarbesni vaidmenys.

Danieliui tekusi prakeiksmo dalis buvo blogesnė. Liusė tą dabar suvokė labai aiškiai. Bet ką tai reiškia? Ji nesijautė nė kiek labiau galinti kaip nors pakeisti. Atsakymas nuo jos pabėgo. Tačiau ji žinojo, kad Bilas dėl vieno dalyko teisus: tame gyvenime ji nieko daugiau negalėjo. Viskas, kas jos galioje – vis grįžti į praeitį.

Keturioliktas skyrius

STATI NUOKALNĖ
CENTRINĖ GRENLANDIJA
1100 M., ŽIEMA

Kai Danielis įžengė, dangus buvo juodas. Už jo likęs Pranešėjas plaikstėsi vėjyje lyg suplėšyta užuolaida, drisko ir tįso gabalais, kol jo draiskanos nukrito ant naktyje mėlynuojančio sniego.

Kūną ėmė stingdyti šaltis. Iš pirmo žvilgsnio atrodė, kad nieko aplinkui nėra. Nieko, tik Arkties naktis, kuri, rodės, tęsiasi amžinybę, ir tik kažkur pabaigoje šmėsčiojo menkutė viltis, jog ateis diena.

Dabar jis prisiminė – šie fiordai buvo vieta, kur jis su draugais, puolusiais angelais, darydavo susirinkimus: tik atšiauriai blausi aplinka, žiaurus šaltis už dviejų dienų kelio į šiaurę nuo mirtingųjų Bratalijo gyvenvietės. Bet Liusindos jis čia neras. Ši žemė niekada nebuvo jos praeities dalis, tad čia negali būti nieko, kas pritrauktų jos Pranešėjus.

Tik Danielį. Ir kitus.

Sudrebėjęs vaikinas patraukė per sniegu nuklotą fiordą prie šiltai švytinčio horizonto. Septyniese jau buvo susirinkę aplink ryškią oranžinę laužo liepsną. Iš tolo jų sparnų ratas atrodė lyg milžiniškas švytintis sniego halas. Danieliui nereikėjo skaičiuoti spinduliuojančių jų siluetų, kad žinotų – susirinko visi.

Nė vienas nepastebėjo, kaip jis sniegynais žengia prie susirinkusiųjų. Visada palikdavo vieną sargyboje dėl visa pikta, bet

mintis, kad nekviestas svečias atklys iki jų susirinkimo čia, buvo tokia nereali, jog niekas nė neįžvelgė grėsmės. Be to, visi buvo per daug įsitraukę į ginčą, kad būtų pastebėję keliautoją laike, susigūžusį už sustingusio akmens ir slapta besiklausantį.

– Tai laiko švaistymas, – Gabės balsas buvo pirmasis, kurį pavyko išgirsti Danieliui. – Nieko mums tai neduoda.

Gabė labai greitai netekdavo kantrybės. Karo pradžioje jos maištas, palyginti su Danielio, užtrukdavo vos menką sekundės dalį. Nuo to laiko jos atsidavimas savo pusei tik pagilėjo. Ji buvo grįžusi į Dangaus karalystę, ir Danielio neryžtingumas prieštaravo viskam, kuo ji tikėjo. Gabei žingsniuojant aplink laužą, didžiulių plunksnuotų baltų jos sparnų galiukai vilkosi iš paskos sniegu.

– Juk pati sušaukei šį susirinkimą, – priminė jai žemas balsas. – O dabar nori viską mesti? – kalbėjo Rolandas, įsitaisęs ant trumpo juodo rąsto už kelių pėdų priešais akmenį, už kurio gūžėsi Danielis. Rolando plaukai buvo ilgi ir susivėlę. Tamsus jo profilis ir juodai auksiniai marmuro rašto sparnai neryškioje laužo šviesoje žėrėjo lyg žarijos.

Viskas buvo taip pat, kaip Danielis prisiminė.

– Susirinkimą sušaukiau dėl jų, – Gabė stabtelėjo ir pamojo sparnu, rodydama į du angelus, sėdinčius greta, kitoje laužo pusėje nei Rolandas.

Grakštūs vaivorykštės spalvomis mirguliuojantys Arianos sparnai nekrutėjo, tik kilo aukštai jai virš pečių. Bespalvėje naktyje jie skleidė beveik fosforinę šviesą, bet visa kita, pradedant jos juodais trumpai kirptais plaukais ir baigiant blyškiomis, suspaustomis lūpomis, atrodė skausmingai liūdnai bei rimtai.

Angelas šalia Arianos taip pat buvo ramesnis nei įprastai. Anabelė spoksojo į nakties tolį. Jos sparnai buvo tamsaus sidabro, beveik alavo spalvos. Platūs ir raumeningi. Jie driekėsi virš jos ir Arianos tarsi didelė apsauginė siena. Jau seniai Danielis nebuvo jos matęs.

Gabė sustojo Arianai bei Anabelei už nugarų ir atsisuko į kitą pusę – Rolandą, Molę ir Kemą, kurie dengėsi viena šiurkštaus kailio antklode. Buvo užsimetę ją ant sparnų. Kitaip nei angelai kitapus laužo, demonai drebėjo.

– Nesitikėjome šiąnakt jus čia išvysti, – išrėžė jiems Gabė, – ir tikrai nesidžiaugiame matydami.

– Su mumis tai irgi susiję, – šiurkščiai atrėžė Molė.

– Ne taip pat, kaip su mumis, – užginčijo Ariana. – Danielis niekada nesidės prie jūsų.

Jei Danielis nebūtų prisiminęs, kur sėdėjo tame susirinkime prieš tūkstantį metų, būtų visai nepastebėjęs savęs praeityje. Praeities Danielis sėdėjo vienas, grupės viduryje, kaip tik to paties akmens kitoje pusėje. Danielis pasisuko, kad geriau matytų.

Jo ankstesniojo „aš“ sparnai stūksojo už nugaros didžiuliai lyg

burės ir ramūs kaip naktis. Kol kiti kalbėjosi apie jį taip, lyg jo čia nebūtų, praeities Danielis elgėsi tarsi ir jis būtų vienintelis pasaulyje. Metė į ugnį pilnas saujas sniego, stebėjo, kaip sušalę grumstai šnypšdami virsta garais.

– Ak, nejaugi? – atsiliepė Molė. – Tai gal pasistengsi paaiškinti, kodėl jis kiekvieną gyvenimą vis po truputį artinasi prie mūsų? Kodėl kiekvieną kartą Liusei susprogus keiksnoja Dievą? Abejoju, ar ten aukštai tai labai gerai priimama.

– Jam skaudu! – Molei suriko Anabelė. – Tu nesuprasi, nes nežinai, ką reiškia mylėti, – vilkdama sparnų galiukus per sniegą, pribėgusi prie Danielio, kreipėsi tiesiai į jį. – Tai tik laikini nuosmukiai. Mes visi žinome, kad tavo siela švari. Jei norėtum galop pasirinkti kieno nors pusę, rinkis *mus,* Danieli, jei kada nors...

– Ne.

Labai aiškiai ir tvirtai ištartas žodis privertė Anabelę atsitraukti taip greitai, lyg Danielis būtų išsitraukęs ginklą. Praeities Danielis nežiūrėjo nė į vieną puolusių angelų. O už akmens juos stebintis prisiminė, kas nutiko per šį susirinkimą ir net sudrebėjo nuo siaubingo užmarštin nugrūsto prisiminimo.

– Jei neini su *jais*, – kreipėsi į Danielį Rolandas, – tai kodėl tau neprisidėjus prie *mūsų?* Kiek man žinoma, Pragare nėra blogiau nei tai, kam save pasmerki, kai kiekvieną kartą netenki jos.

– Ak, kaip pigiai bandai nupirkti, Rolandai! – įsiterpė Ariana. – Net ne tą turi galvoje. Negali tuo tikėti, – kalbėdama ji grąžė rankas. – Taip sakai tik provokuodamas mane.

Arianai už nugaros Gabė padėjo ranką jai ant peties. Jų sparnų galiukai susilietė, tarp merginų tvykstelėjo ryškus sidabro blyksnis.

– Ariana nori pasakyti, kad Pragaras niekada nebuvo geresnis pasirinkimas. Nesvarbu, kad ir koks baisus būtų Danielio skausmas. Jam yra vienintelė vieta. Vienintelė mums visiems. Matote, kokie apgailėtini Atstumtieji.

– Gal išvaduok mus nuo pamokslavimo, ką? – pertraukė ją Molė. – Gal kokioms choristėms tavo smegenų plovimas padarytų įspūdį, o man nerūpi ir nemanau, kad Danieliui būtų įdomu.

Angelai ir demonai atsisukę sužiuro į jį, lyg visi jie būtų padėties šeimininkai. Septynios poros sparnų skleidė švytinčią sidabriškai auksinės spalvos aurą. Septynias sielas pažinojo taip gerai, kaip pats save.

Net slėpdamasis už akmens Danielis juto, kaip jam trūksta oro. Prisiminė šią akimirką – tiek daug iš jo reikalavo. Tada, kai neturėjo jėgų, nes buvo sudaužyta širdis. Juto, koks grasinamas Gabės maldavimas vėl prisijungti prie dangaus karių. Ir Rolando – dėtis prie Pragaro. Danielis juto net tą vienintelį žodį, kurį lyg keistą vaiduoklį išleido iš burnos per tą susirinkimą – „ne“.

Lėtai, jausdamas, kaip apima blogumas Danielis prisiminė dar kai ką. Ar tai tas „ne“? Jis ne šitą turėjo galvoje. Tą akimirką Danielis vos neištarė „taip“.

Tai buvo naktis, kai jis vos nepasidavė.

Dabar jam degė pečiai. Staigus noras išskleisti sparnus vos neparklupdė jo ant kelių. Viduje sukosi, pynėsi gėda su siaubu. Širdyje kilo troškimas – taip ilgai gniaužtas savyje.

Aplinkui laužą esančiųjų rate Danielis pažvelgė į Kemą.

– Tu šiandien neįprastai tylus.

Kemas atsiliepė ne tučtuojau.

– O ką nori, kad pasakyčiau?

– Tu kartą buvai tokioje padėtyje. Pats *žinai*...

– *Ir kokių žodžių iš manęs lauki?*

Danielis atsiduso.

– Ko nors žavaus ir įtikinančio.

Anabelė suprunkštė.

– Arba ko nors sukto ir visiškai piktaviliško.

Visi laukė. Danielis norėjo šokti iš už akmens ir tempti savo praeities Danielį iš ten. Bet negalėjo. Jo Pranešėjas atnešė jį čia ne šiaip sau. Turi dar kartą viską išgyventi.

– Tu įklimpai, – ištarė Kemas. – Manai, kad tik todėl, jog kada nors buvo pradžia ir kad dabar esi kažkur viduryje, turi būti pabaiga. Bet mūsų pasaulis neparemtas teleologija. Tai chaosas.

– *Mūsų* pasaulis ne toks pat, kaip jūsų, – įsiterpė Gabė.

– Nėra kelio ištrūkti iš šio ciklo, Danieli, – toliau dėstė Kemas. – Ji negali jo pertraukti, kaip negali ir tu. Rinkis Dangų arba Pragarą, man nerūpi, ir tau taip pat. Tai nieko nepakeis...

– Gana, – spigiai pertraukė Gabė. – Skirtumas *yra*. Jei Danielis pasirinks, kam jis priklauso, tai Liusinda... tada Liusinda...

Bet ji negalėjo tęsti toliau. Tarti tuos žodžius – šventvagystė, ir ji negalėjo to daryti. Parkrito sniege ant kelių.

Už akmens Danielis stebėjo, kaip jo ankstesnis „aš“ tiesia ranką Gabei ir kelia ją nuo žemės. Stebėjo, kaip visa tai vyksta jam prieš akis – lygiai taip pat, kaip ir prisiminė.

Jis pažvelgė į jos sielą, matė, kaip ryškiai toji liepsnoja. Atsisuko atgal ir pamatė kitus – Kemą, Rolandą, Arianą, Anabelę, netgi Molę – ir pagalvojo: „Kiek ilgai jam teks tempti juos visus per tuos tragiškus įvykius.“

Ir kam?

Liusinda. Ir pasirinkimas, kurį jiedu padarė labai seniai ir vis kartoja, – iškelti meilę aukščiau visko.

Tą naktį fiorduose jos naujai išsivaliusi paskutinįjį kūną siela sklandė, dar nebuvo apsigyvenusi. Kas jei nustotų jos siekęs? Danielis buvo pavargęs iki širdies gelmių. Nežinojo, ar dar turi savyje jėgų.

Stebėdamas savo praeities kovą, jusdamas, kaip ateina metas, kai jis visiškai palūš, Danielis prisiminė, ką turi daryti. Tai buvo pavojinga. Uždrausta. Tačiau neišvengiama. Dabar bent jau suprato, kodėl iš ateities nukeliavo į tokius senus laikus – suteikti sau jėgų, padėti išlikti nesusitepusiam. Šią lemiamą praeities akimirką jis susilpnėjo. Ateities Danielis negalėjo leisti, kad ta silpnybė užaugtų ir tęstųsi per visą istoriją, negalėjo leisti, kad ji užgniaužtų jo su Liusinda šansus.

Tad jis pakartojo, kas jam nutiko prieš devynis šimtus metų. Šiandien jis padarys pakeitimų, susidėdamas su... ne – perrašydamas praeitį.

Susiliejimas.

Vienintelis kelias.

Jis pamankštino pečius, išskleidė į tamsą virpančius sparnus. Juto, kaip šie suplaka vėjyje. Šviesos pluoštas nudažė dangų per šimtą pėdų jam už nugaros. Šviesa buvo tokia ryški, kad užtektų apakinti mirtingajam, tokia ryški, kad septyni besiginčijantys angelai ją pastebėtų.

Kitapus akmens kilo sambrūzdis. Šūksniai bei aikčiojimai, sparnų plakimas buvo girdėti vis arčiau.

Pakilęs nuo žemės Danielis skrido taip greitai ir atkakliai, kad Kemui apėjus aplink akmenį, jis jau plasnojo virš jo. Prasilenkė per sparno ilgį, bet Danielis vis skrisdamas smigo žemyn į savo praeities „aš“ tokiu greičiu, kokiu jį nešė meilė Liusei.

Praeities Danielis atšoko, perspėdamas jį iškėlė rankas.

Visi angelai žinojo, koks rizikingas yra susiliejimas. Kartą susijungus, beveik neįmanoma išsivaduoti nuo praeito gyvenimo, atskirti du gyvenimus, kurie buvo susieti. Tačiau Danielis prisiminė, kad praeityje jau buvo susijungęs ir išgyveno tai. Tad turėjo vėl pabandyti.

Taip elgėsi, kad padėtų Liusei.

Jis suglaudė sparnus ir nėrė žemyn, prie savęs praeityje, trenkdamasis su tokia jėga, kad būtų susitraiškęs, jei nebūtų perėjęs į senąjį kūną. Jis suvirpėjo, jo kūnas praeityje suvirpėjo, Danielis užsimerkęs, sukandęs dantis vos iškentė jį apėmusį keistą blogumą. Pasijuto lyg ristųsi kūliais nuo kalno, beatodairiškai ir be šansų sustoti. Niekaip, kol nepasieks kalno papėdės.

O paskui iš karto viskas staiga sustojo.

Danielis atsimerkė – girdėjo tik savo kvėpavimą. Jautėsi pavargęs, bet budrus. Kiti spoksojo į jį. Nebuvo tikras, ar jie bent nutuokia, kas ką tik nutiko. Visi atrodė per daug išsigandę, kad prisiartintų prie jo, bijojo net prabilti.

Išskleidęs sparnus, pakėlęs galvą į dangų, Danielis apsuko visą ratą.

– Renkuosi meilę Liusindai, – šaukė Dangui žemėje, angelams aplinkui ir tiems, kurių čia nebuvo. Sielai tos vienintelės, kurią mylėjo labiausiai, kad ir kur ji būtų. – Patvirtinu savo pasirinkimą dar kartą – renkuosi Liusindą, kad ir kas būtų. Ir rinksiuosi iki galo.

Penkioliktas skyrius

AUKA
ČIČEN ICA, MEZOAMERIKA
5-OJI UAYEB DIENA
(MAŽDAUG 555 M. GRUODŽIO 20 D.)

Pranešėjas išspjovė Liusę saulėtos dienos atokaitoje. Žemė po kojomis buvo perdžiūvusi, tik suskilinėjusi dirva ir sausa, gelsvai ruda aštri žolė. Dangus – vien tik žydruma, nė menkiausio žadančio lietų debesėlio. Net vėjas, rodės, ištroškęs.

Liusė stovėjo viduryje plyno lauko, iš trijų pusių apsupto keistos aukštos sienos. Iš tokio atstumo ji atrodė lyg iš milžiniškų karoliukų sudėliota mozaika. Karoliukai įvairiausių formų, ne visai apvalūs, o spalvos įvairavo – nuo dramblio kaulo iki šviesiai rudos. Šen bei ten buvo matyti tarp karoliukų atsivėrę nedideli plyšiai, pro kuriuos iš kitos sienos pusės sklido šviesa.

Be pustuzinio kranksinčių ir nesuskaičiuojamus ratus sukančių maitvanagių, aplink nė gyvos dvasios. Plaukus taršė karštas oras ir dvelkė lyg... ji negalėjo apibūdinti to kvapo, bet kažkas panašaus į metalą, beveik kaip rūdys.

Sunki suknelė, kurią vis dar vilkėjo nuo pobūvio Versalyje, buvo permirkusi nuo prakaito. Kiekvieną kartą įkvėpdama Liusė juto, kaip nuo jos dvokia dūmais, pelenais ir prakaitu. Jai reikia nusimesti drabužius. Mergina pabandė pasiekti raištelius ir sagas. Gali pasinaudoti pagalba, net jei tai maža akmeninė rankelė.

Bet kurgi Bilas? Jis vis pradingsta. Kartais Liusę net apimdavo nuojauta, kad padaras turi savo planų ir kad jai tenka keliauti laiku paklūstant *jo* planams.

Liusė galynėjosi su suknele – nuplėšė aplink apykaklę apsiūtus žalius nėrinius, eidama vieną po kito traukė kabliukus. Gerai, kad bent jau aplinkui niekas nemato. Galop parkritusi ant kelių pasipurčiusi išsivadavo iš suknelės ir nusitraukė per galvą sijonus.

Vilkėdama vien tik plonytės medvilnės apatinę suknelę, Liusė atsisėdo ant kulnų ir staiga suvokė, kokia yra pavargusi. Kiek laiko praėjo nuo tada, kai ji miegojo? Vilkdama kojas per aštrią žolę ir svarstydama, kad gal galėtų truputį prigulti, užsimerkti, ji nusvyravo prie pavėsio šalia sienos.

Akys pačios merkėsi, taip ėmė miegas.

O tada staiga atsimerkė. Oda pašiurpo.

Galvos.

Galop Liusė suprato, iš ko toji siena padaryta. Kaulo spalvos statinys, iš tolo beveik nekaltai atrodantis, buvo sukryžiuoti mietai su užsmeigtomis ant jų žmonių kaukolėmis.

Liusė užgniaužė riksmą. Staiga suvokė, kokį kvapą nešė vėjas – tai buvo puvėsių, pralieto kraujo ir gendančios mėsos dvokas.

Sienos apačioje ant mietų pamautos kaukolės buvo švariai bei baltai nugairintos saulės ir vėjo. Viršuje atrodė šviežesnės. Tiesą pasakius, tai buvo aiškiai žmonių *galvos* – tankūs juodi plaukai, dar beveik sveika oda. Bet viduryje esančios kaukolės buvo kažkas tarpinio tarp žmogaus ir pabaisos – apirusi oda luposi, palikdama ant kaulų rudą pridžiūvusį kraują. Veidai buvo perkreipti tikriausiai iš siaubo ar įsiūčio.

Susvyravusi Liusė atšlijo atbula – tikėjosi gurkšnio tyro oro, kuris nedvoktų puvėsiais, bet nerado.

– Ne taip jau baisu, kaip atrodo.

Išsigandusi mergina atsisuko. Bet ten buvo tik Bilas.

– Kur tu buvai? Kur mes *esame?*

– Tiesą pasakius, būti taip persmeigtam – didelė garbė, – dėstė padaras, žingsniuodamas tiesiai prie žemiausios kaukolių eilės. Pažvelgė vienai galvai į akis. – Visi šie nekalti avinėliai nužengė tiesiai į dangų. Tiesiog taip, kaip karštai tikėjo įvyksiant.

– Kodėl palikai mane su tais...

– Ak, liaukis. Jie nesikandžioja, – Bilas pašnairavo į ją. – Ką padarei savo drabužiams?

– Čia karšta, – patraukė pečiais Liusė.

Bilas atsiduso ilgai, pratisai, tarsi nešiotų viso pasaulio sielvartą.

– Dabar paklausk, kur aš buvau. Ir šįkart pasistenk be kaltinimų.

Liusė vyptelėjo. Bilo dingimai buvo sunkiai paaiškinami. Tačiau dabar padaras stypsojo priešais ją, dailiai susidėjęs už nugaros letenėles ir nekaltai šypsojosi. Ji atsiduso.

– Kur buvai?

– Apsipirkinėjau! – Bilas džiugiai išskleidė abu sparnus, rodydamas šviesiai rudą apvyniojamą sijoną, kabantį ant vieno sparno galiuko ir prie jo derančią tuniką ant kito. – Ir dar *coup de grace!* – tarė traukdamas iš už nugaros masyvius baltus karolius. Kaulinius.

Liusė paėmė tuniką ir sijoną, tačiau numojo ranka į karolius. Jau gana prisižiūrėjo kaulų.

– Ačiū, ne.

– Ar nori likti nepastebėta? Tada turi nešioti papuošalus.

Užgniaužusi pasišlykštėjimą, mergina persimetė papuošalą per galvą. Poliruoti kaulo gabaliukai buvo suverti ant kažkokios pluoštinės medžiagos. Ilgi ir sunkūs karoliai, Liusei teko pripažinti, buvo visai gražūs.

– Ir dar manau, kad šis, – padavė jai išpieštą metalinį lankelį, – tiks tavo plaukams.

– Iš kur viską ištraukei? – paklausė mergina.

– Čia tavo. Na, ne tavo, Liusindos Prais, bet tavo žvelgiant platesne, kosmine prasme. Viskas priklauso tau šiame gyvenime, Iš Koat.

– Iš... kas?

– Iš Koat. Tavo vardas reiškia „mažoji gyvatė“. – Bilas stebėjo, kaip keičiasi Liusės veidas. – Majų kultūroje taip išreiškiamas švelnumas. Ar kažkas panašaus.

– Panašiai, kaip duoti savo galvą pamauti ant mieto – didelė garbė?

Bilas pavartė akmenines akutes.

– Nustok būti tokia etnocentriška. Vadinasi, manai, kad tavo kultūra viršesnė už kitas.

– Žinau, ką tai reiškia, – atrėžė Liusė, bandydama lankeliu sutvarkyti murzinus plaukus. – Bet aš nesijaučiu viršesnė. Tik nemanau, kad būtų puiku, jei mano galva puikuotųsi pamauta ant vieno tų baslių.

Ore nuaidėjo duslus dundėjimas, lyg kas tolumoje muštų būgnus.

– Būtent taip ir būtų pasakiusi Iš Koat! Tu visada buvai tokia truputėlį senamadiška!

– Ką nori pasakyti?

– Matai, tu esi Iš Koat, gimusi Uayeb laiku – tai yra penkios nelaimingos dienos baigiantis majų kalendoriniams metams. Visi itin prietaringai vertina tas dienas, nes jos netelpa į kalendorių. Tai lyg ir kokie keliamieji metai. Gimti Uayeb metu – nepasakytumei, kad sėkminga. Tad niekas ir nesistebėjo, kai tu likai senmerge.

– Senmerge? – perklausė Liusė. – Maniau, kad niekada neišgyvenau ilgiau kaip iki septyniolikos... bent jau panašiai.

– Septyniolikos metų Čičen Icoje – jau *senolė,* – paaiškino Bilas, plasnodamas nuo vienos galvos prie kitos, net jo sparniukai dūzgė. – Bet tai tiesa, tu niekada negyvenai ilgiau nei septyniolika metų ar vos daugiau. Tai tarsi paslaptis, kodėl Liusindos Prais kūne tau pavyko užtrukti taip ilgai.

– Danielis sakė, kad tai dėl krikšto, – dabar jau Liusė buvo tikra, jog girdi būgnus, ir jie vis labiau artinosi. – Bet kaip tai gali būti svarbu? Noriu pasakyti, kad lažinčiausi, jog toji Iš-kas-ji-būtų buvo krikštyta.

Bilas atsainiai numojo ranka.

– Krikštas – tai tik vienas žodis tam tikros rūšies sakramentui ar įsipareigojimui, per kurį tavo siela yra kažkiek pažadama. Beveik kiekvienoje religijoje yra kažkas panašaus. Krikščionybė, judaizmas, islamas, net majų religija – va, tuojau pražygiuos, – chimera linktelėjo

į tą pusę, iš kurios dundėjo, tik jau taip garsiai, kad Liusė ėmė svarstyti, ar jiems nereikėtų pasislėpti, – visos jos naudoja tam tikrus sakramentus, kurie išreiškia atsidavimą Dievui.

– Taigi, man pavyko išgyventi dabartinį gyvenimą Tanderbolte todėl, kad mano tėvai manęs nepakrikštijo?

– Ne, – atkirto Bilas. – Dėl to, kad tėvai tavęs nepakrikštijo, tave vis tiek galima *nužudyti.* Dabartiniame gyvenime dar esi *gyva,* nes... na... niekas tikrai ir nežino kodėl.

Turėjo būti priežastis. Gal tai kažkokia laiko kilpa, apie kurią kalbėjo Danielis ligoninėje Milane. Bet neatrodė, kad netgi jis suprastų, kaip Liusė gali keliauti Pranešėjais. Ji juto, kaip kiekvienas aplankytas gyvenimas jai leidžia tarsi mozaiką dėlioti praeitį... bet dar nematė, ką sudėlios.

– Kur kaimas? – paklausė ji. – Kur žmonės? Kur *Danielis?*

Būgnai dundėjo taip garsiai, kad jai teko kalbėti pakeltu tonu.

– Ak, – atsiliepė Bilas. – Jie kitoje compantlio pusėje.

– Ko tokio?

– Tos galvų sienos. Eikš, turi tai pamatyti!

Pro atvirus plyšius tarpuose tarp kaukolių švysčiojo spalvos. Nuvaręs Liusę prie kaukolių sienos krašto, Bilas parodė jai, kad žiūrėtų.

Už sienos žingsniavo visa bendruomenė. Ilga žmonių eilė šoko, trypė kojomis platų sumintą kelią, kuris vingiavo per kaulų kapinių kiemą. Majų plaukai buvo žvilgantys, juodi, oda kaštoninė. Žmonių amžius įvairavo nuo trejų metukų iki tiek, kad buvo neįmanoma spėlioti. Visi tryško energija, buvo nuostabaus grožio ir keisti. Drabužiai – vos dengiantys kūnus nudriskę gyvūnų kailiai, pro kuriuos buvo matyti tatuiruotės, o veidai buvo išdažyti. Kūnai atrodė tikrai įspūdingai, meniškai išpiešti – įmantrūs, spalvingi plunksnuotų paukščių atvaizdai, saulės bei geometriniai raštai driekėsi per nugaras, rankas ir krūtines.

Tolumoje buvo matyti pastatai – tvarkingai, kvadratu išdėstyti išblukusių akmenų statiniai ir grupelė mažesnių trobesių plokščiais šiaudiniais stogais. Už statinių plytėjo džiunglės, tačiau medžių lapai atrodė išdžiūvę, nulūžinėję.

Minia žygiavo pro šalį, nė nepastebėdama Liusės, užsimiršusi šokio siautulyje.

– Nagi! – paragino Bilas ir stumtelėjo ją į žmonių virtinę.

– Ką? – suriko mergina. – Eiti *ten?* Su jais?

– Bus smagu! – kikeno Bilas, skrisdamas pirmas. – Juk moki šokti, tiesa?

Iš pradžių atsargiai Liusė ir mažutė chimera prisidėjo prie eisenos, pražygiavo pro vietą, kuri atrodė panaši į turgavietę – ilga, siaura žemės juosta, užgrūsta medinėmis statinėmis ir dubenimis, pilnais

visokių gėrybių parduoti: avokadų juoda duobėta žieve, ryškiai raudonų kukurūzų stiebų, pluoštais virvele suraišiotų džiovintų žolelių ir daug kitų dalykų, kurių Liusė nepažino. Ji gręžiojosi tai šen, tai ten, bandė praeidama kuo daugiau pamatyti, bet sustoti jokiu būdu negalėjo. Minios srautas tarsi šapelį nešė ją tik pirmyn.

Majai žygiavo keliu, kuris suko į plačią, lėkštą lygumą. Šokio triukšmas blėso, žmonės rinkosi į krūvą tyliai kažką murmėdami vienas kitam. Jų buvo šimtai. Vis stumiama aštrių Bilo nagiukų, braižančių pečius, Liusė kaip ir kiti parpuolė ant kelių, užvertė galvą ten, kur žiūrėjo visi – į dangų.

Už turgavietės vienas pastatas kilo aukščiau nei kiti – tai buvo balinto akmens laiptuota piramidė. Dvi sienos, kurias Liusė matė buvo per vidurį laiptuotos iki pat viršaus, kur stirksojo vieno aukšto pastatas, dažytas mėlynai ir raudonai. Liusė pašiurpo – suprato, kas tai, ir ją apėmė nepaaiškinama baimė.

Buvo anksčiau mačiusi tą piramidę. Istorijos vadovėlio iliustracijose majų šventykla atrodė suirusi iki griuvėsių. Tačiau dabar tai buvo toli gražu ne griuvėsiai. Šventykla atrodė didinga.

Keturi vyrai, laikantys oda aptemptus medinius būgnus, stovėjo išsirikiavę ant krašto aplink piramidės viršūnę. Įdegę jų veidai buvo dažyti raudonais, geltonais ir mėlynais dryžiais – atrodė kaip su kaukėmis. Būgnai vieningai dundėjo, vis greičiau ir greičiau, kol pro durų angą kažkas pasirodė.

Tai buvo vyras, aukštesnis nei būgnininkai, po aukštu raudonai baltų plunksnų galvos apdangalu jo veidas buvo visas išpieštas vingiuotais lyg labirintas žalsvai melsvais raštais. Kaklas, riešai, kulkšnys ir ausų speneliai buvo puošti tokiais pat kauliniais papuošalais, kurį Bilas davė užsidėti Liusei. Vyras kažką nešėsi – ilgą lazdą, dekoruotą išpieštomis plunksnomis ir ryškiomis baltomis šukėmis. Viename lazdos gale žvilgėjo kažkas sidabrinis.

Kai vyras atsisuko į žmones, minia nutilo, tarsi pamojus burtų lazdele.

– Kas tas vyras? – sušnibždėjo Liusė Bilui. – Ką jis daro?

– Tai genties vadas Zotsas. Gana pavargęs, tiesa? Sunkūs laikai, kai genties žmonės nematė lietaus tris šimtus šešiasdešimt keturias dienas. Jau nepadeda nei skaičiavimas ant to akmeninio kalendoriaus, nei dar kas nors, – Bilas parodė į pilką akmens luitą, nužymėtą šimtais juodų suodžių brūkšnių.

Nė lašo vandens beveik visus metus? Liusė beveik pajuto nuo minios sklindantį troškulį.

– Jie mirs, – tarė ji.

– Tikisi nemirti. Štai čia tu ir pasirodai, – tarė chimera. – Tu ir dar keli nelaimingi vargšeliai. Danielis taip pat, jo vaidmuo ne itin svarbus. Čiakas dabar jau labai išalkęs, tad metas imtis darbo.

– Čiakas?

– Lietaus dievas. Majai absurdiškai tiki, kad mėgstamiausias užsirūstinusio dievo maistas yra kraujas. Supranti, kur suku?

– Žmonių aukojimas, – lėtai išskiemenavo Liusė.

– Taip. Ilga diena tik prasideda. Ant lentynų teks sukrauti daugiau kaukolių. Žavu, tiesa?

– Kur Liusinda? Norėjau pasakyti, Iš Koat.

Bilas parodė į šventyklą.

– Uždaryta ten, kartu su kitomis aukomis. Laukia, kol baigsis žaidimas kamuoliu.

– Žaidimas kamuoliu?

– Jo pasižiūrėti ir susirinko minia. Matai – genties vadas prieš didelį aukojimą mėgsta surengti žaidynes kamuoliu, – Bilas kostelėjo ir sulenkė sparnus už nugaros. – Žaidimas būtų lyg krepšinio ir futbolo hibridas, jei kiekvienoje komandoje būtų tik du žaidėjai, kamuolys svertų visą toną, o pralaimėjusiems būtų nukertamos galvos ir krauju pagirdomas Čiakas.

– Į aikštę! – suriko Zotsas nuo šventyklos laiptų. Gomuriniai majų žodžiai skambėjo keistai, bet Liusei vis tiek pasirodė suprantami. Ji susimąstė, kaip turėjo jaustis Iš Koat, uždaryta kambaryje už Zotso.

Minia džiugiai suriko. Visi kaip vienas majai pakilo ir nuskuodė prie tolimesniame lygumos krašte esančio kažko panašaus į didžiulį akmeninį amfiteatrą. Jis buvo neaukštas ir pailgas – ruda žeme padengtas laukas, apsuptas keliomis eilėmis akmeninių sėdėjimo vietų.

– Ak, štai ir mūsų berniukas! – Bilas parodė į besiartinančios į žaidimo aikštelę minios priešakį.

Lieknas, raumeningas vaikinas atsukęs nugarą Liusei bėgo greičiau nei kiti. Plaukai buvo žvilgantys, tamsiai rudi, pečiai įdegę ir išpiešti persipinančiomis raudonai juodomis juostomis. Kai jis vos pasuko galvą į kairę, Liusė probėgšmais pastebėjo jo profilį. Nieko panašaus į Danielį, kurį paliko savo tėvų kieme. Ir vis dėlto...

– Danielis! – šūktelėjo Liusė. – Jis atrodo...

– Kitoks ir vis dėlto lygiai toks pat? – paklausė Bilas.

– Taip.

– Atpažįsti jo sielą. Nesvarbu, kaip judu beatrodytumėte iš išorės, visada pažinsite vienas kito sielas. Liusei iki dabar nė nedingtelėjo, kad tai, jog ji atpažįsta Danielį kiekviename gyvenime yra įspūdinga. Jos siela suranda jo sielą.

– Tai... nuostabu.

Bilas gumbuotos letenos nagais krapštinėjo šašą ant rankos.

– Jei taip sakai, gal.

– Minėjai, kad Danielis buvo kažkaip įtrauktas į aukojimą. Jis žaidžia kamuoliu, tiesa? – paklausė Liusė tiesdama kaklą, kad per minią įžiūrėtų, kaip vaikinas dingsta amfiteatro viduje.

– Taip, – atsakė Bilas. – Yra tokia miela ceremonija, – jis pakėlė akmeninį antakį, – kurios metu laimėtojai veda aukas į kitą gyvenimą.

– Laimėtojai nužudo kalinius? – tylai patikslino Liusė.

Jie stebėjo minią, kaip ši susigrūdo į amfiteatrą. Iš vidaus dudeno būgnai. Žaidimas turėjo tuojau prasidėti.

– *Nenužudo.* Jie ne šiaip sau žudikai. *Aukoja.* Pirma nukerta galvas. Galvos keliauja ten, – Bilas linktelėjo galva į galvų rietuvę. – Kūnus meta į šikduobę – oi, atsiprašau, brangute, – klinčių ežerėlį džiunglėse, – Bilas prunkštelėjo. – Mesti mane? Nemanau, kad taip prišauktų lietų, bet kas aš toks, kad spręsčiau?

– Danielis laimės ar pralaimės? – paklausė Liusė, nors suprato žodžiams dar nespėjus išskristi iš jos lūpų.

– Matau, kad mintis, jog Danielis nukerta tau galvą visai neabejotinai gali išsklaidyti romantiką, – dėstė Bilas, – bet tikrai, koks skirtumas tarp to, kad jis nužudo tave sudegindamas ir pribaigia kardu?

– Danielis to nepadarytų.

Bilas pakibo ore priešais Liusę.

– Nepadarytų?

Iš amfiteatro vidaus atsklido galingas riaumojimas. Liusė pajuto, kad turėtų bėgti į aikštelę prie Danielio ir čiupti jį į glėbį bei pasakyti tai, ko per greitai numirusi nespėjo iškloti „Globe“ teatre: kad dabar ji suprato viską, ką jam teko su ja iškęsti. Kad dėl jo aukų Liusė tapo dar labiau atsidavusi jųdviejų meilei.

– Turiu eiti pas jį, – tarė Liusė.

Bet ten buvo ir Iš Koat. Uždaryta kambaryje piramidės viršuje laukė, kol bus nužudyta. Mergina, kuri gali turėti vertingos informacijos. Liusei reikėjo sužinoti, kaip panaikinti užkeikimą.

Ji trypčiojo vietoje – viena koja į amfiteatrą, kita – prie piramidės.

– Na, ir kas toliau? – erzinosi Bilas. Šypsena buvo net per didelė.

Liusė pasileido bėgti prie piramidės, tolyn nuo Bilo.

– Geras pasirinkimas! – šūktelėjo padaras, skubiai plasnodamas, kad spėtų skristi merginai prie šono.

Piramidė stūksojo aukštai virš galvos. Dažyta šventykla viršuje – Bilas buvo sakęs, kad ten bus Iš Koat, – atrodė tolima lyg žvaigždė. Liusė jautėsi tokia ištroškusi. Gerklė net degė – taip norėjo vandens, žemė svilino kojų padus. Rodės, kad dega visas pasaulis.

– Ši vieta labai šventa, – į ausį jai murmėjo Bilas. – Šventykla buvo pastatyta ant ankstesnės šventyklos, toji ant dar ankstesnės ir taip toliau, ir visos jos stovėjo taip, kad pažymėtų pavasario ir rudens lygiadienius. Šiomis dviejomis dienomis, leidžiantis saulei, matomas šiaurinės pusės laiptais šliaužiantis aukštyn gyvatės šešėlis. Geras, ar ne?

Pradėdama kopti laiptais Liusė tik pūkštė.

– Majai buvo genialūs. Jų civilizacija buvo tiek pažengusi, kad išpranašavo 2012 metais įvyksiančią pasaulio pabaigą, – Bilas teatrališkai kostelėjo. – Pagyvensim – pamatysim. Laikas parodys.

Liusė artinosi prie viršaus, o Bilas vėl prisigretino prie jos.

– Dabar klausykis, – tarė jis. – Šįkart, jei keliausi į trimatę kelionę...

– Ša, – nutildė jį Liusė.

– Manęs niekas negirdi, tik tu!

– Būtent. Ša! – Ji žengė dar vieną žingsnį aukštyn, dabar jau tyliai ir sustojo viršuje ant krašto. Prisispaudė prie karšto šventyklos sienos akmens, vos per kelis colius nuo atvirų durų. Viduje kažkas dainavo.

– Daryčiau tą dabar, – patarė Bilas, – kol sargybiniai aikštelėje, kur žaidžiama kamuoliu.

Liusė prislinko prie durų ir atsargiai dirstelėjo į vidų.

Saulės šviesa, sklindanti pro atviras duris, apšvietė didelį šventyklos viduryje stovintį sostą. Krėslas buvo jaguaro formos, dažytas raudonai ir inkrustuotas nefritu. Kairėje stovėjo didžiulė rankomis už pilvo susiėmusi į šoną palinkusi statula. Nedidelės degančios akmeninės, aliejaus pilnos lempelės supo statulą ir metė ant jos šokčiojančias švieseles. Kambaryje nieko daugiau nebuvo, tik kampe susigūžusios trys merginos, per riešus apvyniota virve surištos draugės.

Liusė aiktelėjo, ir visos trys merginos pakėlė galvas. Visos buvo gražios, tamsiais plaukais, supintais kasomis, o ausyse – nefrito auskarai. Viena, kairėje pusėje, buvo tamsiausia oda. Toji dešinėje buvo rankas išsipiešusi aukštyn ir žemyn besivejančiomis ryškiai mėlynomis linijomis. O viduryje... buvo Liusė.

Iš Koat atrodė smulkutė, nedidelio ūgio. Pėdos buvo murzinos, lūpos suskeldėjusios. Iš visų išsigandusių merginų jos akys atrodė labiausiai paklaikusios.

– Ko tu lauki? – įsitaisęs ant statulos galvos šūktelėjo Bilas.

– Ar jos manęs nepamatys? – surakintais iš baimės žandikauliais vos išspaudė Liusė. Kitus kartus, kai ji susiliedavo su savimi praeityje, tos merginos arba būdavo vienos, arba Bilas padėdavo jai prisidengti. Kaip atrodys kitoms merginoms, jei Liusė pateks į Iš Koat kūną?

– Nuo tada, kai šias nelaimėles atrinko paaukoti, jos pusiau pakvaišusios. Jei jos šūkalios kokias nors keistenybes, spėk, keliems žmonės tai rūpės? – Bilas apsimetė, kad skaičiuoja pirštais. – Teisingai – nuliui. Niekas nė neketina jų klausytis.

– Kas tu? – paklausė viena surištoji mergina iš baimės lūžtančiu balsu.

Liusė negalėjo atsakyti. Kai ji žengė artyn, Iš Koat akys užsidegė siaubu. Bet paskui, dideliam Liusės nustebimui, vos ji atkišo ranką, jos

praeities „aš“ taip pat ištiesė surištas rankas ir skubiai tvirtai įsikibo į Liusės delnus. Virpantys Iš Koat delnai buvo šilti ir švelnūs.

Ji pradėjo kažką sakyti. Iš Koat pradėjo sakyti...

Skriskime iš čia kartu.

Liusė išgirdo tai mintyse, žemė po jos kojomis sudrebėjo ir viskas ėmė mirguliuoti. Ji matė Iš Koat, merginą, gimusią po nelaiminga žvaigžde, kurios akys Liusei sakė, jog ji nieko nežino apie Pranešėjus, tačiau įsikibo į ją taip, lyg nuo Liusės priklausytų jos išsigelbėjimas. O paskui pamatė save iš šono, tokią pavargusią ir alkaną, apiplyšusią ir nelaimingą. Ir lyg vyresnę. Ir stipresnę.

Paskui pasaulis vėl nustojo virpėjęs.

Bilas nuo statulos galvos buvo dingęs, bet Liusė negalėjo pasijudinti, kad rastų savo palydovą. Surištų jos riešų oda buvo nutrinta ir išpiešta juodomis aukos tatuiruotėmis. Jos kulkšnys – Liusė dabar suvokė – taip pat surištos. Ne tai, kad pančiai labai rūpėjo, bet baimė kaustė sielą smarkiau, nei kada nors pajėgtų kokia nors virvė. Šįkart buvo ne taip, kaip anais kartais Liusei susiliejus su savo praeitimi. Iš Koat tiksliai žinojo, kas jos laukia. Mirtis. Ir neatrodė, kad ji lauktų jos kaip Liza Versalyje.

Abipus Iš Koat esančios belaisvės pasitraukė nuo jos, bet tegalėjo pajudėti vos kelis colius. Tamsiaodė mergina kairėje – Hanhau – verkė, kita, mėlynai išdažytu kūnu – Ghanan – meldėsi. Abi bijojo mirti.

– Tu apsėsta! – raudodama lemeno Hanhau. – Sugadinsi auką!

Ghanan buvo iš viso netekusi žado.

Liusė nekreipė dėmesio į merginas – jai rūpėjo tik jos pačios, Iš Koat, paralyžiuojanti baimė. Mintyse kažin kas probėgšmais šmėstelėjo – malda. Bet tai buvo ne toji malda, skirta pasiruošti aukojimui. Ne, Iš Koat meldėsi Danieliui.

Liusė žinojo, kad vien nuo minties apie mylimąjį paraus oda ir širdis ims plakti greičiau. Iš Koat mylėjo jį visą gyvenimą, bet tik iš tolo. Jis užaugo už kelių namų nuo jos šeimos namo. Kartais parduodavo turguje jos mamai avokadų. Iš Koat metų metus bandė įsidrąsinti ir pakalbėti su Danieliu. Dabar ją kankino mintis, kad vaikinas yra žaidimo kamuoliu aikštelėje. Liusė suvokė, kad Iš Koat meldėsi, jog jis pralaimėtų. Vienintelė jos malda buvo, kad jai netektų mirti nuo jo rankos.

– Bilai? – sušnabždėjo Liusė.

Mažutė chimera įsklendė atgal į šventyklą.

– Žaidimas baigtas! Minia dabar keliauja į senotą. Tai klinčių ežeras, kur vyksta aukojimas. Zotsas ir laimėtojai pakeliui į čia, kad nuvestų jus, mergužėlės, į ceremoniją.

Kai minios gausmas nutilo, Liusė suvirpėjo. Laiptais dundėjo žingsniai. Dabar, bet kurią akimirką, pro tas duris įžengs Danielis.

Šešėliai užtemdė įėjimą. Zotsas, genties vadas, su raudonų ir baltų plunksnų galvos apdangalu žengė į šventyklą. Nė viena merginų nesujudėjo – visos sustingusios iš siaubo spoksojo į ilgą puošnią ietį jo rankoje. Ant jos stirksojo pamauta žmogaus galva. Atmerktos akys išvirtusios žvairavo, iš kaklo dar varvėjo kraujas.

Liusė nusuko žvilgsnį į šalį ir pamatė į šventyklą įeinantį kitą, labai raumeningą vyrą. Jis nešė dar vieną dažytą ietį su kita ant jos pamauta galva. Šios galvos bent jau akys buvo užmerktos. Negyvos, storos lūpos vos pastebimai šypsojosi.

– Pralaimėtojai, – pastebėjo Bilas, zvimbdamas visai prie pat galvų, kad jas apžiūrėtų. – Na, ar nesidžiaugi, kad Danielio komanda laimėjo? Labiausiai per šitą vyruką, – jis paplojo raumeningajam per petį, bet, regis, Danielio draugas ničnieko nepastebėjo. Paskui Bilas vėl nudūzgė už durų.

Kai į šventyklą įžengė Danielis, jo galva buvo nunarinta. Ėjo nuoga krūtine, rankose nieko neturėjo. Plaukai ir oda buvo tamsūs, pats labiau įsitempęs, nei Liusė buvo pratusi matyti. Viskas, pradedant tuo, kaip pilvo raumenys jungėsi su krūtinės raumenimis, ir baigiant tuo, kaip vaikino rankos bejėgiškai karojo jam prie šonų, buvo kitaip. Danielis vis dar buvo nuostabus, vis dar pats nuostabiausias, kokį tik Liusė kada nors regėjo, bet nebuvo nieko panašaus į tą vaikiną, prie kurio Liusė buvo pripratusi.

Bet kai jis sužiuro į ją, akys suspindo lygiai tokiu pat violetiniu atspalviu kaip visuomet.

– Ak, – tyliai atsiduso Liusė, tampydama pančius, beviltiškai trokšdama pabėgti iš istorijos, kurioje įklimpo šiame gyvenime – nuo kaukolių, sausros bei aukos – ir laikyti Danielį glėbyje ištisą amžinybę.

Danielis vos pastebimai papurtė galvą. Žvelgiant į Liusę, akys tarsi pulsavo, švytėjo. Žvilgsnis ją ramino. Atrodė, lyg sakytų nesijaudinti.

Zotsas laisva ranka mostelėjo trims merginoms stotis, tada skubiai linktelėjo ir visi pro šiaurines šventyklos duris iškurnėjo į lauką. Pirma Hanhau su Zotsu, Liusė tuojau jai iš paskos, o paskutinė Ghanan. Virvė tarp jų buvo tik tokio ilgio, kad suglaustus riešus galėtų laikyti prie šono. Prisivijęs Danielis žingsniavo greta Liusės, o kitas nugalėtojas kulniavo šalia Ghanan.

Vos trumpą akimirksnį Danielio pirštų galiukai palytėjo surištus Liusės riešus. Iš Koat nuo to prisilietimo net suvirpėjo.

Tuojau už šventyklos durų ant piramidės krašto laukė keturi būgnininkai. Jie išsirikiavo už einančiųjų ir, pradėjus leistis stačiais piramidės laiptais žemyn, užgrojo tuos pačius beprotiškus ritmus, kuriuos Liusė jau buvo girdėjusi, kai tik pasirodė šiame gyvenime. Liusė susikaupusi ėjo, lipo žemyn nuo piramidės, paskui žengė plačiu dulkėtu taku, vedančiu ją į mirtį, tačiau, užuot dėliojusi vieną koją

paskui kitą, jautėsi tarsi nešama bangos.

Girdėjo ji vien tik būgnus, kol pasilenkęs Danielis sušnabždėjo:

– Aš tave išgelbėsiu.

Kažkas giliai Iš Koat širdyje tarsi pakilo į aukštybes. Tai buvo pirmas kartas, kai šiame gyvenime jis jai kažką pasakė.

– Kaip? – sušnibždėjo ji palinkusi arčiau vaikino, trokšdama, kad jis išlaisvintų ją ir nuskraidintų toli, toli nuo čia.

– Nesijaudink, – jo pirštų galiukai vėl surado josios, švelniai brūkštelėjo. – Pažadu. Pasirūpinsiu tavimi.

Nuo ašarų ėmė peršėti akis. Žemė vis dar kepino kojų padus, Liusė ir toliau pėdino į tą vietą, kur Iš Koat turėjo mirti, bet pirmą kartą nuo atvykimo į šį gyvenimą ji nebijojo.

Apaugęs medžiais takas vedė į džiungles. Būgnininkai nutilo. Ausyse suskambo minios skandavimas – žmonės šūkavo giliau džiunglėse, prie senoto. Tai buvo daina, kurią dainuodama Iš Koat užaugo – lietaus malda. Kitos dvi merginos taip pat virpančiais balseliais traukė dainą. Liusė prisiminė žodžius, kuriuos Iš Koat ištarė, jai tik įžengus į praeitojo gyvenimo kūną: „Skraidink mane iš čia – skambėjo galvoje. – Nešk mane iš čia.“

Staiga visi kaip vienas sustojo.

Perdžiūvusių, ištroškusių džiunglių gelmėje takas baigėsi. Didžiulis, vandens pilnas krateris klinčių akmenyse driekėsi priešais Liusę per šimtą pėdų. Aplinkui spindėjo ryškios, godžios majų akys. Šimtai akių. Jie nebeskandavo. Ilgai laukta akimirka atėjo.

Senotas buvo klinčių duobė, samanota ir gili, pilna ryškiai žalio vandens. Iš Koat čia lankėsi ir anksčiau – jai teko matyti dvylika žmonių aukų, visai tokių pat kaip ši. Po ramiu vandeniu gulėjo pūvantys šimtų žmonių kūnai, šimtai sielų, kurios turėjo nužengti tiesiai į dangų. Tik tą akimirką, kaip suprato Liusė, Iš Koat abejojo, ar tiki visu tuo.

Iš Koat šeima stovėjo netoli senoto krašto. Jos mama, tėvas, dvi jaunesnės seserys, abi su kūdikiais ant rankų. Jie tikėjo ritualu, auka, kuri atims iš jų dukrą – sudaužys jiems širdis. Mylėjo ją, bet manė, jog ji nelaimėlė. Manė, jog tai geriausias būdas jai pateisinti savo buvimą.

Bedantis vyras, sustojęs tarp Liusės ir Ghanan, smogė kirviu per virvę, rišančią jas vieną prie kitos. Virvei atsilaisvinus, Liusė kluptelėjo pirmyn. Jos riešai vis dar buvo surišti, ją vis dar jungė virvė su dešinėje stovinčia Hanhau. Ghanan viena pati žengė pirmyn, tiesiai priešais Zotsą.

Tyliai dainuodama mergina siūbavo pirmyn ir atgal. Prakaitas sruvo jai per sprandą.

Kai Zotsas pradėjo kalbėti lietaus maldos žodžius, Danielis palinko prie Liusės.

– Nežiūrėk.

Liusė įsmeigė žvilgsnį į Danielį, o šis – į ją. Visi aplinkui senotą, visa minia, sulaikė kvėpavimą. Danielio komandos draugas suniurzgė ir stipriai smogė kirviu merginai per kaklą. Liusė išgirdo, kaip šmaukšteli ašmenys ir ant žemės dusliai dunksteli Ghanan galva.

Minia vėl ėmė garsiau triukšmauti – sklido padėkos Ghanan, maldos už jos sielą danguje ir energingi prašymai lietaus.

Kaip žmonės galėjo rimtai manyti, kad nekaltos mergaitės nužudymas išspręs jų problemas? Štai čia atėjo metas, kaip paprastai, pasirodyti Bilui. Tačiau Liusė niekur jo nematė. Netoliese esant Danieliui, padaras buvo linkęs dingti.

Liusė nenorėjo matyti, kas liko iš Ghanan galvos. Tada išgirdo garsų, aidintį pūkštelėjimą ir suprato, kad merginos kūnas galop atgulė į poilsio vietą.

Prisiartino bedantis vyras. Šįkart perkirto virvę, rišančią Iš Koat su Hanhau. Liusė virpėjo, kai tas vyras nuvedė ją priešais genties vadą. Akmenys po kojomis buvo aštrūs. Ji dirstelėjo pro kalkakmenio kraštą į senotą. Jau manė, kad apsivems, bet prie šono prisigretino Danielis, ir ji pasijuto geriau. Vaikinas linktelėjo jai žiūrėti į Zotsą.

Genties vadas išsišiepė Liusei, parodydamas į priekinius dantis įstatytus du topazus. Jis pradėjo giedoti giesmę, meldžiančią, kad Čiakas priimtų ją ir atneštų bendruomenei daug mėnesių maitinančio lietaus.

„Ne, – galvojo Liusė. – Viskas neteisinga. Išsinešk, skraidink mane iš čia!“ – šaukė mintyse Danieliui. Lyg išgirdęs šis pasisuko į merginą.

Bedantis vyras žvėries kailio atraiža nušluostė Ghanan kraują nuo kirvio. Be galo pompastiškai įteikė ginklą Danieliui, kuris pasisuko, ir dabar stovėjo veidu prieš Liusę. Jis atrodė išvargęs, lyg kirvio svoris būtų jį traukęs prie žemės. Pabalusios lūpos buvo kietai sučiauptos, o violetinių akių žvilgsnis prikaustytas prie Liusės.

Minia nutilo, sulaikė kvėpavimą. Saulėje sužvilgus kirviui, medžiuose sušlamėjo karštas vėjas. Liusė juto, kad artinasi galas, bet kodėl? Kodėl jos siela atsitempė ją čia? Kokią įžvalgą apie praeitį ar prakeiksmą ji galėtų padaryti iš to, kad jai nukertama galva?

Tada Danielis metė kirvį ant žemės.

– Ką darai? – paklausė Liusė.

Vaikinas neatsakė. Pajudinęs pečius užvertė galvą veidu į dangų ir iškėlė rankas. Zotsas žengė arčiau, ketino įsikišti, bet palietęs Danielio pečius suriko ir atšoko lyg nusideginęs.

Ir tada...

Iš Danielio pečių išsiskleidė balti sparnai. Kai jie visu dydžiu išsitiesė jam prie šonų – tokie milžiniški, stulbinančiai ryškūs išdžiūvusiame rudame kraštovaizdyje – dvidešimt majų nulėkė atbuli.

Aplinkui senotą nuaidėjo šūksniai.

– Kas jis?

– Sparnuotas berniukas!

– Jis dievas! Pasiųstas mums Čiako!

Liusė tampėsi bandydama įveikti aplink riešus ir kulkšnis apvyniotas virves. Turėjo bėgti pas Danielį. Pabandė eiti artyn, tik...

Tik daugiau nebegalėjo pajudėti.

Danielio sparnai buvo tokie ryškūs, jog vos tegalėjai žiūrėti. Tik dabar švytėjo ne vien jo sparnai. Tai buvo... visas vaikinas. Švietė visas kūnas. Lyg jis būtų prarijęs saulę.

Ore suskambo muzika. Ne, ne muzika, o tik viena darni gaida.

Kurtinanti, nesiliaujanti, didinga ir bauginanti.

Liusė jau buvo ją anksčiau girdėjusi... kažkur. „Kardo ir kryžiaus“ mokyklos kapinėse, kai praleido ten paskutiniąją naktį, kai Danielis kovėsi su Kemu, o Liusei neleido žiūrėti. Tą naktį panelė Sofija nutempė ją ir žuvo Penė, paskui jau viskas pasikeitė. Įvykiai prasidėjo ta pačia gaida, ir ji sklido iš Danielio. Jis nušvito taip ryškiai, kad kūnas iš tiesų skambėjo.

Negalėdama atitraukti akių, Liusė susvyravo. Odą palietė skaudi karščio banga.

Kažkas degė. Bjaurus, dusinantis kvapas tuojau sukėlė šleikštulį. Paskui akies kampučiu Liusė pamatė, kaip toje vietoje, kur prieš akimirką stovėjo Zotsas, pakyla liepsnos kamuolys. Nuo sprogimo ji parvirto atbula, o tada, kosėdama nuo juodų pelenų ir karčių dūmų, nusisuko nuo ryškiai liepsnojančio Danielio.

Hanhau buvo dingusi, tik žemė, kur ji stovėjo išdegusi juodai. Bedantis vyras, bandydamas nežiūrėti į Danielio švytėjimą, slėpė veidą delnuose. Tačiau atsispirti negalėjo. Liusė matė, kaip jis dirstelėjo pro pirštus ir virto liepsnos stulpu.

Visi aplink senotą stovėję majai spoksojo į Danielį. Ir vienas po kito nuo jo ryškumo užsidegdavo. Greitai ryškus liepsnos ratas pasklido per džiungles ir degė visi, tik ne Liusė.

– Iš Koat! – Danielis ištiesė jai ranką.

Jos karštis vertė Liusę šaukti iš skausmo, bet netgi jausdama, kad beveik dūsta, sušuko:

– Tu nuostabus.

– Nežiūrėk į mane, – meldė Danielis. – Kai mirtingasis pamatė tikrąją angelo esybę, matei, kas nutiko kitiems. Negaliu leisti, kad mane ir vėl taip greitai paliktum. Visada taip greitai...

– Aš vis dar čia, – pareiškė Liusė.

– Vis dar... – Danielis verkė. – Ar matai mane? Tikrąjį mane?

– Matau tave.

Ir vos menką sekundės dalelę ji matė. Regėjimas praskaidrėjo. Vaikinas liepsnojo vis dar ryškiai, bet ne taip akinančiai. Ji matė jo *sielą.* Ši buvo įkaitusi iki baltumo, švarutėlė ir atrodė – niekaip kitaip ir negalėjai apibūdinti – kaip Danielis. Apėmė jausmas, tarsi ji būtų

grįžusi namo. Užplūdo su niekuo nesulyginamo džiaugsmo pliūpsnis. Kažkur sąmonės kampelyje jai tapo aišku, kad tai pažįstama. Buvo jį tokį regėjusi ir anksčiau.

O gal ne?

Įtempusi atmintį bandė atkapstyti tai, kas nutikę praeityje, tik niekaip nepavyko užčiuopti, o Danielio šviesa po truputį apėmė ir ją.

– Ne! – šaukė Liusė, jusdama, kaip ugnis kaitina jai širdį, kaip kūnas iš kažko išsivaduoja.

– Na? – ausų būgnelius suvirpino šiurkštus Bilo balsas.

Ji gulėjo atsirėmusi į šaltą akmens luitą. Vėl kažkurioje Pranešėjo oloje, įkliuvusi šaltoje vietoje, kur nėra laiko, kur sunku įžvelgti ką nors aplinkui. Ji beviltiškai bandė prisiminti Danielį, kaip jis atrodė ten, jo sielos neprilygstamą didybę, tačiau nepavyko. Vaizdai slydo jai iš atminties. Ar tai iš viso nutiko?

Liusė užsimerkė, pabandė prisiminti tiksliai, kaip Danielis atrodė. Nerado žodžių tam nusakyti. Juto tik neįtikėtiną, džiaugsmingą vieningumą.

– Mačiau jį.

– Danielį? Taip, ir aš mačiau. Tai tas vaikinas, kuris metė kirvį, kai atėjo jo eilė kirsti galvą. Didelė klaida. Didžiulė.

– Ne, aš *tikrai* jį mačiau. Tokį, koks jis yra, – Liusės balsas virpėjo. – Jis toks nuostabus.

– Aaa, tai, – suirzęs Bilas krestelėjo galvą.

– *Atpažinau* jį. Manau, kad esu jau mačiusi anksčiau.

– Abejotina, – kostelėjo Bilas. – Tai buvo pirmas ir paskutinis kartas, kai tu galėjai jį tokį matyti. Pamatei, o tada mirei. Štai kas nutinka, kai mirtingojo kūnas pažvelgia į nežabotą angelo didybę. Mirtis akimirksniu. Angelo grožis sudegina žmogų.

– Ne, nieko panašaus.

– Matei, kas nutiko visiems kitiems. Pokšt, ir nėra, – Bilas klestelėjo šalia Liusės, patapšnojo jai per kelį. – Kaip manai, kodėl po šito majai pradėjo aukoti ugniai? Kaimynystėje gyvenusi gentis rado apdegusius lavonus ir turėjo tai kažkaip paaiškinti.

– Taip, bet kiti užsiliepsnojo tuojau pat. O aš laikiausi ilgiau...

– Kelias sekundes? Kai buvai nusisukusi į šalį? Sveikinu.

– Tu klysti. Ir aš žinau, kad jau buvau mačiusi tai anksčiau.

– Jo sparnus anksčiau gal ir matei. Bet kai Danielis nusimeta žmogaus pavidalą ir parodo tau tikrąjį save – angelą? Kiekvieną kartą tai pribaigia tave.

– Ne, – Liusė papurtė galvą. – Sakai, kad niekada negalėjo parodyti man, kas jis toks?

Bilas patraukė pečiais.

– Ne, nesusvilinęs tavęs ir visko aplinkui. Kodėl, manai, Danielis

taip atsargiai vengia tave pabučiuoti? Kai judu įkaistate, jo grožis sušvinta pragaištingai ryškiai.

Liusė pasijuto taip, lyg vos galėtų susivaldyti.

– Todėl kartais mums pasibučiavus mirštu?

– Ei, visi, kodėl mums nepaplojus šiai merginai? – susniaukrojo Bilas.

– O kaip tie kiti kartai, kai miriau *prieš* bučinį, prieš...

– Dar prieš tau sužinant, kokia nuodinga gali būti jūsų draugystė?

– Užsičiaupk.

– Sąžiningai, kiek kartų tau dar reikia pamatyti taip pat besiklostančius įvykius, kad suprastum – niekas nepasikeis?

– Kai kas jau pasikeitė, – atrėžė Liusė. – Štai kodėl leidausi į šią kelionę, štai kodėl vis dar esu gyva. Jei tik galėčiau jį dar kartą pamatyti visu grožiu, žinau, kad pajėgčiau atsilaikyti.

– Tu nesupratai, – Bilas kėlė balsą. – Kalbi apie visą šį reikalą mirtingųjų žodžiais, – vis labiau jaudindamasis padaras kalbėdamas spjaudėsi. – Tai labai svarbus metas, ir tu aiškiai *negali* susidoroti pati.

– Kodėl taip staiga supykai?

– Todėl! Todėl, – Bilas griežda mas dantimis žingsniavo akmens atbraila. – Klausyk: Danielis šįkart nesusilaikė, pasirodė, bet daugiau niekada jis taip nedarė. Niekada. Išmoko šią pamoką. O dabar ir tu išmokai – mirtingasis niekada negali žiūrėti į tikrąją angelo esybę ir nemirti.

Ir pati jau pykdama Liusė nusisuko nuo Bilo. Gal Danielis pasikeitė po šio gyvenimo Čičen Icoje, gal jis bus atsargesnis ateityje. Bet kaip praeityje?

Liusė prisiartino prie Pranešėjo krašto ir pažvelgė į plačią žiojinčią juodymę, kuri kilo aukštyn į tamsią nežinią.

Bilas pakibo virš jos, suko ratus virš galvos, lyg bandytų į ją patekti.

– Žinau, ką galvoji, bet tavęs laukia tik nusivylimas, – jis priskrido prie pat jos ausies ir sušnabždėjo: – O gal net blogiau.

Kad ir ką būtų Bilas sakęs, niekas negalėjo sustabdyti Liusės. Jei buvo ankstesnis Danielis, bent akimirkai užmiršęs atsargumą, Liusė ketino jį rasti.

Šešioliktas skyrius

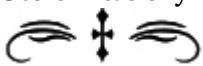

PAJAUNYS

JERUZALĖ, IZRAELIS

2760 M. NISANO 27 D.

(MAŽDAUG 1000 M. PR. KR. BALANDŽIO MĖN.)

Danielis nesijautė visiškai savimi.

Jis vis dar buvo įkalintas kūne, su kuriuo susiliejo tamsiuose Grenlandijos fiorduose. Bandė palikęs Pranešėją sulėtinti greitį, bet pagreitis buvo per didelis. Netekęs pusiausvyros, sukdamasis išskriejo iš tamsos ir ritosi per akmenuotą žemę, kol trenkėsi galva į kažką kieta. Tada nurimo.

Susiliejimas su savimi praeityje buvo didžiulė klaida.

Paprasčiausias būdas atskirti dvi sulipusias sielos inkarnacijas – nužudyti kūną. Išlaisvinta iš kūno pančių siela pati rasdavo kelią. Tačiau nužudyti save Danieliui nebuvo tinkamas pasirinkimas. Nebent...

Strėlė.

Grenlandijoje jis nučiupo strėlę, gulėjusią ant sniego angelų laužo pakraštyje. Gabė atsinešė ją kaip simbolinę apsaugą, tačiau nesitikėjo, kad susiliejęs su praeitimi Danielis ją pagrobs.

Ar jis tikrai pamanė, kad galėtų paprasčiausiai imti ir perbraukti blausiu sidabriniu strėlės smaigaliu sau per krūtinę ir padalyti sielą, paleisdamas savo ankstesnįjį „aš“ atgal į jo laiką?

Kvaila.

Ne. Pernelyg jau panašu, kad jis suklys, jam nepasiseks ir užuot padalijęs sielą, netyčia ją nužudys. Be sielos žmogiškas Danielio pavidalas, tas blausus kūnas, klajos po žemę amžinai ieškodamas sielos, bet vietoj jos apsistos ten, kur ras tai, kas geriausia – Liusę. Persekios ją iki mirties ir gal net vėliau.

Danieliui reikėjo pagalbininko. O tai buvo neįmanoma.

Suniurzgęs jis persivertė ant nugaros ir prisimerkęs sužiuro į ryškią saulę tiesiai jam virš galvos.

– Matai? – tarė balsas iš viršaus. – Sakiau, kad esame teisingoje vietoje.

– Nesuprantu, kodėl tai, – ginčijosi kitas balsas, vaikino, – įrodo, kad mes elgiamės teisingai.

– Oi, baik Mailsai. Nesileisk, kad tavo kivirčas su Danieliu sutrukdytų mums rasti Liusę. Akivaizdu, jog jis žino, kur ji.

Balsai priartėjo. Danielis atsimerkė, pašnairavo – saulės šviesą užstojusi ranka tiesėsi prie jo.

– Sveikas. Reikia pagalbos?

Šelbė. Nefilimė, Liusės draugė iš „Pakrantės“ mokyklos.

Ir Mailsas. Tas, su kuriuo ji bučiavosi.

– Ką judu čia veikiate? – nekreipdamas dėmesio į Šelbės pasiūlytą ranką, Danielis staiga atsisėdo. Pasitrynė kaktą ir dirstelėjo sau už nugaros – ten, į ką jis atsitrenkė, buvo pilkas alyvmedžio kamienas.

– Ką, manai, mes čia veikiame? Ieškome Liusės, – Šelbė dėbtelėjo į Danielį ir suraukė nosį. – Kas tau nutiko?

– Nieko, – Danielis bandė stotis, bet taip svaigo galva, kad skubiai vėl atsigulė. Susiliejimas ir ypač praeities kūno tampymasis į kitą gyvenimą kėlė šleikštulį. Kovojo su savo praeitimi viduje, siela trankėsi, daužėsi į kaulus ir odą. Žinojo, jog nefilimai gali justi, jog jam nutiko kažkas nenusakomo. – Šiauškit namo, įsibrovėliai. Kieno Pranešėju pasinaudojote, kad atkeliautumėte čia? Ar bent žinote, kiek košės galit prisivirti?

Staiga jam panosėje sužvilgėjo kažkoks sidabrinis daiktas.

– Vesk mus pas Liusę, – Mailsas taikėsi strėle Danieliui į kaklą. Beisbolo kepuraitės snapelis slėpė jo akis, tačiau burną buvo iškreipusi nervinga grimasa.

Danielis neteko žado.

– Tu... tu turi strėlę.

– Mailsai! – piktai sušnabždėjo Šelbė. – Ką darai su tuo daiktu?

Bukas strėlės galiukas virpėjo. Mailsas aiškiai nervinosi.

– Palikai ją kieme, kai dingo Atstumtieji, – paaiškino jis Danieliui. – Vieną pagriebė Kemas, o toje maišatyje niekas neatkreipė dėmesio, kai šitą nučiupau aš. Tu leidaisi paskui Liusę. O mes paskui tave, – vaikinas atsisuko į Šelbę. – Pamaniau, kad gali jos prireikti. Savigynai.

– Nedrįsk jo žudyti, – Šelbė tarė Mailsui. – Kvaily tu.

– Ne, – labai lėtai sėsdamasis pertarė Danielis. – Viskas gerai.

Galvoje karštligiškai sukosi mintys. Kas čia ne taip? Matė, kaip tai daroma tik kartą. Jis nebuvo patyręs susiliejimo su praeitimi. Bet praeities Danielis rangėsi jo viduje – toliau taip negalima. Tai vienintelis sprendimas. Mailsas laikė jį savo rankose.

Bet kaip jam be didelių aiškinimų priversti berniuką pulti? Ar galima pasitikėti nefilimu?

Danielis traukėsi atbulas, kol pečiais atsirėmė į medžio kamieną. Jis stojosi slysdamas nugara per medį, abi rankas laikė plačiai išskėtęs, rodydamas, kad jos tuščios, ir Mailsui nėra ko bijoti.

– Ar mokeisi fechtavimo?

– Ką? – Mailsas atrodė suglumęs.

– „Pakrantės“ mokykloje. Lankei fechtavimo pamokas, ar ne?

– Visi mes lankėme. Be jokio tikslo, ir man ne kažin kaip sekėsi, bet...

Tai buvo viskas, ką Danielis norėjo išgirsti.

– Ginkis! – suriko jis tarsi kardą išsitraukdamas savo paslėptą strėlę.

Mailsas plačiai išpūtė akis. Akimoju taip pat iškėlė savo strėlę.

– Ot, velnias, – susikeikė Šelbė, skubiai traukdamasi atokiau. – Jūs čia rimtai. Baikite!

Strėlės buvo trumpesnės nei fechtavimo špagos, tačiau keliais coliais ilgesnės už paprastas strėles. Lengvos kaip plunksnelės, bet kietos lyg deimantai, ir jei Danielis su Mailsu būtų buvę labai labai atsargūs, galbūt jiems abiem būtų pavykę likti gyviems. Kažkokiu būdu, padedant Mailsui, Danieliui galėjo pasisekti išsivaduoti iš praeities.

Jis perskrodė orą savo strėle ir žengė kelis žingsnius prie nefilimo.

Mailsas atsakė, atmušė Danielio ginklą, jo strėlė vis stipriau krypo į dešinę. Kai strėlės susikirto, nebuvo girdėti tų tylių dzingtelėjimų, kaip būna daužantis fechtavimo špagoms. Šie ginklai skleidė gilų, aidintį ūžčiojimą, kuris atsimušęs į kalnus drebino žemę po jų kojomis.

– Tavo fechtavimo pamokos nebuvo betikslės, – pratarė Danielis, kai jo ir Mailso strėlės susikryžiavo ore. – Jų reikėjo, kad pasiruoštum tokiai progai kaip ši.

– Progai, – suniurzgė vaikinas, puldamas pirmyn ir modamas strėle, kol ši atsitrenkė į Danielio ginklą ore. – Kokiai progai?

Rankos įsitempė. Strėlės atrodė lyg ore sustingęs X ženklas.

– Reikia, kad mane išvaduotum iš ankstesnės inkarnacijos, kur susiliejau su savo siela, – paprasčiausiai paaiškino Danielis.

– Kokia čia... – nuošalyje murmėjo Šelbė.

Mailso veide šmėstelėjo sumišimas, jo ranka sudrebėjo. Ašmenys nuslydo šalin ir strėlė krito ant žemės. Aiktelėjęs vaikinas puolė prie jos atsisukęs vis baimingai žvilgčiojo į priešininką.

– Nesivaikysiu tavęs, – dėstė Danielis. – Man reikia, kad tu pultum, – pareiškė ir dar išspaudė kvailą nugalėtojo šypsenėlę. – Eikš. Žinai, ko norėtum. Laukei to labai ilgai.

Mailsas staiga puolė atkišęs strėlę lyg ietį, o ne kardą. Danielis jau laukė pasiruošęs – laiku šastelėjo į šoną ir apsisukęs trenkė strėle per Mailso ginklą.

Jiedu susirakino vienas kito glėbyje. Danielis buvo su strėle, nutaikyta pro Mailso petį, ir iš visų jėgų laikantis vaikiną atokiau nuo savęs, o šis – atkišęs strėlę per kelis colius nuo Danielio širdies.

– Ar padėsi man? – reikliai paklausė Danielis.

– O kas mums iš to? – atšovė Mailsas.

Danieliui teko kelias akimirkas pagalvoti apie atsakymą.

– Liusės laimė, – galop tarė.

Mailsas nepasakė „taip“. Bet jis nesakė ir „ne“.

– Dabar, – duodant nurodymus Danielio balsas trūkčiojo, – labai atsargiai brėžk ašmenimis tiesią liniją per mano krūtinės vidurį. Nepradurk odos, nes mane pribaigsi.

Mailsas prakaitavo. Veidas buvo išbalęs. Vaikinas dirstelėjo į

Šelbę.

– Padaryk tai, Mailsai, – sušnabždėjo ji.

Strėlė virpėjo. Viskas šio berniuko rankose. Bukas ginklo galas palietė Danielio odą, keliavo žemyn.

– O, dievulėliau, – Šelbės lūpos iš siaubo persikreipė. – Jis *tirpsta*.

Danielis juto, kaip odos sluoksnis lupasi nuo kaulų. Jo praeito gyvenimo kūnas lėtai atsidalijo nuo Danielio kūno. Per atsiskyrimą susidarę nuodai pulsavo gyslomis, smelkėsi giliai į sparnų skaidulas. Galingomis bangomis giliai kūne vis nusiritantis skausmas buvo toks žiaurus, kad pykino. Akys matė tarsi pro rūką, ausyse ūžė. Strėlė iš Danielio rankos nukrito ant žemės. Tada išsyk pajuto galingą stumtelėjimą ir šalto, net aštraus oro gūsį. Paskui pratisas niurzgimas, pora dunkstelėjimų ir tada...

Akyse praskaidrėjo. Liovėsi skambėję ausyse. Danielis pajuto lengvumą, viskas vėl buvo paprasta.

Laisvas.

Mailsas gulėjo ant žemės, Danieliui po kojomis, krūtinė sunkiai kilnojosi. Strėlė iš Danielio rankų buvo dingusi. Jis pasisukiojo aplinkui – ieškojo savo praeities šmėklos, kuri stovėjo jam už nugaros, papilkėjusia oda, kūnas tarsi vaiduoklio, akys ir dantys juodi kaip anglis, o rankoje laikė suspaudęs strėlę. Pučiant karštam vėjui profilis mirguliavo, tarsi prastai nustatyto televizoriaus vaizdas.

– Atsiprašau, – tarė Danielis, tiesdamas ranką ir sugriebdamas savo praeities šmėklą už sparnų pagrindo. Kai pakėlė tą šešėlį nuo žemės, jo kūnas atrodė lengvas, tarsi tuščiaviduris. Pirštais užčiuopęs pilkėjantį Pranešėją, pro kurį ką tik atkeliavo abu Danieliai, visai prieš jam suyrant.

– Ateis ir tavo diena, – tarė jis.

O tada įgrūdo savo praeities šmėklą atgal į Pranešėją.

Stebėjo, kaip karštos saulės spinduliuose nyksta tuščia ertmė. Skriedamas laiku praeities kūnas vartaliodamasis švilpė tarsi lėktų nuo uolos. Pranešėjas išsiskaidė į be galo mažutes draiskanas ir dingo.

– Kas, po galais, čia ką tik įvyko? – padėdama Mailsui stotis ant kojų paklausė Šelbė.

Nefilimas buvo išbalęs kaip vaiduoklis, dėbsojo sau į rankas, vartė delnus ir tyrinėjo, lyg niekada anksčiau nebūtų jų matęs.

Danielis atsisuko į Mailsą.

– Ačiū.

Žydros vaikinuko akys žvelgė smalsiai ir baugščiai, lyg jis būtų norėjęs išklausinėti Danielio visų smulkmenų apie tai, kas ką tik nutiko, tačiau bandęs nuslėpti savo susižavėjimą. Šelbė tylėjo it praradusi amą, o tai buvo ypač retas atvejis.

Danielis iki tolei nekentė Mailso. Jį erzindavo Šelbė, beveik nuvedusi Atstumtuosius tiesiai prie Liusės. Tačiau tuo metu po

alyvmedžiu Danielis suprato, kodėl Liusė susidraugavo su šiais dviem nefilimais. Ir buvo dėl to patenkintas.

Tolumoje sugaudė ragas. Mailsas ir Šelbė pašoko.

Tai skambėjo šofaras – šventas avino ragas, skleidžiantis ilgą, sniaukrojančią, duslią gaidą, dažniausiai naudojamas paskelbti apie religines apeigas ir šventes. Iki šiolei Danielis net nebuvo spėjęs apsidairyti aplinkui tiek, kad suvoktų, kur jie atsidūrė.

Trijulė stovėjo margame alyvmedžio šešėlyje, neaukštos kalvos papėdėje. Priešais juos kalvos šlaitas perėjo į platų, lėkštą slėnį, gelsvai rudą nuo vietinių aukštų, niekada žmogaus nepjautų žolių. Slėnio viduryje driekėsi plona, neplati žalia juostelė, kur šalia siauros upės augo laukinės gėlės.

Į rytus nuo paupio stovėjo būrelis nedidelių palapinių, o priešais jas – didelis kvadratinis pastatas iš balto akmens su pintu mediniu stogu. Rago gausmas greičiausiai sklido iš tos šventyklos.

Virtinė moterų spalvotais apsiaustais iki pat kulkšnių zujo į šventyklą ir iš jos. Moterys nešė molinius ąsočius ir bronzinius padėklus su maistu, tarsi būtų ruoštasi kokiai šventei.

– Ak, – garsiai atsiduso Danielis, jusdamas, kaip jį apima gilus liūdesys.

– Kas – ak? – paklausė Šelbė.

Danielis čiupo už kamufliažinių merginos marškinėlių gobtuvo.

– Jei ieškai Liusės čia – jos nerasi. Ji mirusi. Mirė prieš mėnesį.

Mailsas vos neužspringo.

– Turi galvoje šio gyvenimo Liusę, – patikslino Šelbė. – Ne mūsų Liusę. Teisingai?

– Mūsų Liusės – mano Liusės čia taip pat nėra. Ji niekada nežinojo, jog ši vieta egzistuoja, tad Pranešėjas neatneš jos čionai. Jūsiškis taip pat nebūtų atnešęs.

Šelbė ir Mailsas susižvalgė.

– Sakei, kad ieškai Liusės, – tarė Šelbė. – Bet jei žinai, kad jos čia nėra, kodėl vis tiek gaišti laiką?

Danielis žvelgė kažkur pro juos, į žemiau plytintį slėnį.

– Nebaigtas reikalas.

– Kas ji tokia? – pasiteiravo Mailsas, rodydamas į moterį ilga balta suknele. Ji buvo aukšta, liekna it nendrė ir raudonais saulėje spindinčiais plaukais. Suknelė buvo giliai iškirpta, pro ją buvo matyti daug auksaspalvės odos. Moteris tyliai meiliai dainavo kažkokią vaikišką dainelę, kurią jie vos girdėjo.

– Tai Lilit, – lėtai nutęsė Danielis. – Ji šiandien turėtų ištekėti.

Lyg būtų norėjęs geriau įsižiūrėti, Mailsas žengė kelis žingsnius takeliu, vedančiu nuo alyvmedžio į slėnį, kur maždaug šimtu pėdų žemiau jų stovėjo šventykla.

– Mailsai, palauk! – paskui jį suskubo Šelbė. – Čia tau ne šiaip sau

koks Las Vegasas. Čia kažkas keista... kitas laikas ir dar maža ką. Juk negali pamatęs karštą pupytę keliauti tiesiai prie jos lyg būtum šių žemių savininkas, – tarsi prašydama palaikymo mergina atsisuko į Danielį.

– Eikit pasilenkę, – pamokė šis. – Žemiau nei žolė. Ir kai pasakysiu – sustokite.

Trijulė atsargiai mynė vinguriuojančiu takeliu, paskui pagaliau sustojo prie upės kranto, pasroviui nuo šventyklos. Visos mažos bendruomenės palapinės buvo apkarstytos purienų ir kasijų žiedų girliandomis. Jie stovėjo gana arti, kad girdėtų Lilit ir merginų, padedančių jai ruoštis vestuvėms, balsus. Pindamos ilgus raudonus Lilit plaukus į vainiką aplink galvą, merginos juokėsi ir pritarė jos dainai.

Šelbė atsisuko į Mailsą.

– Ar ji nepanaši į Lilit iš mūsų klasės „Pakrantės“ mokykloje?

– Ne, – akimoju atkirto vaikinas. Minutėlę apžiūrinėjo nuotaką. – Na, gerai jau, gal truputėlį. Keista.

– Liusė turbūt niekada neminėjo jos, – Šelbė paaiškino Danieliui. – Tai Pragaro kalė.

– Visko gali būti, – svarstė šis. – Jūsiškė Lilit gal tęsia Šėtono moterų liniją. Jos visos yra šios Lilit motinos palikuonės. Ji buvo pirmoji Adomo žmona.

– Adomas turėjo daugiau nei vieną žmoną? – nustebusi išsižiojo Šelbė. – O kaip Ieva?

– Prieš Ievą? Negali būti.

Danielis linktelėjo.

– Jie nesusituokė dar ilgai, kai Lilit paliko Adomą. Išsiskyrimas sudaužė jam širdį. Jis ilgai jos laukė, bet pagaliau sutiko Ievą. O Lilit niekada neatleido Adomui, kad ją užmiršo. Ji praleido likusį gyvenimą klajodama po Žemę ir keikdama šeimą, kurios susilaukė Adomas su Ieva. O jos palikuonės – na, kartais būna visai nieko, bet obuolys nuo obels netoli rieda.

– Visiška netvarka, – pareiškė Mailsas, nors atrodė užhipnotizuotas Lilit grožio.

– Tu sakai, kad Lilit Klaut, toji, kur devintoje klasėje padegė man plaukus, gali *tikrai* būti Pragaro kalė? Kad mano burtai prieš ją buvo ne šiaip sau?

– Spėju, kad taip, – patraukė pečiais Danielis.

– Niekada nesijaučiau tokia teisi, – nusijuokė Šelbė. – Kodėl apie tai nerašoma mūsų angelologijos knygose „Pakrantės“ mokykloje?

– Cit, – Mailsas parodė į šventyklą. Lilit buvo palikusi savo pamerges, kad baigtų papuošimus vestuvėms, merginos barstė prie įėjimo į šventyklą geltonas ir baltas aguonas, ant žemesniųjų ąžuolo šakų pynė kaspinus ir kabino mažus sidabrinius varpelius, o pati

žingsniavo toliau nuo jų į vakarus, prie upės, ten, kur slėpėsi Danielis, Šelbė ir Mailsas.

Lilit nešėsi baltų lelijų puokštę. Priėjusi upės pakrantę, išpešė kelis žiedlapius ir išbarstė juos virš vandens vis dar švelniai ir tyliai dainuodama. Tada nusisuko ir patraukė pagal upę į šiaurę, prie didžiulio pupmedžio, kurio šakos mirko vandenyje.

Po medžiu sėdėjo vaikinukas ir spoksojo į tėkmę. Ilgos kojos buvo pritrauktos prie krūtinės, viena ranka laikė jas apglėbęs. Kita ranka mėčiojo į vandenį akmenukus. Žalios jo akys žibėjo, oda buvo įdegusi. Juodi kaip anglis plaukai buvo truputį pasišiaušę ir drėgni, nes jis neseniai maudėsi.

– O, Dieve, juk tai... – Šelbės šūksnį nutildė Danielis, delnu uždengdamas jai burną.

Šios akimirkos jis ir bijojo.

– Taip, tai Kemas, bet ne tas Kemas, kurį jūs pažįstate. Tai ankstesnis Kemas. Mes esame nukeliavę į praeitį tūkstantį metų.

Mailsas prisimerkė.

– Bet jis vis tiek blogasis.

– Ne, – paprieštaravo Danielis. – Visai ne.

– Ką? – sukluso Šelbė.

– Buvo metas, kai visi buvome viena šeima. Kemas tada buvo mano brolis. Jis nebuvo blogas, dar ne. Gal ir dabar toks nėra.

Fiziškai šis Kemas ir tas Kemas, kurį pažinojo Šelbė, skyrėsi tiktai tuo, kad ant pastarojo kaklo buvo tatuiruotė, lyg nudegimas saulėje, gautas iš Šėtono, kai buvo susidūręs su jo pragaro šutve. Visais kitais atžvilgiais Kemas atrodė lygiai taip pat, kaip ir dabar.

Nebent tai, kad šio ankstesniojo Kemo veidas buvo sukaustytas nerimo. Tos išraiškos Kemo veide Danielis nebuvo matęs jau tūkstantį metų. Gal net būtent nuo to meto.

Lilit sustojo už Kemo ir apsivijo rankomis jo kaklą taip, kad delnai liko tiesiai jam virš širdies. Neatsisukdamas ir netardamas nė žodžio, Kemas ištiesė ranką ir uždengė jos delnus savaisiais. Abu patenkinti užsimerkė.

– Atrodo labai asmeniška, – pastebėjo Šelbė. – Gal mes turėtume... na, jaučiuosi keistokai.

– Tai eik iš čia, – lėtai nutęsė Danielis. – Nekelk scenų pakeliui iš...

Danielis nutilo. Prie Kemo ir Lilit kažkas artėjo.

Jaunuolis buvo aukštas, įdegęs, apsirengęs ilgu baltu drabužiu ir nešėsi storą pergamento ritinį. Šviesiaplaukę galvą laikė nuleistą, bet tai akivaizdžiai buvo Danielis.

– Aš niekur neisiu, – Mailsas negalėjo atitraukti akių nuo ankstesniojo Danielio.

– Palauk, maniau, kad mes ką tik išsiuntėme tą vaikiną atgal į

Pranešėją, – sumišusi pareiškė Šelbė.

– Tai buvo ankstesnis mano praeito gyvenimo variantas, – paaiškino Danielis.

– Ir jis sako „ankstesnis praeito gyvenimo variantas“, – purkštelėjo Šelbė. – Tai kiek tiksliai Danielių yra?

– Anas Danielis buvo pora tūkstančių metų ankstesnis nei dabartis, o ši vieta – dar tūkstantmečiu atgal į praeitį. To Danielio čia neturėtų būti.

– Tai mes dabar esame trys tūkstančiai metų praeityje? – patikslino Mailsas.

– Taip, ir tiesą pasakius, tavęs čia taip pat neturėtų būti, – Danielis nudelbė jį žvilgsniu. – O toji mano versija, – jis parodė į vaikinuką, sustojusį greta Kemo ir Lilit, – gyvena čia.

Kitoje upės pusėje Lilit nusišypsojo.

– Kaip laikaisi, Deni?

Trijulė stebėjo, kaip Denis klaupiasi prie porelės ir išvynioja pergamento ritinį. Danielis prisiminė – tai buvo vedybinė sutartis. Jis pats ją surašė aramėjų kalba. Ir turėjo vesti ceremoniją. Kemas pats jo prašė prieš kelis mėnesius.

Lilit ir Kemas perskaitė dokumentą. Danielis prisiminė, kaip jiems buvo gera kartu. Lilit rašė Kemui dainas ir valandų valandas skindavo laukų gėles, puošdama jomis vaikino drabužius. O jis visas atsidavė jai. Klausydavosi jos sapnų ir priversdavo juoktis, kai ši būdavo nuliūdusi. Abu buvo gana kaprizingo charakterio, tad kai ginčydavosi, apie tai išgirsdavo visa gentis, bet nė vienas jų nepriklausė blogio jėgoms – tai nutiko po jų išsiskyrimo.

– Štai ši dalis, – prabilo Lilit, rodydama eilutę tekste, – kurioje sakoma, kad susituoksime prie upės. Kemai, juk žinai, kad noriu tuoktis šventykloje.

Kemas ir Danielis susižvalgė. Kemas paėmė būsimąją nuotaką už rankos.

– Mano meile. Jau sakiau tau, kad negaliu.

– Tu atsisakai tuoktis su manimi Dievo akyse? Vienintelėje vietoje, kur mūsų sąjungą palaimintų mano šeima! – pakėlė balsą Lilit.

– Kodėl?

– Oho, – sukuždėjo kitapus upės stovinti Šelbė. – Matau, kas čia vyksta. Kemas negali tuoktis šventykloje... jis negali nė kojos ten įkelti, nes...

– Jei puolęs angelas įžengs į Dievo šventovę... – pašnibždomis tęsė Mailsas.

– Viskas paskęs liepsnose, – baigė Šelbė.

Nefilimai, žinoma, buvo teisūs, bet Danielis nustebo dėl to, kad pats sunerimo. Kemas mylėjo Lilit, o Lilit – Kemą. Jiedu turėjo progą padaryti, kad meilė pasitarnautų, kiek Danieliui buvo žinoma, Pragaro

jėgoms. Kodėl tuomet Lilit taip reikalauja, kad jiedu tuoktųsi šventykloje. Kodėl Kemas negali dorai paaiškinti savo atsisakymo?

– Nekelsiu ten nė kojos, – Kemas parodė šventyklą.

Lilit vos neverkė.

– Tada tu manęs nemyli.

– Myliu tave labiau nei maniau, kad įmanoma, bet tai ničnieko nekeičia.

Lieknas Lilit kūnas, rodės, sprogs iš pykčio. Ar ji juto, kad Kemo atsisakymas slepia kažką daugiau nei paprasčiausią jos norų nepaisymą? Danielis taip nemanė. Suspaudusi kumščius mergina šaižiai, pratisai suriko.

Klyksmas, regis, sudrebino žemę. Sugriebusi Kemo riešus, Lilit prispaudė vaikiną prie medžio. Kemas nė nesipriešino.

– Mano senelė niekada tavęs nemėgo, – merginos rankos drebėjo, ji vis laikė Kemą. – Ji visada kalbėjo baisiausius dalykus, o aš tave gindavau. Dabar pati matau. Tavo akyse ir sieloje, – akimis įsiskverbė į vaikiną: – Pripažink tai.

– Ką? – išsigandęs paklausė Kemas.

– Tu esi blogas žmogus. Tu esi, žinau, kas toks.

Buvo aišku, jog Lilit nežino. Ji tik nutuokė iš gandų, sklandančių po bendruomenę, kad jis velnias, žiniuonis, užsiima okultizmu. Viskas, ko ji norėjo – išgirsti iš Kemo tiesą.

Danielis žinojo, jog Kemas *galėtų* papasakoti Lilit, bet nepadarys to. Jis bijojo.

– Nesu nė vienas tų blogų dalykų, ką visi kalba apie mane, Lilit, – pareiškė Kemas.

Tai buvo tiesa, ir Danielis tai žinojo, tačiau skambėjo taip panašiai į melą. Kemas stovėjo ant paties baisiausio kada nors jo priimto sprendimo slenksčio. Taip ir buvo – toji akimirka sudaužė Kemui širdį taip, kad ši sugedo ir pajuodo.

– Lilit, – meldė Danielis, traukdamas merginos rankas šalin nuo Kemo gerklės. – Jis ne...

– Deni, – perspėjo jį Kemas, – niekas, ką bepasakytum, nepadės.

– Teisingai. Viskas baigta, – Lilit paleido Kemą, ir jis aukštielninkas parpuolė į purvą. Pakėlusi vedybinę sutartį sviedė ją į upę. Pergamentas lėtai pasisukiojo srovėje ir paskendo. – Tikiuosi, gyvensiu tūkstantį metų ir turėsiu tūkstantį dukterų, tad visuomet atsiras moteris, kuri keiks tavo vardą, – tarė ir spjovusi vaikinui į veidą apsisuko ir nubėgo atgal prie šventyklos, o balta jos suknelė plazdeno vėjyje tarsi burė.

Kemas išbalo visai kaip vestuvinis Lilit drabužis. Ištiesė delną Deniui, kad šis padėtų jam atsistoti.

– Ar turi strėlę, Deni?

– Ne, – vaikino balsas drebėjo. – Nekalbėk taip. Tu susigrąžinsi ją,

nes kitaip...

– Buvau naivuolis, kai maniau, kad man įsimylėjus mirtingąją pavyks išsisukti.

– Jei tu būtum jai pasakęs... – svarstė Denis.

– *Papasakojęs* jai? Kas nutiko man, mums visiems? Kritimą, ir viską, kas buvo paskui? – Kemas palinko arčiau Denio. – Gal ji teisi dėl manęs. Girdėjai, ką sakė – visas kaimas laiko mane demonu. Net jei nevartoja to žodžio.

– Jie nieko nežino.

Kemas nusisuko į šalį.

– Visą šį laiką bandžiau neigti, bet mylėti mums neįmanoma, Deni.

– Ne.

– *Taip.* Tokioms sieloms kaip mūsų. Pats pamatysi. Gal tau pavyks išsilaikyti ilgiau nei man, bet įsitikinsi pats. Mums abiem galų gale teks rinktis.

– *Ne.*

– Labai greitai skubi prieštarauti, brolau, – Kemas suspaudė Deniui petį. – Verti mane stebėtis. Ar niekada nesusimąstei apie perėjimą į kitą pusę?

Denis patraukė pečiais.

– Galvoju apie ją, tik ją. Skaičiuoju sekundes, kol ji vėl bus su manimi. Renkuosi ją, o ji – mane.

– Koks vienišas.

– Ne vienišas, – atšovė Denis. – Tai meilė. Meilė, kurios ir pats norėtum.

– Aš ir sakau – *aš* jaučiuosi vienišas. Ir toli gražu ne toks kilnus kaip tu. Kada nors. Bijau, kad gresia pokyčiai.

– Ne, – Denis žengė prie brolio. – Tu to nepadarytum.

Kemas atsitraukė toliau ir nusispjovė.

– Ne visi tokie laimingi, kad būtų su mylimąja susaistyti prakeiksmu.

Danielis prisiminė tą įžeidimą, tada jį išgirdęs įsiuto. Bet vis tiek neturėjo ištarti to, ką pasakė paskui:

– Na ir eik. Niekas tavęs nepasiges.

Tą pačią akimirką pasigailėjo, bet buvo jau per vėlu.

Kemas pajudino pečius, išskėtė rankas. Kai prie šonų išsiskleidė sparnai, nuo jų nusirito karšto oro gūsis per žolę, tiesiai ten, kur slėpėsi Danielis, Šelbė ir Mailsas. Visi trys spoksojo aukštyn. Kemo sparnai buvo galingi, švytėjo, ir...

– Palaukite, – sušnabždėjo Šelbė. – Jie ne auksiniai!

Mailsas sumirksėjo.

– Kaip gali būti ne auksiniai?

Žinoma, nefilimai buvo nustebę. Sparnų spalvos skirstymas buvo

aiškus kaip diena ir naktis – auksas demonams, sidabras ir balta spalva visiems kitiems. O Kemas, kaip jie žinojo, buvo demonas. Danielis neturėjo nuotaikos aiškinti Šelbei, kodėl Kemo sparnai baltut baltutėliai, švytintys lyg deimantai ir žvilgantys lyg saulės bučiuojamas sniegas.

Šis seniai gyvenęs Kemas dar nebuvo peržengęs ribos. Tik balansavo ant krašto.

Tą dieną Lilit neteko Kemo kaip mylimojo, o Danielis prarado jį kaip brolį. Nuo to laiko jiedu tapo priešais. Ar galėjo Danielis sustabdyti Kemą? O jei nebūtų nusisukęs nuo jo ir kaip skydą išskleidęs savo sparnų – tai, ką matė Denį darant dabar?

Turėjo sustabdyti. Padai svilo, kaip magėjo šokti iš krūmų ir dabar sustabdyti Kemą. Kaip viskas galėjo pasikeisti!

Kemo ir Denio sparnai dar neturėjo tos kankinančios magnetinės traukos. Viskas, kas juos stūmė vieną nuo kito šiuo metu, buvo užsispyrėliškas nuomonių skirtumas, filosofinė brolių nesantaika.

Abu angelai pakilo nuo žemės tuo pačiu metu, bet kiekvienas pasuko skirtinga kryptimi. Tad, kai Denis skriejo dangumi į rytus, o Kemas leidosi į vakarus, trys žolėje pasislėpę keliautojai laiku buvo vieninteliai, kurie matė, kaip Kemo sparnai ima žvilgėti auksu. Lyg būtų trenkęs koks žėrintis žaibas.

Septynioliktas skyrius

ĮRĖŽTA Į KAULĄ
YIN, KINIJA
ČINGMING
(MAŽDAUG 1046 M. PR. KR. BALANDŽIO 4 D.)

Tolimame Pranešėjo tunelio gale buvo akinančiai ryšku. Spinduliai laižė odą tarsi ryto saulė jos tėvų namuose, Džordžijoje.

Liusė nėrė prie šviesos.

Nevaržoma didybė. Taip Bilas pavadino tą ryškią tikrosios Danielio sielos liepsną. Vos pažvelgę į tyrą Danielio angelišką esybę, visa majų aukotojų bendruomenė savaime užsidegė, tarp jų ir Iš Koat, Liusės praeities įsikūnijimas.

Bet *buvo* toks momentas.

Stebuklinga akimirka prieš pat merginos mirtį, kai Liusė pasijuto artimesnė Danieliui nei kada nors anksčiau. Jai nerūpėjo, ką sakė Bilas, ji *atpažino* Danielio sielos švytėjimą. *Turėjo* tai pamatyti dar kartą. Galbūt yra kažkoks būdas jai išgyventi. Turėjo bent jau pabandyti.

Liusė išniro iš Pranešėjo į šaltą, tuščią, milžinišką miegamąjį kambarį.

Patalpa buvo bent dešimt kartų didesnė už bet kokį Liusės kada

nors matytą kambarį, ir viskas jame atrodė labai prabangu. Grindys klotos lygiausiu marmuru ir dengtos didžiuliais kilimais iš gyvūnų kailių, o vienas netgi turėjo sveikutėlę tigro galvą. Keturios medžio kolonos laikė ploniausio audinio nuožulnias lubas. Sienos buvo pintos iš bambuko. Prie atviro lango stovėjo milžiniška lova žaliai auksinio šilko patalais.

Mažutis teleskopas gulėjo ant palangės. Liusė paėmė jį, praskleidė auksinio šilko užuolaidas ir pažvelgė į lauką. Kai pridėjo teleskopą prie akies, jis pasirodė sunkus ir šaltas.

Mergina buvo didžiulio, apjuosto siena miesto centre, žvalgėsi iš antro pastato aukšto. Akmenimis grįstų kelių labirintas jungė vienas prie kito susigrūdusius senovinius pinučių ir drėbto molio trobesius. Oras buvo šiltas, švelniai kvepėjo vyšnių žiedais. Žydrą dangų perskrodė volungių porelė.

Liusė atsisuko į Bilą.

– Kur mes? – vieta atrodė tokia pat svetima, kaip ir majų gyvenvietė, ir lygiai tokia pat sena.

Patraukęs pečiais padaras jau žiojosi atsakyti, bet tada...

– Ša, – sušnabždėjo mergina.

Šniurkščiojimas.

Kažkas tyliai verkė, gniauždamas raudą. Liusė patraukė triukšmo link. Ten, už arkos, tolimame kambario kampe, ji vėl išgirdo verksmą.

Liusė ėjo prie arkinio išėjimo, basomis kojomis slydo per akmenines grindis. Rauda aidėjo, viliojo ją. Siauras koridorius atsivėrė į dar vieną milžinišką kambarį. Šis buvo be langų, žemomis lubomis, blausiai apšviestas dešimtimi mažų bronzinių lempelių.

Liusė įžiūrėjo didelę akmeninę praustuvę ir mažutį lakuotą stalelį, nukrautą juodais moliniais buteliukais su aromatiniais aliejais, kurie skleidė visame kambaryje šiltą prieskonių kvapą. Didžiulė drožinėta žalsva spinta stovėjo kambario kampe. Ant jos durelių išraižyti žali drakonai šiepė nasrus, lyg juokdamiesi iš Liusės, nes žinojo viską, ko ji nenutuokė.

O kambario viduryje išsipleikęs ant grindų tysojo negyvas žmogus.

Liusei nespėjus nieko pasakyti, ją apakino prie jos judanti ryški šviesa. Tai buvo tas pats švytėjimas, kurį matė kitoje Pranešėjo pusėje.

– Kokia tai šviesa? – mergina paklausė Bilo.

– Tai... na, tu ją matai? – Bilas, atrodė, nustebo. – Tai tavo siela. Dar vienas būdas pažinti savo praeities gyvenimus, kai jie pasirodo nuo tavęs fiziškai skirtingi, – aiškino jis. Paskui patylėjęs pridūrė: – Niekada anksčiau jos nepastebėjai?

– Manau, kad tai pirmas kartas.

– Hmmm, – pareiškė Bilas. – Tai geras ženklas. Tau sekasi.

Staiga Liusė pasijuto apsunkusi ir pavargusi.

– Maniau, kad tai bus Danielis.

Bilas atsikrenkštė lyg būtų ketinęs ką nors sakyti, bet taip ir nepasakė. Šviesa ryškiai liepsnojo dar akimirksnį, paskui užgeso taip staiga, kad Liusė dar kurį laiką, kol apsiprato akys, nieko nematė.

– Ką čia veiki? – grubiai paklausė balsas.

Ten, kur anksčiau spinduliavo šviesa, kambario viduryje stovėjo maždaug septyniolikos metų amžiaus, lieknutė, daili kinų mergaitė – per daug jauna ir per daug elegantiška, kad stovėtų šalia mirusio vyro kūno.

Tamsūs plaukai krito jai iki juosmens labai kontrastuodami su grindis siekiančiu baltu šilkiniu jos drabužiu. Net būdama tokia dailutė, mergina atrodė iš tų, kurios nepasiduoda be kovos.

– Ten tu, – Liusei į ausį aiškino Bilas. – Tavo vardas Liu Sin, o gyvenai už sostinės Yin ribų. Mes esame beveik prieš pat Šangų dinastijos susikūrimą, maždaug tūkstantis metų prieš mūsų erą – čia informacija, jei norėtum ką nors pasižymėti užrašų knygutėje.

Liusė tikriausiai pasirodė Liu Sin kaip beprotė, nes įgriuvo prisidengusi tik apsvilusiu žvėries kailiu ir kauliniais karoliais, o plaukai – pasišiaušusi ir susivėlusi raizgalynė. Kiek laiko praėjo nuo tada, kai ji žiūrėjo į veidrodį? Maudėsi vonioje? Be to, dar kalbėjosi su nematoma chimera.

Tačiau, kita vertus, ir Liu Sin stovėjo budėdama prie mirusio vyriškio ir piktai dėbčiojo į Liusę, lyg sakydama „neprasidėk su manimi“, tad pati atrodė truputėlį kvaištelėjusi.

O, varge. Liusė nepastebėjo nefritinio peilio su turkiu puošta rankena nei nedidelės kraujo balos marmurinių grindų viduryje.

– Ką aš?.. – pradėjo ji klausti Bilo.

– Tu, – Liu Sin balsas pasirodė stebėtinai stiprus. – Padėk man paslėpti jo kūną.

Mirusiojo plaukai prie smilkinių buvo pražilę, jis atrodė maždaug šešiasdešimties, lieknas, raumeningas, vilkėjo daugybę įmantrių drabužių ir siuvinėtų skraisčių.

– Aš... hmm... tikrai nemanau...

– Kai tik visi sužinos, kad karalius nebegyvas, mudvi taip pat mirsime.

– Ką? – sukluso Liusė. – Aš?

– Tu, aš ir daugelis žmonių už šių sienų. Kur daugiau jie ras tūkstantį aukojamų kūnų, kurie privalės būti palaidoti su šiuo despotu? – mergina sausai nusišluostė skruostus laibais, nefrito žiedais apkarstytais pirštais. – Padėsi man, ar ne?

Merginos paprašyta, Liusė priėjo padėti pakelti karaliaus kojas. Liu Sin pasiruošė kelti jį už pažastų.

– Karalius, – tarė Liusė tardama senosios Šangų dinastijos laikų kalbos žodžius, tarsi būtų taip kalbėjusi visą laiką. – Ar jis buvo?..

– Viskas ne taip, kaip atrodo, – nuo kūno svorio suniurzgė Liu Sin. Karalius buvo sunkesnis nei atrodė. – Aš jo nežudžiau. Bent jau... – ji patylėjo, – ne fiziškai. Kai įėjau į kambarį, jis jau buvo miręs, – šniurkštelėjo mergina. – Dūrė sau į širdį. Sakydavau, kad jis neturi širdies, bet jis įrodė, jog klydau.

Liusė pažvelgė į mirusiojo veidą. Viena akis buvo atmerkta. Burna perkreipta. Atrodė taip, lyg būtų palikęs šį pasaulį skausmuose.

– Ar jis – tavo tėvas?

Merginos buvo spėjusios prieiti didžiąją nefrito spalvos spintą. Liu Sin klubu pastūmė jos duris, žengtelėjo žingsnį atgal ir įmetė pusę kūno į vidų.

– Jis turėjo tapti mano vyru, – atsakė šaltai. – Ir jeigu ką – jis siaubingas. Protėviai palaimino mūsų vedybas, bet aš jų nenorėjau. Turtingi, galingi vyresni vyrai nieko neverti, jei tikiesi romantikos, – dėstė Liu Sin apžiūrinėdama Liusę, kuri lėtai nuleido karaliaus kojas ant grindų šalia spintos. – Iš kokių lygumų pati atvykusi, kad garsas apie karaliaus sužadėtuves nepasiekė tavęs? – Liu Sin pastebėjo Liusės aprangą iš majų laikų. Kinė kilstelėjo trumpo rudo sijono apačią. – Ar tave pasamdė, kad vaidintum per vestuves? Gal tu šokėja? Klounė?

– Ne visai taip, – tempdama sijoną žemyn, Liusė juto, kaip jos skruostai rausta. – Klausyk, galime kūną palikti ir čia. Kas nors vis tiek ras. Supranti, jis juk karalius, tiesa? O čia visur pilna kraujo.

Liu Sin įkišo ranką į spintą su drakonais ir išsitraukė raudono šilko drabužį. Parkritusi ant kelių, atsiplėšė nuo jo didelę juostą audinio. Tai buvo nuostabus, minkštas šilkinis apdaras, aplink kaklą siuvinėtas mažomis juodomis gėlytėmis. Bet Liu Sin nė nesvarstė, ar derėtų panaudoti jį šluostyti nuo grindų kraują. Ištraukusi dar vieną mėlyną rūbą ištiesė jį Liusei, kad toji padėtų valyti grindis.

– Gerai, – tarė Liusė. – Na, o tas peilis vis dar ten, – ji parodė į žvilgantį bronzinį durklą iki pat rankenos suteptą karaliaus krauju.

Akimoju Liu Sin paslėpė peilį savo drabužio klostėse. Pažvelgė į Liusę tarsi klausdama – na, kas dar?

– O kas ten? – Liusė parodė į tai, kas atrodė nedidelio vėžliuko kiauto viršūnė. Matė, kaip tas daiktas iškrito iš karaliaus rankos, kai pajudino jo kūną.

Liu Sin klūpėjo. Metusi šalin krauju permirkusį dėmėtą skudurą abiem delnais paėmė kiautą.

– Būrimo kaulas, – tyliai paaiškino ji. – Svarbesnis už patį karalių.

– Kas tai yra?

– Jame slypi atsakymai iš Dievybės viršuje.

Liusė žengė arčiau, priklaupė, kad matytų tą daiktą, kuris taip paveikė merginą. Būrimo kaulas buvo ne kas daugiau nei vėžlio kiautas, tik mažas, nupoliruotas ir švarutėlis. Kai Liusė pasilenkė arčiau, pamatė, jog kažkas buvo ant lygios vidinės kiauto pusės ką tai

išrašęs švelniais juodais brūkšniais.

Ar Liu Sin yra mano, ar ji myli kitą?

Naujos ašaros pasirodė Liu Sin akyse, Liusei demonstruota šaltumo siena tarsi trūko.

– Jis paklausė protėvių, – šnibždėjo užsimerkdama. – Greičiausiai jie papasakojo apie mano apgaulę. Aš... aš nieko negalėjau padaryti.

Danielis. Ji tikriausiai kalba apie Danielį. Paslaptinga meilė, kurią slėpė nuo karaliaus. Tačiau nepajėgė pakankamai gerai nuslėpti.

Liusės jausmai šiai merginai sušilo. Ji suprato kiekvieną jos sielos dalelę – žinojo, ką mergina jautė. Jos abi dalijosi meilę, kurios negalėjo atimti joks karalius, kurios niekas negalėjo sunaikinti. Meilę, galingesnę už prigimtį.

Liusė griebė Liu Sin į glėbį.

Ir pajuto, kaip grindys po kojomis sminga žemyn.

Ji to nenorėjo! Tačiau skrandis jau vertėsi kūliais, akyse nevaldomai mirguliavo, ir ji pamatė save iš šono – tokią svetimą ir laukinę, laikančią glėbyje savo praeitą gyvenimą. Tada kambarys nustojo sukęsis, ir Liusė liko viena, rankoje suspaudusi būrimo kaulą. Tai įvyko. Ji tapo Liu Sin.

– Tik išnykstu trims minutėms, ir tu tuojau pat leidiesi į trimatę kelionę? – pasirodė įsižeidęs Bilas. – Argi chimerai negalima pasimėgauti dailiu puodeliu jazminų arbatos, ir jau turi skubėti, kad pamatytų, kaip jo globotinė pati išsikasė sau kapą? Ar bent pagalvojai apie tai, kas nutiks, kai sargybiniai pasibels į šias duris?

Nuaidėjo garsus beldimas į didžiules bambukines pagrindinio kambario duris.

Liusė pašoko.

Bilas sukryžiavo ant krūtinės rankas.

– Vilką mini – vilkas čia, – tarė jis. Paskui plonu spigiu balseliu išrėkė: – Oi, Bilai! Ką man dabar daryti? Padėk, Bilai. Nepagalvojau pasiklausti tavęs, Bilai, prieš patekdama į *labai kvailą padėtį!*

Tačiau Liusei neteko Bilui užduoti jokių klausimų. Liu Sin sąmonė pati turėjo visus atsakymus – ji žinojo, jog ši diena bus pažymėta ne tik bjauraus karaliaus savižudybe, bet ir dar svarbesnių, blogesnių ir labiau kruvinų įvykių – didžiulio armijų susidūrimo. Tas beldimas į duris? Tai karaliaus taryba, laukianti, kad galėtų palydėti jį į karą. Jis turėjo vesti karius į mūšį.

Tačiau karalius buvo nebegyvas, įkištas į spintą.

O Liusė buvo Liu Sin kūne, įstrigusi asmeniniuose karaliaus kambariuose. Jei ją čia rastų vieną...

– Karaliau Šangai, – sunkūs kumščių smūgiai į duris aidėjo kambaryje. – Laukiame jūsų įsakymų.

Liusė stovėjo labai ramiai, lyg sustingusi Liu Sin drabužiuose. Karaliaus Šango nebėra. Jo savižudybė paliko dinastiją be karaliaus,

šventyklas be vyriausiojo šventiko, o armiją be generolo, ir visa tai prieš pat mūšį, kad dinastija išliktų valdžioje.

– Pasikalbėkime apie karaliaus nužudymą netikusiu laiku, – tarė Bilas.

– Ką man daryti? – Liusė atsisuko į spintą su drakonais, žiūrėdama į karalių susiraukė. Jo kaklas buvo nenatūraliai persuktas, o kraujas ant krūtinės džiūvo įgaudamas rūdžių spalvą. Liu Sin nekentė karaliaus, kol šis buvo gyvas. Dabar Liusė žinojo, jog ašaros riedėjo ne iš liūdesio, o iš baimės, kas dabar bus jos mylimajam Di.

Prieš tris savaites Liu Sin dar gyveno su šeima sorų ūkyje prie Chvanchės upės krantų. Vieną popietę savo spindinčioje karietoje keliaudamas upės slėniu karalius pastebėjo Liu Sin besidarbuojančią javų lauke. Jis nusprendė, jog mergina jam patinka. Kitą dieną du apsaugos kariai atvyko prie jos durų. Liu Sin turėjo palikti šeimą ir namus. Jai teko palikti Di, žavų jauną žvejį iš gretimo kaimo.

Kol dar karalius nebuvo pasiėmęs Liu Sin, Di spėjo parodyti jai, kaip žvejoti su pora prijaukintų kormoranų, laisvai aprišus jiems kaklus virve, kad galėtų kelias žuvis pagauti snapu, bet jų nenurytų. Stebėdama, kaip švelniai vaikinas traukia žuvis iš juokingų paukščių snapų, Liu Sin pamilo Di. Jau kitą rytą jai teko su juo atsisveikinti. Amžinai.

Ar bent jau ji taip manė.

Praėjo devyniolika saulėlydžių nuo to laiko, kai Liu Sin matė Di, septyni saulėlydžiai nuo to laiko, kai gavo iš namų susuktą raštelį su bloga žinia – Di ir dar keli vaikinai iš gretimo kaimo pabėgo ir susidėjo su maištininkų armija, ir vos jam spėjus dingti, ieškodami pabėgėlių karaliaus vyrai išnaršė visą kaimą.

Karaliui mirus Šango kariai neparodys jokio pasigailėjimo Liu Sin, o ji niekada neras Di, niekada nesusijungs su Danieliu.

Nebent karaliaus taryba nesužinos, jog karalius miręs.

Spinta buvo prigrūsta spalvotų, egzotiškų drabužių, bet vienas daiktas ypač patraukė Liusės dėmesį – didžiulis raižytas šalmas. Jis buvo sunkus, pagamintas iš storų odos juostų, sutvirtintų tvirtomis siūlėmis. Priekyje buvo lygi bronzinė plokštelė su metale išraižytu įmantriu ugnimi alsuojančiu drakonu. Drakonas buvo karaliaus gimimo metų zodiako ženklas.

Bilas priskrido prie merginos.

– Ką darai su karaliaus šalmu?

Liusė užsidėjo šalmą ant galvos, sukišo į vidų juodus plaukus. Tada atidarė kitą spintos pusę, pamačiusi, kas ten yra, jaudinosi ir nervinosi.

– Tą patį, ką ir su jo šarvais, – atrėžė Liusė, rinkdama pilną glėbį sunkių daiktų. Ji apsimovė plačias odines kelnes, apsirengė storos odos tuniką, užsimovė porą šarvinių pirštinių, apsiavė odines šlepetes,

kurios buvo aiškiai per didelės, bet teko pasistengti vaikščioti su jomis, ir dar užsidėjo bronzinį antkrūtinį šarvą, pagamintą iš persidengiančių metalinių plokštelių. Ant tunikos priešakio buvo siuvinėtas tas pats juodas, ugnimi alsuojantis drakonas, kaip ir ant šalmo. Buvo sunku patikėti, kad su tokiais sunkiais drabužiais kas nors iš viso gali kariauti, bet Liu Sin žinojo, jog karalius iš tiesų nesikauna – jis tik veda į mūšį, įsitaisęs kovos vežime.

– Nėra laiko žaisti persirengėlius! – Bilas stumtelėjo ją letena. – Taip apsirengusi negali išeiti.

– Kodėl? Tinka. Beveik, – Liusė užlenkė kelnių viršų, kad galėtų jas tvirtai susiveržti diržu.

Prie dubens su vandeniu Liusė rado paprastą veidrodėlį – nusvidintą metalinę plokštelę bambukiniame rėmelyje. Atvaizde Liu Sin veidas buvo paslėptas po stora bronzine šalmo plokšte. Jos kūnas, aptaisytas odiniais šarvais, atrodė stambus ir stiprus.

Liusė pasuko eiti iš drabužinės atgal į miegamąjį.

– Palauk! – šūktelėjo Bilas. – Ką sakysi apie karalių?

Liusė atsisuko į chimerą ir pakėlė sunkų odinį šalmą, kad Bilas galėtų matyti jos akis.

– *Aš* dabar esu karalius.

Bilas suklapsėjo akimis ir nė nesistengė prašyti, kad ji grįžtų.

Liusę užliejo jėgos antplūdis. Apsimetusi armijos vadu, ji suprato, ką tiksliai būtų dariusi Liu Sin. Žinoma, jog Di, kaip paprastas kareivis, turėjo būti priešakinėse mūšio linijose. Ir ji ketino rasti mylimąjį.

Į duris vėl pabeldė.

– Karaliau Šangai, Džou armija jau artinasi. Jūsų dalyvavimas būtinas!

– Manau, kažkas kreipiasi į jus, karaliau Šangai, – Bilo balsas buvo pasikeitęs – gilus ir šiurkštus nuaidėjo per kambarį taip žiauriai, kad Liusė net atšlijo, bet ji neatsisuko nė žvilgtelėti į padarą. Pasukusi sunkią bronzinę rankeną ji atvėrė storas bambukines duris.

Trys vyrai puošniais, ryškiais raudonai geltonais kovos drabužiais neramiais veidais pasisveikino su Liuse. Ji išsyk pažino tris artimiausius karaliaus patarėjus: Chu, mažučiais dantimis ir siauromis pageltusiomis akimis, Cui, aukščiausią visų trijų, plačių pečių ir toli viena nuo kitos esančiomis akimis, Hvengą, jauniausią ir geriausią iš visos tarybos.

– Karalius jau apsirengęs karui, – pastebėjo Hvengas, mįslingai žvelgdamas pro Liusę į tuščią kambarį. – Karalius atrodo... kitoks.

Liusė sustingo. Ką sakyti? Ji niekada nebuvo girdėjusi mirusiojo karaliaus balso, o ir šiaip mėgdžioti jai sekėsi itin prastai.

– Taip, – pritarė Chu. – Gerai pailsėjęs.

Giliai, su palengvėjimu atsidususi Liusė linktelėjo galvą. Atsargiai,

kad šalmas nenukristų nuo galvos.

Trys vyrai pamojo karaliui – Liusei – eiti kartu į marmurinę salę. Hvengas ir Chu ėjo jai iš abiejų šonų ir žemais balsais dudeno apie prastas kareivių nuotaikas. Cui ėjo iš paskos, tiesiog už Liusės, ir vertė jaustis ją nepatogiai.

Rūmai driekėsi, rodės, be galo. Aukštos nuožulnios lubos, viskas žvilgėjo baltai, prie kiekvieno posūkio stūksojo tokios pačios nefrito ir onikso statulos, ant kiekvienos sienos – tokie pat veidrodžiai bambukiniais rėmais. Kai jie galop peržengę paskutinį slenkstį išėjo į lauke tvyrančią ryto prieblandą, Liusė tolumoje pastebėjo raudoną medinę karietą, ir jai vos nesulinko keliai.

Turėjo dar šiame gyvenime surasti Danielį, bet vykti į mūšį jai buvo baugu.

Prie karietos karaliaus tarybos nariai nusilenkė ir pabučiavo jos pirštinę.

Liusė džiaugėsi, kad mūvi šarvines pirštines, bet vis tiek skubiai atšlijo, baimindamasi, kad rankos paspaudimas gali ją išduoti. Hvengas įteikė jai ilgą ietį medine rankena ir keliais coliais žemiau galo lenktu spygliu.

– Alebarda, jūsų didenybe.

Mergina vos neišmetė – kokia ji pasirodė sunki.

– Jus nuveš apžvelgti priešakines linijas, – pranešė Hvengas. – Mes seksime iš paskos, ir pasitiksime jus ten su kavalerija.

Liusė pasisuko į vežimą. Tai buvo medinė platforma ant ilgo, du didžiulius medinius ratus jungiančio veleno, tempiama dviejų galiūnų juodų arklių. Kovos vežimas buvo iš spindinčio lakuoto raudono medžio, o vietos jame užteko sėdėti arba stovėti trims žmonėms. Odinis stogas ir užuolaidos per mūšį galėjo būti nuimti, bet kol kas užuolaidos kabojo suteikdamos keleiviui šiek tiek privatumo.

Liusė įlipo, dingo už užuolaidų ir atsisėdo. Sėdynė buvo apmušta tigro kailiu. Vežėjas su siaurais ūseliais paėmė vadeles, o dar vienas kareivis liūdnomis, užgesusiomis akimis ir kovos kirviu rankoje palypėjęs atsistojo jam prie šono. Pliaukštelėjo rimbas, arkliai pasileido šuoliais ir Liusė pajuto, kaip ratai po ja pradeda suktis.

Vežimui dardant pro aukštus, be jokių papuošimų rūmų vartus, pro ryto miglą prasibrovusi saulė nušvietė vakaruose besidriekiančias žalias dirbamų laukų platybes. Laukai atrodė nuostabiai, bet Liusė per daug nervinosi, kad galėtų tuo pasidžiaugti.

– Bilai, – sušnabždėjo ji. – Padėsi?

Jokio atsako.

– Bilai?

Mergina dirstelėjo pro užuolaidas, bet taip tik patraukė kareivio liūdnomis akimis dėmesį – šis turėjo per kelionę saugoti karalių.

– Jūsų didenybe, jūsų paties saugumui, privalau reikalauti, – jis

parodė Liusei trauktis.

Sudejavusi ši atsilošė į kailiais išmuštos kovos vežimo sėdynės atlošą. Grįstos miesto gatvės tikriausiai buvo pasibaigusios, nes vežimas pradėjo neįtikėtinai kratytis. Liusė sėdėjo prisiplojusi prie sėdynės – jautėsi lyg važiuotų mediniu amerikietiškų kalnelių traukinuku. Pirštais spaudė įsikibusi ištaigingą tigro kailį.

Bilas nenorėjo, kad ji taip elgtųsi. Ar jis nori ją pamokyti palikdamas vieną dabar, kai labiausiai reikia pagalbos?

Nuo kiekvieno krestelėjimo kelyje merginai tirtėjo keliai. Ji visiškai nenutuokė, kaip ras Di. Jei karaliaus sargyba neleidžia jai nė pažvelgti pro užuolaidą, kaip jie ją paleis į priešakines linijas?

Bet vis tiek.

Kartą, prieš tūkstantį metų jos praeities Liusė sėdėjo vieniša šiame kovos vežime, apsimetusi mirusiu karaliumi. Liusė juto tai, net jei nebūtų susiliejusi su praeities kūnu, Liu Sin taip pat būtų čia.

Ir be jokios keistos bjaurios chimeros pagalbos. Ir dar svarbiau – be tų žinių, kurias Liusė sukaupė per kelionę. Ji matė nežabotą Danielio didybę Čičen Icoje. Londone ji savo akimis regėjo ir galop suprato prakeiksmo gelmę. Matė Danielį ir ketinantį nusižudyti Tibete, ir gelbstintį ją nuo šlykštaus gyvenimo Versalyje. Stebėjo miegantį iš skausmo po jos mirties Prūsijoje, tarsi jis būtų buvęs užkerėtas. Matė, kaip pamilsta ją net ir tada, kai ji Helstone elgėsi kaip pasipūtusi snarglė. Glostė jo sparnų randus Milane ir suprato, kiek daug jis paaukojo dangui tik dėl jos. Matė, kokia kančia atsispindėjo jo žvilgsnyje, kai neteko jos Maskvoje – ta pati nelaimė kartojosi ir kartojosi.

Liusė jautėsi skolinga jam, tad turėjo rasti būdą sulaužyti šį prakeiksmą.

Kovos vežimas staiga sustojo, ir Liusė vos neišlėkė iš sėdynės. Lauke tarsi griaustinis dundėjo arklių kanopos – tai buvo keista, nes karaliaus vežimas stovėjo ramiai.

Kažkas lauke vyko.

Liusė girdėjo metalo žvangėjimą ir ilgas skausmingas dejones. Vežimą smarkiai supurtė. Kažkas sunkus žnektelėjo ant žemės.

Vėl žvangesys, vėl dejonės, šaižus klyksmas ir dar vienas dunkstelėjimas į žemę. Virpančiomis rankomis Liusė praskleidė mažutį užuolaidų plyšelį ir pamatė kraujo klane ant žemės gulintį liūdnaakį kareivį.

Karaliaus karietą užpuolė.

Vieno maištininkų rankos praplėšė užuolaidas. Svetimšalis užpuolikas pakėlė kardą.

Liusė nesusilaikė – suriko.

Kardas ore suvirpėjo, o tada Liusę užplūdo šiltas jausmas, besiliejantis kraujagyslėmis, raminantis nervus, ir besidaužanti širdis

vis rimo.

Karaliaus vežimą užpuolė Di.

Odinis šalmas dengė juodus, pečius siekiančius jo plaukus, bet veidas buvo likęs visiškai neuždengtas. Tamsios odos fone labai aiškiai švytėjo violetinės jo akys. Atrodė suglumęs ir kartu kupinas vilties. Kardas buvo iškeltas, bet laikė jį taip, tarsi nujaustų, jog suduoti negalės. Liusė skubiai nusiėmė šalmą ir sviedė jį ant sėdynės.

Jos tamsūs plaukai pasklido žemyn, sruogos nusidriekė iki pat bronzinio antkrūtinio. Nuo susikaupusių ašarų akyse sumirgėjo.

– Liu Sin? – Di tvirtai suspaudė ją glėbyje. Pasitrynė nosimi į jos nosytę, o ji priglaudė skruostą prie jo veido, jautėsi taip saugiai ir šiltai. Di, regis, negalėjo nustoti šypsojęsis. Pakėlusi galvą Liusė pabučiavo nuostabų jo lūpų linkį. Vaikinas godžiai atsakė į jos bučinį, ir Liusė siurbė kiekvieną akimirką, mėgavosi jusdama jo kūno svorį ir troško, kad tarp jų nebūtų sunkių šarvų.

– Tave čia mažiausiai tikėjausi sutikti, – švelniai kuždėjo Di.

– Tą patį galėčiau pasakyti apie tave, – atsiliepė mergina. – Ką čia veiki?

– Kai prisijungiau prie Džou maištininkų, prisiekiau nudėti karalių ir susigrąžinti tave.

– Karalius jau... oi, tai nesvarbu, – kuždėjo Liusė bučiuodama vaikino skruostus, akių vokus ir tvirtai spausdama jam kaklą.

– Niekas nesvarbu, išskyrus tai, kad aš su tavimi.

Liusė prisiminė, kaip Danielis sušvito Čičen Icoje. Matė jį tuose kituose gyvenimuose, kitose vietose ir laike, taip toli nuo namų – ir kiekvienas kartas įtikindavo, kaip stipriai jį myli. Ryšys tarp jų buvo nepertraukiamas – tai buvo aišku iš to, kaip jiedu žiūrėjo vienas į kitą, kaip skaitė vienas kito mintis, kaip leido vienas kitam pasijusti visaverčiais.

Bet kaip ji galėjo pamiršti prakeiksmą, kuris persekiojo juos ištisą amžinybę? Ir kelionę, kurios vos nenutraukė? Pamiršusi, kad egzistuoja kliūtys, neleidžiančios jai su Danieliu iš tiesų būti kartu, nuėjo per toli.

Kiekvienas gyvenimas ją ko nors išmokė. Tikrai, ir šis gyvenimas turi savo paslaptį. Jei tik ji žinotų, kur ieškoti.

– Mums buvo pranešta, kad karalius atvyks vadovauti ten laukiančiai kariuomenei, – paaiškino Di. – Maištininkai suplanavę surengti pasalą karaliaus kavalerijai.

– Jie jau pakeliui, – tarė Liusė, prisiminusi Hvengo nurodymus. – Bet kurią akimirką pasirodys čia.

Danielis linktelėjo.

– Kai jie pasirodys, maištininkai tikisi, kad kausiuosi.

Liusė susiraukė. Jau du kartus teko būti su Danieliu, kuris leidžiasi į mūšį, ir abu kartus viskas baigėsi tuo, ko ji nebūtų norėjusi

darsyk matyti.

– Ką man daryti, kol tu...

– Aš nesikausiu, Liu Sin.

– Ką?

– Tai ne mūsų karas. Niekada juo nebuvo. Galime likti ir kautis kitų žmonių mūšiuose arba galime daryti, kaip visada darome, ir rinktis vienas kitą, manyti, kad esame vienas kitam užvis svarbiausi. Supranti, ką noriu pasakyti?

– Taip, – sušnabždėjo mergina. Liu Sin nežinojo, kokią gilią prasmę turi Di žodžiai, bet Liusė buvo beveik tikra, jog suprato – Danielis ją myli, ji taip pat jį myli, ir jiedu renkasi būti drauge.

– Jie mūsų lengvai nepaleis. Maištininkai mane nužudys kaip dezertyrą, – vaikinas vėl uždėjo Liusei ant galvos šalmą. – O tau teks taip pat kažkaip rasti būdą išsisukti.

– Ką? – sušnabždėjo mergina. – Negaliu kautis. Vos pakeliu šitą daiktą, – ji parodė į alebardą. – Negaliu...

– Taip, – atšovė Di, suteikdamas tam žodžiui gilią prasmę. – Tu gali.

Vežimą užliejo šviesa. Akimirką Liusei atrodė, kad štai ir atėjo toji akimirka, kai ji užsiliepsnos, Liu Sin mirs, o siela bus ištremta į šešėlius.

Bet taip nenutiko. Liepsna sklido iš Di krūtinės. Tai buvo jo sielos ugnis. Ne tokia stipri ir švytinti, kaip per majų aukojimą, bet lygiai taip pat gniaužė kvapą. Ji priminė Liusei jos pačios sielos švytėjimą, kai pirmą kartą išvydo Liu Sin. Galbūt ji mokėsi iš tiesų *matyti* pasaulį tokį, koks jis yra. Gal pagaliau iliuzijos sklaidėsi.

– Gerai, – tarė ji, kišdama ilgus plaukus atgal į šalmą. – Eime.

Jiedu praskleidė užuolaidas ir atsistojo ant vežimo platformos. Priešais juos, kalvos papėdėje, maždaug už penkiasdešimties pėdų nuo tos vietos, kur buvo užpultas karaliaus kovos vežimas, laukė gal dvidešimt raitų maištininkų. Jie dėvėjo paprastus valstiečių drabužius: rudas kelnes ir šiurkščius murzinus marškinius. Ant jų skydų buvo žiurkės ženklas – Džou armijos simbolis. Visi žvelgė į Di laukdami įsakymų.

Nuo slėnio sklido šimtų arklių kanopų dundėjimas. Liusė suprato, jog ten – visa Šango armija, ištroškusi kraujo. Ji girdėjo juos skanduojant seną karo dainą, kurią Liu Sin žinojo dar nuo to laiko, kai pradėjo kalbėti.

O kažkur už jų, Liusė žinojo, jog Hvengas ir kiti asmeniniai karaliaus kariai jau pakeliui ten, kur jie tikėjosi susitikti su karaliumi ir apžvelgti kariuomenę. O iš tiesų lėkė tiesiai į kraujo upę, pasalą ir Liusei su Danieliu reikėjo dingti iš čia, kol jie nepasirodė.

– Sek paskui mane, – sumurmėjo Di. – Eisime į kalnus vakaruose, kuo toliau nuo mūšio vietos, kiek tik įkabins arkliai.

Di iškinkė vieną arklį iš vežimo ir padavė pavadį Liusei. Arklys buvo nuostabiai gražus – juodas kaip anglis, su balta žvaigždute ant krūtinės. Di padėjo merginai atsisėsti į balną ir viena ranka iškėlė karaliaus alebardą, o kita – arbaletą. Liusė niekada gyvenime nebuvo nei šaudžiusi, nei prisilietusi prie arbaleto, o Liu Sin naudojosi juo tik kartą, kad nuvytų lūšį nuo sesers lopšio. Bet ginklas pasirodė lengvas, ir ji suprato, kad jeigu prireiktų, galėtų juo šauti.

Matydamas jos pasirinkimą, Di nusišypsojo ir sušvilpė savo arkliui. Risčia atbėgo nuostabi kerša kumelė. Vaikinas šoko jai ant nugaros.

– Di! Ką darai? – nuo raitelių eilės atsklido sunerimęs balsas. – Turėjai nužudyti karalių! O ne sodinti jo ant mūsų arklio!

– Taip! Nužudyk karalių! – pritarė piktų balsų choras.

– Karalius negyvas! – šūktelėjo Liusė nutildydama kareivius. Moteriškas balsas iš po šalmo privertė visus aiktelėti. Maištininkai stovėjo sustingę, nesumojo, ar kelti ginklus.

Di prijojo arčiau Liusės. Paėmė ją už rankų. Vaikino delnai buvo šiltesni ir stipresni, labiau raminantys nei kas nors kita.

– Kad ir kas nutiktų, myliu tave. Mūsų meilė man reiškia viską.

– Ir man, – sušnabždėjo Liusė.

Di suriko kovos šūksnį, ir arkliai galvotrūkčiais metėsi pirmyn. Arbaletas vos neišsprūdo Liusei iš rankos, kai ji skubiai pasilenkė į priekį suimti pavadžio.

O tada maištininkai ėmė šaukti:

– Išdavikai!

– Liu Sin! – Di balsas perrėkė šaižius klyksmus, patį garsiausią arklių kanopų bildesį. – Bėk! – jis pakėlė ranką aukštyn, rodydamas į kalvas.

Liusės arklys šuoliavo taip greitai, kad buvo sunku ką nors aiškiai matyti. Pasaulis švilpė pro šalį lyg siaubingas gūsis. Keli maištininkų kariai puolė paskui bėglius, arklių kanopų bilsmas aidėjo garsiai lyg amžinai besitęsiantis žemės drebėjimas.

Kol vienas maištininkas pasivijęs Danielį pakėlė alebardą, Liusė buvo pamiršusi, kad rankose spaudžia arbaletą. Dabar ji be didelių pastangų pakėlė ginklą vis dar abejodama, kaip juo naudotis, žinojo tik tiek, kad nužudytų bet kurį, kas tik bandytų sužeisti Danielį.

Dabar.

Ji paleido strėlę. Dideliam nustebimui, maištininkas, numuštas nuo arklio krito negyvas. Vyras sukniubo dulkių debesyje. Mergina su siaubu spoksojo į negyvėlį, su strėle krūtinėje gulintį ant žemės.

– Bėk toliau! – šūktelėjo Danielis.

Liusė sunkiai nurijo seiles ir leidosi nešama arklio. Kažkas vyko. Ji pradėjo balne jaustis vis lengvesnė, lyg traukos jėga staiga būtų ne taip stipriai ją veikusi, tarsi Di tikėjimas ja būtų nešęs per visa tai. Ji

gali. Gali pabėgti su juo. Įdėjusi dar vieną strėlę į arbaletą, iššovė, paskui dar sykį. Nesitaikė į nieką kitą – tik puolančius, kad apsigintų, bet vijosi tiek daug karių, kad greitai jai pritrūko strėlių. Liko tik dvi.

– Di! – sušuko mergina.

Jos mylimasis buvo beveik išskridęs iš balno, kirviu smarkiai gynėsi nuo Šango kareivio. Di sparnai buvo neišskleisti, bet vaikinas atrodė lygiai taip pat kaip ir išskleistais – lengvesnis už orą, įgudęs, mirtį sėjantis kovotojas. Danielis klojo priešus taip švariai, kad tie mirdavo akimoju, pajutę kuo mažiau skausmo.

– Di! – garsiau sušuko Liusė.

Išgirdęs jos balsą vaikinas atsisuko. Liusė pasilenkė prie balno ir parodė beveik tuščią strėlinę. Tada metė jai lenktą kardą.

Liusė sugavo ginklą už rankenos. Kardas gulėjo rankoje keistai natūraliai. Tada ji prisiminė fechtavimo pamokas, kurias lankė „Pakrantės“ mokykloje. Per pačią pirmą kovą Liusė sutriuškino Lilit, žiaurią pamaivą bendraklasę, kuri mokėsi fechtuotis visą gyvenimą.

Tikrai, gali ir vėl kautis.

Kaip tik tuomet nuo savo arklio ant Liusės žirgo liuoktelėjo kareivis. Nuo staigaus svorio arklys kluptelėjo, ir Liusė net suriko, bet po akimirkos užpuoliko gerklė buvo perrėžta, kūnas drybsojo ant žemės, o kardo ašmenys spindėjo šviežiu krauju.

Liusei krūtinę užliejo šilta banga. Jos visas kūnas tarsi skambėjo. Mergina puolė pirmyn, spaudė arklį bėgti visu greičiu, dar greičiau ir greičiau, kol...

Pasaulis pabalo.

Paskui staiga vėl pajuodo.

Galop suliepsnojo ryškiaspalve šviesa.

Liusė pakėlė ranką, kad užstotų šviesą, bet šioji sklido ne iš išorės. Arklys vis dar šuoliavo. Saujoje vis dar spaudė kardą, vis dar kapojo juo į kairę ir į dešinę, per gerkles ir krūtines. Priešai vis dar mynė jai ant kulnų.

Tačiau kažkokiu būdu Liusės ten nebebuvo. Mintyse sukosi galybė vaizdinių – vaizdų, kurie tikrai priklausė Liu Sin, o paskui keli vaizdai, kurie negalėjo priklausyti Liu Sin.

Matė Danielį, pakibusį tarp jos, vilkintį paprastais valstiečio drabužiais... bet paskui, po akimirkos, vaikinas jau buvo nuoga krūtine, ilgais šviesiais plaukais... ir staiga su riterio šalmu, kurio antveidį pakėlė, kad pabučiuotų jai į lūpas... tik nespėjęs vėl pasikeitė į dabartinį Danielį, tą, kurį ji paliko tėvų kiemo sode Tanderbolte, kai leidosi į kelionę laiku.

Liusė suprato, kad tai buvo Danielis, kurio ji visą laiką ieškojo. Ištiesė prie jo ranką, pašaukė vardu, bet tada jis ir vėl pasikeitė. Ir dar kartą. Liusė matė daugiau Danielių nei manė esant įmanoma, ir kiekvienas buvo vis gražesnis už prieš tai buvusį. Danieliai tempėsi,

tyso vienas iš kito lyg ilgiausia armonika, kiekvienas atvaizdas persikreipdavo ir keisdavosi jam už nugaros esančiame dangaus fone. Nosies forma, žandikaulių linija, odos spalva, lūpų linkis, viskas sukosi, mainėsi visą laiką. Viskas keitėsi – tik ne jo akys.

Violetinės akys visą laiką likdavo tokios pačios. Jos persekiojo Liusę, slėpė kažką baisaus, kažką tokio, ko ji nesuprato. Kažką, ko *nenorėjo* suprasti.

Baimę?

Jos vizijose baimė Danielio akyse buvo tokia stipri, jog Liusė iš tiesų norėjo nusisukti nuo jų grožio. Kaip gali kas nors, toks galingas, kaip Danielis, bijoti?

Buvo tik vienas dalykas – Liusės mirtis.

Mergina žiūrėjo tarsi montažą iš vaizdų apie mirtį – nuolat, ir dar kartą. Tokios būdavo Danielio akys visuose gyvenimuose prieš Liusei paskęstant liepsnose. Matė tokią Danielio baimę ir anksčiau. Nekentė to, nes tai reikšdavo, kad jos laikas baigėsi. Matė tai dabar, kiekviename vaikino veidų. Baimė švysčiojo iš begalybės skirtingų laikotarpių ir vietų. Staiga Liusė suprato, kad yra kai kas daugiau.

Danielis nebijojo *dėl jos*, baiminosi ne todėl, kad ji ėjo į dar vienos mirties tamsą. Jis nebijojo, kad mirtis gali sukelti jai skausmą.

Danielis bijojo *jos*.

– Liu Sin! – Di balsas šaukė ją iš mūšio lauko. Mergina matė jį pro vizijų rūką. Di buvo vienintelis dalykas, kurį matė aiškiai, nes viskas aplinkui jau liepsnojo stulbinančia balta šviesa. Jos viduje – taip pat. Ar ją degino meilė Danieliui? Ar jos pačios, ne jo aistra kiekvieną kartą sunaikindavo Liusę?

– Ne! – vaikino ranka siekė ją paliesti. Bet buvo per vėlu.

Skaudėjo galvą. Liusė nenorėjo atsimerkti.

Bilas buvo grįžęs, grindys vėsios, ir Liusę maloniai gaubė tamsa. Kažkur tryško krioklys, kurio lašeliai krito ant įkaitusių jos skruostų.

– Galų gale visai neblogai ten susitvarkei, – pareiškė Bilas.

– Kam tiek nusivylimo, – atsiliepė Liusė. – Gal pasiaiškintum, kur buvai dingęs?

– Negaliu, – padaras įtraukė storas lūputes, tarsi parodydamas, kad jos neprasivers.

– Kodėl negali?

– Asmeniška.

– Ar tai susiję su Danieliu? – kamantinėjo Liusė. – Jis būtų galėjęs tave pamatyti, tiesa? Ir dar yra kažkokia priežastis, kodėl nenori pasirodyti, jog padedi man.

Bilas prunkštelėjo.

– Turiu bėdų, susijusių ne tik su tavimi, Liuse. Yra ir kitų karštų reikaliukų. Be to, kaip rodo pastarieji įvykiai, esi gana savarankiška.

Gal metas nutraukti mūsų mažą susitarimą, baigti tas mokomąsias keliones. Kam, po galais, aš tau daugiau reikalingas?

Liusė jautėsi per daug pavargusi, kad imtų jam pataikauti, ir per daug apstulbinta to, ką visai neseniai buvo mačiusi.

– Tai beviltiška.

Visas įsiūtis išėjo iš Bilo tarsi oras iš baliono.

– Kaip suprasti?

– Kai aš mirštu, tai nutinka ne dėl to, ką padaro Danielis. Tai kažkas, kas vyksta manyje. Gal jo meilė kažką sužadina, bet tai mano kaltė. Tikriausiai tokia prakeiksmo dalis, tik net nenutuokiu, ką tai reiškia. Viskas, ką žinau, yra matytas jo akių žvilgsnis prieš mano mirtį – jis visuomet toks pat.

Bilas pakreipė galvą.

– Kol kas.

– Suteikiu jam daugiau liūdesio nei laimės, – tarė mergina. – Jei dar nepaliko manęs, tai turėtų taip padaryti. Negaliu daugiau taip su juo elgtis.

Liusės galva nusviro ant delnų.

– Liuse? – Bilas atsisėdo jai ant kelio. Parodė keistą švelnumą, kaip ir pirmą kartą, kai jiedu susitiko. – Ar nori, kad šis amžinas galvosūkis baigtųsi? Danielio labui?

Liusė sužiuro į jį, nusišluostė akis.

– Nori pasakyti, kad jam nebetektų viso to vėl išgyventi? Yra kažkas, ką galėčiau padaryti?

– Kai patenki į vieną savo praeities kūnų, kiekvieno jūsų gyvenime yra akimirka, visai prieš tavo mirtį, kai tavo siela ir du kūnai – dabartinis ir praeities – išsiskiria. Tai trunka trumpą sekundės dalį.

Liusė prisimerkė.

– Manau, kad esu tą pajutusi. Tą akimirką, kai suprantu, jog mirsiu, visai prieš pat man iš tiesų mirštant?

– Būtent. Tai susiję su tuo, kaip tavo gyvenimai susilieja. Tą akimirkos dalį yra būdas, kaip atskirti prakeiktą sielą nuo dabarties kūno. Lyg išpjautum sielą. Tai veiksmingai pašalintų tą varginantį prakeiksmo kartojimąsi visuose įsikūnijimuose.

– Bet maniau, kad tai aš esu visų įsikūnijimų pabaiga, kad daugiau nebegrįšiu. Dėl to krikšto. Aš niekada...

– Tai nesvarbu. Tau vis tiek teks pamatyti visą ciklą iki pat galo. Vos tik grįši į dabartį, bet kuriuo metu gali mirti dėl...

– Meilės Danieliui.

– Teisingai, kažkas panašaus, – pritarė Bilas. – Tik dar kai kas. Nebent tu nutrauktum visus ryšius su praeitimi.

– Susiliesiu su praeities kūnu, ir jis vis tiek mirs, kaip ir visada...

– O tu iškeliausi iš praeities, kaip ir anksčiau, tik paliksi savo sielą

praeityje, kad ji taip pat mirtų. O kūnas, į kurį sugrįši, – Bilas kumštelėjo jai į petį, – šis, bus laisvas gyventi be jokio prakeiksmo, kuris kabo tau virš galvos nuo tada, kai pradėtas skaičiuoti laikas.

– Ir daugiau nemirsiu?

– Nebent nušoksi nuo namo stogo arba įlipsi į žudiko automobilį, arba išgersi gausybę migdomųjų, arba...

– Supratau, – pertraukė jį Liusė. – Bet jau ne todėl, – ji bandė kalbėti ramiai, – ne todėl, kad Danielis mane pabučiuos ir aš... arba...

– Danielis nieko nepadarys, – Bilas įdėmiai spoksojo į merginą. – Tavęs prie jo daugiau nebetrauks. Tu gyvensi savo gyvenimą. Gal ištekėsi už kokio nuobodaus meilučio ir pagimdysi dvylika vaikų.

– Ne.

– Tu ir Danielis būsite laisvi nuo prakeiksmo, kurio neapkenčiate. *Laisvi.* Girdi? Jis taip pat galės gyventi ir būti laimingas. Argi nenori, kad Danielis būtų laimingas?

– Bet Danielis ir aš...

– Danielis ir tu – nieko nebereikš. Na, gerai, tai sunki realybė. Bet pati pagalvok – tau nereikės daugiau jo skaudinti. Suauk, Liuse. Gyvenime yra daugiau dalykų nei paaugliška aistra.

Liusė prasižiojo, bet nenorėjo išgirsti užlūžtančio savo balso. Gyvenimas be Danielio buvo neįsivaizduojamas. Bet toks pat atrodė ir grįžimas į dabartinį gyvenimą, bandymas būti su Danieliu, kad ją ir vėl ištiktų mirtis. Liusė taip stipriai stengėsi rasti būdą panaikinti prakeiksmą, bet atsakymas vis išsprūsdavo. Gal čia ir yra tas būdas. Dabar skambėjo baisiai, bet jei grįžtų atgal į dabartinį gyvenimą ir net nepažinotų Danielio, jo nepasigestų. Ir jis nepasigestų jos. Gal taip būtų geriau. Jiems abiem.

Bet ne. Jiedu – giminingos sielos. Ir Danielis į jos gyvenimą įneša daugiau nei vien tik savo meilę. Ariana, Rolandas ir Gabė. Netgi Kemas. Jų visų dėka Liusė sužinojo daug ką apie save: ko nori, ko ne, kaip pakovoti už save. Ji suaugo, tapo geresniu žmogumi. Be Danielio ji niekada nebūtų patekusi į „Pakrantės“ mokyklą, niekada nebūtų radusi tikrųjų draugų, tokių kaip Šelbė ir Mailsas. Ar ji būtų kada nors patekusi į „Kardo ir kryžiaus“ mokyklą? Kur ji iš viso būtų? *Kas* ji būtų?

Ar išaušty tokia diena, kai ji būtų laiminga su Danieliu? O gal įsimylėtų ką nors kitą? Negalėjo pakelti net tokios minties. Gyvenimas be Danielio atrodė bespalvis ir niūrus, išskyrus vienintelį dalyką, prie kurio vis grįždavo Liusės mintys – gal jai nereikėtų jo daugiau skaudinti?

– Sakykime, kad noriu tai apsvarstyti, – vos girdimai išspaudė Liusė. – Tik pagalvoti. Kaip visa tai suveiks?

Bilas ištiesė rankutę sau už nugaros ir iš ten kabojusio nediduko juodo dėklo lėtai ištraukė kažką ilgą ir sidabrinį. Niekada anksčiau

nebuvo jo pastebėjusi. Padaras iškėlė buką strėlę plokščiu galu, kurią Liusė tuojau pat atpažino.

Tada Bilas šyptelėjo.

– Ar matei kada nors šią strėlę?

Aštuonioliktas skyrius

KLAIDINANTYS NURODYMAI
JERUZALĖ, IZRAELIS
2760 M. NISANO 27 D.

– Tai tu iš tiesų ne toks blogiukas? – paklausė Šelbė Danielio.

Jie sėdėjo ant sodriai apaugusio upės kranto senojoje Jeruzalėje ir stebėjo horizontą, kur ką tik išsiskyrė dviejų puolusių angelų keliai. Vos matomas auksinės šviesos atšvaitas buvo matyti danguje, kur skrido Kemas, ir ore šiek tiek dvokė lyg supuvusiais kiaušiniais.

– Žinoma, ne, – Danielis panardino ranką į vėsų vandenį. Jo sparnai ir siela vis dar juto karštį nuo vaizdo, kaip Kemas apsisprendžia. Kaip paprastai jam tai pavyko. Kaip lengvai ir greitai.

Ir tik todėl, kad širdis buvo sudaužyta.

– Kai Liusė sužinojo, kad tu su Kemu sudarei paliaubas, ji buvo sukrėsta. Nė vienas mūsų negalėjome to suprasti, – Šelbė dirstelėjo į Mailsą lyg laukdama pritarimo. – Ar galėjome?

– Manėme, kad kažką nuo jos slepi, – Mailsas nusiėmė beisbolo kepuraitę ir pasitrynė galvą. – Viskas, ką žinojome, kad Kemas yra tas, kuo ir atrodė esąs – gryniausias blogis.

Surietusi pirštus Šelbė parodė nagus.

– Toks šnypščiantis! Urzgiantis! Ir visa kita.

– Vos kelios sielos yra tokios vienpusės, – paaiškino Danielis. – Danguje, Pragare ar Žemėje, – jis nusisuko, pažvelgė aukštyn į dangų rytuose, kur turėjo likti sidabro dulkių žymių, kai Denis išskleidęs sparnus nuskriejo tolyn. Nebuvo nieko.

– Atsiprašau, – tarė Šelbė, – bet labai keista apie judu galvoti kaip apie brolius.

– Kažkada visi buvome viena šeima.

– Taip, bet tai buvo prieš *daugybę* metų.

– Manai, kad jei kažkas prieš tūkstantį metų buvo vienaip, taip ir lieka visą amžinybę? – purtė galvą Danielis. – Viskas keičiasi. Buvau su Kemu laiko priešaušryje, lydėsiu jį ir tada, kai baigsis laikas.

Negalėdama patikėti Šelbė suraukė antakius.

– Manai, Kemas sugrįš? Ir vėl pamatys šviesiąją pusę?

Danielis pradėjo stotis.

– Niekas nestovi vietoje visą laiką.

– O kaip tavo meilė Liusei? – paklausė Mailsas.

Danielį tarsi šalčiu perliejo.

– Ji taip pat keičiasi. Po šios patirties Liusė bus kitokia. Aš tikiuosi tik... – jis pažvelgė į Mailsą, kuris vis dar sėdėjo ant kranto, ir suprato, kad nustojo nekentęs šio vaikino. Nerūpestingai ir kvailai, tačiau nefilimai bandė padėti.

Pirmą kartą Danielis galėjo tiesiai pasakyti, kad jam nebereikia padėti, kad gavo visokios pagalbos, kokios tik reikėjo, iš kiekvieno praeities Danielio. Dabar pagaliau buvo pasirengęs pasivyti Liusę.

Ko jis vis dar čia stovi?

– Metas judviem traukti namo, – tarė padėdamas Šelbei ir Mailsui atsistoti.

– Ne, – atšovė Šelbė, duodama ranką Mailsui, šis ją spustelėjo. – Mes sudarėme sutartį. Negrįžtame atgal, kol neįsitikinsime, kad Liusė...

– Tai netruks ilgai, – tikino Danielis. – Manau, kad žinau, kur ją rasti, o tai ne ta vieta, kur judu galėtumėte keliauti.

– Nagi, Šel, – Mailsas jau traukė šešėlį, metamą alyvmedžio prie upės kranto. Šis kaupėsi, sukosi jo rankose ir kurį laiką atrodė nevaldomas lyg molis, pasiryžęs nušokti nuo puodžiaus žiedimo rato. Tačiau paskui Mailsas suvaldė šešėlį, įsukęs suformavo didžiulį juodą Pranešėją. Švelniai paspaudė jį, kad atsivertų ir mostu pakvietė Šelbę žengti pirmą.

– Tau gerai sekasi, – pastebėjo Danielis, susikaupęs į savo Pranešėją iškvietė jį iš savo kūno šešėlio. Šis virpėjo jam prieš akis.

Kadangi nefilimai buvo atkeliavę čia ne per savo praeitį, jiems teko šokinėti iš vieno Pranešėjo į kitą – tik taip galėjo grįžti atgal į savo laiką. Bus sunku, ir Danielis nepavydėjo jiems tos kelionės, bet pavydėjo to, kad grįžta namo.

– Danieli, – iš Pranešėjo kyštelėjo Šelbės galva. Per šešėlį jos kūnas atrodė iškreiptas, blausus. – Sėkmės.

Mergaitė pamojo, mojavo ir Mailsas, tada jiedu iškeliavo. Šešėlis užsivėrė, virto taškeliu, o paskui ir visai pranyko.

Danielis to nematė. Jis jau buvo iškeliavęs.

Jį talžė šaltas vėjas.

Danielis lėkė greičiau nei kada nors anksčiau atgal į tą vietą ir laiką, kur niekada nemanė vėl sugrįšiąs.

– Ei, – pašaukė balsas. Šiurkštus, duslus – rodės sklido Danieliui iš dešinės. – Gal lėčiau, ką?

Danielis atšoko nuo to garso.

– Kas tu? – šūktelėjo į neperžvelgiamą tamsą. – Sakyk, kas esi?

Kai prieš jį niekas nepasirodė, Danielis išskleidė ribuliuojančius baltus sparnus tam, kad mestų iššūkį įsibrovėliui į jo Pranešėją, ir dar tam, kad sulėtintų greitį. Sparnai apšvietė Pranešėją, ir Danielis pajuto, kad viduje susikaupusi įtampa truputį mažėja.

Visiškai išskleisti jo sparnai tiesėsi per visą tunelį. Siauri jų galiukai buvo patys jautriausi prisilietimui, kai braukė per drėgnas ir šaltas tunelio sienas, Danieliui darėsi ankšta, nejauku, ir kilo šleikštulys.

Tamsoje priešais jį lėtai iškilo kažkieno siluetas.

Pirmiausia sparnai – mažučiai ir ploni lyg voratinklis. Paskui išryškėjo kūnas, spalvos tol tirštėjo, kol galop Danielis įžvelgė mažą, blyškų angeliuką, kartu su juo skriejantį Pranešėju. Nepažino jo. Angelas atrodė švelnių bruožų, nekaltas lyg kūdikis. Ankštame tunelyje jo ploni šviesūs plaukučiai vis krisdavo ant sidabrinių akių nuo vėjo, kurį kiekvieną kartą mostelėję sukeldavo Danielio sparnai. Angelas atrodė toks jaunas, bet, žinoma, buvo tokio pat amžiaus kaip ir bet kuris kitas.

– Kas tu? – vėl paklausė Danielis. – Kaip čia patekai? Ar tu esi svarstyklių angelas?

– Taip, – nors jo išvaizda buvo nekalta, vaikiška, angelo balsas pasirodė gilus, kimus. Akimirką jis kyštelėjo ranką už nugaros, ir Danielis net pamanė, kad galbūt jis ten ką nors slepia, gal kokią tai rūšiai būdingą gaudyklę, bet angelas paprasčiausiai pasisuko, kad parodytų ant sprando esantį randą. Septyniakampė auksinė žvaigždė – svarstyklių angelų ženklas. – Aš svarstyklių angelas, – gilus balsas skambėjo grubiai, gargaliuodamas. – Norėčiau pasikalbėti su tavimi.

Danielis sugriežė dantimis. Angelas turėjo žinoti, jog Danielis negerbia jų dėl įkyrumo. Bet koks skirtumas, kad jis nekenčia jų egzaltuotų manierų, visad siekiančių pastūmėti parkritusį į vieną pusę, Danielis vis tiek turėjo atsižvelgti į jų prašymus. Šis angelas kažkoks keistas, bet kas kitas, jei ne svarstyklių angelas rastų kelią į jo Pranešėją?

– Aš skubu.

Angelas linktelėjo, lyg jau žinotų.

– Ieškai Liusindos?

– Taip, – išpoškino Danielis. – Ir man... man nereikia pagalbos.

– Reikia, – linktelėjo angelas. – Netekai savo išėjimo, – jis parodė žemyn, į vietą vertikaliame tunelyje, iš kur ką tik išlindo Danielis. – Štai ten.

– Ne...

– Taip, – angelas nusišypsojo, parodydamas eilę mažučių, nelygiais kraštais dantų. – Mes palauksime, stebėsime. Matysim, kas keliaus Pranešėju ir kur eis.

– Nežinojau, kad Pranešėjų apsauga priklauso svarstyklių angelams.

– Tu daug ko nežinai. Mūsų kontrolė pastebėjo pėdsakus, kur nukeliavo Liusė. Dabar kaip tik kelyje. Turi leistis paskui ją.

Danielis sustingo. Svarstyklių angelai buvo vieninteliai,

apdovanoti gebėjimu matyti Pranešėjų viduje. Įmanoma, jog koks nors jų narys pastebėjo Liusės keliones.

– Kodėl turėtum padėti man ją rasti?

– Ak, Danieli, – angelas susiraukė. – Liusinda yra tavojo likimo dalis. Norime, kad ją rastum. Norime, kad nemeluotum savo prigimčiai...

– Ir tuomet susidėti su dangumi, – suniurzgė Danielis.

– Neskubėk, žingsnis po žingsnio, – suglaudęs sparnus angelas smigo tuneliu. – Jei nori ją pagauti, – griaudėjo gilus jo balsas, – esu čia, kad parodyčiau tau kelią. Žinau, kur yra Pranešėjų jungtys. Galiu atverti Pranešėją tarp praeities laiko gijų, – aiškino jis. Paskui tyliau pridūrė: – Tik neprisiuvu nieko naujo.

Danielis sutriko. Svarstyklių angelai įkyrėdavo jam nuo karo danguje laikų, bet jų motyvai bent jau aiškūs. Nori, kad jis eitų išvien su dangumi. Štai taip. Danielis spėjo, kad tai galėjo priversti juos rodyti kelią pas Liusę, jei tik tai įmanoma.

Gal angelas teisus. Po žingsnelį. Viskas, kas jam rūpėjo – Liusė.

Danielis suglaudė sparnus prie šonų, kaip padarė angelas, ir pajuto, kaip kūnas skrodžia tamsą. Pasiviję sustojo.

Tada angelas parodė.

– Liusinda žengė pro čia.

Šešėlio kelias buvo siauras ir kirtosi su taku, kuriuo keliavo Danielis. Neatrodė nei blogesnis, nei geresnis už tuos, kuriais Danielis jau buvo keliavęs anksčiau.

– Jei pavyks, – tarė jis, – lieku tau skolingas. Jei ne – aš tave susirasiu.

Angelas nieko neatsakė.

Tad Danielis šoko net nežiūrėdamas, juto, kaip drėgnas vėjas laižo sparnus, kaip jį pagavusi srovė vėl neša visu greičiu, ir girdėjo kažkur toli už nugaros vos atpažįstamą skambantį juoką.

Devynioliktas skyrius

MIRTINGŲJŲ VIRVĖ
MEMFIS, EGIPTAS
PERET-SĖJOS METAS
(RUDUO, MAŽDAUG 3100 PR. KR.)

– Tu ten! – suriko balsas, kai Liusė peržengė Pranešėjo slenkstį. – Norėčiau vyno. Ant padėklo. Ir atvesk mano šunis. Ne – liūtus. Ne – ir tuos, ir tuos.

Liusė žengė į erdvų baltą kambarį su alebastro sienomis ir storais stulpais, laikančiais aukštas lubas. Ore tvyrojo nestiprus kepamos mėsos kvapas.

Kambarys buvo tuščias, išskyrus aukštą pakylą tolimame gale,

aptrauktą antilopės kailiu. Ant pakylos stūksojo didžiulis, iš marmuro iškaltas sostas, nuklotas minkštomis smaragdo žalumo pagalvėlėmis, o atkaltė puošta dekoratyviniu kryžiumi iš sukryžiuotų dramblio ilčių.

Vyras soste – juodais dažais vedžiotomis akimis, nuoga raumeninga krūtine, auksu aptrauktais dantimis, žiedais apmaustytais pirštais ir kupeta juodutėlių plaukų – kalbėjo jai. Vyras nusisuko nuo mėlynu drabužiu vilkinčio raštininko plonomis lūpomis, laikančio nendrės papiruso ritinį, ir dabar abu vyrai spoksojo į Liusę.

Mergina atsikrenkštė.

– Taip, faraone, – sušnypštė jai į ausį Bilas. – Sakyk „taip, faraone“.

– Taip, faraone! – šūktelėjo Liusė per bekraštį kambarį.

– Gerai, – tarė Bilas. – Dabar nešdinkis iš čia!

Susigūžusi Liusė atbula išslinko pro šešėlyje skendinčias duris ir atsidūrė vidiniame kiemelyje, supančiame ramų tvenkinuką. Oras buvo vėsus, bet saulė aršiai svilino, degino pagal taką eile išrikiuotus vazonuose augančius lotosus. Vidinis kiemas buvo didžiulis, tačiau nykus, jame stovėjo tik Liusė ir Bilas.

– Ši vieta kažkuo keista, tiesa? – Liusė laikėsi arčiau sienų. – Faraonas, regis, nė nenustebo, pamatęs mane žengiant iš niekur.

– Jis per daug svarbus, kad suktų galvą *pastebėdamas* žmones. Jis akies krašteliu pamatė kažką judant ir nutarė, jog tai kas nors laukia jo nurodymų. Štai ir viskas. Tai paaiškina, kodėl net nenustebo, matydamas tave vilkinčią kinų karo drabužiais pora tūkstančių metų iš ateities, – aiškino Bilas, spragsėdamas akmeniniais pirštukais. Jis parodė į šešėlyje slypinčią nišą kiemelio kampe. – Tūnok ten, o aš grįšiu, parnešiu ką nors *madingesnio* tau apsirengti.

Nespėjus Liusei net nusirengti karaliaus Šango griozdiškų šarvų, Bilas jau buvo čia su paprasta egiptietiška tiesaus kirpimo suknele. Jis padėjo nutraukti odinius drabužius ir per galvą užtraukė suknelę. Ši krito per vieną petį, buvo surišama per liemenį ir į galą siaurėdama kaip sijonas dengė kojas iki pat kulkšnių.

– Nieko nepamiršai? – keistai pabrėžiamai paklausė Bilas.

– Oi, – Liusė įkišo ranką į Šango šarvus – viduje buvo užkišta bukagalė strėlė. Kai mergina ją ištraukė, atrodė daug sunkesnė, nei iš tiesų žinojo ją esant.

– Neliesk galo! – skubiai perspėjo Bilas, vyniodamas galiuką audiniu ir užrišdama jį. – Dar ne dabar.

– Maniau, kad ji gali sužeisti tik angelus, – Liusė pakreipė galvą – prisiminė kovą prieš Atstumtuosius, prisiminė, kaip strėlė nuslydo Kelės ranka nepalikusi nė įbrėžimo, prisiminė Danielį, liepiantį jai laikytis atokiau nuo strėlės.

– Kad ir kas tau būtų taip sakęs, papasakojo ne visą tiesą, – tarė Bilas. – Strėlė paveikia tik nemirtinguosius. Turi dalį, kuri yra

nemirtinga, – prakeiktąją dalį, sielą. Tai ta, kurią ketini nužudyti, prisimeni? Tam, kad tavo mirtingoji dalis, Liusinda Prais, galėtų toliau gyventi normalų gyvenimą.

– *Jei* nužudysiu savo sielą... – tarė Liusė, kišdama strėlę už naujosios suknelės. Net per šiurkštų audinį ji skleidė šilumą. – Dar nenusprendžiau...

– Maniau, kad mudu susitarėme, – Bilas vos valdėsi. – Šios strėlės labai vertingos. Nebūčiau tau jos davęs, jei ne...

– Gal raskime Leilą?

Nerimą kėlė ne vien tik nyki tyla rūmuose – atrodė, kad tarp Liusės ir Bilo vyksta kažkas keista. Nuo tada, kai jis padavė jai sidabrinę strėlę, jiedu kažkaip erzino vienas kitą.

Bilas giliai gergždžiančiai atsiduso.

– Gerai. Senovės Egiptas. Tai ankstyvasis dinastijos periodas sostinėje Memfyje. Mes dabar esame gana seniai, maždaug tūkstantis metų prieš Liusei Prais pamaloninant pasaulį savo didingu buvimu.

Liusė pavartė akis.

– O kur mano praeities kūnas?

– Kodėl gi suku sau galvą dėl istorijos pamokų? – purkštavo Bilas įsivaizduojamai auditorijai. – Viskas, ko ji nori, tai žinoti, kur jos praeities kūnas. Toks domėjimasis savimi pasišlykštėtinas.

Liusė sukryžiavo rankas.

– Jei ketintum *nužudyti savo sielą*, manau, kad norėtum atlikti tai, kol dar nebuvo progos apsigalvoti.

– Tai dabar jau apsisprendei? – Bilas atrodė truputį netekęs žado. – Oi, Liuse. Tai mūsų paskutinis pasirodymas. Maniau, kad norėtum žinoti visokias smulkmenas, pagerbti senus laikus? Tavo gyvenimas čia tikrai buvo vienas romantiškiausių, – padaras nutūpė jai ant peties, lyg ruoštųsi pasakoti istoriją. – Tu esi vergė, vardu Leila. Gyveni be rūpesčių – niekada nesi buvusi už rūmų sienų. Kol vieną dieną pasirodo dailus naujas armijos vadas – spėk kas?

Liusė paliko šarvus sumestus į krūvą nišoje ir lėtai patraukė palei tvenkinuko kraštą, Bilas skrido jai prie šono.

– Tu ir šaunusis Donkoras, vadinkime jį Donu, įsimyli vienas kitą, ir viskas nuostabu, išskyrus vieną žiaurią detalę – Donas susižadėjęs su bjauria faraono dukrele Auset. Na, kaip – dramatiška?

Liusė atsiduso. Visada kas nors sudėtingo. Dar viena priežastis visa tai baigti. Danielis neturi būti supančiotas saitų su žemišku kūnu, likti įkalintas mirtingųjų dramoje be jokios prasmės tik tam, kad galėtų būti su Liuse. Tai neteisinga. Jis ir taip jau kentėjo per ilgai. Gal ji tikrai *baigtų* viską. Galėtų rasti Leilą ir susilieti su jos kūnu. Tada Bilas pasakytų jai, kaip pribaigti jos prakeiktąją sielą, ir ji suteiktų Danieliui laisvę.

Taip svarstydama mergina žingsniavo pailgu rūmų kiemeliu. Kai

pasuko arčiausiai tvenkinio esančiu takelio vingiu, jai už riešo kažkas sugriebė.

– Sugavau! – mergina, sučiupusi Liusę buvo liekna, raumeninga, aistringų, išraiškingų bruožų, kurie buvo matyti net po grimo sluoksniu. Ausys buvo pervertos mažiausiai dešimčia auskarų, auksinių žiedų, o ant kaklo kabojo sunkus auksinis papuošalas su gausiu brangiųjų akmenų ornamentu.

Faraono duktė.

– Aš... – pradėjo teisintis Liusė.

– Nedrįsk tarti nė žodžio! – suriko Auset. – Tavo graudus balselis drasko mano ausų būgnelius kaip pemza. Sargyba!

Pasirodė didžiulis vyras. Juodi jo plaukai buvo surišti į uodegą, o dilbiai storesni už Liusės kojas. Nešėsi ilgą medinę ietį su aštriu variniu antgaliu.

– Suimk ją, – įsakė Auset.

– Taip, jūsų aukštybe, – vamptelėjo sargybinis. – Kuo ji kaltinama, jūsų aukštybe?

Klausimas faraono dukrai sukėlė įsiūtį, lyg liepsna būtų plykstelėjusi.

– Vagyste. Mano asmeninių daiktų.

– Įkalinsiu ją, kol taryba išspręs šį reikalą.

– Kartą taip jau buvo, – atrėžė Auset. – O ji vis tiek čia kaip kokia nuodinga gyvatė, išsprūstanti iš bet kokių pančių. Reikia ją užrakinti kur nors, kad niekada negalėtų pabėgti.

– Paskirsiu nuolatinį stebėjimą...

– Ne, to negana, – Auset veidu šmėstelėjo lyg koks tamsus šešėlis. – Nenoriu šios mergiotės daugiau akyse matyti. Įmesk ją į mano senelio kapą.

– Bet, jūsų aukštybe, niekam, tik aukščiausiajam žyniui leidžiama...

– Būtent, Kafeli, – šypsodamasi atšovė faraono dukra. – Mesk ją pro įėjimo laiptus ir užrakink duris. Kai aukščiausiasis žynys eis atlikti kapo rakinimo ceremonijos, ras kapo plėšikę ir nubaus ją vos tik pamatęs. – Palinkusi arčiau Liusės pasišaipė: – Suprasi, kas nutinka toms, kurios bando vogti iš karališkosios šeimos.

Donas. Ji turėjo galvoje, kad Leila bandė pavogti Doną.

Liusei nerūpėjo, kad ją užrakintų ir išmestų raktą, jei tik pasisektų prieš tai susilieti su Leila. Kaip kitaip ji išlaisvins Danielį? Bilas svarstydamas skrajojo ore, letenomis plekšnojo sau per akmeninę burną.

Sargybinis išsitraukė iš maišo, kabančio prie juosmens, porą antrankių ir užsegė Liusei ant riešų geležines grandines.

– Pats tuo pasirūpinsiu, – patikino Kafelis, tempdamas merginą paskui save atokiau tiek, kiek leido grandinė.

– Bilai! – sušnabždėjo Liusė. – Turi man padėti!

– Ką nors sugalvosime, – šnipštelėjo tas merginai, kai ją tempė per rūmų kiemelį. Jie pasuko už kampo į tamsų koridorių, kur stūksojo didžiulė, beveik saulę užstojanti akmeninė Auset statula – atrodė niūriai graži.

Kai Kafelis pasisuko pašnairuoti į Liusę, ko toji kalba su savimi, ilgi juodi jo plaukai brūkštelėjo merginai per veidą, ir ji kai ką sugalvojo.

Sargybinis net nepamatė, kaip ji puolė. Išvertusi supančiotas rankas aukštyn delnais, Liusė stipriai patraukė vyrą už plaukų žemyn, o paskui kibo jam į galvą nagais. Šis suriko, susvyravęs kluptelėjo atbulas, jam ant galvos kraujavo ilgiausias įdrėskimas. Tada Liusė stipriai niuktelėjo alkūne jam į pilvą.

Suniurzgęs sargybinis susirietė dvilinkas. Ietis išsprūdo jam iš rankų.

– Ar gali nuimti tuos pančius? – sušnypštė Liusė Bilui.

Chimera pakilnojo antakius. Į pančius šovė trumpas juodas žaibas, ir tie sučiurškę pranyko. Liusė juto, kad toje vietoje, kur buvo pančiai, oda įkaito, bet ji buvo laisva.

– Chmm, – numykė ji, dirstelėjusi į nuogus riešus. Čiupo ietį nuo žemės. Paskui jau gręžėsi prikišti ašmenis Kafeliui prie kaklo.

– Aplenkiau, Liuse, vienu žingsniu, – šūktelėjo Bilas. Atsisukusi mergina pamatė, jog Kafelis tyso ant nugaros, o jo riešai supančioti ir prirakinti prie akmeninės Auset statulos kulkšnies.

Bilas nusivalė nuo rankų dulkes.

– Komandinis darbas, – tarė ir dėbtelėjo į sargybinį perbalusiu veidu. – Geriau jau paskubėkime. Jis gana greitai prisimins turįs balso stygas. Eime su manimi.

Bilas skubiai nusivedė Liusę tolyn tamsiu koridoriumi, paskui aukštyn neilgais smiltainio laiptais ir per dar vieną salę, apšviestą nedidelėmis alavinėmis lempelėmis bei apstatytą molinių sakalų ir begemotų figūrėlėmis. Pora sargybinių pasuko į koridorių, bet jiems nespėjus pastebėti Liusės, Bilas skubiai stumtelėjo ją pro duris, uždengtas raudona užuolaida.

Mergina atsidūrė miegamajame. Akmeniniai stulpai, iškalti taip, kad atrodė panašūs į surištus papiruso stiebus, rėmė neaukštas lubas. Medinė kėdė, aptaisyta juodmedžiu, stovėjo prie atviro lango priešais siaurą lovą, kuri buvo drožta iš medžio ir išpiešta auksiniais lapais taip gausiai, kad visa žvilgėjo.

– Ką dabar daryti? – Liusė prisispaudė prie sienos, jei kas ėjęs pro šoną dirstelėtų į vidų. – Kur mes?

– Tai vado kambarys.

Nespėjus Liusei suvokti, kad Bilas turėjo galvoje Danielį, praskleidusi raudoną užuolaidą įžengė moteris.

Liusė sudrebėjo.

Leila vilkėjo baltą suknelę, to paties siauro kirpimo kaip ir Liusės. Plaukai buvo tankūs, tiesūs ir žvilgantys. Už ausies turėjo užsikišusi baltą bijūną.

Širdį slegiant liūdesiui, Liusė stebėjo, kaip Leila grakščiai eina prie medinio stalelio ir pila į lempas šviežią aliejų iš skardinės, kurią atsinešė ant juodo dervuoto padėklo. Tai buvo paskutinis praeities gyvenimas, kurį aplankė Liusė, tai kūnas, kuriame išsiskirs su savo siela, kad visa tai galėtų baigtis.

Atsisukusi pripilti lempelių prie lovos, Leila pastebėjo Liusę.

– Sveika, – tarė švelniu, kimiu balsu. – Ar ko nors ieškai? – paklausė. Juodi dažai, kuriais buvo apvedžiotos jos akys atrodė daug natūraliau nei Auset grimas.

– Taip, – Liusė nešvaistė laiko. Kai tik ji ištiesė ranką paimti Leilai už riešo, ši pažvelgė jai per petį į duris ir veidas iš nerimo sustingo.

– Kas ten?

Liusė atsisuko – pamatė tiktai Bilą. Padaro akys buvo plačiai išpūstos.

– Tu gali... – ji spoksojo į merginą, – tu matai jį?

– Ne! – atšovė Bilas. – Ji kalba apie žingsnius, kuriuos girdi ten, koridoriuje. Liuse, geriau paskubėk.

Liusė pasisuko vėl į Leilą, paėmė jos šiltą ranką, tačiau užkliudė ir numetė ant žemės skardinę su aliejumi. Leila aiktelėjo, pabandė ištrūkti, bet tada tai nutiko.

Jausmas, tarsi Liusės pilve būtų atsivėręs nutekamasis vamzdis, jau buvo jai beveik pažįstamas. Kambarys sukosi, ir vienintelis dalykas, į kurį susikaupusi spoksojo – į priešais ją stovinčią merginą. Jos juodus kaip rašalas plaukus, akis su auksiniais taškučiais ir meilės nurausvintus skruostus. Lyg per miglą Liusė mirktelėjo, Leila mirktelėjo ir kitapus žvilgsnių...

Žemė nustojo suktis. Liusė pažvelgė į rankas. Leilos rankas. Jos virpėjo.

Bilas buvo dingęs. Bet chimera buvo teisi – koridoriuje aidėjo žingsniai. Mergina pasilenkė paimti skardinę ir nusisukusi nuo durų pradėjo pilti į lempas aliejų. Geriau pasirodyti, jog paprasčiausiai dirba savo darbą, kad ir kas ten eitų.

Žingsniai nutilo jai už nugaros. Pirštų galiukai švelniai braukdami keliavo aukštyn rankomis, tvirta krūtinė prisispaudė jai prie nugaros. Danielis. Ji juto vaikino karštį net neatsisukusi. Liusė užsimerkė. Vaikino rankos apsivijo jos liemenį, o švelnios lūpos, brūkštelėjusios per kaklą, sustojo žemiau ausies.

– Radau tave, – sušnibždėjo jis.

Mergina jo glėbyje lėtai atsisuko. Vaikino vaizdas jai atėmė žadą. Žinoma, tai vis dar buvo jos Danielis, bet jo oda buvo karšto šokolado

spalvos, o banguoti juodi plaukai nukirpti labai trumpai. Mūvėjo tik trumpą drobinę strėnjuostę, avėjo odinius sandalus ir turėjo sidabrinį vėrinį ant kaklo. Gilios violetinės akys varstė merginą laimingais žvilgsniais.

Jis ir Leila buvo karštai įsimylėję.

Liusė padėjo skruostą jam ant krūtinės ir skaičiavo širdies dūžius. Ar tai paskutinis kartas, kai ji taip daro, paskutinis kartas, kai jis glaudžia ją prie širdies? Liusė ketino pasielgti teisingai – *teisingai* Danieliui. Bet jai vis tiek buvo skaudu apie tai pagalvoti. Ji myli jį! Ši kelionė ją tvirtai išmokė, jog tikrai myli Danielį Grigorį. Vargu ar teisinga, jog ji spiriama priimti tokį sprendimą.

Ir vis dėlto ji čia.

Senovės Egipte.

Su Danieliu. Paskutinį kartą. Ji ketino išlaisvinti jį.

Liusės akys pasruvo ašaromis, kai jis pabučiavo plaukų skyrimą jos viršugalvyje.

– Nežinojau, ar turėsime progą atsisveikinti, – pratarė vaikinas. – Šią popietę išvykstu į karą su Nubija.

Kai Liusė pakėlė galvą, Danielis suėmė jos skruostus delnais.

– Leila, aš grįšiu prieš derlių. Prašau, neverk. Netruks praeiti kiek laiko, ir tu vėl nakties tamsoje įsmuksi pas mane į miegamąjį su padėklu granatų vaisių, kaip visuomet. Pažadu.

Liusė virpėdama giliai atsiduso.

– Lik sveikas.

– *Iki pasimatymo*, – vaikinas surimtėjo. – Sakyk „iki pasimatymo“.

Liusė papurtė galvą.

– Sudie, mano meile. Sudie.

Raudonoji užuolaida prasiskyrė. Leila ir Donas paleido vienas kitą iš glėbio, nes į kambarį atkišę ietis įsiveržė būrys sargybinių. Juos vedė Kafelis iš pykčio patamsėjusiu veidu.

– Suimkite merginą, – tarė rodydamas į Liusę.

– Kas vyksta? – suriko Danielis, kai sargybiniai apsupo Liusę ir vėl surakino jai rankas.

– Įsakau liautis. Patraukite nuo jos rankas.

– Deja, vade, – atrėžė Kafelis, – tai faraono įsakymas. Turėtumei žinoti, kad kai faraono duktė nelaiminga, nelaimingas ir jis.

Sargyba išsivedė Liusę, o Danielis tik šūktelėjo:

– Ateisiu tavęs, Leila! Rasiu tave!

Liusė žinojo, jog ras. Argi ne visada taip ir būdavo? Jie susitiko, ji papuolė į bėdą, o tada pasirodo jis ir išgelbsti, ir taip diena iš dienos, metai po metų – visą amžinybę – paskutinę akimirką nusileidžia angelas ir išgelbėja ją. Vargino vien mintis apie tai.

Bet šįkart čia atkeliavusi ji turi su savimi strėlę. Nuo tos minties pilve įsimetė dieglys. Ašaros upeliais sruvo skruostais, bet Liusė

tramdė jas. Bent jau gavo atsisveikinti.

Sargybiniai nusivarė ją nesibaigiančiais koridoriais į lauką, kur plieskė saulė. Vyrai vedėsi merginą gatvėmis, grįstomis iš nelygių akmenų luitų, pro didingus lenktus vartus ir pro nedidukus smiltainio namukus bei tviskančius dumblinus dirbamus laukus jau už miesto. Sargyba tempė Liusę prie milžiniškos auksinės kalvos.

Tik jiems priėjus arčiau, Liusė suprato, kad tai žmogaus statinys. Nekropolis – suprato ji, ir tuo metu Leilos mintis sujaukė baimė. Kiekvienas egiptietis žinojo, kad ten yra paskutiniojo faraono Menio kapas. Nė vienas, išskyrus kelis švenčiausius žynius ir mirusiuosius, nedrįso artintis prie vietos, kur ilsėjosi karališkosios šeimos kūnai. Kapas buvo užrakintas burtažodžiais ir užkeikimais – kai kurie jų, kad palydėtų mirusįjį į kitą gyvenimą, kiti, kad atbaidytų bet kokią gyvą būtybę, drįsusią prisiartinti. Net Liusę tempiantys sargybiniai artindamiesi prie kapo, rodės, vis labiau nervinosi.

Greitai jie įėjo į piramidės formos kapą, statytą iš degto molio plytų. Visi sargybiniai liko lauke, prie įėjimo, išskyrus du stambiausius vyrus. Kafelis įstūmė Liusę pro tamsią durų angą žemyn dar tamsesniais laiptais. Kiti sargybiniai sekė iš paskos nešdami liepsnojantį deglą, kad apšviestų jiems kelią.

Deglo šviesa švysčiojo, mirguliavo ant akmeninių sienų. Jos buvo išrašytos hieroglifais, šen bei ten Leilos akys sugaudavo maldos nuotrupas, skirtas Neitei, audimo deivei, kurios buvo prašoma padėti faraono sielai neišsibarstyti, jai keliaujant į pomirtinį gyvenimą.

Kas pora žingsnių jie vis praeidavo pro netikras duris – gilias akmenines įspaudas sienose. Kai kurios jų, kaip suprato Liusė, kažkada buvo įėjimai, vedantys į paskutiniąsias faraono šeimos narių poilsio vietas. Dabar jos buvo užristos akmenimis ir užpiltos žvyru, kad negalėtų patekti joks mirtingasis.

Eiti buvo vis vėsiau, vis tamsiau. Oras tapo sunkus dėl mirties dvoko. Kai jie priartėjo prie atvirų durų koridoriaus gale, sargybinis su deglu pareiškė, kad jis toliau neis: „Nenoriu, kad būčiau dėl šios nekaltos mergaitės prakeiktas dievų.“ Tad Kafelis ėmėsi reikalo pats. Jis patraukė akmeninį duris laikiusį skląstį, ir orą apnuodijo išsiveržęs aštrus rūgštus dvokas.

– Manai, kad dar turi kokių vilčių pabėgti? – paklausė sargybinis, paleisdamas Liusės riešus nuo pančių ir stumdamas ją į vidų.

– Taip, – sušnabždėjo Liusė pati sau, kai sunkios akmeninės durys užsitrenkė jai už nugaros ir dunkstelėjo į vietą užkištas skląstis. – Tik vieną.

Ji stovėjo viena visiškoje tamsoje, o šaltis žnaibė odą.

Tada kažkas barkštelėjo, akmuo į akmenį, toks pažįstamas garsas, ir kambario viduryje blykstelėjo nedidelė aukso spalvos liepsnelė. Ją laikė dvi akmeninės Bilo rankutės.

– Sveika, sveika, – padaras nuskriejo į kambario vidurį ir išpylė šviesos kamuoliuką iš rankų į puošniai raudonai ir žaliai išdažytą akmeninę aliejaus lempą. – Štai ir vėl susitikome.

Kai Liusės akys apsiprato, pirmas dalykas, kurį ji pamatė, buvo rašmenys ant sienų – visos sienos buvo aprašinėtos tais pačiais hieroglifais, kaip ir koridoriuje, tik šįkart tai buvo maldos už faraoną: „Nesuirk. Nesupūk. Ženk į amžinąsias žvaigždes.“ Stūksojo skrynios, kurios neužsidarė, nes buvo perpildytos aukso monetų ir žvilgančių oranžinių brangakmenių. Prieš Liusę gulėjo ir milžiniška obeliskų kolekcija. Bent dešimt balzamuotų šunų ir kačių, rodės, spokso į ją.

Kambarys buvo didžiulis. Liusė apėjo ratu miegamojo baldų komplektą, netgi su staleliu, nukrautu kosmetikos reikmenų. Stovėjo ritualinė paletė su ant jos priekinės pusės iškalta dvigalve gyvate. Du besikryžiuojantys kaklai juodame akmenyje sudarė įlinkimą, kuriame buvo ryškiai mėlynų akių vokų šešėlių ratas.

Bilas stebėjo, kaip Liusė jį paima.

– Pomirtiniame gyvenime reikia atrodyti kuo geriau.

Jis tupėjo ant galvos statulai, stulbinamai panašiai į gyvą buvusį faraoną. Leilos atmintis pasakė Liusei, kad ši statula atspindi *faraono sielą Ka,* kuri turi stebėti kapą – tikrasis faraonas guli balzamuotas po šia statula. Kalkakmenio sarkofage suguldyti mediniai karstai, o mažiausiame karste – balzamuotas faraonas.

– Atsargiai, – perspėjo Bilas. Liusė net nesuprato, jog laiko rankas ant mažos medinės skrynelės. – Joje faraono viduriai.

Liusė atšokusi išsitraukė iš po suknelės strėlę. Vos tik sugniaužė ją, kotas sušildė pirštus.

– Ar ji tikrai suveiks?

– Jei būsi dėmesinga ir darysi, ką sakau, – atsakė Bilas. – Taigi, siela tūno tiksliai tavo kūno centre. Kad ją pasiektum, turi perbraukti ašmenimis per krūtinės vidurį pačią kritiškiausią akimirką, kai Danielis pabučiuos tave ir pradėsi jausti, kad užverdi. Tada tu, Liusinda Prais, vėl nulėksi į savo gyvenimą kaip įprastai, bet tavo prakeikta siela liks įkalinta Leilos kūne, kur sudegs ir dings.

– Aš... aš bijau.

– Nėra ko. Tai lyg apendikso operacija. Tau be jo tik geriau, – Bilas pažvelgė į pilką tuščią savo riešą. – Mano laikrodis rodo, kad Donas gali būti čia bet kurią akimirką.

Liusė laikė sidabrinę strėlę taip, kad jos ašmenys buvo nukreipti tiesiai į krūtinę. Išraižyti besivejantys aplinkui ornamentai dilgčiojo po jos pirštais. Rankos nervingai drebėjo.

– Apsiramink, – rimtas Bilo šūksnis nuaidėjo lyg iš tolo.

Liusė bandė susikaupti, bet jos širdis taip daužėsi, jog aidėjo ausyse. Ji *privalo* tai padaryti. Privalo. Dėl Danielio. Išvaduoti jį nuo bausmės, kurios nusipelnė tik per ją.

– Teks atlikti tai daug greičiau nei dabar, nes Danielis tikrai tave sustabdys. Vienas staigus pjūvis per sielą. Pajusi, jog kažkas atsilaisvina, įkvėpsi šalto oro ir tada – bam!

– Leila! – mergina pamatė Doną. Durys už jos buvo vis dar užsklęstos. Iš kur jis pasirodė?

Strėlė iškrito jai iš rankų ir subarškėjo į grindis. Liusė sugriebė ją ir įsikišo į suknelės klostes. Bilas buvo dingęs. Bet Donas – Danielis – stovėjo tiesiai priešais ją, kur ji ir norėjo, jog jis būtų.

– Ką čia darai? – nuo pastangų suvaidinti nustebusią, Liusės balsas užlūžo.

Vaikinas to, regis, negirdėjo. Nulėkęs prie jos, apglėbė rankomis.

– Gelbsčiu tau gyvybę.

– Kaip čia patekai?

– Dėl to nesijaudink. Joks mirtingasis žmogus, joks akmens luitas negali sukliudyti meilei, kuri tokia tikra kaip mūsų. Visada tave rasiu.

Jo nuogose bronzinėse rankose Liusė norėjo atsipalaiduoti, būti guodžiama. Bet negalėjo. Širdis plyšo pusiau ir stingo iš šalčio. Taip lengvai pasiekiama laimė, visiško pasitikėjimo jausmas ir bet kuris meilus jausmas, kurį Danielis rodė jai šiame ar bet kuriame kitame gyvenime – visa tai merginai dabar buvo kančia.

– Nesibaimink, – sušnibždėjo vaikinas. – Nori, mano meile, papasakosiu, kas nutiks po šio gyvenimo. Tu grįši ir vėl gyvensi. Tavo atgimimas bus tikras ir nuostabus. Grįši pas mane vėl...

Lempos šviesa sumirgėjo, ir violetinės vaikino akys tarsi sukibirkščiavo. Prie jos glaudėsi toks šiltas jo kūnas.

– Bet aš nuolat *mirsiu*.

– Ką? – jis pakreipė galvą. Net ir tokios egzotiškos išvaizdos, bet jo išraiškas Liusė pažino puikiausiai – dabar jis buvo suglumęs ir susižavėjęs, nes ji pasakė kai ką, ko nesitikėjo ją suprasiant. – Kaip tu... nekreipk dėmesio. Nesvarbu. Svarbiausia, kad mudu vėl būsime kartu. Visada rasime vienas kitą, visada mylėsime vienas kitą, kad ir kas nutiktų. Niekada nepaliksiu tavęs.

Liusė atsiklaupė ant akmeninių laiptelių. Slėpė veidą delnuose.

– Nežinau, kaip tu gali tai pakęsti. Visą laiką tas pats liūdesys...

Vaikinas pakėlė ją.

– Ta pati ekstazė...

– Ta pati viską baigianti ugnis...

– Ta pati aistra, kuri ją vėl įžiebia. Tu nežinai. Negali atsiminti, kaip nuostabu...

– Mačiau. Žinau.

Dabar ji patraukė vaikino dėmesį. Jis abejojo, ar tikėti jos žodžiais, ar ne, bet bent jau klausėsi.

– O jei nėra vilties, kad kas nors pasikeis? – paklausė ji.

– Tik viltis ir yra. Vieną dieną tu išgyvensi. Ši neginčijama tiesa

yra vienintelis dalykas, kuris mane palaiko. Niekada nepaleisiu tavęs. Net jei tai truks amžinybę, – vaikinas nykščiu nubraukė jai ašaras. – Mylėsiu tave visa širdimi kiekviename gyvenime, per kiekvieną mirtį. Niekas manęs nesupančios, išskyrus mano meilę tau.

– Bet juk taip sunku. Argi tau nesunku? Ar niekada nepagalvojai, kas būtų, jei...

– Vieną dieną mūsų meilė nugalės šį tamsų ciklą. Man tai brangiau už viską.

Liusė pažvelgė – Danielio akyse liepsnojo meilė. Jis tikėjo tuo, ką sako. Nesvarbu, jog nuolat kentės, jis eis pirmyn, kaskart vis netekdamas jos, palaikomas vien vilties, kad vieną dieną jų lauks kitokia pabaiga. Žinojo, jog jiedu pasmerkti, bet vis tiek bandė dar ir dar kartą, visada bandys.

Vaikino atsidavimas jai, jiems, taip sujaudino Liusę, jog ji pamanė, kad pasiduoda.

Bet vis dar norėjo ginčytis – šis Danielis nežinojo, kokie iššūkiai laukia jų kelyje, kiek ašarų jiems teks išlieti bėgant metams. Jis nežinojo, jog Liusė matė jį giliausio liūdesio akimirkomis. Ir kiek skausmo jam suteiks Liusės mirtys.

Bet...

Liusė žinojo. Ir tai visiškai keitė pasaulį.

Sunkiausios Danielio gyvenimo akimirkos ją gąsdino, bet situacija pasikeitė. Visą šį laiką Liusė jautėsi priklausoma nuo jų meilės, bet dabar žinojo, kaip ją apsaugoti. Dabar ji buvo mačiusi jų meilę iš daugelio skirtingų kampų. Ji suprato viską taip, kaip niekada nė nemanė suprasianti. Jei Danielis kada nors susvyruos, *ji* gali *jį* pakelti.

Dabar Liusė jau žinojo, ką reikia daryti, kad būtų gerai – gerai Danieliui. Štai ji čia, ruošėsi *nužudyti savo sielą*, visiems laikams pašalinti jų meilę, ir vos penkios minutės su juo vėl grąžino ją į gyvenimą.

Kai kurie žmonės praleidžia visą gyvenimą ieškodami tokios meilės.

O Liusė turėjo visą laiką.

Jos ateityje nebus jokios strėlės. Tik Danielis. Jos Danielis, tas, kurį paliko tėvų kieme Tanderbolte. Jai metas eiti.

– Pabučiuok mane, – sušnabždėjo ji.

Vaikinas sėdėjo ant laiptelių, praskleidęs kelius kaip tik tiek, kad ji galėtų praslysti tarp jų. Liusė atsiklaupė, atsisuko į Danielį. Jų kaktos lietėsi. Ir nosių galiukai.

Danielis paėmė ją už rankų. Atrodė, lyg norėtų jai kažką pasakyti, bet negalėjo rasti žodžių.

– Prašau, – meldė Liusė glausdama lūpas prie vaikino lūpų. – Pabučiuok, išlaisvink mane.

Danielis pasilenkė, pakėlė merginą ir pasiguldęs ant kelių,

apglėbė ją rankomis. Jo lūpos surado Liusės lūpas. Jos buvo saldžios lyg nektaras. Užplūdus džiugesio bangai – džiaugsmas užpildė visas jos kūno kerteles – Liusė sudejavo. Leilos mirtis artinasi, ji tą žinojo, bet niekada nesijautė nei saugesnė, nei gyvesnė kaip tada, kai Danielis laikė ją apglėbęs.

Liusė sunėrė rankas vaikinui už sprando, juto tvirtus jo pečių raumenis, užčiuopė mažučius randus, saugančius sparnus. Vaikino rankos glostinėjo jai nugarą, jos ilgus tankius plaukus. Kiekvienas prisilietimas varė į ekstazę, kiekvienas bučinys buvo toks nuostabus ir tyras, jog jai svaigo galva.

– Lik su manimi, – meldė Danielis. Jo veido raumenys įsitempė, bučiniai darėsi vis alkanesni, beviltiškesni.

Vaikinas turėjo justi, kaip Liusės kūnas vis labiau kaista. Karštis mušė jai iš vidaus, plito krūtine, rausvino skruostus. Akys prisipildė ašarų. Liusė dar stipriau pabučiavo Danielį. Jau tiek kartų buvo tai išgyvenusi anksčiau, bet kažkodėl šis kartas atrodė kitoks.

Garsiai ūžteldamas Danielis išskleidė sparnus, o tada stipriai apsivijo jais Liusę taip, kad jiedu tuoj pat atsidūrė tarsi minkštame baltame lopšyje.

– Ar tu tikrai tiki tuo? – šnabždėjo Liusė. – Kad vieną dieną aš visa tai išgyvensiu?

– Visa širdimi ir visa siela, – atsakė vaikinas suimdamas jos veidą delnais ir dar stipriau apsivydamas ją sparnais. – Lauksiu tavęs, kiek tik reikės. Mylėsiu tave kiekvieną akimirką visą laiką.

Bet tada Liusė jau degė karščiu. Ji suriko iš skausmo, tampėsi Danielio glėbyje, nes karštis apėmė ją visą. Ji degino vaikino odą, bet šis jos nepaleido.

Atėjo metas. Strėlė įkišta jos suknelės klostėse, ir dabar, būtent dabar atėjo metas ją panaudoti. Bet ji neketina pasiduoti. Nepaliks Danielio. Ne tada, kai žino, jog kad ir kaip būtų sunku, jis niekada jos neapleis.

Merginos oda nuėjo pūslėmis. Karštis buvo toks žiaurus, jog ji tegalėjo tik drebėti.

O paskui – tik šaukti.

Leila užsidegė, o kai jos kūną apėmė liepsnos, Liusė juto, kaip atsiskiria jos kūnas ir siela, kurią judvi dalijosi, kaip siela ieško, kaip pabėgti nuo negailestingo karščio. Ugnies stulpas augo vis aukščiau, vis labiau plito, kol užpildė visą kambarį, visą pasaulį, kol liko tik liepsna, o iš Leilos neliko ničnieko.

Liusė tikėjosi tamsos, o rado šviesą.

Kur Pranešėjas? Ar ji vis dar Leilos viduje?

Ugnis liepsnojo. Ji negeso. Plėtėsi, liepsnos apėmė vis daugiau ir daugiau tamsos, siekė dangų, lyg pati naktis būtų tapusi degi,

liepsnojo tol, kol viskas, ką Liusė matė, tebuvo raudoni bei auksiniai ugnies liežuviai.

Visus kitus kartus, kai ji susiliejusi su praeities kūnais mirdavo, Liusė tuo pat metu išsivaduodavo iš liepsnų ir patekdavo į Pranešėją. Dabar kažkas ne taip, kažkas verčia ją matyti dalykus, kurie negali būti realūs.

Dega sparnai.

– Danieli! – sušuko ji. Tai, kas atrodė lyg jo sparnai, skriejo per liepsnų bangas, pagaudavo ugnį, bet nesvilo, lyg patys būtų ugniniai. Liusė įžvelgė tik baltus sparnus ir violetines akis. – Danieli?

Ugnis ritosi per tamsą lyg didžiulė banga vandenynu. Sudužusi į nematomą krantą, visu smarkumu užliejo Liusę, apėmė visą kūną, galvą ir nusirito toli už jos.

Paskui, lyg kas būtų užspaudęs pirštais žvakę, skubus šnypštimas, ir viską užliejo juoduma.

Į nugarą pūtė šaltas vėjas. Oda pašiurpo. Liusė apsikabino, susigūžė, pritraukė kuo arčiau savęs kelius ir nustebo supratusi, jog po kojomis nėra jokios žemės. Ji lyg ir neskrido, tik šiaip be jokios krypties plūduriavo ore. Ši tamsa – ne Pranešėjas. Ji nepanaudojo strėlės, bet ar kažkaip... numirė?

Liusė išsigando. Nežinojo, kur ji yra, suprato tik tiek, jog liko viena.

Ne. Kažkas dar. Girgždėjimas. Blausi pilka šviesa.

– Bilai! – pamačiusi padarą Liusė suriko, jai taip palengvėjo, jog net pradėjo juoktis. – Oi, ačiū Dievui. Maniau, kad pasiklydau, maniau – et, nesvarbu, – ji giliai atsiduso. – Negalėjau to padaryti. Negalėjau nužudyti savo sielos. Rasiu kitą būdą, kaip sulaužyti prakeiksmą. Mes su Danieliu nepasiduosime, neapleisime vienas kito.

Bilas buvo toli, bet skriejo jos link darydamas ore kilpas. Kuo arčiau buvo, tuo didesnis atrodė, vis augo, kol tapo dvigubai, paskui trigubai, o galop dešimt kartų didesnis už tą mažą akmeninę chimerą, su kuria mergina keliavo. Tada prasidėjo tikrasis pasikeitimas.

Chimerai už pečių išdygo pora storų, stambių juodų kaip anglis sparnų, iš jo mažų akmeninių sparniukų tik duženos išsilakstė į šalis. Ant kaktos buvusios raukšlės gilėjo, išsiplėtė per visą kūną, kol padaras liko siaubingai susiraukšlėjęs ir senas. Nagai ant užpakalinių ir priekinių letenų vis ilgėjo, darėsi aštresni ir pagelto. Aštrūs kaip skustuvai jie žvilgėjo tamsoje. Padaro krūtinė išsipūtė, apžėlė tankiais garbanotais plaukais, o pats jis vis didėjo, tapo nenusakomai didesnis nei anksčiau.

Liusė pasistengė užgniaužti gerklėje besikaupiančią dejonę. Jai pavyko tol, kol pilkos akmeninės Bilo akutės, buvusios blausios, sužioravo raudonai lyg ugnis.

Tada Liusė suriko.

– Tu visada darydavai netikusius pasirinkimus, – Bilo balsas skambėjo siaubingai – sodrus, gargiantis, užkimęs – jis draskė ne tik Liusės ausų būgnelius, bet vertė drebėti net jos sielą. Padaras iškvėpė, padvokė mirtimi.

– Tu... – Liusė nesugebėjo suregzti sakinio. Buvo tik vienas žodis tam piktam padarui priešais ją, bet baugino vien mintis, kad tektų ištarti jį garsiai.

– Blogiukas? – nusikvatojo Bilas. – Staigmena! – riktelėjo, garsą „ai“ nutęsdamas taip ilgai, kad Liusė jau manė, jog susirietęs užsikosės, bet nieko panašaus neįvyko.

– Bet... tu mane tiek daug išmokei. Padėjai man suprasti... kodėl tu... kaip – *visą* laiką?

– Apgaudinėjau tave. Liusinda, aš taip ir *elgiuosi*.

O ji rūpinosi Bilu, tokiu suktu ir šlykščiu. Ji juo pasitikėjo, klausė jo ir vos nenužudė savo sielos, nes jis taip jai liepė. Ši mintis buvo ypač skaudi. Ji vos neprarado Danielio tik per Bilą. Ji galėjo netekti jo ateityje – vis per tą patį Bilą. Bet tai buvo ne Bilas...

Net ne paprastas demonas, visai ne kaip Stivenas ar net Kemas blogiausiomis akimirkomis.

Tai buvo Šėtono įsikūnijimas.

Ir jis keliavo su Liuse, visą tą laiką šnopavo jai į ausį.

Mergina pabandė nusisukti, bet padaro tamsa plytėjo visur. Atrodė, lyg ji plūduriuotų nakties danguje, tik visos žvaigždės būtų likusios neįmanomai toli – Žemės nebuvo nė ženklo. Netoliese tamsavo dar juodesni plotai, sukosi lyg bedugnės. Kartkartėmis sušvisdavo šviesos pluoštas, tarsi koks vilties žiburys. Paskui šviesos visai dingo.

– Kur mes? – paklausė Liusė.

Išgirdęs tokį beprasmį klausimą, Šėtonas tik sušnarpštė.

– Niekur, – tarė jis. Balsas toli gražu nebuvo panašus į jos kelionės draugo balsiuką. – Tamsioje nieko gelmėje ir kartu visko centre. Tai nei Dangus, nei Žemė, nei Pragaras. Vieta, kur kryžiuojasi tamsiausi keliai. Tavo protas to nepajėgus suvokti, tad galbūt tau atrodo, – raudonos padaro akys išsprogo, – baisu.

– O tie šviesos blyksniai? – paklausė Liusė, bandydama neišsiduoti, kokia baisi ši vieta jai atrodė. Ji buvo jau pastebėjusi bent keturis šviesos blyksnius, ryškius iš niekur pliūptelinčius, tuojau pat pranykstančius tamsesniuose dangaus plotuose.

– Ak, šitie, – Bilas Liusei per petį stebėjo, kaip vienas toks šviesulys žybteli ir pranyksta. – Keliauja angelai. Demonai. Karšta naktelė, tiesa? Regis, visi kažkur skuba.

– Taip, – Liusė laukė, kol danguje vėl žybtelės šviesa. Kai ji pasirodė, ant merginos krito šešėlis, ir ji įsikibo į jį nagais – be galo troško atverti Pranešėją, kol šviesa nedingo. – Ir aš taip pat.

Pranešėjas jos rankose skubiai plėtėsi, toks sunkus, lankstus, greit pasiduodantis, jog Liusė akimirką net pamanė, jog jai pavyks.

Tačiau pajuto, kaip šonus sugniaužia šlykštūs gniaužtai. Bilas laikė jos kūną suspaudęs purvinais nagais.

– Aš dar nepasiruošęs atsisveikinti, – sušnabždėjo jis balsu, nuo kurio kūnas ėjo pagaugais. – Matai, kaip pradėjai patikti man. Ne, palauk, ne taip. *Visą laiką*... mėgau tave.

Liusė juto, kaip šešėlis tarp jos pirštų išsisklaido sruogelėmis ir išgaruoja.

– Ir kaip visi mylintys, noriu, kad būtum su manimi, ypač dabar, kai sužlugdei mano planus. Ir vėl.

– Na, dabar bent jau turiu tikslą, – atšovė Liusė, tampydamasi jo gniaužtuose. Iš to nebuvo jokios naudos. Padaras tik tvirčiau sugniaužė ją, spaudė iki kaulų.

– Tu visada turėjai vidinės ugnies. Man tai patinka, – Bilas nusišypsojo, bet atrodė siaubingai. – Ech, kad toji kibirkštėlė taip ir *liktų* tavo viduje, tiesa? Kai kam tiesiog nesiseka meilė.

– Nekalbėk man apie meilę, – atkirto Liusė. – Negaliu patikėti, kad klausiausi žodžių iš tavo snukio. Tu ničnieko nenutuoki apie meilę.

– *Tai* jau esu girdėjęs. Bet taip jau nutiko, kad žinau vieną svarbų dalykėlį apie meilę. Tu manai, jog jūsiškė meilė didesnė už Dangų ir Pragarą, ir visa kita, kas telpa tarp jų. Bet tu klysti. Tavo meilė Danieliui Grigoriui yra mažiau nei nereikšminga. Ji visiškas *niekas!*

Padaro riksmas tarsi sprogimo banga nupūtė merginos plaukus. Ji žiopčiodama gaudė orą.

– Sakyk, ką nori. Myliu Danielį. Visada mylėsiu. Ir tai niekaip nesusiję su tavimi.

Šėtonas pakėlė ją prie savo raudonų akių, skaudžiai žnybdamas odą aštriausiu smiliaus nagu.

– Žinau, kad myli jį. Tu dėl jo pametusi galvą. Bet pasakyk kodėl?

– Kodėl?

– Kodėl? Kodėl būtent *jį?* Išsakyk tai žodžiais. Priversk mane *pajusti*. Noriu, kad sujaudintum.

– Tam yra milijonas priežasčių. Aš paprasčiausiai myliu.

Dantyta padaro šypsena dar labiau praplatėjo, jam iš gelmės išsiveržė garsas, tarsi būtų urzgę tūkstančiai šunų.

– Tai buvo išbandymas. Neišlaikei, bet tai ne tavo klaida. Ne visai tavo. Tik šalutinis jūsų prakeiksmo efektas. Tu nebegali rinktis.

– Netiesa. Jei prisimeni, ką tik padariau didelį pasirinkimą *nežudyti* savo sielos.

Žodžiai Bilą supykdė – matė iš to, kaip užsiplieskė jo šnervės, kaip ištiesęs leteną sugniaužė kumštį ir lopinėlis žvaigždėto dangaus dingo, lyg kažkur būtų paspaustas šviesos jungiklis. Bet padaras dar ilgai

tylėjo. Tik spoksojo šalin, į tamsą.

Liusei toptelėjo siaubinga mintis.

– Ar tu bent jau nemelavai? Kas būtų iš tiesų nutikę, jei būčiau panaudojusi strėlę... – ji suvirpėjo, net bloga pasidarė, kai priėjo taip arti tiesos. – Kokia tau iš to nauda? Ar nori pašalinti mane, kad galėtum prisikasti prie Danielio? Ar todėl niekada nesirodydavai jam esant šalia? Nes tada jis būtų puolęs persekioti tave, ir...

Šėtonas sukikeno. Nuo juoko prigeso žvaigždės.

– Manai, jog *aš* bijau Danielio Grigorio? Tu apie jį labai gerai galvoji. Pasakyk man, kokiomis melagystėmis jis užpylė tau smegenis apie ypač svarbią jo vietą danguje?

– Tu melagis, – tėškė Liusė. – Nuo tos akimirkos, kai sutikau tave, nieko daugiau ir nedarei, tik melavai. Nieko nuostabaus, kad tavęs nekenčia visa Visata.

– Bijo. Ne *niekina*. Tai visai kas kita. Baimė turi pavydo. Tu manimi nepatikėsi, bet yra daugybė tokių, kurie norėtų turėti tiek galios, kiek aš. Kurie... garbina mane.

– Tu teisus – netikiu tavimi.

– Tu tiesiog nepakankamai žinai. Apie viską. Pavedžiojau tave po tavo praeitį – parodžiau egzistencijos tuštybę, tikėjausi, jog atmerksi akis į tiesą, o viskas, ką girdžiu iš tavęs: „Danielio! Noriu Danielio!“

Padaras sviedė Liusę žemyn, ir ši krito į juodumą, sustojo tik tada, kai Šėtonas dėbtelėjo į ją, lyg vien žvilgsniu būtų galėjęs sustabdyti vietoje. Rankas sudėjęs už nugaros, glaudžiu ratu apsuko Liusę, sparnus laikė tvirtai suglaustus, o galva buvo pakreipta į dangų.

– Viskas, ką matai čia, ir yra tai, ką verta matyti. Iš tolo, taip, bet viskas yra čia – visi gyvenimai, visi pasauliai ir dar daugiau, toli gražu daugiau, nei suvokia silpni mirtingųjų proteliai. Pažvelk.

Liusė pažiūrėjo, ir viskas atrodė kitaip nei anksčiau. Žvaigždynų platybė buvo begalinė, nakties tamsa driekėsi virš daugybės ryškių taškelių, o dangus atrodė labiau šviesus nei juodas.

– Nuostabu.

– Tai turėtų būti nepaliestas protas, – padaro lūpas perkreipė šypsenėlė. – Pavargau nuo šio žaidimo.

– Tau visa tai žaidimas?

– Jam tai žaidimas, – Bilas pamojo ranka per dangų ir paliko pėdsaką – tamsų nakties ruožą. – O aš atsisakau pasiduoti tam Kitam tik dėl tų kosminių svarstyklių. Tik todėl, kad abi pusės sudaro pusiausvyrą.

– Pusiausvyra. Nori pasakyti, kad yra lyg kokios svarstyklės, kur vienoje pusėje puolę angelai, kurie susidėjo su tavimi, o tie, kurie susidėjo su...

– Nesakyk. Bet taip, su tuo kitu. Kaip tik dabar nusistovėjusi pusiausvyra, ir...

– Turi pasirinkti dar vienas angelas, – tarė Liusė, prisiminusi ilgą pokalbį su Ariana per pietus Las Vegase.

– Aha. Išskyrus tai, kad šį kartą nepaliksiu to atsitiktinumui. Tas mano ėjimas su strėle, manau, buvo trumparegiškas, bet esu matęs dar ne tokių klaidų. Aš rezgiau sąmokslą. Planavau. Dažnai, kol tu ir kuris nors praeities Danielio variantas buvote užsiėmę žemesnio lygio glamonėmis. Taigi, pati matai, niekam nepavyks suardyti to, ką esu sugalvojęs daryti toliau. Pradėsiu viską iš naujo, Liusinda. Nėra dar to, ko nebūtų galima perrašyti naujai, jei tik atsiranda tas, kuris daro tai protingai. Taip, drastiškas žingsnis, jis reiškia, kad išmesiu tūkstančius metų. Didelis pralaimėjimas tiems, kam tai rūpi, bet ką gi, kas tie keli tūkstantmečiai, kai galvoji apie amžinybės didybę?

– Kaip tu taip gali? – baisėjosi mergina, suprasdama, kad padaras jaučia, kaip ji virpa jo gniaužtuose. – Ką tai reiškia?

– Tai reiškia, kad keliausiu į pradžią. Į Nuopuolį. Kur mes visi išmetami iš dangaus, nes drįsome pareikšti laisvą valią. Kalbu apie pirmąją didžiąją neteisybę.

– Dar kartą išgyvensi puikiausius metus? – pasitikslino Liusė, bet padaras nesiklausė, užsimiršęs dėstė savo plano smulkmenas.

– Tu ir tas įkyruolis Danielis Grigoris man surengsite kelionę. Tiesą pasakius, tavo sielos draugas dabar pakeliui į čia.

– Kodėl turėtų Danielis?..

– Žinoma, kelią jam parodžiau pats. Dabar viskas, ką man teks padaryti, tai spėti laiku, kad stebėčiau, kaip angelai išmetami ir prasideda nuopuolis į Žemę. Koks tai bus nuostabus metas.

– Kai prasidės nuopuolis? Kiek laiko jis truks?

– Kai kuriais skaičiavimais, devynias dienas, – murmėjo Bilas, – bet mums, išmestiesiems, tai atrodė ištisa amžinybė. Niekada neklausei apie tai savo draugų? Kemo. Rolando. Arianės. Savo brangiojo Danielio. Visi mes ten buvome.

– Tu stebėsi, kaip viskas vyksta dar kartą. Ir kas iš to?

– Tada padarysiu kai ką netikėta. Ir žinai, kas tai bus? – sukikeno padaras, o raudonos jo akys sužvilgo.

– Nežinau, – tyliai atsakė mergina. – Nužudysi Danielį?

– Nežudysiu. Sugausiu. Ketinu sugaudyti visus mus. Atversiu Pranešėją, didžiulį lyg tinklas, nukreipsiu jį pirmyn laiku. O tada susiliesiu su savo praeities kūnu ir išsivesiu visą angelų komandą į dabartį. Netgi bjauriuosius.

– Ir kas iš to?

– Kas iš to? Mes vėl viską pradėsime nuo pradžių. Nes Nuopuolis yra pradžia. Tai ne istorijos dalis – tai tas metas, kai prasideda istorija. O visa tai, kas buvo anksčiau? Viskas pranyks, kaip nebūta.

– Kaip neb... – tu nori pasakyti, kad nebus, pavyzdžiui, Egipto?

– Niekada.

– Kinijos? Versalio? Las Vegaso?

– Niekada, niekada, niekada. Bet tai kai kas daugiau nei tu su savo vaikinu, savanaudišku vaikėzu. Tai Romos imperija ir vadinamasis to kito sūnus. Tai ilgas ir kankinantis žmonijos kilimas iš pirmykštės Žemės tamsos, o paskui tos pačios Žemės pavertimas pamazgų duobe. Viskas, kas kada nors vyko, bus nušluota vien tik dėl mažyčio šuoliuko laiku, lyg akmenukas šokinėtų vandens paviršiumi.

– Bet juk negali... ištrinti praeities!

– Aišku, kad galiu. Visai kaip susiaurinti sijono liemenį. Tik nukerpi audinį, kurio per daug, ir susiuvi abi dalis, o toji vidurinė dalis – lyg niekada nė nebuvusi. Pradedame iš naujo. Visas ciklas vėl pasikartos, o aš turėsiu dar vieną progą privilioti svarbių sielų. Pavyzdžiui...

– Tu niekada jo negausi. Jis nesusidės su tavimi.

Danielis nepasidavė nėkart per penkis tūkstančius metų – Liusė pati matė savo akimis. Nesvarbu, kad ją nuolat nužudydavo, kad atimdavo iš jo vienintelę tikrąją meilę, Danielis nepasiduodavo ir nesusidėjo su niekuo. Ir net jei jis kažkokiu būdu netektų ryžto, Liusė būtų šalia ir jam padėtų – dabar ji žinojo, jog yra pakankamai stipri, kad vaikinui susvyravus, paremtų jį. Taip, kaip jis padėjo jai.

– Nesvarbu, kiek kartų pradėtum viską iš naujo, – tarė ji, – tai ničnieko nepakeis.

– Ak, – padaras nusijuokė, lyg būtų susigėdęs dėl merginos – nuaidėjo sodrus, bauginantis kvatojimas. – Žinoma, kad pakeis viską. Gal man išvardyti? – Šėtonas atkišo aštrų pageltusį nagą. – Pirma, Danielis ir Kemas vėl bus broliai, kaip ir buvo pirmosiomis dienomis po Nuopuolio. Ar tau nebūtų smagu? Dar blogiau – jokių nefilimų. Angelams nebus laiko vaikštinėti po žemę ir poruotis su mirtingaisiais, tad gali atsisveikinti su savo draugeliais iš mokyklos.

– Ne...

Padaras spragtelėjo nagais.

– Ak, pamiršau dar kai ką paminėti – tavo istorija su Danieliu. Ji bus ištrinta. Tad viskas, ką atradai per šią nedidelę kelionę, visa tai, ką taip nuoširdžiai man pasakojai išmokusi tarp tų dviejų praeities gabaliukų – žinai ką? Gali pabučiuoti juos atsisveikindama.

– Ne! Tu negali to padaryti!

Padaras dar kartą suspaudė Liusę šaltuose gniaužtuose.

– O, brangioji, tai beveik jau padaryta, – jis nusikvatojo, ir juokas nuaidėjo, nusirito lyg griūtis, perskirdama laiką ir erdvę. Liusė suvirpėjo, susigūžė, pabandė ištrūkti iš padaro glėbio, bet tas spaudė pernelyg tvirtai, per daug stipriai gniaužė po šlykščiu sparnu. Liusė nieko nematė, tik juto, kaip gūsiais talžo vėjas, paskui atūžė karščio banga, o tada sielą apėmė stingdantis, neišsisklaidantis šaltis.

Dvidešimtas skyrius

KELIONĖS PABAIGA
DANGAUS VARTAI
NUOPUOLIS

Žinoma, visą laiką buvo tik viena vieta, kur galėjo rasti ją.

Pirmoji vieta. Pradžia.

Danielis vartaliodamasis krito į pirmąjį gyvenimą, pasiruošęs laukti ten, kiek tik reikės, kol Liusė taip pat atkeliaus. Jis paims ją ant rankų ir sušnibždės į ausį: „Pagaliau. Radau tave. Niekada nepaleisiu.“

Danielis žengė iš šešėlio ir sustingo nuo akinančiai ryškios šviesos.

Ne. Tai ne toji vieta, į kurią keliavo.

Šis ambrozija dvelkiantis oras ir skaisčiai baltas dangus... Toji kosminė nepaliaujančiai plieskianti šviesa. Nuo vaizdo, kaip baltos debesų bangos trinasi į juodą šešėlį, sugniaužė krūtinę. Ten, tolumoje, jokių abejonių, tyliai, be pabaigos gaudžia ta pati trijų natų melodija. Tai amžinybės valdovo sosto muzika, kurią skleidžia spindinti šviesa.

Ne. Ne! Ne!

Jis neturėtų čia būti. Norėjo susitikti su Liusinda per jos pirmąjį įsikūnijimą Žemėje. Kaip iš daugybės vietų jis nutūpė būtent čia?

Sparnai instinktyviai išsiskleidė. Jausmas buvo visai kitoks, nei jiems skleidžiantis Žemėje – visai ne tas palengvėjimas, kad pagaliau leido sau išskleisti sparnus – čia tai atrodė taip įprasta, kaip mirtingajam kvėpuoti. Danielis žinojo, jog švyti, bet ne taip, kaip kartais švytėdavo mėnulio šviesoje. Čia jo didybės nereikėjo slėpti ir nereikėjo niekam demonstruoti. Taip buvo, ir tiek.

Tiek daug laiko praėjo nuo to meto, kai Danielis buvo namuose.

Namai jį traukė. Traukė visus juos taip, kaip vaikystės namų kvapas – pušys, namuose kepti sausainiai, malonus vasaros lietus ar tėvo cigaro aromatas – gali traukti mirtingąjį. Ta trauka buvo labai galinga. Štai kodėl Danielis pastaruosius šešis tūkstančius metų laikėsi atokiai.

O dabar sugrįžo, ir tai buvo ne jo paties valia.

Tai tas cherubinas!

Išblyškęs, plonytis angelas jo Pranešėjo viduje – jis apgavo Danielį.

Plunksnos ant Danielio sparnų pasišiaušė. Kažkas tam angelui negerai. Jo svarstyklių ženklas per daug šviežias. Vis dar iškilęs raudonavo ant sprando, lyg būtų neseniai išdegintas...

Danielis nuskrido tiesiai į kažkokius spąstus. Turi dingti iš čia, kad ir kas būtų.

Aukštyn. Čia visada kyli tik aukštyn. Visada sklendi tyriausiu oru. Jis išskėtė sparnus, pajuto, kaip jais nuvilnija balta migla. Nusklendė virš perlamutru žvilgančių miškų, skriejo virš Pažinimo sodo, apsuko

Gyvenimo giraitę. Paskui praskriejo pro ežerus, tarsi iš balto atlaso, ir spindinčių sidabru dangaus kalnus.

Čia praleido tiek daug laimingų epochų.

Ne.

Visa tai turi ir likti sielos prisiminimais. Nėra laiko nostalgijai.

Sulėtinęs greitį Danielis priskrido Sosto pievą. Ši atrodė būtent taip, kaip jis ją ir prisiminė – plokščia lyguma su ryškiai baltų debesų dirva, vedanti tiesiai ten, kur buvo visa ko centras. Pats sostas akinančiai ryškus, skleidžiantis tyros dievybės šilumą, tokią švytinčią, kad net angelui buvo neįmanoma žiūrėti tiesiai į ją. Niekas negalėjo prieiti arčiau ir pažiūrėti į Kūrėją, kuris sėdėjo ant sosto apsisiautęs šviesa. Nieko nuostabaus, kad įprastai visą esybę vadindavo Sostu.

Danielio žvilgsnis nuklydo prie Sostą supančių puslankiu išsidėsčiusių sidabro spalvos atbrailų, kurių kiekviena buvo pažymėta vis kito arkangelo vardu. Čia vykdavo jų susirinkimai, tai vieta garbinti, sušaukti visus ir perduoti žinias Sostui.

Ten pat, šalia dešinio viršutinio Sosto kampo, spindėjo altorius, kuris anksčiau tarnavo kaip krėslas. Jis egzistavo lygiai tiek pat, kiek ir Sostas.

Tačiau dabar tebuvo septyni altoriai. O kažkada anksčiau – aštuoni.

Palaukite...

Danielis susiraukė. Jis žinojo, jog pateko čia pro dangaus vartus, bet net nesusimąstė, kada tiksliai. O tai svarbu. Sostas buvo taip išderintas tik labai trumpai – kažkurį laikotarpį tuojau, kai Liuciferis išdėstė planus palikti dangų, bet kiti dar nebuvo pašaukti rinktis kieno nors pusę.

Danielis atvyko akimirką po Liuciferio išdavystės, bet prieš Nuopuolį.

Tuojau turėjo prasidėti didžioji nesantaika, per kurią kai kurie liks danguje, o kai kurie susidės su Pragaru, kai Liuciferis jų akyse virs Šėtonu, o didžioji Sosto ranka nušluos nuo dangaus legionus angelų, kurie kūlvirsčiais risis žemyn.

Danielis priskrido arčiau pievos. Darnūs garsai aidėjo garsiau, kaip ir angelų choro gaudimas. Pieva švytėjo nuo visų skaisčiausių sielų susirinkimo. Jo praeities „aš“ taip pat turėtų būti ten – ten buvo visos sielos. Švytėjimas buvo toks ryškus, kad Danielis negalėjo aiškiai matyti, bet jo prisiminimai pakuždėjo, jog Liuciferiui buvo leista surengti susirinkimą, pernešus savo sidabrinį krėslą į tolimą pievos galą, priešpriešiais Sostui, tik ne tokiame pat aukštyje. Kiti angelai buvo susirinkę priešais Sostą pievos viduryje.

Vyko vardinis patikrinimas, paskutinė akimirka, kai jie dar buvo kartu – paskui dangus neteko pusės jam priklausančių sielų. Tuo metu Danielis stebėjosi, kodėl Sostas iš viso leido, kad taip nutiktų. Ar tas,

kuris turėjo valdžią viskam, manė, jog Liuciferio kreipimasis į angelus baigsis visišku pažeminimu? Kaip galėjo Sostas taip suklysti?

Gabė pasakojo apie vardinį patikrinimą stulbinančiai tiksliai. O štai Danielis mažai ką teprisiminė – gal tik švelnų brūkštelėjimą sparnu, lyg solidarumo patvirtinimą. Brūkštelėjimą, kuris sakė „esi ne vienišas“.

Galbūt buvo būdas, kaip kitaip surengti patikrinimą, kad prakeiksmas, kuris juos ištiko paskui, nebūtų taip sunkiai kirtęs. Sudrebėjęs iki sielos gelmių Danielis suvokė, jog galėtų šiuos spąstus išnaudoti kaip galimybę.

Žinoma! Kažkas perkeitė prakeiksmą, kad Liusindai būtų būdas pasitraukti. Visą šį laiką vydamasis ją, Danielis manė, jog tai pati Liusinda. Kad per kažkurį neapdairų skrydį atgal į praeitį mergina atvėrė laiko kilpą. Bet gal... gal tai buvo pats Danielis.

Dabar jis čia. Gali tą padaryti. Kažkuria prasme jis jau turėjo būti taip padaręs. Persekiojo savo įsikūnijimus, šokinėdamas tūkstantmečius šen ir ten, kol galop atkeliavo čia. Tai, ką padarys dabar, šioje vietoje, nuvilnys per visus iki vieno Liusės gyvenimus. Galop viskas ėmė įgauti prasmę.

Jis bus tas, kuris sušvelnins prakeiksmą, leis Liusindai gyventi ir keliauti po praeitį – tai turėjo prasidėti būtent čia. Ir turėjo prasidėti su Danieliu.

Jis nusileido ant lygaus debesies, besiliečiančio su švytinčiu pievos pakraščiu. Ten stovėjo šimtai, tūkstančiai angelų, užlieję pievą švytinčiu nerimu. Kai Danielis įsimaišė į minią, iš jos sklido stulbinanti šviesa. Niekas nesuvokė, jog jis iš kito laiko – įtampa ir baimė tarp angelų buvo per ryški.

– Laikas atėjo, Liuciferi, – nuo Sosto pasigirdo Jo balsas. Šis balsas suteikė Danieliui nemirtingumą, ir viską, ką siūlė amžinasis gyvenimas. – Ar tu tikrai to nori?

– Ne tik mums, bet ir kitiems angelams, – kalbėjo Liuciferis. – Laisva valia – tai, ko kiekvienas trokšta, ne tik mirtingieji vyrai ir moterys, kuriuos stebime iš viršaus, – Liuciferis dabar kreipėsi į angelus degdamas ryškiau nei ryto žvaigždė. – Debesų pieva buvo padalyta – matote nubrėžtą ribą. Dabar jūs laisvi rinktis.

Pirmasis dangiškas raštininkas stojo prie Sosto ir tviskančiai švytėdamas pradėjo šaukti visus vardais. Pradėjo nuo žemiausio rango angelų – septynių tūkstančių aštuonių šimtų dvylikos dangaus sūnų.

– Gelielis, – šaukė raštininkas, – paskutinis dvidešimt aštuonių angelų, kurie valdo mėnulio rūmus.

Taip viskas ir prasidėjo.

Raštininkas skaisčiai baltame danguje vis rodė skaičius, o tuo metu Chabrilis, antros nakties valandos angelas, pasirinko Liuciferį, o Tielis, šiaurės vėjo angelas, pasiliko danguje kartu su Padieliu, vienu

vaikų miego saugotoju, ir Gadaliu, angelu, susijusiu su magiškais ligonių gydymo ritualais. Kai kurie angelai dar rėždavo ilgas kalbas, kai kurie bijodavo tarti bent žodį. Danielis menkai tesekė rezultatą. Jis ieškojo pats savęs, be to, jau žinojo, kuo viskas baigėsi.

Jis klajojo po angelų lauką ir džiaugėsi, kad visų vardų pašaukimai ir pasirinkimas trunka tiek ilgai. Reikėjo atpažinti savo praeities įsikūnijimą, kol šis neišėjo iš minios ir netarė tų naivių žodžių, už kuriuos tenka mokėti iki šiolei.

Pievoje kilo sujudimas, šnabždėjimas, žybčiojo šviesos, dundėjo lyg žemas griaustinis. Danielis negirdėjo, kad būtų pašauktas vardas, ir nematė, kaip pakilęs angelas pareiškė apie savo pasirinkimą. Prasibrovęs per priešais jį stovinčiuosius rado vietą, kur galėjo geriau matyti.

Rolandas. Jis nusilenkė priešais Sostą.

– Su visa pagarba pareiškiu, jog nesu pasiruošęs pasirinkti, – jis pažvelgė į Sostą, bet mostelėjo ranka į Liuciferį. – Šiandien jūs netenkate sūnaus, o mes visi – brolio. Regis, kad dar daugelis paseks juo. Prašau, nežiūrėkite į šį tamsų sprendimą atsainiai. Neverskite mūsų šeimos suskilti.

Nuo Rolando sielos, taip meldžiančios baltame danguje, vaizdo, Danieliui plyšo širdis – tai buvo poezijos ir muzikos angelas, Danielio brolis ir jo draugas.

– Tu klysti, Rolandai, – sugriaudė Sosto valdovas. – Ir nepaklusdamas man tu jau padarei pasirinkimą. Liuciferi, priimk jį savo pusėje.

– Ne! – suriko Ariana ir nuskridusi į vidurį, ten, kur ryškiausiai švytėjo, pakibo šalia Rolando. – Prašau, duokite jam laiko suprasti, ką toks apsisprendimas reiškia!

– Sprendimas jau priimtas, – Sostas atsakė tik tiek. – Galiu ir be jokių žodžių pasakyti, kas jo sieloje. Jis jau pasirinko.

Prie Danielio švystelėjo siela. Stulbinanti, karšta – išsyk ją atpažino.

Kemas.

– Kas esi? – sušnabždėjo jis. Intuicija jam kuždėjo, jog kažkas Danieliui ne taip, bet nebuvo kaip paaiškinti, kas yra Danielis, angelui, kuris niekada nebuvo palikęs dangaus, kuris dar nesuvokė, kokie dalykai prasideda.

– Nebijok, broli, – ramino jį Danielis. – Tai aš.

Kemas griebė jam už rankos.

– Tiek suprantu, bet matau, kad tu esi ne visai tu, – jis liūdnai papurtė galvą. – Tikiu, kad esi čia ne šiaip sau. Prašau. Ar gali sustabdyti tai, kas vyksta?

– Danielis, – raštininkas pašaukė jo vardą. – Tyliųjų stebėtojų angelas Grigoris.

Ne. Dar ne. Jis dar nesugalvojo, ką sakyti, ką daryti. Danielis brovėsi pro akinančią aplink jį esančių sielų šviesą, bet buvo per vėlu. Jo ankstesnysis „aš“ lėtai kilo, nežiūrėdamas nei į Sostą, nei į Liuciferį.

Jo žvilgsnis buvo nukreiptas į miglotas tolumas. Danielis prisiminė – žiūrėjo į ją.

– Su visa pagarba pareiškiu, kad nedarysiu to. Nesirinksiu Liuciferio pusės, ir nesirinksiu Dangaus.

Abiejose stovyklose, Liuciferio ir Sosto, kilo šurmulys.

– Aš renkuosi meilę – tai, ką jūs visi pamiršote. Renkuosi meilę ir palieku jus kariauti. Tu klysti, įtraukdamas mus į karą, – Danielis ramiausiai pareiškė Liuciferiui. Paskui pasisukęs kreipėsi į Sostą: – Viskas, kas danguje ir žemėje yra gera, yra gimę iš meilės. Šis karas neteisingas. Meilė – vienintelis dalykas, dėl kurio verta kovoti.

– Vaike mano, – iš Sosto sududeno sodrus tvirtas balsas. – Tu nesupranti. Valdydamas *Aš* tvirtai laikausi meilės – meilės visiems savo kūriniams.

– Ne, – tyliai atšovė Danielis. – Šis karas dėl garbės. Išmeskite mane, jei privalote. Jei toks mano likimas, pasiduosiu jam, bet ne jums.

Šėtono juokas griaudėjo tarsi dvokiantis riaugėjimas.

– Drąsos turi kaip Dievas, bet mąstai kaip mirtingas paauglys. O tavo bausmė ir bus kaip paaugliui, – Liuciferis mostelėjo ranka į kitą pusę, – Pragarui jo nereikia.

– Bet jis jau aiškiai pasakė, kad atsižada ir Dangaus, – nusivylęs balsas aidėjo nuo Sosto. – Matau, kaip ir visų savo vaikų, kas vyksta tavo sieloje. Bet dabar nežinau, Danieli, kas bus tau ir tavo meilei.

– Jis neturės savo *meilės!* – kriokė Liuciferis.

– Turi pasiūlymą, Liuciferi? – paklausė Sostas.

– Reikia parodyti pavyzdį, – iš pykčio kunkuliavo Šėtonas. – Argi nematote? Meilė, apie kurią jis kalba, naikinanti! – jis išsišiepė, nes jau skleidėsi jo paties pikčiausio plano užuomazgos. – Tai tegul toji meilė ir naikina įsimylėjėlius, o ne mus visus! Ji mirs!

Angelai ėmė aikčioti. Tai atrodė neįmanoma – to visi mažiausiai tikėjosi.

– Ji mirs visą laiką, ir taip tęsis amžinai, – gargė Liuciferis pagiežos kupinu balsu. – Ji niekada neišaugs iš paauglystės, vis mirs ir mirs būtent tuo metu, kai prisimins tavo *pasirinkimą*. Tad jūs niekada nebūsite tikrai kartu. Tai bausmė jai. O tau, Danieli...

– To užtenka, – pareiškė Sostas. – Jei Danielis pasirinks likti prie savo sprendimo, tai tavo, Liuciferi, pasiūlytos bausmės pakanka. – Stojo ilga įtempta tyla. – Supraskite, nelinkiu to nė vienam savo vaikui, bet Liuciferis teisus – reikia parodyti pavyzdį.

Atėjo akimirka, kai tai turėjo įvykti, proga Danieliui pakeisti prakeiksmą. Jis drąsiai nuskrido į pievą ir pakibo prie savo praeities

kūno šono. Atėjo metas pakeisti praeitį, kad viskas pasikeistų.

– Koks čia dvynys? – suirzo Liuciferis. Žvelgdamos į du Danielius, jo neseniai paraudonavusios akys prisimerkė.

Žemiau Danielio stovinti daugybė angelų sumišusi sumirgėjo. Jo ankstesnysis „aš“ nustebęs sužiuro aukštyn.

– Kodėl esi čia? – sušnabždėjo jis.

Danielis nelaukė, kol kas nors dar ims klausinėti, net nelaukė, kol bandydamas nuslėpti nuostabą Liuciferis prisės ant savo sosto.

– Atvykau iš ateities, praėjus tūkstančiams metų po bausmės...

Tarp angelų kilęs staigus sąmyšis buvo beveik užčiuopiamas – toks karštis sklido nuo jų sielų. Žinoma, ši žinia pranoko bet ką, ko bet kuris jų galėjo tikėtis.

Danielis nepakankamai aiškiai matė Sostą, kad pasakytų, kokį įspūdį *šiam* padarė jo grįžimas, tačiau Liuciferio siela iš įsiūčio buvo įkaitusi iki raudonumo. Danielis prisivertė tęsti toliau.

– Atvykau čia prašyti malonės. Jei mus reikėjo nubausti, valdove, net neabejoju jūsų sprendimu, prašau bent jau prisiminti, kad viena didingiausių jūsų galios savybių yra gailestingumas, kuris paslaptingas, didingas – žeminamės prieš jį visi.

– Malonės? – suriko Liuciferis. – Po tokių didelių išdavysčių? Ar tu ateityje gailiesi tokio pasirinkimo?

Danielis papurtė galvą.

– Mano siela sena, bet širdis jauna, – tarė žiūrėdamas į savo ankstesnįjį „aš“, kuris atrodė apstulbęs. Paskui žvilgtelėjo į mylimosios sielą – nuostabią, ryškiai švytinčią. – Negaliu būti kitoks nei esu, o esu tai, ką rinkausi kiekvieną dieną. Lieku prie savo pasirinkimų.

– Sprendimas priimtas, – vienu balsu ištarė abu Danieliai.

– Tada mes liekame prie paskirtos bausmės, – nugriaudėjo Sostas.

Didinga šviesa suvirpėjo, ir stojusioje ilgoje tyloje Danielis nusistebėjo, ar iš viso buvo verta prabilti.

Paskui pagaliau nuaidėjo:

– Bet malonės prašymas patenkinamas.

– Ne! – suriko Liuciferis. – Dangus – ne vienintelė nukentėjusi pusė!

– Tylos, – Sosto balsas dudeno vis garsiau. Atrodė, jog jis pavargęs, įskaudintas ir labiau abejojantis, nei Danielis galėjo įsivaizduoti esant įmanoma. – Jei vieną dieną jos siela įsikūnys ir nebus jokio vieną ar kitą pusę liudijančio sakramento, ji bus laisva pati rinktis ir pakeisti šią akimirką. Pabėgti nuo skirtos bausmės. Ir taip pasielgdama ji išlaikys paskutinį jūsų meilės, kuri, kaip sakai, yra aukštesnė nei dangaus teisės ir šeima, išbandymą; jos pasirinkimas tada ir bus jūsų išpirka arba paskutinis spaudas, sutvirtinantis bausmę. Tai viskas, ką galima padaryti.

Danielis žemai nusilenkė, ir jo praeities įsikūnijimas nusilenkė.

– Negaliu to leisti! – baubė Liuciferis. – Jiems nelemta niekada! *Niekada...*

– Jau nuspręsta, – sudundėjo Sosto balsas, lyg jo gailestingumas būtų išsekęs. – Nepakęsiu tų, kurie ginčysis su manimi šiuo ar kuriuo kitu klausimu. Dinkite iš čia visi, kurie pasirinkote kitą pusę ar visai neapsisprendėte. Dangaus vartai jums uždaryti!

Kažkas sublykčiojo. Pati ryškiausia visų sielų staiga užgeso.

Danguje pasidarė tamsu ir mirtinai šalta.

Angelai aiktelėjo, sudrebėjo, susigūžė arčiau vienas kito.

Tada stojo tyla.

Niekas nejudėjo, niekas nekalbėjo.

Tai, kas įvyko paskui, buvo neįsivaizduojama net Danieliui, visa tai anksčiau jau mačiusiam.

Dangus po jais suvirpėjo, baltasis ežeras persipildė ir įsiutusi garuojančio balto vandens banga užliejo viską. Pažinimo sodas ir Gyvenimo giraitė susijungė, o visas dangus purtėsi taip, kad angelai mirtinai drebėjo.

Paskui nuo sosto trenkė sidabrinis žaibas, atskėlęs vakarinį pievos kraštą. Debesų dirva išdegė juodai, o tiesiai po Liuciferiu atsivėrė juodžiausios nevilties duobė, tarsi kokia kloaka. Beviltiškai taškydamasis įtūžiu Šėtonas ir arčiausiai jo buvę angelai dingo.

O tie angelai, kurie dar turėjo pasirinkti, taip pat neteko galimybės gėrėtis dangaus lygumomis ir nuslydo į prarają. Viena jų buvo Gabė, taip pat Ariana ir Kemas, lygiai kaip ir visi kiti, brangūs jo širdžiai, – tokia buvo Danielio pasirinkimo žala. Netgi jo paties praeities „aš“, plačiai išpūtęs akis nuskriejo prie juodos skylės danguje ir dingo joje.

Danielis dar kartą įsitikino, jog nieko negalėjo padaryti, kad sustabdytų tai.

Žinojo, jog tarp Nuopuolio ir tos akimirkos, kai angelai palies žemę, likęs devynias dienas trukęs kvaitulingas kritimas žemyn. Negalėjo leisti sau iššvaistyti devynių dienų neieškodamas Liusindos. Danielis nėrė į prarają.

Ant krašto į niekur Danielis pažvelgė žemyn ir pastebėjo ryškią dėmę – toliau nei galima įsivaizduoti, – tolimiausią daiktą. Tai buvo ne angelas, bet pabaisa, juodesniais už naktį sparnais. Ir skrido prie jo, kilo *aukštyn*. Kaip?

Danielis buvo ką tik matęs Liuciferį danguje vykusiame teisme. Jis krito *pirmasis* ir turėtų būti toli apačioje. Bet vis tiek ten niekas kitas, tik jis. Danielis susikaupęs bandė įžiūrėti, o kai suprato, kad baisūnas pasikišęs po sparnu kažką nešasi, sparnai įkaito nuo pašaknų iki pat galiukų.

– Liusinda! – suriko Danielis, bet Šėtonas jau buvo paleidęs ją.

Visas pasaulis tarsi sustojo.

Danielis nematė, kur paskui pasuko Liuciferis, nes pats jau skriejo per dangų prie merginos. Jos siela liepsnojo taip ryškiai ir taip pažįstamai. Jis nėrė pirmyn, sparnus priglaudęs taip arti kūno, jog smigo greičiau nei atrodė įmanoma, taip greitai, jog pasaulis aplinkui išskydo. Ištiesė ranką ir...

Liusė krito jam į glėbį.

Danielis tuojau pat išskleidė sparnus, padarė tarsi apsauginį skydą aplink merginą. Iš pradžių ji atrodė nustebusi, lyg būtų pabudusi iš siaubingo sapno, giliai dūsaudama ilgai žvelgė Danieliui į akis. Paskui palietė jo skruostą, perbraukė pirštais dilgčiojančius sparnų pakraščius.

– Pagaliau, – Danielis atsikvėpė, įsisiurbė jai į lūpas.

– Radai mane, – sušnibždėjo mergina.

– Visada.

Visai po jais daugybė puolusių angelų nušvietė dangų lyg tūkstančiai skaisčių žvaigždžių. Visus, rodės, traukia vieną prie kito kažkokia nematoma jėga, tarsi per ilgą kritimą iš dangaus jie klijuotųsi. Buvo ir tragiška, ir kartu kėlė susižavėjimą. Akimirką atrodė, kad angelai pradės kaisti ir nuostabiai gražiai sudegs. Kol Danielis ir Liusė stebėjo, dangų perskrodė juodas žaibas – jis tarsi apsupo ryškiai švytinčią puolančiųjų gausybę.

Tada viskas, išskyrus Liusę ir Danielį, visiškai aptemo. Tarsi visi angelai – visi iki vieno – būtų sukritę į kokią kišenę danguje.

Epilogas

VIEN TIK TAI

DŽORDŽIJOS VALSTIJA, SAVANA

2009 M. LAPKRIČIO 27 D.

Tai buvo paskutinis Pranešėjas, pro kurį Liusė jau labai seniai norėjo žengti. Kai Danielis ištiesė ranką atverti šešėlį, krintantį nuo nepaaiškinamai paryškėjusių žvaigždžių tame keistame, niekur esančiame danguje, Liusė net neatsisuko atgal. Ji tik skubiai įsikibo vaikino rankos ir juto vien palengvėjimą. Dabar ji su Danieliu. Kad ir kur keliautų, bus namuose.

– Palauk, – sustabdė vaikinas, kol ji dar nespėjo nerti į šešėlį.

– Kas yra?

Jo lūpos perbraukė jai raktikaulį. Mergina išrietė nugarą, sugriebė jam už kaklo ir prisitraukė mylimąjį artyn. Bučiuojantis jų dantys susilietė, susipynė liežuviai, ir kol Liusė būtų galėjusi taip likti, jai net nebūtų reikėję kvėpuoti.

Jie paliko tolimą praeitį karštai bučiuodamiesi – tas bučinys buvo taip seniai lauktas ir toks aistringas, kad Liusei viskas aplinkui tarsi išsiliejo migloje. Tai buvo bučinys, apie kurį daugelis žmonių svajoja

visą gyvenimą. Čia buvo siela, kurios Liusė ieškojo nuo tada, kai paliko Danielį tėvų namo kieme. Ir jiedu vis dar laikėsi kartu, kai Danielis išniro iš Pranešėjo po taikiai plūduriuojančiu sidabriniu debesėliu.

– Dar, – tarė Liusė, kai Danielis pagaliau atsitraukė nuo jos. Jiedu buvo taip aukštai – Liusė vos įžiūrėjo apačioje plytinčią žemę. Mėnulio nušviesto vandenyno platybes. Mažutes baltas bangeles, dūžtančias į patamsėjusį krantą.

Danielis nusijuokė ir vėl ją prisitraukė. Negalėjo nustoti šypsojęsis. Taip buvo gera justi Liusę šalia, o žvaigždžių apšviesta oda atrodė nuostabiai. Kuo daugiau jiedu bučiavosi, tuo labiau Liusė įsitikino, jog niekada nepasisotins. Buvo labai nedidelis skirtumas – ir vis tiek pats didžiausias visų skirtumų gyvenime – tarp Danielio, kurį sutikdavo, kai lankėsi praeities gyvenimuose, ir Danielio, dabar spaudžiančio lūpas prie josios. Pagaliau Liusė galėjo bučiuotis neabejodama savimi, jų meile. Juto nevaržomą laimę. Ir tik pagalvokite – ji vos nepasidavė.

Pradėjo aiškėti realybė. Jai nepasisekė kelionė, kurioje tikėjosi sunaikinti ją ir Danielį lydintį prakeiksmą. Ją apgavo, sugundė... Šėtonas.

Nors ir nenorėjo nustoti bučiuotis, Liusė sulaikė šiltą Danielio veidą delnuose. Pažvelgė jam į violetines akis, pabandė sukaupti drąsos.

– Atsiprašau, – tarė, – kad taip pabėgau.

– Nereikia atsiprašinėti, – nuoširdžiai atsakė vaikinas. – Turėjai keliauti. Taip turėjo įvykti, nes buvo išpranašauta, – jis vėl nusišypsojo. – Padarėme tai, ką turėjome padaryti, Liusinda.

Merginą užplūdo šiluma ir vėl apsvaigo galva.

– Jau buvau pradėjusi manyti, kad niekada tavęs nepamatysiu.

– Kiek kartų esu tau kartojęs, jog visada rasiu tave? – priminė Danielis ir apsuko ją taip, kad jos nugara glaudėsi jam prie skruosto. Pabučiavo sprandą, apsivijo rankomis liemenį – jiedu taip skrisdavo – ir pakilo.

Skristi su Danieliu Liusei niekada neatsibosdavo. Balti jo sparnai tiesėsi į orą, plakė nakties dangų, jiedu neįtikėtinai grakščiai skriejo. Drėgmė iš debesų nusėjo lašeliais jai kaktą ir nosį, o stiprios Danielio rankos vis laikė apsivijusios, leido jaustis saugesnei, nei jau buvo ilgai jautusis.

– Pažvelk, – tarė Danielis nežymiai tiesdamas kaklą. – Mėnulis.

Mėnulio rutulys buvo toks didelis ir taip arti, jog Liusei atrodė, kad galėtų jį paliesti.

Jiedu skriejo oru beveik be jokio garselio. Liusė giliai atsiduso ir iš nuostabos išpūtė akis. Ji pažino šį orą! Tai ypač sūrus Džordžijos pakrantės vėjas. Ji... namuose. Ašaros graužė akis vos pagalvojus apie

mamą, tėtį ir jos šunį Endrių. Kaip ilgai ji buvo iškeliavusi toli nuo jų? Kas bus, kai ji sugrįš?

– Ar keliaujame pas mane namo? – paklausė mergina.

– Pirmiau pamiegoti, – atsakė Danielis. – Tavęs nebuvo vos kelias valandas, bent jau kiek žinoma tavo tėvams. Dabar čia beveik vidurnaktis. Užsuksime iš ankstyvo ryto, kai tik būsi pailsėjusi.

Danielis buvo teisus – dabar jai reikėtų pailsėti, o tėvus aplankys ryte. Bet jei Danielis neneša jos į namus, tai kur jie skrieja?

Jiedu priartėjo prie pamiškės. Siauros pušų viršūnės lingavo vėjyje, o skrendant virš tuščių smėlėtų paplūdimių buvo matyti, kaip šie žvilga. Jie artinosi prie mažos salelės netoli kranto. Taibio sala. Būdama vaikas lankėsi ten dešimtis kartų...

Ir kartą neseniai... mažoje medinėje trobelėje stačiu stogu ir iš kamino rūkstančiais dūmais. Raudonos durys su stiklu, dėmėtu nuo druskos nuosėdų. Langas į nedidelę mansardą. Atrodė pažįstama, bet Liusė jautėsi tokia pavargusi ir pastaruoju metu buvo mačiusi tiek visokių vietų, kad kol kojomis nepalietė minkštos dumblinos žemės, neatpažino, jog tai ta pati trobelė, kurioje buvo apsistojusi, kai paliko „Kardo ir kryžiaus“ mokyklą.

Kai Danielis jai papasakojo apie kartu praleistus gyvenimus praeityje, kai baigėsi bjaurus mūšis kapinėse, kai panelė Sofija pavirto į kažką bjauraus ir buvo nužudyta Penė, o visi angelai kartojo Liusei, jog jos gyvenimas staiga atsidūrė pavojuje, ji išmiegojo šioje trobelėje tris košmariškas naktis.

– Galime čia pailsėti, – tarė Danielis. – Puolusiems angelams čia saugi vieta. Turime kelias dešimtis tokių vietų, išsibarsčiusių po visą pasaulį.

Liusę turėjo nudžiuginti galimybė išsimiegoti visą naktį su Danieliu pašonėje, bet kažkas nedavė jai ramybės.

– Turiu tau kai ką pasakyti, – ji stabtelėjo ant takelio, atsisuko. Pušies viršūnėje suūkė apuokas, vanduo plakėsi į krantą, bet šiaip visoje saloje buvo tylu.

– Žinau.

– Žinai?

– Mačiau, – Danielio akys apsiniaukė lyg audros debesis. – Jis tave apgavo, tiesa?

– Taip! – pravirko Liusė, plaudama užplūdusią gėdą.

– Kaip ilgai jis buvo su tavimi? – klausinėjo Danielis, lyg bandydamas užgniaužti pavydą.

– Ilgai, – susiraukė Liusė. – Bet dar blogiau – jis planuoja kažką baisaus.

– Jis visą laiką planuoja kažką baisaus, – sumurmėjo Danielis.

– Ne, tai svarbu, – Liusė žengė Danieliui į glėbį ir prispaudė delnus jam prie krūtinės. – Sakė man, sakė, kad nori pradėti viską iš

naujo.

Danielio rankos tvirčiau suspaudė merginai liemenį.

– *Ką* jis sakė?

– Visko nesupratau. Minėjo, kad ketina grįžti į Nuopuolį, atverti Pranešėją ir surinkti visus angelus iš tos akimirkos tiesiai į dabartį. Sakė, kad ketina...

– Nutrinti visą tame tarpe buvusį laiką. Nušluoti mūsų gyvenimus, lyg jų nebūtų buvę, – kimiai pridūrė Danielis.

– Taip.

– *Ne,* – jis griebė merginą už rankos ir nusitempė ją prie trobelės. – Mus gali sekti. Sofija. Atstumtieji. Bet kas. Eime į vidų, kur saugu. Turi papasakoti man viską, ką jis sakė, Liuse. Viską.

Danielis beveik plėšte atplėšė raudonas medines trobelės duris ir užtrenkė už nugaros. Po akimirkos, jiems nespėjus nieko padaryti, Liusė ir Danielis pateko į galingą glėbį.

– Jūs saugūs, – su palengvėjimu sududeno balsas.

Kemas. Liusė pasuko galvą, išvydo demoną, vilkintį vien juodai – visai kaip „Kardo ir kryžiaus“ mokyklos uniforma. Didžiuliai auksiniai Kemo sparnai buvo suglausti už nugaros. Jie žvilgėjo, mėtė šviesos atspindžius ant sienų. Oda buvo išblyškusi, o pats atrodė sulysęs, tik akys žibėjo lyg du smaragdai.

– Grįžome, – pavargusiu balsu patvirtino Danielis plodamas Kemui per petį. – Tik nesu tikras, ar liksime saugūs.

Kemas rūpestingai nužvelgė Liusę. Kodėl jis čia? Kodėl Danielis, regis, laimingas jį matydamas?

Danielis nusivedė Liusę prie nutriušusios pintos supamos kėdės, greta spragsinčio židinio, ir pamojo jai sėstis. Mergina susmuko į kėdę, o Danielis prisėdęs ant ranktūrio padėjo ranką jai ant peties.

Trobelė atrodė taip, kaip ir prisiminė – šilta, sausa, kvepėjo cinamonu. Siaura drobinė sudedamoji lovelė, kurioje tąsyk miegojo, buvo tvarkingai paklota. Stovėjo siauros medinės kopėčios į nedidelę mansardą virš pagrindinio kambario. Ant gegnių vis dar kabojo žalia lempa.

– Kaip sužinojai, kad reikia atvykti čia? – paklausė Kemo Danielis.

– Rolandas įžvelgė kažką šį rytą Pranešėjų viduje. Jis pagalvojo, kad galbūt tu grįžti, o gal dar kas vyksta, – Kemas nužvelgė Danielį. – Kažkas, kas turės įtakos mums visiems.

– Jei tai, ką pasakojo Liusė, tiesa, čia jau ne tas dalykas, su kuriuo susidorotume po vieną.

Kemas pakreipė galvą į Liusę.

– Žinau. Kiti jau pakeliui. Leidau sau paskleisti žinią.

Kaip tik tada mansardoje dužo langas. Danielis ir Kemas pašoko ant kojų.

– Tai tik mes! – sučiulbo Arianos balselis. Dar velkame nefilimus,

tad keliavome išdidžiai lyg ledo ritulio komanda.

Aukštai plykstelėjusi šviesa – auksas ir sidabras – privertė trobelės sienas sudrebėti. Liusė pašoko kaip tik tada, kai pasirodė Ariana, Rolandas, Gabė, Molė ir Anabelė, mergina, Helstone pasirodžiusi esanti angelas. Jie lėtai sklendė nuo gegnių, visi išskleidę sparnus. Kartu jie buvo be galo spalvingi – juoda ir auksinė, balta ir sidabrinė. Spalvos rodė priešingas puses, bet štai jie čia. Kartu.

Po akimirkos nuo medinių kopėčių nubildėjo Šelbė ir Mailsas. Jie vis dar vilkėjo tais pačiais drabužiais, kuriais buvo apsirengę per Padėkos dieną – Šelbė žaliu megztiniu, Mailsas su džinsais ir beisbolo kepuraite, nors tai atrodė buvo prieš visą amžinybę.

Liusei pasidingojo, jog ji sapnuoja. Buvo taip nuostabu matyti tuos pažįstamus veidus, kuriuos tikrai abejojo kada nors išvysianti. Vieninteliai žmonės, kurių dar ilgėjosi, buvo jos tėvai ir, žinoma, Kelė, bet ir juos greitai pamatys.

Pradėdami nuo Arianos visi angelai ir nefilimai apsupo Liusę ir Danielį ratu ir dar kartą stipriai apsikabino. Net Anabelė, kurią Liusė vargiai tepažinojo. Netgi Molė.

Staiga visi puolė šūkauti vienas per kitą...

Anabelė, markstydama žėrinčius rožinius akių vokus, klausinėjo: „Kada grįžai? Mums tiek daug reikės pasivyti.“ O Gabė, bučiuodama Liusę į skruostą, sakė: „Tikiuosi, buvai labai atsargi... ir tikiuosi, kad pamatei, ką turėjai pamatyti.“ Ir Ariana: „Ar parnešei kokių lauktuvių?“ Ir uždususi Šelbė: „Ieškojome tavęs, buvome visur. Tiesa, Mailsai?“ Ir Rolandas: „Kaip gera vėl tave matyti namuose, sveiką ir gyvą, vaikeliuk.“ O Danielis visus juos tildė garsiu balsu: „Kas čia atsitempė nefilimus?“

– Aš, – Molė apsikabino Šelbę ir Mailsą. – Nori ką nors apie tai pasakyti?

Danielis nudelbė žvilgsniu Liusės draugus iš „Pakrantės“ mokyklos. Kol Liusė nepuolė ginti jų, Danielio lūpų kampučiai pakilo, virto šypsena, ir jis pasakė:

– Gerai. Reikės visokios įmanomos pagalbos. Visi sėskitės.

– Liuciferis negalėjo turėti galvoje to, – apstulbęs Kemas purtė galvą. – Tai tik paskutinis pasispardymas. Jis negalėtų... Tikriausiai tik bandė priversti Liusę...

– Galėtų, – įsiterpė Rolandas.

Visi sėdėjo ratu netoli židinio, veidu į Liusę ir Danielį, įsitaisiusius ant supamojo krėslo. Gabė virtuvės spintelėje rado dešrainių ir zefyrų bei kelis pakelius karšto šokolado ir dabar įsitaisiusi priešais židinį gamino valgį.

– Jis verčiau jau pradėtų iš naujo nei paaukotų savo orumą, – pridūrė Molė. – Be to, ištrindamas praeitį jis neturi ką prarasti.

Mailsas nutrenkė savo dešrainį ir lėkštė sutarškėjo į kietas medines grindis.

– Ar tai reiškia, kad Šelbė ir aš daugiau neegzistuosime? O kaip Liusė, kur ji pasidės?

Niekas neatsakė. Liusė net susigėdo taip aiškiai pajutusi, kad ji ne angelas. Karštis išpylė net pečius.

– Kodėl mes vis dar čia, jei laikas jau perrašytas? – paklausė Šelbė.

– Todėl, kad angelai dar nebaigė kristi, – paaiškino Danielis. – Kai tik baigs, viskas bus baiga, tada jau nieko nesustabdysi.

– Mes turime, – Ariana tyliai suskaičiavo, – devynias dienas.

– Danieli? – Gabė pažvelgė į jį. – Sakyk, ką galime padaryti.

– Yra vienas dalykas, kurio galima griebtis, – paaiškino šis. Visi trobelėje švytintys sparnai tikėdamiesi atsako palinko link jo. – Turime surinkti visus į tą vietą, kur angelai nukrito.

– O kur tai yra? – paklausė Mailsas.

Niekas ilgai netarė nė žodžio.

– Sunku pasakyti, – galop atsiliepė Danielis. – Tai nutiko taip seniai, ir mes žemėje atsidūrėme pirmą kartą. Bet, – jis žvilgtelėjo į Kemą, – turime priemonių tam sužinoti.

Kemas tyliai švilptelėjo. Ar jis bijojo?

– Devynios dienos – nedidelis laiko tarpas, kad spėtume nustatyti kritimo vietą, – svarstė Gabė. – Jau nekalbant apie tai, kaip sustabdyti Liuciferį, kai ten atvyksime.

– Turime pamėginti, – net nesusimąsčiusi tarė Liusė, pati nustebinta, kaip užtikrintai kalbėjo.

Danielis nužvelgė visus iš eilės susirinkusius angelus, vadinamuosius demonus ir nefilimus. Jo žvilgsnis apėmė juos visus – visą šeimą.

– Ką gi, imamės reikalo kartu? Mes visi?

Galop jis pažvelgė į Liusę.

Ir nors sunkiai įsivaizdavo rytojų, Liusė žengė jam į glėbį ir tarė:

– Visada.